

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

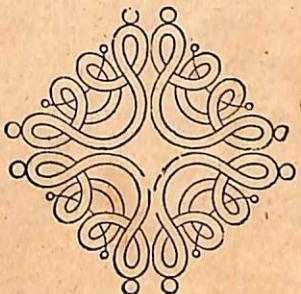

ԷՌԱՄԻՒՅ ԵՒԻՐԵՔ

ՊԻՐ ՊԱՍԹԻՑ ՀԻՐԵԱՑԵՍԻ

ՄԻԹԵՐՁԻԱ

ՔԵՐՈՎՐԻ Յ. ԿԻՄՈՆՅԱՆ

1871

Խ Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ Բ. ԱԶԱՏՅԱՆ Ի ԲԴ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ Բ. ԱԶԱՏՅԱՆ Ի ԲԴ.

8565 Փ Խ:

T. AZATYAN'IN KOLEKSIYONUNDAN
TARİH 1871 YILINDA T. AZATYAN'IN
ALAVEM

ՏԻՊԱՃԵ

ԶԵՆՍ սէնէտէն պէրու Մանզումէ-
միղ մուհարրիրվկինի իճրա խտէրէք ,
կէրէք քէնտի թէրճէմէլէրի վէ կէրէք
քէնտի պէնտէրիյլէ , էրպապը տիգ-
դաթ վէ միւթալաանըն թահսինինի
տավէլթ իյլէմիշ օլան բերովրէ էփէնտի
լիմօնճեանըն , ինկիլիզճէտէն , պազը
ճիւմիէլէրինի խիւլասա խտէրէք թէրճէ-
մէ իյլէտիկի իշ պու էօլչիիւն եիիրէք
նամ քիթապ , Զարլըս ձիպըն նամ
ինկիլիղ շաիրի վէ միւվէրրիխին թէկէլ-
լիֆքէրտէլէրինտէն պիրիսի օլուպ , վէ
Մանզումէտէ բէյտէրբէյ տէրճ խտէլ-
տիքտէն պաշգա , այրըճա տախի թապ
խտիմիշ օլտուղունտան , կէրէք մաթ-
պաամըզտա , վէ կէրէք քիթապճըլար-
տա , օն պէշէր զուրուշա սաթըլմագտա
տըր :

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԷՌԱՄԻՒՆ ԵՒՐՈՒԵՔ

ՊԵՐ ՊԱՍԹԻՑ ՀԻԳԵՇԵԽԵՒ

ՊԱ.Պ 4.

ԱՏԱԼԵԹ ՍԱՆԻՄԻ (ԱՐՁԱՆ)

Ծիւ-Սէն-Ժագ նամ սօգադտա օյմաճըլըգ
իթմէքտէ օլան Բօպէրթ Լանտրի նամ քէս,
հէնուղ պիթիրմիշ օլտուղու պիր սանէմի-
նին իւզէրինտէքի էօրթիւյլւ, վալիտէլէ-
րին, ուեռումսգտա օլան չօճուգլարը եիւզ
էօրթիւյնիւ գալտըրմալարընա մախուս
օլան պիր նազիքլիքլէ աչտը. չիւնքի մէրգում
սանաթքեար, պու թարզ ինձէ իշլէրին գատ-
րինի թանըմահանլար, քէնտի իշ մանէլինէ
սէյրէ կէլտիքլէրինտէ, անը կէօրէմէսինլէր
իշին, իւսթիւնիւ էօրթմիւշ իտի :

Էօրթիւ գալտըրըլտըգտա, մէզքիւր քա-
նէմ մէյտանա չըգար չըգմագ, օյմաճընըն

եանը պաշընտա տուրմուշ օլան սիեահ կէօդ-
լիւ տիւպէր պիր գըզ, պիր ճէվապ պէքլէ-
յինի բարլագ վէ թաթլը պիր կիւլիւմսէյիշ-
լէ պիր նիտա իթտի :

Մէրգումէ գըզըն նիտասը, պիր սէվինս
նիտաընտան զիեատէ պիր թէածնիւպ նիտա-
սընա պէնզէմէքտէ իտի . վէ մէզքիւր թէած-
նիւպ, պիր գօրգագլըզ կէօլկէսի ալթըն-
տա կէօրիւնմէքտէ իտի : Պատէնու, մէր-
գումէնին կէօզէրի, նէօպէթլէ, պիր սա-
նէմէ, վէ պիրտէ, եանընտա տուրմուշ օ-
լան օյմածընըն եիւզիւնէ պագմաեա պաշ-
լատը, վէ մէրգումուն եիւզիւնէ պագտըզ-
նա, արաեըպ պուլամաթըզ պազը լյզահա-
թը, օյմածըտան անլամագ լսթէմէքտէ տիր
տէյի միւշահէտէ օլունուր իտիւաքին, մէրա-
մընա վասըլ օլամաեարագ, կէօզէրինի թէք-
րարէն, քէնտի սուրդլուղունտա տիլպէր
կէօրիւնէն մէզքիւր պէեագ մէրմէր իւղէրի-
նէ չէվիրտի :

Լաքին, մէզքիւր սանէմին կիւզէլլիյինտէ,
վէ մէրուրիեէթինին ալէմէթինտէ կէօրիւնէն
մուվագէնէյի գավինէսինտէ, եանի, պիր է-
լինտէ թէրաղի, վէ տիկէր էլինտէ խանչէր
պուլունմասը հարինտէ, պիր սէրթլիք միւ-
շահէտէ օլունմագտա իտի :

Հաթթա, պիր ատէմ, մէզքիւր սանէմին
հէյեէթինի կէօրտիւքտէ, քէնտինէ էօյլէ
կէլլր իտի քի, զուլմ ու թէատտի թահթըն-

տա պուլունմուշ օլան ֆրանսանըն րուհու ,
օյմածընըն եիւրէյինէ կիրմիշ, վէ մէզքիւր
պաթթալ թաշ բարէսինտէն, տէյիլ Ատալէ-
թին սաքին ալէամէթինի, իլլա, ճէպպարը
տէվլիրմէք իչին ալէթթածիլ քէնտի գուվիէ-
թինի թօբլամագտա օլան տէհշէթլու նէմէ-
սիսին(ատալէթ վէ ալսզը լինթիգամ իլահէսի)
գարարթըլը վէ գուգոււա կէլէնէք հալլէրի էվ-
վէլինսէն քէշփ իտիձի հալինի կէօսթէրիծի
պիր հէյեէթտէ օեռուպ մէյտանէ կէթիրմիշիտի:

Օյմածընըն եանընտա տուրան կէնս զըզ
տախի, մէզքիւր օյմանըն հալ ու հէյեէթի-
նի կէօրտիւքտէ, այնի թէֆէքքիւրէ զահիպ
օլուշ, վէ պալէատէ զիքը լուէտիկիմիզ թէ-
ածնիւպ նիտասը տախի, մէզքիւր թէֆէք-
քիւրտէն հուսուլէ կէլմիշ իտի :

Լաքին, օյմածը քէնտիսի՞ն նէ թէֆէք-
քիւրտէ իտի : Մէրգում, եանընտա տուրան
զըզըն նիտասը իշիթմէմիշ . վէ հաթթա ,
մէրգումէնին, քէնտի եանընտա տուրմուշ օլ-
տուղունու տախի, պիր տագըզա իչին , ու-
նութմուշ տուր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի .
քէղալիք, մէրգումէ զըզըն պէյէնմէսինի ,
պիւթիւն տի: նեանըն պէյէնմէսինտէն զիեա-
տէ զիյգըյմէթ ատտ իտիպ, անճագ, պիր ան
էվվէլ մէզքիւր սանէմի պիթէրէրէք, վէ իւ-
զէրինտէքի էօրթիւյիւ աշարագ մէրգումէյէ
կէօսթէրմէք իչին, կիցէ կիւնտիւզ բիւեա-
լար կէօրմիւշ վէ խէնալլարտա պուլունմուշ

օլմասընըտա ունութմուշ իտի : Խիւլասայի
քէլամ , քէնտի վարըզընքն էն ազիզ պիր
գըսմը օլան մէղքիւր սանէմին էօնիւնտէ
տուրուալ . Էսմէր վէ տիլպէր ճէմալինին իւ-
զերինաէ պուլունան նազիք պիր սէվինն ա-
լէամէթի իլէ , իւզէրինէ պազըպ տուրտուգ-
ճա , հէր պիր շէյր ունութմուշ տուր տէյի
կէօրիւնմէքտէ իտի :

Նիհայէթ իւլ էմր , աղըր վէ էֆքեարը-
նը սիւալ իտիծի պիր կիւլիւմաէյիշ իլէ .
կէօզէրինի , քէնտի արդատաշընքն տիլպէր
ճէմափ իւզէրինէ չէվիրիպ , անըն քիւչիւ-
ճէք վէ նազիք էլի՛ի , քէնտի էլի իշխնէ ալ-
տը , վէ կէօյիւնիւն իւզէրինէ սրգաը :

«Եյ նէ՞ տէրսին , Գաթէ՛րին»

Մէղքիւր սիւալտէ գուլանտըզը սէս ,
դայէթլէ ալչագ վէ խաֆիֆ իտի – մէղքիւր
սէս , անճագ , պիր մաշուգուն , քէնտի մա-
շուգասը գարշընտա գուլանտըզը սէս
մանէնտ իտի :

Մէրգումէ , պիր նէվի գօրդագ թէհայ-
եիւր կդհար իտիծի պիր պազըշա թէքրա-
բէն մէղքիւր թաշ սանէմէ պագմագւըգտան
պաշտա պիր ճէվապ վիրսմէտի . վէ օյմաճը
տախի , մէրգումէնին հայրէթ վէ իզթիրա-
պընը կէօրմէտի իլէ , պիր քէրփ տույմագտա
տըր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

«Նա՞սըլ . եաբարըզըմ իշէ պէյէնտին մի»:

Մէղքիւր սիւալ իւզէրինէ , մէրգումէնին

թէհայեիւր վէ իզթիրապ ալէամէթի մահի
օլուպ , անըն եէրինէ բարլագ պիր կիւլիւմ-
սէյիշ կէչտի : Գաթէրին , հիչ պիր կէօնա
թէրէտափւա կէօսթէրմէջսիզին , պու սիւ-
ալէ ճէվապ վիրէպիլիր իտի :

«Ա՞ն , էվկէթ Յօպէրթ . չօգ պէյէնտիմ :
չիւնքի սէնին եաբարըզըն աըր . պու սէպէպ
մէյտանտա օլառուգճա , եաբարըզըն հէր պիր
շէյինի պէյէնփիմ . լաքին —»

Մէրգումէ պուրաճըգտա տուրտու . վէ
իւզէրինտէ էօյլէ պիր շէտիտ ալթիւսթիւրք
ալէմէթի կէօրիւնտիւ քի , մէղքիւր ալթ-
իւսթիւրք , քէնտիմինէ , էվկէլքինտէն զիւ-
եատէ պիր տիլպէրլիք վիրմէքտէ իտի :

—Եյ սէօյլէ . չու լաքի՞ն տիմէքլիքտէն
միւրատըն նէ տիր :

«Սէօյլէյէճէք շէյիմէ կիւլմէ» տէտի Գա-
թէրին , այնի վազըթտա պիդզաթ քէնտիսի
կիւլէրէք :

—Նէ՞ իչին կիւլէյիմ , ազիդէ՛մ Գաթէրին

—Զիւնքի . . . չիւնքի , պօշ պիր շէյ սէօյ-
լէյէճէյիմ :

Պօւ տէփա , Յօպէրթ տաեանտաեարագ
մէրգումէնին պէեազ աննընտան պիր պուսէ
ալտը :

—Սէօյլէ՛ Գաթէրին . վէ էմին օլ քի ,
սէնին բաղ վէ սատէ եիւրէյինտէն կէլէն հիչ
պիր սէօզիւնտէ , պօշ պիր շէյ պուլամամէ՛
Սէօյլէ՛ ազիդէ՛մ , նէ՞ տիր :

Լաքին պունու սէօյլէտիքտէ, էօյլէ պիր
աղըր չէնրէ, վէ էօյլէ պիր մէրագ կէօմթէր-
մէքտէ խտի քի, մէրգումէ հադրդաթէն պիր
պիհուղուրլուզա տիւչար օլտու:

— Թօպէրթ, սէօյլէ պիր աղըր չէնրէ
կէօմթէրմէ, պէնի գօրգուատուրուն:

— Աէնի գօրգուատուրմուեւմ:

Թօպէրթ, մէրգումէնին բէնա խտիճի պա-
գրշնա, ծէվապ օլմադ խզրէ, թէքրարէն
կիւլիւմսէտի:

— Եվլէթ, սէօյլէյէճէյիմի պու գատար
աղըր պիր շէյ եէրինէ գօյտուդտա, պէնի
գօրգուատուրուն չիւնքի սէօյլէյէճէք շէյիմ,
բէք սատէ վէ հէմտէ դայէթ պօշ պիր շէյ
տիր . . . անճագ - անճագ — Թօպէրթ, գօր-
գարըմ քի, անը սէօյլէտիյիմտէ, պէնի տա-
խի . . օլ նէֆրէթ կէթիրմէքտէ օլտուզուն,
վէ իսթիհզա իթմէքսիզին սէօյլէրինի իթմէ-
տիյին ատէմլէրին սըրասընա կէշրիրսին
տէյի:

— Գա՞նդի ատէմլէր սըրասընա :

— Իթէ, շու ինձէ իշլէր իւզէրինէ հիչ
պիր մէրագլաըը պուլունմաեան, վէ սէնին,
կիւզէլիք ատտ իթմէքտէ օլտուզուն էսրար
նէվինտէն շէյին գատր ու զըյմէթինի թա-
սըմաեան րուհառուգ ատէմլէր սըրասընա :

— Նէ՞ . սէնի օլ նէֆրէթ կէթիրտիյիմ ին-
սանլար սըրասընա կէչէրիրիմ տէյի՞մի գօրգ-
մագտատըն:

— Եվլէթ, Փագաթ, Եալընըդ պիր տա-
գըգա իչին:

Թօպէրթ, Ատալէթ սանէմի հուզուրուն-
տա, պէօյլէ պիր ծիւնհաեա սահիպ օլմուշ
օլմասը իչին պիր ծէղա օլմագ իւզրէ, թէք-
րարէն Գաթէրինի պուս իշլէտի:

— Իշլէ սէօյլէյէյիմ Թօպէրթ, սէնին Ատա-
լէթ սանէմին, օլ գատար սէրթ չէնրէլի վէ
ափի իթմէյիճի պիր հէյեէթտէ կէօրիւնմէք-
տէ տիր քի, Ատալէթտէն զիեատէ, Խնթի-
գամ սանէմի տիր տէյի կէլիեօր պանա:

Թօպէրթին չէնրէսի, թէֆէքթիւրէ տալ-
մը պիր հալ քէսպ իշլէտի, վէ Գաթէրին,
քէնտինէ տիգգաթ իթմէքտէ օլտուզու հալ-
տէ, քէնտիսի խէ, պիր թարաֆտան,
մէրգումէնին կիւնէշ կիպիթարլամագտա օ-
լան սաշարընը օխշամագտա. վէ տիկէր
թարաֆտան տախի պիտիք մէրագւա, քէն-
տի սանէմինի կէօդտէն կէշիրմէքտէ խտի:

— Զօգ իյի, Գաթէրին. լաքին ատալէթ
տախի, ինթիգամըն պիր նէվի տիր :

— Թօպէրթ :

Մէրգում հալէա կէօղլէ՛ի սանէմին իւ-
զէրինտէ օլտուզու հալտէ, տիւշինմէյէ
տալմը արը կիպի, վէ պէրապէր սէօյլէշ-
տիյի գըզտան զիեատէ, սանէմէ սէօյլէնօր
կիպի, քէնտի սէօդիւնէ տէվամ իյէտի:

«Եվլէթ էօյլէ օլմալը տըր . պիզիմ Ա-
տալէթիմիդ, քէնտինէ գէնալըդ իթմիշ օլան

սահիպ ճինայէթին արգասընտան կիթմէքտէ
տիր Հադդանիյէթ տախի պու տուր ։ լաքին
պունտան տա զիեատէ պիր շէյ վար տըր պու,
մուգապէլէյի պիլ միալ տիր ։ վէ մուգապէ-
լէյի պիլ միալ տախի, Խնթիգամըն էվատը
տըր ։ Վէ, մէկէրչի պէօյլէ օլմալը տէյլի մի
տիր ։ Էկէր պիր ատէմէ, աճը վիրէճէք պիր
ֆէնալը խտիմիշ. վէ էկէր քէնտի սէվիկւլւ-
սիւ օլանլար, քէնտի էլինտէն ալընմըշլար,
վէ էկէր, կէրէք քէնտինին վէ կէրէք քէնտի
սէվիկւլէրինին սէտտէթի հալէրի խարապ
խտիմիշ խտ, խարապ խտիմիտէն թարզիչ
արամալը տէյի՞լ մի տիր ։ վէ մէզքիւր թար-
զիչի արատըգտա, քէնտի նիտասը, Ատա-
լէթ պաղըրմագլըգտան պաշդա նէ՞ օլապի-
միր» :

Մէզքիւր սէօյլէյիշին թարզը, նէ տէրէ-
ճէտէ պիր նիենթի գավի իդնար իթմէքտէ
խտի խտ, օլ գատար տախի մէյեռույիյէթ
կէօմթէրմէքտէ խտի ։ վէ Գաթէրին, Քօպէր-
թին եիւրէլինտէ նէկէր տէօնմէքտէ օլտուզու-
նուն ֆէհմինէ վարմըշ կիպի, տիթրէյէրէք,
մէրգումա սարըլար :

Քօպէրթ, թէքրարէն տէվամ իթտի :

«Նիւրհէսիդ, շիւրհէսիդ ։ վէ, էկէր պիր
միլէթ, սէնէլէրնէ, գանլարը ագմաղտա
ոլտուզու հալուէ, ճէպապարլըղըն աեաղը ալ-
թընտա չինչնմէքտէ, վէ էհալի, ճէպապարլն
արգուլարընըն եէրինէ վարարըրլմասը իչին

լաղըմ կէլէն թարիգլէրին թէտարիքի իտէ
ուղրաշարդը աղրատա, աճըրգտան էօլմէք տէ-
րէճէլէրինէ կէլմէքտէ, վէ մէզքիւր էհալի-
էրքէք, գարը, վէ չօճուգլար-քէնտի աճ-
լրգլարը հէնկեամընտա, զայիֆլանմագտա
վէ գուրտա տէօնմէքտէ, վէ տէմիր հալգտա
քէնտիլէրինի, էօլիւմ տիլէյէճէք տէրէճէտէ
իքի գաթ խտիպ եէրէ ինստիրմէքտէ խտէ, սէօյ-
լէ՛, էհալի աեաղա գալզըլ, Ատալէթ իս-
թէրիմ տէյի պազըրմասըն մը : Վէ քէնտի
ատալէթէրի տախի, քէնտիլէրէ զուլմ ի-
տէնլէրէ մուգապէլէյի պիլ միալ իճրասընա
գալզըշմագլա, վէ էհալինին տէ տույ-
զուսու պուլունտուզունու, վէ տիւշիւնիւր
վէ քէնտիսի կիպի պիր ինսան օլտուզունու,
վէ էթմէյէ, վէ եաշամասըն էսաս օլան պիր
իւմիտէ տախի միւհիթաճիկէթի պուլունտու-
զոնու, մէրգում ճէպապարա էօյրէթմէքէ
իճրաթա պաշամալը տէյի՞լ մի տիր» :

Գաթէրին տիւչարը տէհշէթ օլարագ, մէրգումուն սէօյլինիւ գաթ իթտի, վէ,

«Ծօպէ՛րթ, Քօպէրթ ։ պու սէօյլէտիյին
տէհշէթլի շէյ տիր, Հիւքմտարա գարշը խա-
յինլի՛ք տիր», պաղըրտար :

— Հիւքիւմտարա գարշը խայինլի՛ք միտիր:

Մէրգում, ույդուտան ույանան պիր ատամ
կիպի, տալտրդը թէֆէքքիւր ույդուտունտան
ուեանտար, վէ քէնտի կէօյլէրի, Գաթէրինին
միրին վէ տիւլըրիւպա կէօյլէրինէ րասթ կէ-

լէրէք, աննըսըն իւղէրինսէ պուլունան գարաթը մահվ օլուու, վէ մէրգումէնին իրէք կիւղէլ վէ տալղալանմագտա օլան սաջլարընը օխշամաեա պաշաելով, աէրրագ, գէ սէատէթի հալ էսէրի օլան ագս իսիճի պիր սէս, վէ թէէմինաթ վիրիմի պիր մուհապէթ ալէամէթի իլէ կիւլմէյէ պաշատը և Գօ'րդմա, ազիգէմ գօրգմա . պէն եալընը սէնին տոյ յլուլարընըն տօլլու օլառուղուու, վէ պէնիմ իսրագըմըն տախի սահին օլմաընը սանա կէօմթէրմէյէ չալըշմագտա իարիմ . եանի տիմէք իսթէրիմ քի, Ատալէթ, Խնթիգամըն պիր նէվի տիր» :

Մէրգում պու քէլամլարը սէօլէտիքտէն սօնրա, թէքրարէն կիւլտիւ . լաքին, Գաթէրին կիւլմէտի, վէ քէնափ աննը իւղէրինսէ պիր էլէմի տէրուն էսէրի պուլունմագտա իտի:

—Ա՞հ, Տօպէրթ, պէնի գօրգուտուեօրսուն :

—Նի՞ցին գօրգմագտասըն, գօրգա՛կ տօսթում:

—Շունուն իչին գօրգմագտաելմ քի, կէրէք բէտէրիմին վէ կէրէք սէնին օլ դատար աղըր սուրէթտէ վասփարընը իթմիշ օլուուղուուզ պիր թագըմ Վաթանբէրվէրէր ձէմիյնէթինէ քէնախին տախի տախիլ իտէճէքսին :

—Իա՛յր, Գաթէրին : օլ եիւզտէն գօր-

գաճագ պիր շէյին եօգ տուր :

Մէրգումէ, էլէմի տէրուն վէ քէմայի շիւրնէ իգհար իսիճի պիր թարզ իլէ պաշընը սալլատը :

—Տօպէրթ, սէն դայրէթքէշ պիր տէլիգանլըրն . վէ սէնին դայրէթին, սէնի էօլէշ շէյէրէ սալտըրապինըր քի, սէնին իտրաըըն, նէ էօլէշ շէյէրի պէեէնիր վէ նէ տէ իսթէր :

—Գաթէ՛րին, թէքրարէն սէօլէրիմ . էօլէշ շէյէր իչին տիւչարը խէվֆ օ'լմա :

—Ա՞հ, Տօպէրթ, պու կիւնքի սէօլէտիյին կիպի քէլամլար իշիթտիքտէն սօնրա, գօրգմալընը . էվիթ, սէնին աթէշի թավկրու հարէթէթինի պլուտիկիմ իչին, գօրգմալընը . Պատէնու, պազը Վաթանբէրվէրէր հագգընտա իճրայէ գօնուլան իշքէնձէլէր իւղէրինէ, պիզզաթ սէնին նագլիեէթինի տէր խաթրը իտէրէք, սէն քէնտին տախի, այնի գատէրէ հիւքմ օլունապիլիքտին տէյի տիւշիւնտիւքնէ . իւղէրիմէ պիր տիթրէմէ վէ պիր պայկընլըր կէմիր : Թօպէրթ, պիզզաթ քէնտին վէ հէմտէ պէնիմ իչին օլսուն, քէնտինի սազըն :

—Գաթէ՛րին, «պէնիմ իչին» տէտիյինտէ, եիւրէյիմին չագմագ թաշընա տօգունմուշ օլուուն, վէ մէզգիւր իխթարըն, պէնի, սէնին նասիհաթընա մէյլ իթմէքլիք թարիքինէ չէքմիշ տիր : Եկվէթ, անծագ սէնին

իշն, մէզքիւր ճէմիյեէթլէրէ տախիլ օլմագ-
լուտան կէրի տուրաճաղլոմ ալր :

—Մէմնունում Բօ'պէրթ :

Վէ Գաթէրին, քէնտի երւրէք ալթիւսթ-
մայի հէնկեամնտա կէրի չէքմիշ օլտուղու
էլինի, թէքրարէն, վէ պիր էմնիեէթ իտի-
ճի սուրէթաէ, Բօպէրթին էլի իւզէրինէ
դօյոտու :

—Գաթէրին, սէնին խաթրըն իշն, խա-
թէտիկինտէն զիեատէսինի իճրա իթմէյէ հա-
պրըմ: Սէնին իւզէրինտէ օլան մուհապաէ-
թիմ, պէնի օլ գատար խօտպին իթմիշ տիր
քի, պիր գաթանրէրվէր օլմագ, վէ հաթ-
թա, պիզիմ զէվալլը վաֆանտաշլարըմզզը,
քէնտի սէֆիլլիք հալլէրինտէն գուրթ արմագ
իւզրէ, անլէրէ մուավէնէթ էլի ուզաթմագ
իշն տախի, մէզքիւր մուհապաէթի դայպ
իթմէթլիք թէհլիքէսինէ կիրիշէմէմ: Ա՛ն,
ազիղէմ: մուհապաէթ պիզի զիեատէսիլէ
խօտպին իտէր, վէ պէն քի, պիւյիւք մէմ-
նոնիեէթլէ, էհալի իշնատէ քէնտի եէրիմի
թութմաեա գօշաճագ իտիմ, շիմտի, քեա-
միլէն հարէքէթսիդ տուրաճալընըմ: ջինքի,
սէնի սէվմէքտէյիմ:

—Պունուն իշն թէսսիւֆ միւ իթմէք-
տէսին :

—Թէսսիւֆ միւ իթմէք :

—Եվմէթ, չինքի, քէնտի գարիտաթը-
նը դայպ իթմիշ պիրիսի կիսի, միւքէտէր

սուրէթտէ սէօյլէմէքտէսին :

—Ինթիմալ ալր քի, միւքէտտէր սուրէթ-
տէ սէօյլէյէլիմ: լաքին, ասլա թէսսիւֆ ի-
լէ սէօյլէմէմ: Էկէր սէնին եանընտա պու-
լունտուղում վազըթ, պիւթիւն տամարլա-
րըմն, նէ տէրէճէտէ պիր շազլըգ շիտէ-
թի իլէ աթմագտա օլմաըլնըն ֆարգընտա
պուլունմուշ օլսա իտին, պէօյլէ պիր շէյ ի-
շն թէսսիւֆ իթմէքտէյիմ տէյի հագքըմ-
տա շիւբհէ իտէրէք, կիւնահըմը ալմագ ի-
տին: Էկէր էօմրիւմիւն, նէ տէրէճէտէ սէ-
նին թէսսիրինէ թապի պուլունմուշ օլմա-
սըմը պիրսէ իտին: հագգըմտա էօյլէ պիր
շիւբհէ իթմէգ իտին :

—Պէն իսթէրիմ քի, պէնիմ թէսսիրիմ,
ֆիիլէն սանա խըտմէթ իթմիշ օլսուն, վէ
սէնի, գօրգմագտա օլտուղում թէհլիքէտէն
գուրթարուն :

—Գօրգմա Գաթէրին, գօրգմա . սէնին
թէսսիրին, պէնի գուրթարաճագ ալր : Սէն,
գատէրիմն մուհափըզը, վէ թէֆէքքիւրէ-
րիմն հաքիմիան: Հաթթա, Խնձէ իշլէրէ
վիրմիշ օլտուղում օլ պիւյիւք մուհապաէթ,
եանի պէնիմ էօմրիւմիւն կիւճ իլէ դալտը-
րապիլէճէք օլմաընը զանն իթտիյիմ օլ շէ-
տիտ տուղու տախի, սանա թապի օլմուշ
տուր: Ա՛ն, ալիղէմ, եիւրէյիմէ ազքրըգ
պասթըզճա, վէ զինիմ վէ բարժագլարըմ
եօրուլտուգճա, տայիմա սէնի խաթրըմա կէ-

թիրմիշ, վէ եէնիտէն զայրէթ քէսպ իթմիշ
միմ ալիր, Աչնիմ միւշքիլ վէ արդասընը քէս-
մէքսիզին տէվամ իթուցիմ իւ իչին ալաճագ
միւքեափաթըմ սէն իտին . վէ քէնախմտէն
վէ պիւթիւն զահմէթ էսէրէրիմտէն խօշ-
նուտուղ օլտուղում, վէ էօմրիւմտէն գա-
թի իւմիտ իթմիշ պուլունտուղում սրբալար-
տա, սէմատան կէլէն թաթլը պիր թէսէլի
կիպի, սէն եւրէշիմ ինմիշսին տիր, վէ
պէն տախի, չալըշըպ տէվամ իթմէյէ պաշ-
լամըշըմ տըր . չիւնքի, սէնին իչին չալըշ-
մագտա իտիմ: Տիւշտիւղ դալրտում, վէ տա-
յիմա, իւմիտ իլէ իլէրի կիթտիմ . չիւնքի,
մագսէտիմ սէն իտին: Տիւշքիւաթ վէ շիւր-
հէ արապընտա, պէնիմ Սանաթըմըն չէրէ-
ֆինի արամըշըմ տըր, վէ սէնին իչին օլտու-
ղունու տէր խաթըր իթտիքմէ, տիհանըմ-
տան, ասլա պիր թէշէքքի լուղէթի չըգար-
մամըշըմ տըր: Գաթէ՛րին: հէր նէ քի եար-
մըշըմ, վէ հէր նէ քի իւմիտ իթմիշ վէ հա-
լէա իւմիտ իթմէքքի իսէմ: քեափքէսի տա-
խի սէնին իչին, վէ եալընլդ սէնին իչին
օլմուշ տուր, վէ օրմագտա տըր:

— Պէն տէ իգրար իտէրիմ, վէ պէն տէ
պիլիրիմքի էօլէ տիր. էվէթ, դայէթէ տօղ-
րու եւրէքլիտին:

Էէրգումէ պունլարը սէօլէտիքաէ, ի-
րէքփարի քիերիքէրի իւղէրինտէն, պէր-
րագ եաշ տանէլէրի, տիթրէյէ տիթրէյէ ա-

շաղը եռովարլամնմագտա խտիէր, վէ մէր-
գումէ, քէնտի պաշնը, Յօպէրթին, քէ-
լամլարընն հագըգի պիր տուցդուտան հու-
սուկէ կէ մէքտէ օլմալարընը իսպաթ իտիմի
տուրէթմաէ գապարըլ ինմէքտէ օլան էնլի
կէօքսի իւղէսինէ վազ եղէտի:

— Գաթէ՛րին, սէնին խաթրըն
ևին քէնտի էօմրիւմիւ կէ օզէթլէթէճէք օլ-
տուղում իչին, թէքքարէն շիւրհէ իտէճէք
մի սին:

— Խա՛յր, խա՛յր, ասլա շիւրհէ իթմէթ,
Յօպէրթ :

— Զօդ իցի, իշթէ արգու իթտիլիմ շէյ
պու տուր :

— Ալլահ վէրէժիտի տէ, ֆէնա պիր գա-
տէր, պու կիւնքի դարարընը տէյիշթիրմէ-
սէ իտի,

— Ոիր շէյ իւղէրինէ պիր քէրըէ գարար
վիրտիքտէն սօնրա, մէգքիւր գարարըմ, գօ-
ւայլըգլա տէյիշիւմէղ տէյի զանն իտէրիմ,
տէտի Յօպէրթ, մէգքումէնին հալէա քէնտի
գօրգուսու իւղէրինտէ իսրուր իթմէքտէ օլ-
մասը իչին խաֆիփ տուրէթտէ կիւրիւմսէ-
յէրէք, «սէն պունուն մուղայիրինի» մի զանն
իթմէքտէսին» :

— Խա՛յր, լաքին, պաղը տէֆա, քէնտի
գարարլարը իւղէրինտէ բէք զիկատէսի իլէ
գավի տուրանլար տախի, տիւնքի վիրտիք-
էրի գարարլարընը պօղարլար *

— Աաքին պէն , պէօյլէ պիր գարարըմը
պօղամամ :

— Ինթիմալ արը քի պօղարսըն :

— Խա'յր . պօղամամ . չիւնքի . Գաթէ-
րին , պիր գաչ այտան . պէնիմ զէվճէմ օ-
լաճագուն . վէ ոլ վագըթա տէկին , իդթիղա
օլտուղու հալտէ , սէնին կիպի գօրդագ պիրիսի
օլաճաղըմ արը : Յնտան սօնրա , տայիմա ետ-
նըմտա պուլունաճաղընտան , մէզքիւր գա-
րարը պօղաճաղըմ կէօրտիւքճէ , անը պա-
գը սագլատաճագսըն :

— Գավլիմիզ պօ՞ւ մու տուր :

— Եշէ Մատամ Ատալէթին հուզուրուն-
տահըզ . վարսըն պէնիմ պու եէմինիմէ , ա-
լէնի պիր շահիտ օլուն :

— Աաքին , էկէր եէմինինտէ սատրդ
տուրմազսան , Մատամ Ատալէթ , սէնին ձէ-
ղանը վիրէճէք պիր :

— Պէնտէ էօյլէ պիր ձէջաեա միւսթա-
հագդ ոլմուշ օլաճաղըմ արը . չիւնքի , հէմ
պիսխիթ վէ հէմտէ սանա գարշը , նանքէօր-
իլիքտէ պուլունմուշ օլաճաղըմ արը : Ենին
ոլ Գաթէ՛րին , տիւնեա պիր եանա կէլսէ ,
պէն եէմինիմի պօղաճագ տէյիլիմ :

— Պէնի մէսուտ գըլըեօրսուն Բօպէրթ :

— Գաթէրին , պէնիմ իչին , սէնին պու-
լունտուղուն իանէտէն պաշգա տիւնեա օլ-
մաեաճագ , վէ պէնիմ նոճէ իշ սանաթըմ-
տան պաշգա , արդասընտան տիւշէճէք պիր

իշիմ օլմաեաճագ արը . վէ պէօյլէ օլտուգ-
ճա , տայիմա էօմրիւմ . սէնին իչին ֆէտա
օլմաեա հազըր պուլունաճագ տըր :

— Բօ'պէրթ , պէն տախի , տայիմա սէ-
նի , քէնստի եէմինինէ սատրդ պուլունտուր-
մաեա չալըշաճաղըմ արը :

— Պու խոռուստա , պէնիմ հագգըմտա
գալպին բահաթ օլմուն , վէ շիմտի , շու Ա-
տալէթ սանէմիմին եխոզիւնի թէքրարէն էօր-
թիւպ , սէնի իանէնէ կէօթիւրմէլիյիմ :

— Ծէրգում վէ մէրգումէ , իքիսի տախի
մէսուտ պիր հալտէ իտիլէր . վէ օյմաճը ,
միւթէքէպպիր . վէ նէշէլի պիր խօչնուտի
իւզրէ , մէզքիւր մէրթ չէհրէլի իլահէնին
էօրթիւսիւնիւ գաբատը :

Պատէհու , օտատան տիշարը չըգմագ հա-
զըրըզնտա իքէն , օտա գաբուսու , նէշա-
քէթիւ սուրէթաէ վուրուլտու :

«Պուեռուրուն , իչէրի կիրինա ; տէտի Բօ-
պէրթ , մէզքիւր սանէմին էօրթիւսիւնիւ
տիգգաթլը սուրէթաէ գաբաեարագ :

Գաբու աչըլտը , վէ իքի նէֆէր քէսան ,
հէրի կիրատիւր :

ՊԱՊ 2.

ՏՕՆՍԻՒԾ Լ'ԱՊԷ

Օտատան իչէրի կիրէնլէրին էվկէլքիսի .
նիմ բաբասվարի սիեաւ պիր էլպիսէ կիրին-
միշ իտի . լաքին , բէք աշիքեար սուրէթաէ

3

արանու չեղածի չի . զգու քանատակոյ ներ
տուծի պիտի պիտի և անդաս և անդաս անդաս :

— 18 —

միւշահէտէ օրունան պազր ու ֆագ խաֆիթ
մէշրէպլիք ալէամէթէրի , քէնտի էլափիաէսի-
նին թէմըինը հալինի առողմագտա , բէրու-
գասը պիւշիւք տիգդամիթա . տիրէթիւմիշ
պիր հաղաէ օրուակ վէ պիւճուտինէ տախի
գոգուլու եաղար սիւրիւլմիշ իսիթա Խիւ-
լասայի քէրամ , Ապէ Լաթուր , խալդ թառ
բաֆընտան թարրիզէ ալընմակլրգ թէհի-
քէսինտէնէմին ողաճալլր , վէ քէնտի սրգա-
թընըն միւժատէտ իսէճէկի տէրէճէտէ մէյ-
մուն կիսպի , վէ պիր զէնտօսթ թագլիտինտէ
պուլունմագտա իսիթ :

Արգատաշը իսէտ , քէնտինտէտ պիր գաչ
եաշ քիւչիւք օլուակ , կիւզէլ , վէ լաղըմ կէ-
լէն իլթիֆաթլարձա քէմալ տէրէճէտէ թէր-
պիյէ սահիպի կէօրիւնէն պիր զաթ իսիթ .
վէ Ապէ Լաթուրուն հիմաեէսի թահթընտա
պուլունմուշ օրտուզու հալիտ , հէ-
նուզ , ախլէագ պօղուզլուզունուն ննն տէ-
րէճէլէրինէ վարմամըշ իսիթ :

Պու զաթ տախի , Գօնթ տը Սէն Վալրի
իսիթ :

Պունլար , Գամթէրինին մահէլի մէզպուր-
տաս պրովանսուտուզունու կէօրտիւթաէ , Ապէ
Լաթուր զէնտօսթլարա մախառս օլան պիր
նէշաքէթ թարզը իսէ , վէ Սէն Վալրի տա-
խի պիւշիւք պիր հիւրմէթ վէ րիսյէթէ մէր-
գումէյի սէլամլատըլար :

Գամթէրին տախի պաշնը էլէրէք իլթի-

ֆաթլարընը գապուլ իլլէտի . լաքին , իհթի-
մալ տըր քի , նակէհան քէնտի ճէմալինի
գաբլամըշ օլան մանէաարդ պիր գըզարթըը
կիզիմէք իչին , զիկատէմէ էյիմիչ իտի :

Ռօպէրթ Լանսորի , թամ վագթինտէ մէր-
գումէյէ աէօնմիւշ օլուակ մէզքիւք գըզար-
թընըն ֆարգընա վարտը , վէ աննը իւղէ-
րինտէ , խօշ կէօրիւնմէյէճէք պիր թէաճ-
ճիւտէ էսէրի կէօրիւլմէյէ պաշլատը :

— Մօնսիէօ Լաթուր իլէ Գօնթ տը Սէն
Վալրիյի պաշգա տէֆա տախի կէօրմիւշ օլ-
ու տուզուն պիլմէդ իսիթմ տէտի Ռօպէրթ սիւ-
ալ իսիթմի պիր թարզ իլէ Գամթէրինին եիւ-
դիւնէ պագարագ :

— Պիդ մէրգումէյի կէօրմէք շէրէֆինէ
նայիլ օլուց իսիթք տէտի ճէվապ վէ տի Ա-
պէ , լաքին , Ռօպէրթ մէրգումուն սէօլէյի-
շի թարգընտա պիր իսիթինզա պուլունտու-
դունուն ֆարգընա վարմըշ իսիթ :

— Եկոյէ՞ մի Մօնսիէօ :
— Եկէմէթ , պիր գաչ տէֆա քէնտինի
կէօրէպիւմիշիդ պիր , Եկոյէ տէյի՞լ մի մա-
տամյուր :

Ապէ , մէզքիւք պիւալինտէ էօյէ պիր
եալթագճա իլթիֆաթ վէ պիր նէվի թէք-
լիֆսիզիք ալէամէթի կէօմթէրաի քի , Գա-
մթէրին քէնութ պիհուզզուրլուզունու կիզէեէ-
մէյէթէք , սուզ պիր թարգա ճէֆապ վէր-
տի , իւրի չոյ ման չոյ ույսու տուու-
ր զիւրին մայ չոյնի ույսի գրի բանչ
տուուրուր սուու ուր ույսի . զիւր սուու
ուր ուր չոյնի սուուրցուր իւրայ , զուու

ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

— ԵՎԱՅԻ , պիրակիրիմիզէ բասթ կէլմիշիզ
տիր :

— Վէ մէմուլ իտէրիմ քի , մէզքիւր
բասթ կէլմիլուտէն խօչուտ օլմուշուղ
տուր :

Պու տէֆա արթըգ Գաթէրին հիչ պիր
ճէվապ վիրմէտի , վէ ռատիմ'օ» տիերէք ,
սօգագ գարուսունա կիտիլիր օլան պիր եան
օտա գարուսունտան իչէրի կիրիպ դայպ օլ-
տու :

Մէզքիւր մէնզարէ իւղէրինէ . Յօպէրթ
Լանտրինին ճանը կէրէյլ կիպի սըգըլմըշ օ-
լուպ , պիր իյզահաթ ալմագ իչին , պիր ան
ճէվէլ Գաթէրինին արգասունտան կիտէրէք
մէրգումէյլ պուլմագ արզուսունտա իտի .
լաքին . Ապէ Լաթուր մէրգում իչին տիւ-
շիւնէճէք չօգ գազըթ պըրագմաերպ , քէն-
տինէ մախսուս օլան պիր նէվի իսթիհզա
կիւլիւմսէյիչ իլէ , չէօյլէ տէտի :

— Տօսթումուղ Լանտրի , պուլութլարա
պու գատար եագըն պուլունան իշ մահէլ-
մնտէ նէլէր եաբմագտա օլտուղունու կէօր-
մէք իչին , պուրաեա կէլտիք :

— Պէնի պէօյլէ պիր չէրէֆէ նայիլ գըլ-
մըշ օլտուղունուղ իչին թէշէքիւր իտէրիմ :

— Շունու տախի պէեան իտէպիլիրիմ քի ,
հէնուղ պիզի թէրք իթմիշ օլան տիլպէք գա-
տընըն տախի , էկէր պուրատա պուլունմուշ
օլմասը , խաթըըմըտան կէչմիշ օլսա իտի :

տահա զիեատէ էվվէլմէ պուրատա պուլու-
նուր իտիք :

— Թէշէքիւր իտէրիմ :

— Լաքին , պիրազ տահա կիճճէ կէլմիշ
օլմաք , շիւբհէ եօգ տուր քի տահա զիեա-
տէ թէշէքիւր իտէճէք իտինիզ . տէտի Ա-
պէ , գըսածա կիւլէրէք : Ֆագաթ , արթըգ
պու շագալարը պըրագարագ , ասու քէնտի
մագսէտիմիզէ տէօնէլիմ : Սիզին տօսթու-
նուղ Մ . Լըկրան . եէնի պիր սանէմ եաբըպ .
պիթիրմիշ օլտուղունուղու պանսա սէօյէտի .
վէ պիզ տէ անըն իւղէրինէ հայրան օլմաեա ,
վէ սիզի թէպրիք իյլէմէյէ կէլտիք : Էօյլէ
տէյլօլ մի , Սէն Վալրի :

Սէն Վալրի , օյմաճը իլէ Ապէնին միւ-
քեալէմէտի հէսկեամընտա , տէրին պիր թէ-
քէքիւրէ տալմըշ : իտի : Մէրգում քէնտի
իսմինին վէրիլտիյինի տուցտուգտա , մէզ-
քիւր թէքէքիւր տալզինլըղնտան ուեան-
տըրըլմըշ օլմասը իչին ճանը սըգըլմըշ կիպի
կէօրինստիւ իտէ տէ , Ապէնին պիր կէօգ ի-
շարէթինի կէօրտիւքտէ , մանէասընը անլա-
եըպ , տէր հալ շու տթիտէքի Ճէվապը Վէր-
տի :

— Եվվէթ , էվվէթ Մ . Լանտրի , յու եաբ-
մըշ օլտուղունուղ սանէմի կէօրմէք արզու-
սունտաեըմ . պէն տախի պիրազ իշտէն ան-
լարըմ տէյի քէնտիմի ալտաթմագտաեըմ :

— Սէն Վալրի , պու թարգ հնձէ իշտէր-

տէն բէք ալէա անլար , տէտի Ապէ , ալ-
թունտան եաբըմբչ էնֆիյէ գութուսունու
չբարըպ , վէ պիր բարմագ էնֆիյէ ալարագ :
Իա'յր , խա'յր , Խնձէ իշէրտէն անլամագ
իչին պիր ատէմ , էհի սանսաթ օյմալը տըր .
լաքին , պէտպախթլրըմտան , էօյլէ պիր
սանսաթքեար տէիլիմ :

— Լաքին , պիր ատէմ , սանսաթքեար օլ-
մագսրըն տախի , Խնձէ իշէրտէն անլաելպ
պէեանը էքքեար խտէպիլը , տէի ճէվապ
վէրտի , օյմածը .

— Պիր էնֆիյէ պուեուրնւրմուսունուզ ,
տէտի Ապէ ալթուն գութուեռ նէզաքէթի
սուրէթտէ Թօպէրթէ ուզաթարագ :

Թօպէրթ , էլի իլէ մէզքիւր իքրամը րէտտ
իթտի :

— Իա'յր , գուլլանմամ , թէշէքքիւր խտէ-
րիմ :

— Է՞ն , աղիղիմ Լանտրի , արթըր շու
սանէմինիզի պիզէ կէօսթէրմէյէ հիմմէթ ի-
տէճէքմիսինիզ :

Թօպէրթ Լանտրի , քէնտի ըուհու մագա-
մընտա ոլան էսէրինին էօրթիւսինին թէք-
րարէն աչտը ուլաքին , Գաթէրինին հուզու-
րունտա իսպագ իթտափկի պիր նազիւթիթէ
աչմըշ տէյլկ իտի :

Ապէ , սըրթընը պիր սանտալիէյէ վիրէ-
րէք , պիզգաթը սուրէթտէ , մէզքիւր սա-
նէմի եօգարտան աշաղը կէօզտէն կէշիրմէյէ
պաշարը :

Նախարարութայր միջամտէ դիտ նըրայ
ունչ ժամ քամի այս նիշան մէլլ—

— Այս ազգու զի 23 — այս ազգու

առէլ” , տէտի Ապէ Լաթուր , գաշնը
լալտըրարագ վէ պատէհու աշաղը ինտիրէ-
րէք , վէ պաշնը խափիփ առւրէթտէ պիր
թարափա էյէրէք վէլհասըր , Խնձէ ինձէ սա-
նէմին հէր թարափնը սիւզմէթտէ օլմասնը
կէօսթէրիձի օլան հէր պիր հէյեէթի իծրա
իլէյէրէք և Լաքին , հէնուզ քէնտի է գքեա-
րընը պէեան իթմէզտէն , Թօպէրթ քէլամէ
աղագ պիրլէ :

«Եփէնտիլէր , պանա ըուխսաթ վէրին ,
եալընըզ գալարագ պիր իյինէ թէփթիւ ի-
տէփինիզ տէյի սիզի եալընըզ պըրագաճաղըմ
տըր Ավտէթիմտէ , էքքեարընըզ պանա պէ-
եան իս էպիլիրսինիզ » :

Թօպէրթ պունու մէօյէտիքտէն սօնրա ,
Գաթէրինին պիրաց էվկէլձէ կիրմիւ օլտուդու
եան օտա զարուառունտան , աճէլէ իլէ իշէ-
րի կիրտի :

Թօպէրթ տիշարը չբար չբամագ , միւ-
սափիրլէրինին հալ ու հէյեէթի տախի թէպ-
տիլ օլտու : Արթըր Մատամ Ատալէթին եիւ-
զիւնէ պագան պուլունմամագտա իտի :

Սէն Վալրի , սիւալ իտինի պիր թարզտա
Ապէնին եիւզիւնէ պագտը , վէ Ապէ տախի ,
«Եիմտի սըրա սէնին տիր» տէտի :

— Գանզի չէ իշն :

— Պուշասընը թէրք իթմէքլիք իշն :

— Նասըլ , նասըլ :

— Մէրգումէյի կիտիպ կէօրմէք իսթէր-
միսին :

— Եկվէթ , իսթէրիմ :

— Գաթէրին , շիմահ տիշարը չըգըպ իսա-
նէսինէ կիրէծէք տիր . կի'թ , տիշարըտա
պէքլէ վէ սուդագ դաբուսունտան չըգտը-
ղնտա , քէնախնի , խանէսինէ գատար կէօ-
թիւրմէքլիյի , նէզաքէթի սուրէթտէ թէք-
լիֆիյէ :

— Դօպէրթին տախի մէրգումէ իլէ պէ-
րապէր կիթմէյէծէկինի իյի պիլի՞ր միսին :

— Ու պապտէ հիչ շիւրհէմ եօգ տուր :

Մէրգում , թէքրարէն պուրաեա ավ-
տէթ իսէծէք տիր . Գաթէրին , պուրատա
օլտուղումուղու կէօրտիւ . վէ գաշմագ իս-
թէմէսի իլէ , տահա զիեատէ արդունու ար-
թըրածագ գատար իյի պիր զըգճըղաղ տըր :

— Լաքին իհթիմալ տըր քի էօյլէ օլմա-
մըշ օլուն :

— Ա՛ , մէկէրչի էօյլէ օլսա՞ նէ օլուր ի-
միշ . հայտէ ազիզիմ գօնթ հայտէ , սէն կի'թ
իդպալ սանա եամբէր օլուն իշին պէն ար-
դանտան տուա իտէրիմ :

— Տուա՞ մը իտէսին

Սէն Վալրի թէրէստիւտ կէօսթէրմէքտէ
իտի :

Ապէ Լաթուր , խաֆիֆձէ վէ խօշնու-
տիյեէթ ալէամէթի իղհար իտինի սիւրէթտէ
կիւլտիւ :

— Եախօտ տուա իթմէքտէն իսէ , մագսէ-
տինին հուսուլինէ տահա զիեատէ պիր գօյ

լայլը վիրմէք իշին պուռապա գալրում . մէ
Լանտոնին մաշուդաս կանընտա , մէրգու-
մուն եէրինի թութաճադ գատար վագրթ
գազանապն իշին , անկ պուրապա ալբգօ-
րում . նապը՞ , պէ թէտպիրտէն իօշտա-
նը՞ր մըսըն :

— Մէրգումէ , բէք պիկիւնահ կէօրին-
մէքտէ տիր , տէսի Աէն Վալրի զակէթ աւ-
չագ սէսլէ վէ տալղընձա պիր թէրէտափիւտ
իւզրէ :

— Նէ՛ . բէք պիկիւնահ մը տըր տէտի
Ապէ Լաթուր տախի մէրգումուն քէլամիա-
րըն իզթինզա իտէրէք . հը , գատրն թալի-
ֆէմինին էն զիեատէ հայրէթտէ գալընածագ
խասսէլէրինտէն պիրիսի տախի , պիկիւնահ
կէօրինիւշէրի համի տիր . Մէկէրու , համի
վագթի եէրինտէ օլան պիր ատէմ գըպ ,
պիր Զրանարգ քիպարզատէսինին իւսսիեէ-
թի տօսթանէսինի բէտտ իսէտիլի՞ր մի . Հա-
մբգ քի , պէն տախի սէնին կիափ պիր քի-
պարզատէ տէյլի իմ :

— Աձէպա քիպարզատէ օլսա իտին , նէ
եաբաճագ իտին :

— Գաթէրին չօգ տիլպէր պիր գըզ տըր .
տէտի Ապէ , վէ պիրազ տիւշիւնտիւքտէն
սօնրա , նակէհան զիհսնինտէ եէնի պիր թէ-
ֆէքրիւր տօդմուշ տուր կիափ , «տուր պա-
գանըր . զանն իտէրիմ քի , պու համինտէ
տախի մէրգումէ իյի պիր իւսսիյեէթ քէյտա

իտէպիլէճէյիմ» տէյի իլավէ լյլէտի :
Ապէ Լաթուր պունու սէօյլէտիքտէն սօն-
րա , գաբուեա տողրու պիր ատըմ ալտը :
— Սէ՞ն մի իւնսիյեէթ բէյտա իտէճէքսին ,
պաղրտու Սէն Վալրի հիտտէթլիճէ պիր թարդ
իլէ , խա՛յր , Ալլահ իթմէսին քի սէօյլէ պիր
թէճիւպէյէ գալէջասըն : Վատինի իճրա՛
իլէ , վէ Լանտրիյի պուրատա ալը գօյ . Իշ-
թէ պէն կիտէյօրում :

Գօնթ տը Սէն Վալրի , հիտտէթինտէն
նաշի եիւզիւ նակէնան գըզարմըշ օլտուղու-
հալուէ , աճէլէ իլէ մէզքիւր իշ տայիրէսին-
տէն տիշարը չըգտը :

Մօնսիէօ լ'Ապէ Լաթուր , չէտիտ պիր
զարպ իլէ ալթունտան էնֆիյէ գութուսու-
նուն գաբաղընը գաբատըգտան սօնրա , եի-
նէ քէնտինէ մախուս օլան պիր նէվի իտա-
փիփ կիւլիւշինիւ թէքէրրիւր լյլէտի . լա-
քին , պու տէ փաքի կիւլիւշիւ , ուզուն պիր
կիւլիւշ իտի : Մէրգումուն կէօղլէրի , Սէն
Վալրինին արգասընտան գաբանմըշ օլան
գաբուեա պազարագ , պիր նէվի խօնուտի
իւզրէ բարլամաեա պաշատը .

«Եվլէթ , Գօնթում էֆէնտիմ , էվլէթ .
պիզզաթ քէնտիմ մէրգումէ իլէ իւնսիյեէթ
բէյտա իտէճէյիմ տիր : Վագասա , սէն մէր-
գումէ իլէ էվլէնէճէքսին : լաքին , անձագ
սէնին րիթպէն վէ վարիտաթըն սաեէսին-
տէ , մէզքիւր մագսէտինէ վասըլ օլաձագ-

սըն տըր : Պէնիմ Գօնթում , մէրգումէ բէք
տիլպէր տիր , վէ սէնին օլաձագ տըր , լա-
քին , սէնին վասըթան իլէ , պէնիմ տախի
օլաձագ տըր , նասանլար , քէնտիլէրինի գուլ-
լանաճագ գատար շէլթանլըգլարը պուլու-
նան ատէմէր էլինտէ նէ՛ պէա ալէթլէր
տիրլէր :

Ապէ Լաթուր , քէնտու քէնտույէ պուն-
լարը սէօյլէտիքտէն սօնրա , պիր բարմագ
տօլրուսու տախի էնֆիյէ չէքտի :

ՊԱՊ 3.

ԱԼԲԻԳՈՆՄԱԳԼԲԳ

«Աֆվ իտէրսինիզ էֆէնտիլէր . պէնլա-
քին Մօնսիէօ լը Գօնթ նէրէտէ տիր» :

Թօպէրթ Լանտրի թէքրարէն քէնտի իշ
մահէլլի տայիրէսինէ ավտէթ իտիպ . Սէն
Վալրիյի մահէլլի մէզպուրտա կէօրմէտիք-
տէ , մէզքիւր սիւալի իթտի : Ապէ իսէ , Ա-
տէլէթ սանէմի իւզգրինէ տողրու էլիլիշ
օլուպ , մէզքիւր սանէմին էն կիւզէլ թա-
րաֆը գանդիսի օլմասընա գարար վիրմէք-
լիք իլէ մէշլուլ պուլունմագտա տըր կիպի
կէօրիւնմէքտէ իտի . վէ մէզքիւր սիւալ պիր
տահա թէքէրրիւր օլմատըգնա ճէվապ վիր-
մէտի : Պատէհու , աղըր աղըր վէ էթրաֆա
պագմագսըզըն :

«Մօնահիքո լը Գօնթուն խաթրընա , հէ-
ման , օլ անտէ ինրասը լազըմ կէլէն ու վագ
պիր չէյ տիւշտիւ . տէտի . վէ պէսի եալը-
նը պըրագտը քի , քէնտիսի ավտէթ իտէնէ
տէկն սիդէ պաշ աղրասը վիրէյիր տէյին :

Լանարինին աննընտա պիրտէնպիրէ պիր
գարարթը միւշահէտէ օլունստու :

— Կէօրիւսիւր քի մէջքիւր չէյի նակէնան
տէրխաթըր իթմիշ անր :

— Ելլէթ , պիրտէն պիրէ տէրխաթըր իյ-
լտի :

— Աղ վագըթտան ավտէթ իտէնէ՞ք մի
տիր :

— Բէք աղ վագըթտան կէլիր տէյի մէ-
մուլ իտէրիմ . Վագաս , պազը սաչմա նէ-
վինտէն օլան համէր , քէնտինի օլ դատուր
ու զգլարա տախի կէօմիւրէ պիվլրէր քի .
պուրատա քինտինի պէքլէյէն տօսթլար պու-
լունմուշ օլմարնը տախի ունուտապիմը :
Կէօրինեօրմուսուն տօսթում . Մօնահիքո լը
Գօնթ կիպի օան քիպարզտէ է քէնտիլէ-
րին պէլէյւէրի . քէնտի քէյփլէրինէ դա-
յէթէ մաւգափըգ սուրէթտէ ույժուրուլմուշ
տուր . Պիպիյ կիպի դէկալըլարըն իսէ , եիւ-
րէքէրի եանսադտա իթէն , և ւղիէրի . պիր
կիւրիւսէրի , կէսոսթլըլրէրէ : Լաքին , գա-
րարը եօգ , նիմի տէ անզը ինթիգաա / իտէ-
րիզ :

— Նէ՞ սուրէթլէ :

— Իզպանտուտ , սըրթընը պիզէ չէվիր-
տիքտէ , արգասընտան կիւլէրիզ . եախօտ
էմին պիր մահէլլուտէ պուլունտուլումուզտա ,
քէնտինէ չագըլթաշլարը աթարըզ :

— Նէ տիմէք իսթէտիկնիզի անկաեամա-
նօրում :

— Անլա՞ եա եաեօրմուսունուզ : Զօգ իյի ,
լաքին . պիր կիւն անլաեաճագաընըզ տըր .
պու ծիւմէ իլէ , արթըզ շագալարը պէր-
թարափ իտէրէք . սէնին սանէմինի էլէ ա-
լալըմ՝ հազըգաթէն , էլլէլինտէն քէշի իթ-
միշ օլտուղում կիաի , հայրէթտէ գալնա-
ճագ պիր եաբըլըշը վար տըր .

— Եօգսա , էվլէլինտէն էօյէ սէօյէմէք-
լիտի գուրմուշ մու իտինիզ :

— Խայր , խայր . նամուսում իւզէրինէ
սիզի թէպրիք իտէրիմ քի . հազըգաթէն զա-
յէթ ուսթալըզլը պիր սանէմ եաբըլչաընըզ
տըր . շու կէօսթէրիշտէ , զանն իտէրսին քի .
պիր էօմր վար տըր . վէ հէման ճան տախի
վար տըր տիյէպիլէճէյիմ . Շու սանէմտէ ,
գուվէթլի վէ աթէշի պիր հէյեէթ միւշա-
հէտէ օլունուպ , Ատալէթին , սըրփ պիր իսմ-
տէն զիեատէ պիր շէյ օլմասընը , վէ մէզ-
քիւր Ատալէթին , ինսանլար էօմրիւնտէ տա-
յիմա հարէքէթ իտէն պիր բուհ օլտուղու-
նու , պիզէ տէրխաթըր իթաֆրմէքտէ տիր .
Իշթէ պագսանա . պիր էլինտէ հազգանի-
եէթի թարթաճագ օլան պիր թէրազի պիու-

լունսւպ , հայրէթաէ գալընաճագ պիր տօղ-
րուլուզլա տէնք կէլմէքտէ , վէ պիզէ բու-
հոն պիթարաֆլըլնը տէրխաթըր իթակիր-
մէքտէ տիր : Խթէ օպիր էլինտէ տախի խան-
չէր պուլունմագտա տըր — Ահ , աէն խան-
չէր սէվմէմ , վէ պու խանչէր իսէ , պիրազ
պիւյիւմէք տախի պուլունմագտա տըր :

— Եվլէթ , լաքին քէօքիւնտէն քէսէմէք
օլուուլու քէօթիւլիւք աղաճը տախի պիւ-
յիւք տիւր :

— Հագգըն վար տըր . լաքին , պիրազտա
զիեատէնէ զաղապ ալէամէթի կէօթէրմէք-
տէ տիր :

— Եվլէթ , լաքին ատալէթ տախի պա-
զը տէփա զաղապ կէօսթէրիր :

— Օ տէպիյինիդ ատալէթ թարզը , ախ-
ուզ ինթիգամ եօլունտա օլան ատալէթ տիր :

Սէրդում օյմաճը , Ապէնին , Գաթէրինին
քէլամլարը թարզընտա օլան սէօյէյիշինտէն
ուեանտը , վէ քէսքին պիր պագըլա , ա-
նըն ճէմալինի կէօտուն կէշիրափ : Ռօպէրթ
էօյէ պիր գագըթտա եաշամագտա իտի քի ,
փէնա տիւշինիւլմիւշ օլան պիր գաչ սէօդ ,
եախօտ իյի տիւշինիւլմիւշ օլան պիր գաչ
հագըգի սէօզէր , պիր ատէմին բօլիսէ ա-
թըլմասընա , վէ պէլքի , Պասթիլ գալէասը-
նըն մահպէսինտէ պիր մէզարա կէօմիւլմէ-
սինէ տախի սէպէպիյեէթ վլրէպիմըրէր ի-
տի չիւնքի , փէնալզգ ճիւմէթի իլէ , տիւն-

եակիւղէրինտէ էմաալի կէօրիւլմէմիշ օլան
ոլ վագըթքի Ֆրանսա քիպարզատէլէրի հիւ-
քիւմէթի , էնալինին տայիմա ատի պիր հալ-
տէ գալմալարը , վէ աեագ ալթընտա չըդ-
նանմալարը , վէ բուհուուզ վէ մաքինավարի
պիր իթաաթ թաշը ալթընտա էզիլմէլէրի
դաիտէսինի պազը սագլամագլըլլը , բէք
պիւյիւք տիգգաթլա կէօղէթլէմէքտէ իտի :
Կիւմիւշ գաշըգը սուֆրալարտա պիւ-
յիւմիւշ օլան մէրգուման քիպարզատէ է-
ֆինտիլէր , տիւնեա իւզէրինտէ քէնտի կէօդ-
լէրինի աչտըգլարը գագըթ , քէնտիլէրին
մախուուսի զէզգ ու սէփալարը իչին եարա-
տըլմըշ պիր տիւնեա , վէ քէնտի արզուլա-
րընը եէրինէ վարուրմագ իչին բէք նէզար-
քէթլէ սէօյէնտիյի վագըթ էրքէք վէ գա-
րը թէսմիյէ օլունսապիլէմէք պիւյիւք պիր
մախուուգաթ գալապալըլլը կէօրմիւշլէր ի-
տի : Լաքին , արատան պիր գաչ սէնէ կէչ-
տիքտէն սօնրա , հէնուուզ տօղմուշ պուլուն-
մաեան մատամ կիյեօթին (գաթլ իթմէք մա-
քինատը) , քէնտի իթիգատլարընըն եանլըշ
օլմասընը քէնտիլէրէ կէօսթէրմէք , վէ էպէ-
տի սուրէթտէ թէքրարէն գարամագ իւզրէ ,
անձագ պիր տագըգա իչին քէնտի կէօղէ-
րինի աչմագ իտի :

Օ , հէնկեամտէ , շիշմանլանմըշ վէ գուփ-
կէթտէն տիւշմիւշ օլան Օնպէշինծի Լուի ,
քէնտի արարը սէրայտարլարը իլէ պէրապէր ,

Վէրսայտա պուլունմագտա իտի , վէ հէր քիմ քի իսլահը ախէադ օլունմասը իւզէրինէ պիր չէյ սէօյէր իսէ , օլ ատէյ , գրաւա վէ սէրայտարլարա գարշը խայինկիք իթմիշ ատա իտիլիր իտի :

Տօպէրթ Լանտրի , քէնտինին ատալէթի թէնիքէլի թարզտա անլամըշ օլմասընըն , քէնտի միւսաֆիրի թարաֆընտան տախի թէքէրիւր իտիլմէսինի իշիթափտէ , ագլ պաշնա կէտի : Պու ծիւմլէ , Ապէնին թավլ ու հարէքէթի , մէքիւր քէլամլարա , չէօյէ պիր կէշիճի սէօղտէն զինատէ էհէմինէթմ պիր մանէա վիրմիշ ափր տէյի կէօթէրմէքտէ տէյիլ իտի :

Պիր սաաթ գագտար պու թարդ միւքեալէմէլէր իլէ վաղըթ կէշիթիլտի

Տօպէրթ Լանտրի , պիր գաչ նէվի շիւմէէլէրէ զահիպ օլարագ պինուզուր օլմագտտա իտի : Գաթէրինին , Աէն Ա. ալրի վէ Ապէ Լաթուր իլէ իւնսիյէթի պուլունմագտա առը կիպի կէօթինմէսինտէն խօշլանմամագտա իտի : Մէրգումէ , չաբուք սուրէթտէ Էվէ կիթմէք արգուստ իլէ , օլ պապտէ քէնտինէ պիր իյզահամթ վիրմէմիշ իտի : Քէզալիք , թամ Գաթէրինին կիթափի վագըթ Գօնթուն զայա օլմասընտան տախի խօշանմամագտա իտի : Պունլար աճայիպ պիր թէսատիւֆ մագամընտա չէլէր իտիլիր . Տօպէրթ , թէսատիւֆտէն զինատէ պիր չէյ օլմամալարընը իթմիտ իթմի :

Պիր սանաթ թէքմիլ օլտուգտա , մէրգումուն թէհամմիւլիւ տախի թիւքէնտի , վէ ,

— Մօնսիէօ լը Գօնթ կէրի տէօնմէմէքտէ տիր , տէտի :

— Եվէլթ կիտէլի նէ՞ գատար վազըթ օլտու :

— Թամ պիր սաաթ օլտու :

— Պիր սաաթ մը օլտու : Աղիզիմ Լանտրի , սէնին մուպահասան , վագըթըն կէչմէսինի տուեսութմամըշ առը : Մօնսիէօ լը Գօնթ տախի , իհթիմալտէն օլտուզու իւդրէ , շիմտիքի հալ պուրատա պուլունմագտա օլմա իր ունութմուշ օլմալը առը :

— Հագըգաթէն թամ պիր է քէնտիյէ մամք պուլունմագտասընըզ :

— Նէ՛ չարէ , պունտան իյիսինի պուլամամ . իստի , ավտէթ իսէր եախօտ իթմէզ տէրէճէսինէ գատար վազիֆէսիզ օլարագ , քէնտի թապիեաթընը խօչնուտ իթմէլիլիմ : Լաքին , արթըդ նէ գատար պաշ աղըըսը վէրտիմ իսէ Էլ վէրիր : Ատիէօ տօսիթում . սէնին ատալէթինի թանըթմագ իշին էւմտէնի կէլէն դայրէթտէ գուսուր իթմէյէնէմէմին էմին օլմապիլիրսին :

— Ատիէօ :

Մօնսիէօ լ'Ապէ , Տօպէրթին իշ մահէլւնի թէրք իյլէտիքտէ , արգասընտան գաւռու գարւանըր գարանմագ , քէնտի ինձէ տօսագլարը լւզէրինտէ իզմիհզա ալէամէթի

օլան պիր կիւլիւմսէյիշ միւշահէտէ ողուն-
տու : հարժան այսու այսուն ու առան
խառն մաս զբար ու այսու ու այսու ։

ՊԱՊ 4

Պարսկ կառագիր թէստ հաւելէ

Մօնսիէտ լը Գօնթ , քէնտի ֆէնա նասի-
հաթճընըն իսթինզամընտան պիր տէրէծէ-
յէտէք հիտաէթլէնմիշ օլտուգ տան պաշգա ,
ճէսարէթինէ տօգունուլմուշ օլմասընը տա-
խի հիսս իյլէտի . վէ հիտաէթ ու ինչի իտալ թէ-
չասիրի թահթընտա պուլունամգտէ օլտու-
զու հալաէ , Գաթէրինին տիշարը լըդմասը-
նը կէօգէթլէմէք իչին սօգաղա ինտի :

Մէրգում Գօնթ , զէնտօմթլուգ թարի-
քինտէ աճէմի պիրիսի տէլիլ իտի , վէ ֆա-
վիէթէ (առաքինութիւն) տէնիւն շէյ իչին .
շալիլէր (բանաստեղծք) գաֆասընտա տօղան
խէնալաթտան պաշգա պիր չէյ տէյիլ տիր
տիմէքլիյի է օյրէնէծէք գատար , սէրայտա
վագըթ կէջրմիշ իտի : Ֆագաթ պու ծիւմիէ
իլէ տախի : հիչ պիր չէյի վազիփէ իթմէյէտէք
տէրէծէտէ ախլէալ պօղուգլուղունտա
էսկիմիշ տախի տէյիլ իտի : Եկէր պաշգա
պիր տէվրտէ պուլունմուշ օլտար , նամեւուլու
պիր տտամ օլապիլիր , վէ հաթթա քէնտի
տէրէծէսինաէ սղուղունան ատամալարըն տախի
էն լիյրի իտի : Նէ օյլէ քիր կէրը վյիլիք տէ-
պիլէն չէյին վար օլապիլմէսինին իթմալի
ինպիրինէ պէալ պէուխափիդ պիր տույզուսու

պուլունմագտա իտի , լաքին , անըն սակի-
հէն վար օրմասընա զինեատէսի իլէ չիւրհէ
իթմէքտէ իտի :

Մէզքիւր պէլլի պէլլիսիգ տույզու , պա-
զը ճիէթլէ . Գաթէթին ծիւգալ վասըթասը
իլէ զինինէ կիրմիշ իտի : Մէրգումէնին
թալի ու հարէթինստէ , վէ միլպէր ճէմա-
լինտէ էօյլէ պիր ալէամէթ վար իտի քի .
իթիմալ տիր , ֆազիլէթ տէնիւն շէ-
յին , սահինէն վար օլմասընը քէնտինէ տու-
եռւրմագտա իտի : Մէրգում պունուն ֆար-
գընա վարմատը . վէ անճազ շու գատարընը
պիլիր իտի քի , ու վագթա տէկին րասթ կէլ-
տիկի գատընլար իլէ նէ տէրէծէտէ սէրպէթ
տափրանմագտա իտի իսէ . Գաթէթին իլէ
տախի այնի սէրպէսթիքտէ տավրանամա-
գտա , վէ մէրգումէնին հուզուրունտա
պուլունտուզու վազըթ , ատէթինստէն օլան ,
վէ զէնտօսիլուզա մախսուս պուլունան իլ-
թիֆաթւարը ասլա ինրա իյլէեէմէթլուէ ,
վէ քէնտի իտինէ մուզայիր օլարագ , պա-
զը կէօնա ալթիւսթիլուք ալէամէթէրի իզ-
հար իթմէքսիլին . մէրգումէ իլէ սէօյլէշէ-
մէթլուէ իտի :

Մէզքիւր հալլէրի , պիր սուրէթլէ մէր-
գումէնին բաք եփութէքլիլիյինտէն նէշէթ ի-
տէն , վէ էսրար նէվինտէն պուլունան թէ-
էսսիրէ համլ իթմէքլիյի , խէնալինտէն պիլէ
կէջրմէտի :

Պաւ ծիւմէ իլէ մէզքիւր թէէսիր հիսա
իտիւմիշ իտի . վէ Գաթէրին գարուաան տի-
շարշ ըբառղընտա , մէրգումէյի սեւամլա-
մացտան էվիլէ , Սէնթ Օնօրէ սօգապղնա
գատար կլէրու կիթմէսինէ միւսաատէ իյլէտի:

Գաթէրին , Սէն Վալրիյէ րասմէ կէլտիք-
տէ , թէաճճիւպ իյլէտի , վէ պիրազ տա գը-
ղարտը :

Ավի իտէրախիդ Մատմօղէլ :

Մօնսիէօ , սիզէ ավի իտէճէք պիր չէյ
հօգ տուր :

Մէրգումէ պունու սօուգ սուրէժտէ , վէ
պաշընը տախի ասարազ սէօյլէմիշ օլուպ ,
Սէն Վալրի մուխաֆփաղընէթ պուլաճաղը
զըմինտա պիւյիւք պիր չիւրէյէ զահիպ
օլուս իսէ տէ , եինէ քէնտույի զապթ իյ-
լէտի :

Սէն ծընի սօգապղնա գատար սիզինն
իլէ պէրապէք կիթմէքլիք արդուսունտա
սուրունապիի բամիկիմ:

— Խ'ա՛յր , ինթիեած եօգ տուր :

— Մէկէրչի կիւճէնմիշմիսինիզ տիր :

— Նիշին կիւճէնէճէյիմ . Մօնսիէօ :

— Իմսի էօյլէ օլտուգտա պանա դարչը
պիր սօուգ ոււամէլէ իթմէքտէ օլմանըգ նէ-
տէ՞ն նէշէթ իթմէքտէ տիր :

— Մօնսիէօ , սիզին իլէ սէօյլէշակիխմէտէ ,
սէօյլէ տականմագլը եագըշըր պանա :

— Լաքին , պինուտէ իթիփաթլարը պէր-
թարափ իտէրէք , պէնսիմ իլէ պիր տօսմէ մա-

գամընտա կէօրիւշմէնիզի բէճա իթտիյիմտէ ,
անճագ . կէրէք սիզին վէ կէրէք բէտէրինի-
զին պիր տօսմէու պուլունմադտաերմ կիթի
սէրալէսթձէ պէնսիմէլէ կէօրիւշպիլիք :

— Պու քէլամլարընըզը . կէրէք բէտէրիմէ
շ կէրէք քէնափիմ իչին պիր չէրէփ աստ
տէրիմ :

— Հալէա սօուգ մավրանմագտասընըզ .
հիչ պիր չէյ եիւրէխնիզի եումուշաթմաեա-
ճագ մը տոր :

— Մէվզըլարըմըզ արա եէրինտէ պուլու-
նան փարզ , հիչ պիր չէյ իլէ ունուտուլա-
մադ :

— Մէրհամէթսիդ սինիզ մաամօադէլ : Ելք
տէփա կէօրիւշտիւյիւմիւզտէ , սէօյլէ տէյիւ
խտինիզ սիզ , օլ վազլիթ սիզ պանա էօրէթ-
տինիզ քի —

Մէրգում «սիզի սէվէյիմ» , տէեէճէք իւ
տի . լաքին Գաթէրինին տուրկուն ճէմալին-
տէ օլան պիր հալ , քէնտինի օրաճըգտա
տուրտուրթտու , վէ ,

— Պանա էօրէթսինիզ քի սիզէ ըլայէթ
խտիյիմ , տէտի :

— Մօնսիէօ , օլ վազլիթ սիզի անճագ
Արթիւր Սէն Վալրի տէյի թանըմըշ , վէ պա-
նա միւսապի պիր հալտէ պուլունան պիրի-
սի մագտամնուա սիզին իլէ կէօրիւշպիլիչ
օլտո զումու ունուտանուշունուզ տուր . Արզ
անճագ մէզքիւր սըՓաթլա պիզիմ լսանէ-

միզէ կէտինիզ, վէ Մօնսիէօ լ'Ապէ Լաթուր տախի, սիզի, կէրէք բէտէրիմէ վէ կէրէք պանա, այնի սըֆաթլա թագտիմ իյէտի . Օլ վազըթ հազգըմրգտա թէնէզզու իտի-միշ օլան չէրէֆի, քէզ-միք բայէնիզէ շա-եան պուլունան իլթիֆաթա պօրճու պու-լունտուղումուզու տախի պիլմէշ իտիմ: Լա-քին, շիմախ օլ խուսուսա բէք ալէա մա-լիւմաթըմ պուլունտուղունան, կէչիշին իւզէրինէ թէսախի իթմէքլիքտէն, վէ ի-լուրուսի իւզէրինէ տախի, պէյնիմիզտէ պու-լունան ֆարգը կէօզէթլէմէքլիքտէն պաշգա պիր շէյ եաբամտ:

— Լաքին, պէյնիմիզտէ պուլունան մէվ-գրծա ֆարգը մահգ իթմէք իտիմէիմ:

— Խա'յր, մահգ իտիմէզսինիզ. պէն տա-խի իտիմէմ. վէ հաթթա միւմքին տախի օլուշ օլմա իտի, մէզքիւր ֆարգըն մահգ օլուն մասընը արզու իթմէզ իտիմ:

Մէզքիւր սօն քէլամլար, եվլիքի քէ-լամլար գատար սէրթձէ սէօյլէնմէմիշ իտի . չիւնքի, մէրդումուն սահին պիր էլէմի տէ-րուն իւզրէ սէօյլէմէքտէ օլմասընը. վէ տօ-տազլարընըն տախի, եիւրէք աճըսընան նաշի տիթէմէքտէ պուլունմասընը միւշա-հէտէ լյլէմէքտէ իտի, Մէրգումէնին քիւ-չիւնձէք վէ տույդուլու եիւրէյի . պաշգա պիրխինէ պիր աճը վիրմէքլիյէ տաեանա-մազ իտի, ալէլսուսուս, օլ գատար հիւր-

մէթ ու ըիայէթլէ քէնտիսի իլէ կէօրիւշմէք-տէ օլան Սէն Վալրի կիսի սիրխինէ :

— Աըթըգ սիզէ պունտան զիեատէ պաշ ազրը վիրմէմ, տէտի Սէն Վալրի, միւ-քէտտէր սուռէթտէ, Եիւրէյինիզի պանա գարցը չէվիրմիշ օլուպ, վէ նէ հալտէ պու-լունմուշ օլմամ հազգընտա ամլա վազիֆէ իթմէմէքտէ օլտուլունուղու կէօրիւեօրում:

— Զիեատէսիյէ կիւնահրմա կիրմէքտէ-սինիզ Մօնսիէօ, կէրէք սիզի, վէ կէրէք սայիր պիրխինի պիր ածըտան էսիրկէմէք իշին, էլմատէն կէլտիյինտէն զիեատէսինի իմրա իթմէքլիյէ հազըր պուլունմագտտաեըմ:

— Տիմէք տիր քի պէնի տիյնէնէնէքսի-նիդ տիր:

— Օ խուսուս սիզին էլինիզտէ տիր:

— Գանա սէօյլէնէնէք օլտուղունուգ շէ-յին թարզը խուսուսու:

— Մէրգում, աճէպա ձէվապ վիրէյիմմի վիրմէյիմ մի տէյի թէրէտախիւա կէօսթէբ-մէքտէ տիր կիսի պիրազ տիւշիւնտիւ: Պա-տէհու քէմալի նէզաքէթլէ,

— Ճիշտէյիլ իտի գոլթուղումս կիրմէքլի-ի գապուլ իտէրէք եօլունուղուն պիր գըս-մընտա րիֆադաթընըզտա պուլունմագլըզ-մա տախի մրւսատէ ի՞թմէյէնէքմիսինիզ, տէտի:

— Գաթէրին մէրգումուն թէքլիֆինի բէտտ իթմէք իսթէր իտի . Լաքին մէրգումուն հալ

ու հէյեէթիստէն միւշահէտէ օլունան էլէսի
տէրուն, քէնտիսինէ րուցի րիպա կէօսթէր-
մէքիթ գարարը վիրափրտի : Մէրգումէ հիչ
պիր թէլաշ կէօսթէրմէքսիդին Սէն Վալրի-
նին գոլթուղունա կիրտի, վէ մէրգումուն
նամաւուու վէ քէնտինին տախի սատագաթը
իւզէրինէ հիչ պիր շիւբէսի պուլունմաեան
պիր գատըն կիպի, գօրգագլրդ տախի կէօս-
թէրմէմիշ իտի, Գաթէրին սիւքիւթ վէ բա-
հաթը գալպ իւզրէ մէրգումուն եւնը սրբա-
եիւրիւմէքտէ օլուպ, անըն լագրտոը իթմէ-
սինէ պէքլէտի :

Մոնսիէօլ Գօնթ, հէր վագրթտան զի-
եատէ քէնտի նիյեէթ ու մագսէտինէ վարը
օլմասընտան շիւբէտէ իթմէքտէ իտի :

— Սիզին րիֆագաթթընըդա պուղունմագ-
լու րուխսաթթընա նայիլ օլմուշ օլտուղու-
մու, հագգըմտա էմնիեէթինիդ պուղունտու-
զունա պիր տէլլի սատա իստէպիլի՞րմիյիմ, տէ-
տի Սէն Վալրի, կէչիպ տէօնէնլէրին քէն-
տի երազիւնիւ կէօրէմէյէտէքլէրի գատար
պաշնը եյէրէք :

— Նի՞շին հազգընըզտա էմնիեէթիմ պու-
լունմաեածագ տըր :

— Հագգընըդ վար արր, սի՞շին էմնիեէթ
իթմէյէտէքսիդիզ . իմտի, թէքրարէն րիայէ-
թինիդէ նայիլ օլմագ իշին հալէա իւմիւտ ի-
տէպիլիրիմ :

— Մօնսիէօլ, քէնտինիզ նալաեթ կէօս-

թէրմէյինձէ, տայիմա հագգընըզտա րիայէ-
թիմ պուղունածագ տըր :

— Ա՛հ. բէտէրինիզին թանըտըգլարընտան
պուղունան հէր քէս հագգընտա, նէ կէօնա
րիայէթինիզ տէրքեար օլաճագ իտէ, պանա
տախի այնի րիայէթի կէօսթէրէճէքսինիզ
տիր, լաքին, պէնսիմ անլաթմագ իսթէտի-
յիմ րիայէթ, օ եօլտա տէյիլ տիր :

— Տահա զիեատէ նէ՞ իսթէր իտինիզ :

— Տահա զիեատէ գուվէթլի վէ տահա
զիեատէ ազիզ պիր չէյ իսթէր իտիմ :

— Մօնսիէօլ, տէտի Գաթէրին մէրգու-
մուն սէօզիւնիւ գաթ իտէրէք :

— Բուխսա'թ վէրինիզ քի սէօզիւմէ տէ-
վամ իտէյիմ : Սիզի, Ժարտէն տիւ Տօատա
կէօրտիւյիւմտէ, էսրար նէվինտէն, վէ մա-
լիք պուղունտուղում հէր պիր տույղուլար-
տան տահա գուվէթլի պիր թէկսաիր թահ-
թընտա օլարագ . սիզէ տողրու մէյլէնտիմ :

— Պու թարզ սէօզիէր տիյնէյէմէմ :

— Անձագ պիր իքի սէօզիւմ տահա դալ-
մը տըր : Լաթուր, կէրէք բէտէրինիզլէ վէ
կէրէք սիզինլէ իւնասիեէթտէ պուղունմագ-
տա օլտուղունտան, պէնի բէտէրինիզին իսա-
նէսինէ կէօթիւրմէքլիի թէքլիֆ իթտի. պէն
տախի, մէզքիւր թէքլիֆ գապուլ իթտիմ,
վէ պէնի քէնտի պիր տօսթու մագամընտա
սիզէ թագտիմ իյլէտի :

— Լաքին շիմտիքի կիպի տօսթլուղունու-

զում միւմքինսիդ գրլաճադ տէրէծէտէ պիտ-
տէն եիւքսէք պուլունառուղունուղ հալտէ
պիտէ տօսիթ օրմուշ տէյիլ իտինիդ :

Մէրգումէնին սէսինստէ, աճը պիր տուց-
զու էսէրի միւչանէտէ օլունմագտա իտի :
Տա խաէրին սիզէ, սիւքինսիդ արր
ափէմէյին : Ոլոր Գօնիթ աշքաթը իւէ սիզէ
թագտիմ գըլլնաըզըմտա, արտաըլլըմ շազ-
լըլը պուլաւահագլըդ գօրգուսու նոս զահիպ
օլուսլումտամ Նախուր, պէնի անձագ սա-
տէ պիր Սէն Վալքի ըըֆաթը իւէ թագտիմ
գըլլապլուզ թէքը ֆ իլլէտի : Խթիմա'ա ի-
տինիդ սէօղիւմէ, անձագ պէնի հուզուբու-
նուցա գապուլ իթմէզանիդ գօրգուսու իւէ
պէօլէ պիր զաքարսը սուրէթուէ իքի եիւզ-
լիսիւք կէօսթէրմէքլիյէ մէճուուր օլմու; ի-
տիմ :

Գաթէրնին եիւզլէրի գրզալոր, վէ եիւ-
րէի տախի հէեէճան մագամընտա պիր շէյ
իւզրէ աթմանա պաշխատ : Մէրգումէ գըս-
սա նէֆէս ալբարը իւէ վէ իշթիեագ իւզ-
րէ սէօլէնին մէզգիւր քէլամլարը, եիւքէյի
գալմագարզն տիյնէյէմէզ իտի : Մէրգումէ,
կէսն, վէ ախունա թարիքէրինէ աշխնա պիր
գապըն իսի : Սէն Վալքի տախի, կիւզէլ,
ըիսէթի, վէ պիր ասրւզատէ իսի :

Առ ճիւշէ իւէ, մէրգումա սօսւգ սու-
րէթտէ ճէ գապ վէրտի :

— Պիր տաեմ, քէնտի ասրլ իտինին պի-

լինմէսինտէն գօրգան պիր զաթըն նիեէթի
իւզէրինէ շիւբնէ իթմէյէ մէյեալ պրւլու-
նուր :

— Եվգէթ, էօյէ տիր • լաքին նէր շէյի
իյզահ խաէրէք թարգիյէ վիրմէ օլմապնտան
սօնրա տախի շիւբնէ խակէմէգ :

Մօնիէօ, սիզին ասրլ մէվզընրզը, պու
սաւցան վէ հէմ տէ բասթ կէլա օլքադ էօյ-
րէնին օլտուղումու տիր խաթընը իտինիդ :

— Եյի ամմա, սիզ պունու էօյբէնտիշ օ-
մատանըզ պիւէ, պէն սիզէ պիբախէնէք ի-
տիմ, Սէօզիւմէ իթիմատ իթմէ դիմէնիդ :

— Եօլէ օլմապնը պէնտի իթակինիդ :

— Եկէր սիզին տօսթլուզը նուզ յէնիմ
իչին կիւն պէ կիւն տահա զիեատէ զիւզըր-
մէթ օլմասա իտի, պէնիմ քիմ օլտուղու-
մու շիմտիտէն էվգէլ տախի սիզէ ողիրտի-
րիր իտիմ . լաքին տօսթլուզունուցու զայզ
իթմէքիյէ տ յիր տէրք ար օլան զօրգուստ,
կիւն պէ կիւն տահա զիեատէ պիւյիւմէքտէ
օլտուղունտան, պիր Գօնիթ օլտուղում իթմէ-
պէնի բէտա խաէրսէնիզ ամյի քէնամիմ թա-
նըթմանեա ճէ սարէթ իտէմէմէքնէ իտիմն
Հալ պու քի սիզի կէօրմէք, սիզին եազը-
նընըզտա պուլունմագ, վէ լագըրտը իթմէ-
նիզի իշիթմէք իչին օլան արզում տախի
կիւն պէ կիւն արթմագտա օլտուղունտան,
արթըզ հէր նէվի թէհիքէյի կէօզէ ալարզագ

առըլ իսմիմի պէեան իթմէքլիք թէճրիւպէսինէ գալգըշմաեա հազըր պուլունմագտա իտիմ:

— Իէճա իտէրիմ սիդէ, էֆէնտի, պութարգ աթէշի սէօղէր իթմէյինիդ ճանըմ արգւըր վէ պէօյլէ սէօղէր տիյնէեէմէմ:

— Նիչին Գաթէրին, նէ՝ սէպէպլէ պութարգ սէօղէրիմ տիյնէմէք իսթէմէզսինիդ:

— Զիւնքի, սիգ Գօնիթ ար Սէն Վալրիսինիդ, վէ պէն իսէ, անճագ Պարթիսթ ծիւվալ իսմինտէ օլան պիր էսնափ գըզըւըմ:

— Մէկէրչի պէնիմ իւնվանըմ, սէվմէքը հուգուգումու էլիմտէն ալապիլի՞ր մի:

— Եվլիք, պէնիմ կիպի պիրիսինի նամուսլու սուրէթտէ սէվմէքլիք հուգուգունու էլիմտէն ալմըշ արը, տէտի Գաթէրին ալթիւսթ օլմուշ պիր սէսլէ, վէ րահաթը գալպ իւզրէ տաեանըպ տուրածաղընը մէմուլ իթմիշ իքէն, շիմտի պիհուգուրլուգ հիսա իյէմէքտէ օլտուղու մէզքիւր միւքեաւլէմէյի արթըգ գաթ իյլէմէք արզուսու իլէ ատըլարընը սրգլաշաըրարագ: Գաթէրինին եիւրէյի ալթիւսթ օլմաեա պաշլամըշ իտի, վէ քէնտինի զապթ իտէմէտիկինտէն, պիրան էվլիլ խանէսինէ եէթիշմէքլէ մէզքիւր իզթիրապը գալպտէն գուրթուլմագ իսթէր իտի:

— Սէնին սույի՛ զաննըն՝ ուըր քի սանա պէզլէ սէօյէթմէքտէ տիր, Գաթէրին:

մէզքիւր սույի զաննըն, կէօղէրին էօնիւնէ պիր բէրտէ չէքմէսինէ միւսաատէ իթմէ: Եիւրէյինի պանա գարշը չէվի՛րմէ, Գաթէրին, սանա նիեազ իտէրիմ, պանա ճիւզի պիր իւմիտ օլտուն վիրմէյէ հիմմէթ իյլէ:

Օլ հէնկեամտէ, Սէն Տընի սօգաղընը կէչմէքտէ իտիւէր: Գաթէրին կիւզէլ վէ կէօսթէրիչլի պիր խանէ էօնիւնտէ տուրտու, վէ եաշ իլէ տոլմուշ օլան կէօղէրինի Սէն Վալրինին եիւզիւնէ չէվիրտի:

— Մօնսիէօ, եօլ ծուլուցումուգ պիթտի: պէնիմ խանէմ պուրասը արը: Շիմտի պէնիմէ իչէրի կիրմէյինիդ: զիրա, բէտէրիմ ալթիւսթլիյիւմիւ ֆէհմ իտիպ, սէպէպինտէն շիւքնէ իտէպիլիր: Սիզին թէքրարէն պիզի կէօրմէյէ կէլմէմէնիդ իյի օլաճագ արը: վէ արթըգ պիզի կէօրմէյէ կէլմէտիշինիզուէ, պու կիւնքի սէօյէմիշ օլտուղունուգ քէլամլարը ունժտածաղըմ արը:

— Մէզքիւր քէլամլարըմը ունութմա՞գ մը իսթէեօրտունուղ:

— Եվլիք, անլէրի ունութմագ արզուսունտաելըմ:

— Բուխսաթ վէրլնիդ քի պիր սիւալ տահա իտէյիմ միզէ, տէտի Սէն Վալրի եիւրէք գըրըգլալ ալէամէթի իէ: նէ՝ սէպէպլէ անլէրի ունութմագ արզուսունտաթընըգ:

— Զիւնքի, Բօպէրիթ Լանտրի նամ օյմանըն նիշանլըրեըմ:

Խանէ գարուսու աշըլտը, վէ մէրգումէ
տախի գարուտան իչէրի կիրէրէք զայպ զէ
տու:

ՊԱՐ 5.

ՇԻՐԵՀ:

Գաթէրին քենար օտարանա գօշտու, մէր-
գումէ քենար բէտէրի հուղուրանա ըրդա-
սրնտան էվէտէ, քենար երարէք ալթիւմթ-
լիւլինին քեափփէլ, էսէրէրինի տէփ ի-
տէպիւմիշ իտի:

Մէրգումէ նէ՞ սէպէպէ ալթ իւսթ օլ-
մուշ օմռապընը անլաեամատը, Մօնախէօ լը
Գօնթու, ատի պիր զաթ արր տէյի պէլէ-
միշ ջատուզու վագրթ պիէ, մէրգումուն,
տօսթլուգտան զիեատէ պիր մէկը թութ-
մազլըգ արզուսունտա պուտումուշ օլմաը-
նը ասլա Փիքրինտէն կէչիր մէմիշ իտի:

Մէրգում, Պաթմիսիթ Տիւվալըն զիեատէ-
սի իւէ ըիայէթ իթմէքտէ օլտուզու Ապէ
մարիֆէթի իւէ քենաինէ թագտիմ զըլընմըշ
օլուպ, քենաիսի տախի սէրպէսթձէ մէր-
գումու, գապուլ իթմիշ, վէ սէրպէսթձէ ա-
նըն իւէ գօնուշմուշ, վէ խօչանըլաճադ պիր
միւսափիր տիր նազարը իւէ մէրգումա պազ-
մըշ իտի:

Մէրգումուան, ալէազա եօլունտա հիչ
պիր քէլամ իշիթմէմիշ, վէ թափր ու հարե-

քէթինտէ տախի. քէնտի բէտէրինին սայիլը
միւսափիրլէրի իւղէղնտէ միւշահէտէ իթ-
միշ օլտուզունտան պաշգա պիր շէյ կէօր-
մէմիշ իտի:

Լաքին, մէրգումուշ բայէսինի անլատըգ-
տա, անըն թափր ու հարէքէթինտէ պիւ-
միւք պիր ուսթալըգ պուլոնմագտա օլմա-
սրնտան գօրգմանա պաշլատըլը հալտէ տա-
խի, մէլքիւր գօրգուսու իլէ պէրապէր,
պիր չոդ կիւզէլ խաւահէլէրի իլէ քէնտինէ
խօշ կէօրիւնմիւշ օլան պիր տօսթունու զայպ
իլէմէսի իւղէրինէ պիր նէպի էսէփ տախի
իթմիշ իտի:

Մէզքիւր պիր նէպի էսէփ, եէվմի մէզ-
գուրտա Մօնախէօ լը Գօնթուն կէօսթէրմիշ
օլուպու իզթիրապը գալպ իւզէրինէ, ար-
թըգ կէրէք քէնտի վէ կէրէք անըն սէլա-
սէթի իշին, ասլա պիր տահա պիրպիրլէրի
իլէ կէօրիւշմէքթիցէ գարար վիրմիշ օլմա-
սը իլէ, տահա զիեատէ իզտիեատ պուլտու:

Նո Յօպէրթի՞ նէ եաբմալը իտի, վագը
օլան հալլէրի մէրգումա սէօյէմէլի՞ մի իտի
նալը. մատամ քի արթըգ Սէն Վալրինին
քէնտիսի իլէ պիր տահա կէօրիւշմէմէսինէ
գարար վիրմիշ իտի, իմտի, մէրգումուն,
եէվմի մէզպուր սապահուը իթմիշ օլտու-
շու իգրարը, քէնտի նիշանլըլընա պիլափիր
մէթիք, լիւղումսուշ պիր շէյ իտի:

Եկէր Յօպէրթ, Գօնթուն, Գաթէրին իլէ պիր

մաշուգ մագամընտա կէօրիւշմիւշ օլմասընը
տույսա քէնտի աթէշի թապիեաթը , շիւբ-
հէսիզ սուրէթտէ քէնտինի պիր շէտիտ
թալր ու հարէքէթ ինրասընա զըւղուզլա-
եածագ , վէ քեաֆփէսի պիրտէն ֆէնսա պիր
հալէ տիւչար օլաճագլար . վէ պէլըն Ռո-
պէրթին էօմիխ տախի թէհիքէ թահթրնտա
պուլուն ևուշ օլաճագ խտի :

Խայր . մի քիւթ իտիպ , մէրգումու
թէհիքէտէն էմին պիր հալտէ պուլունտուր-
մագլըգ , տահա իյի իտի : Գաթէրին մէզ-
քիւր գարարը վիրտիքտէն սօնրա . եիւրէյի
թէքրարէն րահաթլանտը : Մէրգումէ էսպազ-
լարընը տիւզէլթիպ , թէտէրինի պուլաճագ
օլմասընը մէմուլ իթտիկի ուժագ վէ կիւզէլ
պիր օտաხա ինտի :

Թէտէրի պիր գաչ սաաթ էվիէլիսի , տի-
շարը չըգմըշ խոի . լաքին , ազ վազոթտան
կէլէճէք օլտուզունտան , Գաթէրին , խանէ-
յէ տայիր իյլէ մէշզուլ օլմահա կիթ-
տի . վէ Ռօպէրթ Լանտրինին նակէնան խա-
նէյէ վասըլ օլմուշ օլմասընը տույտուգտա ,
թէաճճիւպտէ գալտը :

Մէրգումէ , Ռօպէրթին պուլունտուզու
օտաხա կիրիպ , անըն , հիտտէթլի սուրէթ-
տէ կէզինմէքտէ օլմասընը կէօրտիքտէ ,
տահա զիեատէ թէաճճիւպ իյլէտի : Գաթէ-
րին , պիր տագըգա գատար գարաւնուն ի-
շինտէ տուրուպ , մէրգումա պագտը . վէ

պատէհու աղըր աղըր իլէրու կիտէրէք , է-
լինի մէրգումուն գոլու իւղէրինէ գօյտու .
վէ կէօվլէրինի տախի , գօրգագ պիր պա-
գուլա , անըն եիւզիւնէ չէվիրտի :

— Բօ'պէրթ :

Մէրգում , Գաթէրինին էլինի քէնսաի էլի
իջինէ ալարագ , պիր չէյ թահզըգ իթմէք-
մէք ալէամէթի չէսալտէսի իլէ . մէրգումէնին
եիւզիւնէ պագմանա պաշլատը :

— Ռօպէրթ , պիր չէյտէն ալթ իւսիթ օլմուշ-
տուն տէյի կէօրինսիւօրտուն :

— Եվլէթ , Գաթէրին , ալթ իւսիթ օլմու-
շում տուր , վէ եիւրէլիմին րահաթլանը
թէքրարէն պուլմագ իչին սանա միւրաճաաթ
իյլէմիշիմ տէր :

— Սէնին եիւրէինի րահաթլանտըրապի-
թի՞րմիշիմ :

— Եվլէթ , եալընըգ սէն րահաթլանտըրա-
պիլիրսին :

— Ի խի նէ՞ սուրէթլէ րահաթլանտըրա-
պիլիր օլտուզումու պանա խապէր վէր , վէ
աննընտա միւշանէաէ օլունան գարարթը
պուլութունու նէ տէրէճէ չաբուղլուգլա
տէֆ իթմէնէ չալըշաճաղը կէօրիւրսին :

Պունուն իւղէրինէ պիր տազըգա գատար
պիր թէրէտտիւտ միւշանէտէ օլունտու , պա-
տէհու Ռօպէրթին աննը իւղէրինտէ պուլու-
նան գարարթը մանվ օլուպ . Գաթէրինին
կիւլիւմտէյիշինէ դարշուզգ քէնտիսի տախի

կիւլիւմսէմէնէ պաշլատը :

— Աչվկիւլիւմ Գաթէրին, պէսիմ քէտէրնագ վէ շիւբհէլի թապիտթըմ իշին պէտի ութանտըրեօրոտն :

— Իմտի մէգքիւր թապիաթընըն էմրի թետավիսինէ պադաճաղըմ տըր :

— Օլ պատէ առա շիւբհէմ եօգ տուր անճագ պիր սիւալիմէ ճէվապ վիրէրէք պէնի խօնուտ իտէճէք՞ միսին :

— Եիկիրմի սիւալինիդէ ճէվապ վիրմէնէ հազրըրմ :

— Իմտի Գօնթ տը Սէն Վալի իլէ, նէ սուրէթլէ, իւնսինէթ բէյտոս իթմիշ ոլտուղունու սէօյլէ :

— Պուրատա, քէնտի բէտէրիմին խանէտնուէ իւնսիյեթ բէյտա իթալիք :

— Պուրատա մը :

— Եվկիթ Մօնսիէօ լ'Ապէ մէրգումու պիր զէ թագտիմ իյլէմիշ իտի :

— Բէտէրին մէրգումու Գօնթ մագամընտա գապուլ իյլէտի, վէ անըն իւղէրինէ հիչ պիր շէյ սէօյլէ՝ մէտի միտ :

— Խայր մէրգումուն Գօնթ օլմասընը թանըեարագ գապուլ իթմիշ տէյիլ իտի՝ չիւնքի օլ գագըթ պիզիմ սէֆիլ խանէմիզ իւղէրինէ թէնէզզիւլ իտիլէն շէրէֆի տախի պիլմիշ օլաճագ իտի :

— Թօպէրթին աննոր իւղէրինաէ, թէքրարէն գարարթը պուլութլարը թօրլանմանա պաշւաուը :

— Գաթէրին, Սէն Վալրի սիլին խանէտիդէ կիրմէք իսթէտիցինաէ, գուվկէթլի պիր սէպէպի պաւլունմուշ օլմալը արը, մէրգումուն արատըղը շէյ, սէնսին :

— Պէ՞նմիյիմ, աէտի Գաթէրին բէրէլէնէրէք :

— Եվկիթ, մէրգումուն արատըղը շէյ աէն ախն . լաքին իղն Ալլահ պունուն իշին քէնսախնէ էօյլէ պիր տէրս վիրէճէյիմ ափր քի, գոլայլլուա անը անութմաեանագ տըր, Սէն Վալրի, քէնտի սէրայընըն քէօլէլէրի իլէ օլմաեապ, իլլա Ֆրանսանըն սէրպէմթ ատէմէլէրի իլէ ուղրաշմագտա օլմասընը կէօլէճէք պիր :

Մէրգում, օտա գաբուսունա տօլրութիւրու աթըլտը :

Գաթէրին Թօպէրթին գուլունաան թութտու, վէ էօյլէճէ հիտաէթիէ տիշարը չոգմանա պըրագմատը :

— Թօպէրթ Թօպէրթ, նէրէյէ կիտէճէք իտին :

— Մօնսիէօ լը Գօնթ տը Սէն Վալրիի պուլմաեա :

— Խայր խայր, սիեազ իտէրիմ սանա, մէրգումա պիր քէտէր վիրմէ . անը արամա :

Թօպէրթին գուվկէթի քէսիլէրէք գուլարը աշաղը սալգըլտը, վէ մէրգումէնին, ափհանընստան հէնսուզ չըգմըշ օլան լուղէթլէրին մանէաաը իւղէրինէ շիւգնէ իթմէքտ

աիր կիպի , տիք աիք Գաթէրինին եիւզիւնէ
պագմագտա իտի , Պատէհու , մաքինսավարի
սուրէթտէ ,

—Մէրդումա պիր քէտէր վիրմէյիմ տէ-
յի , սէն քէնտին նիեա՞ղ մը իթմէքտէսին ,
տէտի :

—Եվլէթ , էվլէթ , նիեաղ իթմէքտէյիմ:
—Գաթէրին :

Ծօպէրթ . «Գաթէրին» յուղէթինի , քէտ-
քին վէ աղըր սուրէթտէ թէլէփիուզ իցէ-
միշ իտի . վէ մէրդումէնին էլլէրինի թու-
թարագ , սիւալ իտինի պիր թարդ իւզրէ .
թէքրարէն տիք տիք Գաթէրինին եիւզիւնէ
պագմագտա իտի :

—Ա՞հ օլամազ . էվլէթ օլամազ պիր չէյ
տիր քի , սէն մէրդում ատէմ հագգընտա վա-
զիֆէ իթմէքտէ օլասըն :

—Խայր , Յօ՛պէրթ . մէրդում ատէմ իչին
տէյիլ , իլլա սէնին իչին վազիֆէ իտէրիմ :
Պիզզաթ պէնիմ ուղրումա մէրդում Գօնթռ
արամագլոդ թասավիւրունտան կէրի տուր-
մալընըն : Մէրդումու արամագլոցա գալուը-
տրոյնտա , անճագ , պիզտէն դիեատէ գուվ-
գէթէրի պուլունան , վէ քէնտիլէրէ փուր-
սաթ վիրտիյինտէ , մէզքիւր գուվլէթէրինի
իսթիսալ իթմէքլիյէ արզուքէշ օլանլարըն
զագապընը , սէնին իւզէրինէ տավէթ իթմիշ
օլանագսըն ուրբ , Ա՞հ Ծօպէրթ , էկէր պէնի
աէվլրօէն . բահաթ տուր :

Հանդիփ , զօր լիէ զավթ իտիմիւ պիր

հաստէթլէ , չէօյլէ ճէվապ վիրտի :

—Պէն գատընլարըն , հայվան աըըլար կի-
պի , աեագլա թէքմէլէնէրէք տէֆ իտիլտիք-
լէրինի , վէ քէնտիլէրէ հագարէթ օլունտու-
գոււու կէօրմիւշիւմ տիւր : Մէրդուման գա-
րըլարըն , գօմա , գարընտաշ , վէ բէտէրէ-
րինին տախի , քէնտիլէրին տէ ինսան օլմաշ-
օլմալարընը , քէնտիլէրին տախի , երւրէք ,
ազլ ու իտրայդ , հուզուգ , վէ խէթա սահի-
պի օլուայ , քէնտիլէրինի իտրէ իթմէքանէ
օյսան խաֆիք մէշրէպ իլանլար թարաֆըն-
տան պիւսապիւթիւն ատամ եէշինէ գօնուլ-
մանաճագ տէրէգձէտէ մախուռըլլար. օլմատըգ-
լարընը պէնեանա ճէսարէթ իթմաթըլէրի իշին,
սոդագ քէօբէքէրէի կիպի տէօյիւլիւշ օլ-
մալարընը տախի կէօրտիւմ : Պէն պտւնլարը
կէօրմիւշ վէ քէնտի քէնտիմէ գարար վիր-
միշիմ տիր քի , էկէր պէնիմ սէվտիթէրիմէ
տախի այնի սուրէթտէ հագարէթ իտիլիր ի-
սէ , պիւթիւնն սէրայլլարա մէյտան օլու-
եանեմ , հագարէթ իտինի չէքիպ քէնտի
եիւքսէք մէվզըլարնտան աշալլ տէվիրէյին ,
վէ ասլա մէրհամէթ կէօմթէրմէյիմ : Դանթ
աը Աէն Աւլիիյէ տախի մէրհամէթ կէօմթէր-
մէյէճէյիմ տիւր :

—Եկէր լէճա իտէր իտէմ , եինէ մէրհա-
մէթ իթմէյէճէքմիսին :

Ծօպէրթ թէրէտախէտ կէօմթէրմէյէ պաշ-
լատը :

— Ա օնսիէօլը Գօնթուն , պանա ասլա հագարէթ իթմիշ օլմատըլընը սէօլէտիյի՞մ տէ տախի մէրհամէթ իթմէթնէքմիսին :

— Եկէր շիմտիէտ տէկին պիր հագարէթ իթմէտի իսէ , պունտան սօնրա իտէճէք տիր . մէրգում պուրաեա կէլալիյինտէ , անձագ պիր նէվի մազսէտի օլապիլիր :

— Մէրգումուն հէր նէ նիեէթ ու մագսէան պուլունմուշ օլսա , ասլա պիր ֆուրսաթ պուլամեանագ տըր . չիւնքի , արթոդ պու էվէ դապուլ օլունմաեանագ , վէ նէ պուրատա վէ նէ տէ սայիր պիր մանէլլոէ , ասլա պէնիմէկ կէօրիւշմէտինէ միւսաատէ իթմէյէճէյիմ տիր :

Գաթէրին , Սէն Վալրինին օ սապահ սէօլէտիրէրի լուղէրինէ Յօպէրթէ հիշ պիր շէյ տիմէմիշ օլմաը իչին սէվինմէքաէ իտի :

■ — Գաթէրին , մէրգումուն պիր տահա սէնինէ կէօրիւշմէտինէ միւսաատէ իթմէյէճէյինի վատ իտէ՞րմիսին , տէտի Յօպէրթ ճէմառ բարլամեա պաշլամըշ օլտուղու հալտէ :

— Եվլէթ , մէմնունիյէթլէ վատ իտէրիմ :

— Պէնի նասըլ սէվէր իսէն , էօլէ վատ իտէ՞րմէտին :

— Եվլէթ , սէնի սէվտիյիմ կիպի վատ իտէրիմ :

— Իմայի , քէնտիմի մէսուտ ատա իտէրիմ :

— Լաքին , մէգքիւր մուսրազանըն ար-

գասընա տախի տիւշմէեէճէքսին , էօլէ տէշի՞լ մի տիր :

— Գաթէրին , Մօնտիէօլը Գօնթ , վէ Մօնտիէօլ լ'լափէ , սանա եազլաշամատըլլարը հալտէ , նէ իսթէրլէր իսէ անը եարազնլար :

— Պէնիմ , անլէրտէն դօրգում եօդ տուր :

— Եվլէթ , ոլ պապտէ պիր գօրգուն օլմամալը տըր , չիւնքի պէնի սէնի կէօգէթլէյէճէյիմ , վէ էկէր սանա պիր ֆէնալըգ իթմէք նիեէթինտէ պուլունածագ օլուրլար իսէ , ոլ վագըթ քէնտի գարշլարընտա , զէնկինլիքտէն վէ իւնվանսան գօրգումաեան պիրիսինի պուլածագլար տըր :

Գաթէրին , քէնտի մաշուգունուն սէրպէսթ , վէ գօրգու տէնիլէն շէյի պիրմէեէն ըունունու պիրտիկինտէն , Սէն Վալրինին քէնտինէ նէ տէրէճէտէ իպրամ իյէմիշ օլմաընը տուեան աղը ինթիմալի իլէ , ևիւրէյի տիթրէտի : Մէրգումուն աթէշի սէօլէյիշէթիրի , Սէն Վալրի իլէ սօգապտա վագը օլան միւքեալէմէսինի կիզլէմէք գարաընը թաստիգ իյլէտի : Լաքին Սէն Վալրի թէքրարէն մէգքիւր իսանէյէ կէլէր , վէ քէնտինի կէօրմէք իսթէր իսէ . ոլ վագըթ Յօպէրթ , հէր չէյի տուեապիլիր իտի , վէ Մէրգումուն Սէն Վալրիյէ գարշլ սէօլէտիի սօն քէլամիլար , էօլէ պիր հալ վաւգուինտէ , գօրգուլածագ նէթիճէլէր միւշահէտէ իթափրիրէր իտի : Օլ վագըթ նէ օտաղուր մալիւմ իտի . շէօլէ

քի . Յօպէրթ իլէ Սէն Վալրի , հէր հալտէ պիրիսլրէրի իլէ վուրուշաճադրար , վէ գա՞նզ զիսի Քաթթիհ ջըգսա , պաշլճա քէնտի մաշուգու զարարտիտէ օլածագ իտի . Զիւնքի , էկէր Գօնթ վուրուլուա , Յօպէրթ ախող ու կիրիֆթ օլունածագ , վէ պիր նրանեաս քիպարզատէսնէ սիլահ դալաբրմջ օլմասը իշն , հագգընտա ասլա մէշնամէթ իտիլմէյէնք իտի :

Գաթէրին , Յօպէրթին քէնտինէ նագլ իշմիշ օլտուղու Տամիէնսին գատէրինի տէր Խոթըը իցլէտի , վէ զինսինի գարարթմագտա օլան Էօլէ պիր Քէլաքէթ ինթիմալի իշն , Ալլանա նիեազ իցլէմէնէ պաշլատը :

—————

ՊԱՊ 6.

Կ Ի ՏԼ. ԵԽԸ ՆՈՐԵՏԻ ՏԵՐ

Սէն Վալրի , Գաթէրինին քէնտի այէտագա թէքլիֆինի ըէտու լիլէմիշ օլմասը իւզէրինէ , էվլէլ չժրտէ առհինէն պիր և լուրէք ածըսը հիսու իցլէտի . Հիւնքի , մէրգումէ հագգընտա տույտուղու շէյ , եալընըզ կէշիձի պիր մէլլան օլմաելու . իւլա , անաշն զիեստէ պիր շէյ իտի : Քէնտի թատիաթըն իյի գըսմը , պիր արալըդ սայիր պըտիւրընա հիւքմ իմթմէքտէ աիր կիսի կէօրիւնտիւ , վէ ինթիմալ ալլր քի . Սէն Վալրի , պիր տէֆուլը օլմադ իւզէ , քէնտի տր-

զնւսունու խօնուա իթմէքիթ թէճիւպիսինտէն պիւսպիւթիւն վազ կէլէճէք իտի . Էցլէ պիր որրատա , մէ ալէլ խուսուս , քէնտի քէթինին խօնուա իտիմէսինի տախի քէնտի խմթիեազլարը տախիլնտէ պուլունմագտա տրը տէի էօրէնմիշ օլան պիր ատէմ իշին մէզքիւ գ Քէտաքեարլըզ ու Փագ պիր գէտաքեարլըդ տէիլ իտի :

Եվլէլ էմրտէ , մէզքիւր գէտաքեարլըզ մէզքիւր ինքազէ զ օյմագլրդ թասավվուրքնուտա սուլունտու , լաքին , տէրինզէրինի տիւշինմէյէ պաշլատըդ տա , Սէն Ժագ նամ տօսագարի Գագըր օմմածընըն , քէնտին իւօթիւն թութուրագ , քէնտի ալէտապարնըն րէտու խովմիշ օրմասը , քէնտի գէնա տույդաւարնը թահրիթ իմթմէքտէ իտի . Թէհամիւլ օ ունմազ պիր հալ :

Գօնթ տր Սէն Վալրի , քէնտի գօնաղընա եէթիշտիթատէ , զայէթլէ եփւրէի զըւըգ պիր հալուէ սուլունմագտա , վէ Ալէտ տախի , քէնտինի պէքլէմէքտէ իտի :

Սէն Վալրի , պիր եայլ զանաբէ իւզէրիէ աթըւըգ , շարատ կէթիրթտի , մէզգլիւր շարապը իչտի , վէ զօլլարընը , քէնտի իլէօքսիւ իւզէրինտէ պիրիպիրինէ կէփիւրէք ասլա պաշ տայդափուղուն եփւզիւնէ պաղմագտա օ մատրզը հալտէ , տիր տիք թավանը կէօզակն կէշրմէյէ պաշլատը :

Ալէ Լաթուր , մէրգումուն իւզէընտէ

Կեօրիւլէն հալլէրին քեաֆքէսինին տախի
Փարզընա վարմըշ իտի իսէ տէ , կիչ պիր
շէյտէն խապէրի եօդ առւր կիպի . օ կիւն-
ցի դազէթաեը օգումազլա մէշղուլ զուլուն-
մագտա իտի .

Սպէ , մէրդումաւն երկրէք զըրըզըրը
կէչմէսինէ աէկին օսապը իթափտէն ոօնրա-
տուր աղըր եէրինտէն դալզար , վէ Գօնթ
ոը Սէն Վալրիյէ եագլաշտը . վէ պիդայա-
պա ալէամէթի օլան պիր կէվշէքիթէն . ոըր-
թընը պիր սանտալիէյէ վիրիպ , կիւլիւմաէ-
մէքլէ Սէն Վալրինին երւզիւնէ պազմաեա
պաշատը .

— Ե՞յ սէօլէ պագալը , աղիզի՛մ Գօնթ .

— Ն՞յ սէօլէյիմ , աղիզի՛մ Ցպէ .

— Պու կիւն իքիմիղին տախի քէյփի զը-
րըդ աըր . վէ պու շէյին , եէմէք սինտիր-
մէթիյէ չօդ զարարը վար աըր .

— Էօյլէ իսէ եէմէք սինտիրմէթիյինէ
տիգդաթ իյէ . շիւնքի , էօյլէ օլմատըլը
հալտէ , վիւնուտինի տիւնեա իւզէրինտէն
գալտըրմազլա , տիւնեաեա պիր խըտմէթ
իթմիշ օլուրսուն .

— Նիւրհէսիդ , պիր կիւն , տիւնեանըն
մէնֆաաթընա օլարագ , քէնտիմի , մէզփիւր
շէյտմէք կիրտապընա տախի իլդա իտէնէ-
լիմ տիր . լաքին , շիմտի էօյլէ պիր շէյ
եամամ , շիւնքի եաբանագ սայիր չօդ շէյ-
ւրիմ վար աըր .

— Լաքին , օլ տէտիյին շէյլէրի տուր
ետրմասան տահա իյի օլուր .

— Աէ պէ՛պի :

— Զիւնքի , շէյթան ույդուտա պաւլուն-
տուր զազըթ , անըն գուրուղու իիէ օյ-
նամամազլըդ տահա իյի տիր .

— Ազիզի՛մ Գօնթ , մէյեռա օլմուշառնուզ
տուր կիպի կէօրիւնմէթսինիդ .

— Իա՛յր , հէր վագըթտան զինեատէ սիւ-
րուր ու հիւպաւր իւզրէ պաւլունմագտա-
ելմ .

— Լաքին , քէնտի հարէթէթինիզ մուղա-
յերինի իսպաթ իյէլէքտէ , վէ իւմիտինի-
զին պօչա չըդմըշ օլմասընը պէկան իթմէթ-
տէ տիր .

— Ն՞յ խուսաւստա .

— Լայէթլէ աղըր պիր խուսաւստ .
Մէրգումէ քիւչիւք դատըն , ինատերլը իթ-
միշ , աղմամըշ , վէ ինթիմալ տըր քի , եա-
րալանմըշ նամուստան պահա իտէրէք . իշի-
նիզէ կիրմէնիզի . վէ պիր տահա քէնտիսի
իյէ կէօրիւշմէնիզի , պիզէ րէճա իյէմիշ
տիր .

— Պունուն պէօյլէ օլմասընը նէտէն պի-
լիերուունուզ տէտի Սէն Վալրի , հիւտէթ
վէ թէաճճիւպ իդհարը իյէ . օթուրուշունուն
թարշընը տիսիմիւրէթ .

— Ազիզի՛մ Գօնթ , ինպան թապիկոթը-
նըն տանճադ ստու պիր էլիֆպէսինէ վագըթ

օլան պիտ ասէմ տախի , պէշ տազըդա զար-
ֆընտա , լազը ոլան հալլէրին թէքմիլ մէն-
զարէսինի , սիմանը լիւզէրինստէ միւշաչտէ
իտէպիլիր , պէն իսէ , թամ պիր սաաթ սի-
զին ճէմալինիդի կէօղտէն կէմիրմիւմ տիր :
Նմտի , տողրուսունու սէօյէ . ոահին էն սի-
զին թէքլիփլէրինիդի բէտո իթմի՞շ մի տիր :

— էվլիլթ , զաթիէն բէտո իթտի :

— էյ սօնրա :

— Սօնրա նէ օլամագ , • իշ պիթմիշ
տիր :

— 0 իշ պիթմի՞շ մի տիր . էօլէ իսէ ,
պէնիմ անլամը օլտուդում գատար մէրգու-
մէ հագզընտա պիր զաղիմիէ իթմէքտէ տէ-
րէ իմիշալն :

— ևաթօւր , պու սէնին անլահանաղըն
մատաէ տէյիլ տիր . իմտի , տահա իյի տիր
քի սիւքիւթ իտէսին , տէտի Գօնթ հիտտէթ-
լէ . Պէն մէրգումէ հագդընտա չիմալիյէ տէ-
կին պաշգա գատընարա կէ օսմէքտիյիմ զա-
զիփէտէն զիեատէ պիր զաղիմիէ կէ օսմէք-
մէքտէ օլտուդում իչին տիր քի , մէրգումէ-
յէ սահիպ օլմագլըդ իւմիտիմի դաթ լոյէմէյէ
րազի օլմուշում տուր :

— Պէօյէ պիր հարէքէթտէ պուլունանագ
կիզի պիր սէպէպին սի վար աըր :

— Պէն մէրգումէ գըզըն մէսուտ օլմասը-
նը արզու իտէրիմ , իշթէ սէպէպի պու
տուր , Եիմտի մէրազըն թէսքին օլտումու-

Ապէ էնֆիյէ գութուսունու չրգարըպ ,
ազաճըգ էնֆիյէ չեքտի , վէ շիւրհէ էսէրի
վէ թէ թթիւ ալէաէթի օլան պիր պազըւլա
Սէն Վալրինին ճէմալինի սիւզէրէք ,

— Թէնտինի սէֆիլ գըւարագ , մէրգու-
մէիր մէսուտ պիր հալէ մաղ իտէպիլիր օլ-
տուդունա էմսիեւթին վար մը տրր , տէտի :

— էվլիլթ , մէրգումէ էօլէ սէօյէմիշ տիր :

— Մօնսիէօ լը Գօնթ , սէն գէնկին կիւ-
զէ , թէրպիյէլի , ապրայ լիթիփաթլարը իւ-
շնտէ պիւյիւմիւշ , սահիպ իւնպան վէ սա-
հիպ չէօյրէթ պիր ապէմին , Գաթէրին սէ-
նինլէ կէօրիւշտիւյիւ վազըթ եփւզլէրի գը-
զարըր , սէտի տահա զիեատէ նազիքլէնիր ,
քէնտինստէն այրըլարըլըն վազըթ , թէէսիւ-
ֆիւնտէն նաշի քիրիքլէրի աշաղը ինէր ,
եխւլասայի քէլամ , ալէազա տէնփիէն տույ-
զունուն քեափիյէլի սիւշնէլէրի , քէնտի իւ-
զէրինտէ միւշահէտէ օլունուր . պունար
պէօյէ օլտուդու հալտէ , նէ՛ սուրէթլէ
մուվափփագըյնէթ պույամամագտա օլտու-
դունա , հիշ պիր սուրէթլէ ագըլ իրափրէմէ-
յէքտէյիմ :

— Սէն պունլարըն քեափփէսինէ տէ տիգ-
գաթ իթմի՞շմիսին տիր , տէտի Գօնթ , տիւ-
շինձէէ տալարագ :

— էվլիլթ , ապա շիւրհէ գալտորմանա-
նագ սու էթտէ տէգգաթ իթմիշիմ տէր .
Եմտի , եխնէ թէքէրրիւր իտէրիմ , քէնտինի

սէֆիլ գըլմագլա մէրգումէյի մէտօւա պիր հալէ վաղ իտէճէյինէ էմմիեէթին վա՞ր մը տըշ :

—Պիլմէմ : Մէրգումէ , արթըդ քէնտիթի իկէ կէօ՛իւմէմէքլիյիմի իխթար իյլէտիքտէ , եիւրէյի ալթ իւսթիւք իչինտէ պուլտնմագտա իտի . վէ էօյլէ զանն իտէրիմ քի , կէօղլէրինտէն եաչ տախի կէլմիշ տիր :

—Ա՞հ , լաքին , միդէ՞նէ՞ սէօլէտի :

—Տօպէրթ Լանտրի նամ օյմանընըն նրա շանլրայըմ , տէտի :

Մօնսիէ՞ ՝ Ապէ , պիր վուրուշա էնֆիյէ գութուստոնու գաբատը , վէ թէպրիք իթմէքլիք ալէամէթի օլան պիր կիւլիւմէյիշ կէսաթէրտի :

—Իշթէ շիմտի սէնին եանըլտըղըն քէօշէյի պուլտում . ֆիւթուհաթ սէնին էլինաէ պուլու տուղու հալտէ , հալէա ֆարգընատ տէյիլախին :

—Պէսի միւթէհացիր գըլմագտա , վէ զինիմի գարմագարըշ իթմէքտէաին Լաթուր , սէօյլէտիքլէրինի իյզա՞ էյլէ պագալըմ :

—Ցիյնէ պէսի : Եօնափ օլան բէտէր , քէնտի գըզընը , քէնտի սապըդ տօսթու օլան սայիր պիր էօնափըն օլլունա վիրմէքլիյի վատ իթմիշ , մէրգումէ տախի իյի պիր գըզ օլտուղունտան , քէնտի սատէտիւնի իէ էօյլէ իթիմատ իյլէմէքտէ տիր քի . մէգթիւր վատին ինքտունը պանը ոտղլամտժ :

Ադ ելզէմիյեէթաէն տիր . վէ պու սէպէպիլէ . ասըլ քէնտինէ մտգպուլ օլանը թէրք իտիպ , հիւանի րտտէթի իկէ պիր պաշգանընը ուր պլազլըդ պօնունտուրուղանու թագընմագտա ուրը :

—Հը՛ էյ , պունուն պէօյլէ օլմասընը , նէտէն անլատըն :

Պագանանա , մէրգումէ սանա , «Մօնսիէօ Ալ Գօնթ , սէն նէ օլուր իսէն օլ , պէնիմ վազիփէմ տէյիլ տիր» տիմէջիպ , «Մօնսիէօ Տօպէրթ Լանտրի նամ հայվանըն նըշանլըսընելմ» տէեօր :

—Եվկէթ իհթիմալ ուրը քի էօյլէ օլմուշ ուսուն տէտի , Սէն Վալրի հէեենանը գալպ իւզրէ :

—Եվկէթ , էօյլէ տիր . օլ պապտէ ասլա միւրէէ լաղըմ տէյիլ տիր : Իմտի , մէրգումէտէն ֆարիղ կէլէճէ՞ք մի սին . սէն պիր Գօնթ պուլունտուղուն հալտէ , շաթգանը պիր օյմանըն աեաղը ալթընա աթարագ , «Մօնսիէօ , մէրգումէ սէնին միւքեաֆաթըն արը , մէրգումէ պիր սէնէ գատար պէսի մէսուտ իտէպիլիր իտի , լաքին սէնին լիեադաթըն իւսթիւնկիւյիւնիւ թանըեարագ , սէնին մազարանը թէզեին գըլմասընը տահա իւսթիւն թութարըմ» տէեէճէքսիսին :

Սէն Վալրի աեաղա գալգտը , վէ ալթ իւսթ պուլունմաւշ օլտուզու հալտէ , օտանըն տէրունինտէ եօդարը աշաղը կէզինմէյէ

պաշտօը, մէրգումէնին թափ ու հարէքէթինի եէկեան եէկեան թէճէսալւօ իտէրէք Ապէնին սէօյէտէրէրինին սահին օլմալընա իդնա օլտու, վէ քէսաի խամսինին սէ կէօնա պիր ատէմ օլմուշ օլմասընը տէր խաթըր իտէրէք, ալևազփիթիւն թահրիդ օլտու:

— նէ՞ եօլտա հարէքէթ իթմէլիմի:

— Սանա եագըչսողը եօլտա իջի, հարէքէթ իթմէք իջին պահա եագըչան եօլ գա՞նդիմի տիր:

— Գա՞նդիմի մի տիր. կիթ մէրգումէյի պուլ, վէ նէ տէրէճէ ագըլսըլ տակրանմադտա օլմասընը, զէնալինէ պէճան իյլէ:

— Ֆայխտէսիդ չէյ տիր. մէրգումէ պէնիմ սէօյիւմիւ ալինէմէճէք տիր:

— Սէնի տինէմէյէ մէճնուր էյլէ:

— Մէճպո՞ւր մու իտէլիմ. նէ՞ սուրէթլէ:

— Վայ, վայ. վայ. աղողիմ Գօնթ, կիթտիքնէ զայիդլ ք քէսպ իտէկորուզ. պիր ատէմին, քէնտիսինի տիր զատընա ալինէթմէսի թարիզինի, պէ՞ ն մի էօյէմէճէյիմ, եօգասա սիզ մի էօյէտէճէքսիզ տիր:

— Լավին պէ՞ սիզէ սէօյէնօրում քի, Գամէրին ատէ գատընլարտան տէյիլ տիր. վէ զէնտօս լուգ թարիզինտէ պուլունան ատի օնունալազլար, մէրգումէ հադ գընտա ատա ալազլար և Մէրգումէ, պէնիմ տիզնէմէք իսթէմէճէք տիր:

— էօյէ իսէ, մէրգումէյի էօյէ պիր եէ-

րէ կէօթիւրմէլիսին քի, օրատա սէնտէն պաշգամընը տիսնէյէմէսին. էկէր օլ վագրթ տախի սէնի տիյնէմէզ իսէ, Ալահ խամնա եէմին իտէրիմ քի, մէրգումէ, ինսան ծինստէն տէյիլ իմիշ:

— Խայց, միւմքինսիզ տիր:

— Կիւճի՞ւք նէրէտէ տիր:

— Մէրգումէնին թէտէրի, պիւթիւն էսնափ թագըմնը աեազա գալաքրաճագ, վէ պըրագմանաճագ տըր քի, թէնտի գըզընը գալաքրաճը:

— Պէն օնուն եօլունու պուլապիլիրիմ, Պարթիսթ ծիւվալը, պիր իշ զէմնընտա պիր եէրէ կէօնտէրիրիմ, վէ սուզ տախի մէրգումէյի սէրպէսթմէ ալըպ զէնտի սէրաենըզա կէօթիւրէտիլիսինիզ, Պարթիսթ ծիւվալ, զըզնը զուրթարմագլըզ զըմնընտա հիչ պիր իւմիտ պուլունիատընընը կէօրտիւքտէ, թապիւթը իլէ սէօյէ գամնաեա բաղի օլուր:

— Էօյէ օլուուզու թագտիրաձ տախի, մազուտիմոյէ վառը օլամաեըլ:

— Տահա պաշգա նէ՞ էնկէլ վար տըր:

— Իշմէ շու Լանտրի՛ վար տըր:

— Եյ օնտա՞ն նէ օլուր իմիշ:

— Նիմտի, մէրգումէ տայիսա Գամէրինին եագնընտա տըր. լաքին եանընտա պուլունմուշ օլմասա տախի, քէօթէք կիալի եօլումուզու պէքլէնէրէք, պիւթիւն թասափուրումուզու պօշա չըդարըր:

— Իհթիմալ տըր քի մէզքիւր էնկէլի տախի եօլ իւղէրինտէն գալտըրապիլիրիզ :

— Եկէր պունուն պիր եօլունու պուլուր իսէն , ոլ վագըթ հագըդաթէն պանա պիր խըտմէթ իթմիշ սաեցլաճագսն :

— Պէն Ռօպէրթ Լանտրիտէն ասլա խօշյանմամ :

— Սիզէ պիր քէտէրի տօգունմո՞ւշ մուտուր :

— Խա՛յր . հաթթա , նէ՞ սէպէպիէ մէրգումտան խօշլանմամադտա օլտուղումուտախի պիր լիյնէ պիլմէմ . իհթիմալ տըր քի , ճէսուր պիրիսի օլուպ , ֆուրսաթ վէրիլտիքտէ , մէզքիւր ճէսուրլուղունու պիր մագսէտէ գուլանապիլիր օլմաօր իչին քէստինտէն նէֆրէթ կէթիրմէքտէյիմ :

— Զօգ իցի , չօգ իցի . օրալարընը պէրթարափ էթ : Մէրգումուն միւտախէլէսինտէն գուրթուլմագ իչին նէ՞ եաբմալըերզ , օնա պագալըմ :

Ապէ , տիւշիւնճէյէ վարմըշ տըր կիպի . չէնէսինի օխշամաեա պաշլատը . լաքին , քէնտի կէօղէրի , սըզը սըգըեա Սէն Վալրինին ճէմալինի սիւզմէքտէ իսիլէր :

— Սիզ Մատոմ լա Գօնթէսին հիւմնի նաղարընա նայիլ օլմո՞ւ շմուտունուզ , տէտի Ապէ թաթլըլքլա :

— Եզգէթ . նէ՞ վար տըր :

— Զօգ շէյ վար տըր . միւմայլէյինա ,

քիւչիւք պիր խըտմէթ տէ սիզէ իթմիշ օլանագ տըր տիմէյէ ճէսարէթ իտէրիմ :

— Իհթիմալ տըր . էյ սօնրա :

— Միւմայլէյինաեա տէրսինիզ քի , իսմինամալիւմ պիր ատէմ . քէնտի ալի իւլ գատրէ չփէնտիսի օլան Լուի Գըրալ հագգընտա , խայինէրէ մախսուս օլան ըիայէթմիզիքէ սէոյէշմէքտէ տիր տէյի . ոլ վագըթ միւմայլէյինա Գօնթէս , սիզին իչին , Գըրալ հազրէթլէրինտէն մէհրէլ պէր էմնասէ ախզ իտէպիլիր :

Գօնթ տը Սէն Վալրի , մէզքիւր քէլամւարը իշիթամքաէ , քէնտի ճէմալինտէ պիր աէնշէթ կէօլկէսի միւշահէտէ օլունմաեա պաշլաերպ , պուշունտուլզու եէրտէ ասլա գըմըլտաննմագսրզըն տուրտու , վէտարդն տարդըն Ցալէնին Կիւզիւնէ պագարագ :

— Մէզքիւր մէհրէլ էմնասէյէ ախզ իթմէքթիքտէն մագսէ՞տ նէ աիր , տէյի սիւալ իյէտիփ :

— Օրասը . պէնիմ պիր էսրարըմ օլուպ , սիզին անլամանըզա հաճէթ եօգ տուր :

— Լաթուր , տէտիյինիզ շէլի եաբմաեաձալըմ . խա՛յր . Սլլահ իթմէսին քի պէն պիր գաթիլ օլաեըմ . շիւնքի , Պասթիյիլէ էօլիւմ , իփիսի պիր շէյ տիմէք տիր , տէտի Սէն Վալրի , հիտէթլէ Ապէնին եիւզիւնէ պագարագ :

Ապէ , ասլա ֆիւթուր կէօպէրմէքտէ-

դին, ուսմուզլարնը ովկատի :

— Հեր նարլ իսթէր իսէն, էօյէ օլուն, Մօնսիէօ : Անձագ սէօյէյիշիմի պիր իցիմէ անլա : Պէն մէրգումուն Պասթիյյէ աթըլտրդան սօնրա օրատա արբագրլմասրնը թէքիփ իժմէքտէ տէյլիմ : Պէն անձագ, ուֆագ վէ զարարսղ պիր օնուն իճրասը իլէ : Գաթէրինին սէօյէ կէլմէսինէ տէկին, Էնկէլիք վէրմէքտէ օլան պիր ատէմին օրթատան գալտրըլմասրնը սիզէ նասիհաթ վիրմէքտէյիմ :

— Նէ օլուր իսէ օլուն . պէօյէ պիր շէյէ բազի օլամամ :

Լաքին Ապէ, մէրգումուն թէրէտատիւտ կէսոթէրմէքտէ օլմասրնը կէօրէրէք, վազի-Փէսիզ վէ սօուգ պիր թէլափփուզ իլէ,

— Մէզքիւր խուսուս, եալընըզ միւնասէպաթը հալ խուսուսու օլուալ, մէրգումէսէնին օլտուգտաւ, Բօպէրիթ Լանտրի տախի մահպէստէն աալը վէրիլիր : Լաքին, Մօնսիէօ, նասրլ իսթէրսէնիզ էօյէ օլուն . մէզքիւր խուսուս, պանա այիտ պիր շէյ օլմաներպ, իլլա սիդէ այիտ պուլունմագտա աըր, տէտի :

Հալէ թէրէտատիւտ կէսոթէրմէքտէ օլան Սէն Վալի, պիր սանտալի՛ լուզէրինտէ օթուշուգ, աննընը էլինէ տաեաթտր, վէ պիր իթի տագըլա սօնրա,

— Պատէհու մահպէստէն օալը վէրիլէպի-

լի՞ր մի տէտին, տէյի սիւալ իյլէտի :

— Եվվէթ, մէրգումուն միւտախէլէ իթմէտինտէն արթըզ հիչ պիր շէյ հուսուլէ կէտէմէտիյի վագըթ, տէր հալ Պասթիյտէն չըգարըլապիլիր :

Սէն Վալի, պիր գաչ տագըլա տահա զիսինի եօրտուքտան սօնրա, նիհանեէթ իւլէմիր, քէնտի թասլիաթընըն իյի գըսմը, դաւէաչէ իթմիշ իտի :

— Խայր, խայր, տէտիյինիզ շէյ օլմանեանգ աըր : Պէն մէրգումէյի, պաշկա թարիքէր իլէ ելաէ իսէճէյիմտիր Սիզ եարըն մէրգումէնի բէտէրինի պիր եէրէ կէօնտէրին, պաշկը գալանը իչին տէ պախթա արզընածաղրմ :

— Մօնսիէօ . սէլամէթ վէ աշնչեար թարիք էլմիրկաէ պուլունտուղու օրբատա, պախթա սըզընսմագլուգ, հազըգաթէն թէչի պիր շէյ տիր : Լաքին, նասրլ իսթէրսէնիզ էօյէ օլուն . պէն անձագ պանա աիշէնի, քէմակի սասագաթլա մէզգըթ իճրայէ վակ իյէյէճէյիմ :

— Ել վէրիր արթըզ, Լաթուր, Ալլահա բամարլատրգ :

Մօնսիէօ լ'Ապէ, եէրէ տօղրու Էյիլտի վէ կիւլիւմէյէրէք տիշարք չըգտը :

— Մաշալլահ . տօսթումուզ Լա՞նտիրի :

Լանտիրի , տէր հալ առգասոլնա տէ օնտիւքտէ , կէօզէրի . թըպպիյէ թալէպէսի օլան ժագ Լ. զկրանըն կիւլէքտէ օլան եթ զինէ րասթ կէլտի :

— Վայ , սէ՞նմիսին ժագ , տէտի մէրգում օյմաճը իդիարը մուհապպէթ իլէ :

— Եվկէթ պէն իմ . լաքին , չօդ պախթւլ իմիշսինիզ քի , պաշ նազըր , պու թարաֆլարա վիզիթա վիրմէքլիյի ունութմագտա տըր :

— Նէ՞ վար իմիշ քի :

— Նէ՞ օլամագ , շու Ծըպուլուն , Մօնսէնեէօրէ վէ քէնտի ֆամիլեասընա գարշեազը օլտուղու , վէ սէնին տախի շիմտի օգումադտա պուլունտուղուն կիւֆիթէ , պիր ատէմի , պիր պէօլիւր զապթիէրին նէզզարէթի թահթընա վազ իցէմէյէ քիփայէթ իտէպիլու :

— Աէն պէնիմ օգուտառումաւ իշիթտի՞ն մի :

— Եվկէթ , իքի տագըգա զարֆընտա , սէնի , պիլտիյին պիր մահէլլէ կէօնտէրմէք իչին քիփայէթ իտէնէյի գատար , կիւֆթէնի տիյնէմիշիմ տիր :

Ժագ պունլարը սէօլէտիկի վագըթ , պաշնը սալլանարագ , ըաւմազը իլէ տախի , Սէնթ Անթօնն թարաֆընը կէօսթէրտի . Լաքին , Լանտիրի կիւլտիւ , վէ ումուզլարընը սիւքտի :

ՊԱՐ 7.

Կ. ՕԼԿԵ

Թօպէթ Լանտիրի , քէնտի շիւրհէլէրի իւշէրինէ Գաթէրին իլէ միւպահասահա կիրիշէրէք խօշնուտ գալմըշ իտի : Քէնտի խազ զինէսի , էմնիեէթլի պիր հալտէ պուրունամագտա իտի . չւենքի , քիպարզատէլիյին քեափէյի շաշալարը , վէ ալէսսէվիյէ գատարնլարըն խէեալընը ծէլալ իտէն քեափփէյի շէյէր . մէրգումէ իւզէրինէ պիրթէէսիր իշւլէնէմէմրշէր իտի . Ծէրգումէ . թէճրիւպէ բօթաընա կիրիպ , բագլըլը թասափք զըլընատը : Իմտի Թօպէրթ , մէզքիւր թէճրիւպէյէ սէպէպիյէթ վիրէն Սէն Վալրիյէ , թէճըքքիւր տախի իթմէյէ հազըր պուլունմագտա իտի :

Ծէրգում , պու թէֆէքթիւրիէր իլէ : քէնտի իշ մահէլլինէ ավտէթ իտիպ , հէր վագըթտան զիեատէ ֆէրահ պիր եփրէքլէ , քէնտի իշինէ պաշլատը : վէ բէք աթէշի վէ իտիթիւլալա տայիր օչուպ , Բարիսին կիզի ճէմիյէթլէրինտէ վաթանբէրվէրլէրին բէք սէվտիյի օլան պիր կիւֆթէյի թէրէննիւմ իթմէքտէ իտի :

Տօսթանէ վէ եփքանէք պիր սէսիէ վէրիւլէն պիր սէլամ , մէրգումանն լիւֆթէսինի դաթ իցէտի :

— Գօ՛րդմա ժագ . պահա էօյլէ պիր հալ
վագը ուաճաղը եօդ տուր . պէն մէզքիւր
կիւֆթէյի թէրէննիւմ իթտիկիմտէ տախի ,
մանէասը չօգլուգ տիգգաթըլմը տավէթ իթ-
մէյիալ , փագաթ նաղմէսինտէն քէյփ տույ-
մագտաերմ :

— Մէզքիւր կիւֆթէտէն պիր տուլու
հիսս իթմէքտէ տէյլմիսին :

— Իհթիմալ արքի պիր շէյ հիսս իթմէ-
եօրում :

— Իհթիմալտէ՞ն մի պիր : Նէ՞ . գանըն
սոռումաեա՞ մը պաշլատ :

— Թա՛յր . լաքին , դաֆամ սօռեկօր :
Ժա՛գ , սէօպիւմ սէնտէ դալսըն , պու կիմէ-
տէն սօնրա , արթըռ Ծբագուլուն վաթանկէր-
վէրիք գըղըլըմկարընը թէրէննիւմ իլլէմէք
իշն , սիդին իլէ պիրէշէնէք տէյիլիմ :

— Նէ՞ . պիզի թէ՛րք մի իթմէքտէսին .

— Ծնուն կիսի պիր շէյ : Հէր՝ նէ տախի
օլսա , պու կիմէ , պէնսիմ աէլիքանլըլըմըն
աթէշի րիւեալարընա , Ալլահա ըամարլատըգ
տիյէնէյիմ . լէ եարըն տախի , տուրկուն
գաֆալը լէ աղըը կիսիշլի էմնափ թագըմը
իշնտէ , քէնտիմէ պիր եէր հազըրլաեաճաւ-
դըմ :

— Հօ , հօ՞ . սէ՞ն մի աղըը պաշլը օլա-
ճագըմըն :

— Նի՞շին օլամաեաճաղըմ . մէկէրչի օլ
գատար եապանի՞միյիմ :

— Լաքին , սէնսին բուհուն չօդ եխւրսէք-
լէրտէ տիր :

— Եյի էմմա , մէզքիւր բուհու հուտուտ
ալթընա ալաճագ պիրիսի զուհուր իթմիշ
տիր . պու խուսուստա թէէմին օլապիլիբ-
սին :

— Օ տէտիյինիլ պիրիսի , քի՞մ իմիշ :

Ժագ մէզքիւր սիւալի իթտիքտէն սօն-
րա , խաֆիֆ սուրէթտէ պիր ըսլըգ չալտը,
լէ պիր էսրար պուլմուշ օլմասընըն նիշա-
նէսի օլարագ , պիր կէօզիւնիւ տախի գա-
բակերպ . Աշխմաֆ անլատըմ , մուրթատ , ար-
թըգ սէնի թէրք իտէրիմ» , տէտի

— Մէշեքքիւր իտէրիմ . պունունդա , սէ-
նի թէրք իյէմէք զահմէթինտէն պէնսի գուր-
թարմըշ օլուրսուն :

— Զօգ իյի . պու կիմէ թուրէտէ պիզիմ
իլէ պուլուաճա՞գմըրն :

— Եվիէթ , սիզէ ատիէօ տիմէք իչիս ,
մահէլի մէզպուրա կէտէնէյիմ :

— Օրատա պուլուշուրուգ :

— Թուրէտէ չօգ ատամ պուլունաճա՞գ-
մը արը :

— Իհթիմալրէն տիր : Ծբագուլ , Արտէն-
տէն պէտպախմէ պիր Պիրատէր պուլմուշ
տուր լէ թէնէմիւ իտէնէք օլան Պիրա-
տէրլէրիմիզ , մէրգումա վագը օլմուշ օլան
զուլում ու թէատաիէրի աշնէնէնէքլէր
տիր :

— ծա՛գ . գօրդարըմքի , թըպուլ , կէրէք քէնտիսինի , վէ կէրէք թէքմիլ Պիրատէրլինի , ազ վագըթտան կիւճիւքլէրէ տիւչար գըլաճագ տըր :

— Խա՛յր . ոլ ճիհէթլէ պէնիմ պիր գօրդում եօգ տուր . Վագաա ՞ըպուլ , աիզին իշխմիզտէ պուլունանլարն էն գապասը , վէ էն զինաաէ աթէշի եիւրէքլիսի տիր . լաքին , տիեէպիլիրիմ քի , հէրտիմրդտէն տէ զինաաէ , էմրի ինթինաթտաա պուլունան տըր :

— Եօյլէ օլմաաընը իւմիտ իտէրիմ . լաքին , մէրգում հիչ պիր չէյաէն գօրդմամտաա տըր տէյի կէօրիւնմէքտէ տիր :

— Եվկէթ , պիրազ քէնտի էօմրիւնիւ սազընմազ :

— Իշթէ պու սէպէպիէ , սայիրլէրին էօմրիւ իչին տախի վազիփէսիզ պուլունմուշ օլապիլիր :

— Պու կիճէ պուլուշաճաղըզ , էօյլէ տէցի՞լ մի : Ատի՛էօ :

— Եվկէթ պու կիճէ պուլուշուրուզ . ատի՛էօ :

Ժագ տիշարը չըգտը . վէ Պօպէրթ Լանտրի տախի , իլէրուտէ Գաթէրին իլէ Եվկէնիպ . մէսոււտ պիր ֆամիլեա սահիպի օլազ-զընըն բարլագ խէնալէրի իլէ շազ ու մէսոււր պուլունտուզու հալտէ , թէքրարէն քէնտի իշինէ տէպամ իյլէտի :

Մէզքիւր ֆէրահպախչ խէնալլար , սամթլարը չարուք սուրէթտէ կէշիրտիէր . վէ ախշամ օլտուգտա , Պօպէրթ Լանտրի , Ռիւ Սէն Ցընի նամ սօգաղըն եօյունու էլէ ալտը :

Մէրգում քէնտի եօյունա տէվամ իթմէքտէ իրէն , արդասընտան տախի , կիւմիւշի թէնքաէ էավապլար կիյինմիշ օլանինծէ վէ ուղուն պօյլու պիր ատէմ , ուսուլճա , քէնտի իզինտէն կիթմէքտէ իտի :

Լանտրի , Պարթիսիթ Տիւվալըն խանէսինէ կիրտի :

Արգասընտան կիտէն ատէմ տախի , մէրգում օյմաճը աէր հալ թէքրարէն տիշարը չըգաճագ մը տըր եօյսա չըգմաեաճագ մը տըր տէյի գոլամագտա տըր կիպի , պիր իւքի ատգրգա գատար էյլէնտի :

Պատէհու , պիր կէօլկէ մագամընտաա . խանէնին տիվարը եանընտան սիւրիւնէրէք դայպ օլտու :

Լանտրի վէ Գաթէրին , օտա տէրունինտէ պէրապէր օթուրմագտա իտիլէր . Լանտրի թէնչէրէտէն , մէրգում ատէմի պիր իւժէէ կէօրիւր կէօրմէզ , աեաղա գալդտը , վէ :

— Ամայիպ շէյ , տէտի եավաչ պիր սէտէ . շու ատէմ , պիր գաչ կիւնտէն պէրու , կէօլկէ կիպի իզիմտէն այրըմամագտա տըր :

— Սէնին խէնալըն տըր օ , աէյի ճէվապ վիրտի Գաթէրին կիւլիւմտէյէրէք :

— Եհթիմալ արբ քի , էօյլէ օլմուշ օլսուն :
Մէրգում , քիւչիւք պիր մէյտանտան կէ-
չիպ , պիր խանչնին եան գարուսունու չալ-
աը :

Արմըզըզը եիւղիւնտէն պէլի օլան պիր
գըզ , մէդքիւր գարուեռու աչտը , վէ կէլէն
միստաֆիրին թանըտըղը օլտուղունտան , պա-
շընը պիր թարաֆա տօլլու էտի , վէ տօ-
տագլարընը աչըպ , վէ տիշներինի կէօմթէ-
րէրէք կիւղէյէ պաշլատը :

— Ա՞ն , աղիղէմ Մարի , պու ախշամ
կէօղիւմէ կիւղէլ կէօրիւնիւերսուն :

— Թէշէքիւր իտէրիմ , Մօնսիէօ Սիմօն.
Ղաքին , պու սէօղիւ չօդ տէ փա սէօյլէմիշ-
ախնիզ տիր :

— Պանտան տահա իյի պիր սէօղ պու-
լամամ սէօյլէմէյէ : Լաքին , էկէր մէդքիւր
սէօղիւմտէն խօշնուտ օլմատըն իսէ , լաղըր-
տը եէրինէ , սանա պաշգա պիր շէյ տէ կէ-
թիրմիշիմ տիր , անընլա խօշնուտ օլապի-
լիրսին :

— Եա՛ , պիր շէյ մի կէթիրտին :
— Եվկէթա հէմ տէ պիւյիւք պիր զաթ
թարաֆընտան :

— Օ տէտիյինիզ զաթ չօդ ինսանիեէթլի
պիր զաթ իմիշ : Նէ՝ իմիշ պագալըմ մէր-
դումուն կէօնտէրտիկի :

— Իշթէ . ալընըզ , պիղին օլսուն :
— Ալթնն , ալթնն . նէ՝ կիւղէլ տէ բար-
լանօր :

— Ալթունու սէվէ՞րմինին :

— Ուժմէք տէյիլ , էօրէրիմ պիլէ :

— Զօգ իյի . էկէր օլ գատար սէվէր իսէն ,
իշթէ սանա պիր ալթուն տահա :

— Ա՞ն , պիր ալթուն տահա :

Մէկէրչի մէրգում Մօնսիէօ իքի՞ ա-
տէտ ալթուն մու եօլամիշ տըր :

— Եվլէթ :

— Էօյլէ իսէ . Ալլահ իսմինէ եէմին ի-
տէրիմ քի , մէրգում Մօնսիէօ հէր նէ տա-
խի իսթէսէ , իճրա իտէճէյիմ տիր :

— Զօգ իյի . չօդ իյի . էօյլէ իսէ պու ի-
քինձի ալթունու տախի ալընըզ :

— Պունու տա էօրէրիմ :

— Լաքին , Մօնսիէօնին խըտմէթինտէ
տախի պուլունանգտըն . էօյլէ տէյիլ մի :

— Եվկէթ , Եվկէթ :

— Էօյլէ իսէ , պու չիչէքլէրի , սէնին հա-
նըմըն օլան Մատմօաղէլին թրաբէզաաը իւ-
զէրինէ գօյմալըմըն :

Մէրգումէ՞գըզ , պիր տագրգա իչին թէ-
րէտիւտոէ գալտը . լաքին սօնրատան ,
մէդքիւր չիչէք տէմէթինի գապուլ իտիպ .

— Զօգ կիւղէլ չիչէքլէր տիր . պունլար-
տան պիր քէաէր հասըլ օլամազ տէտի :

— Քէտէր մի հասըլ օլմագ , մէկէրչի պու
գատար կիւղէլ վէ պու գատար սատէ չի-
չէքլէր , պիր քէտէր վիրէպիւրլէր մի :

— Եվդէթ , հագգընըզ վար տրը . Էօլէ պիր շէյին միւմքինի օլապիկիր մի .

— Պունլարը , մէրգումէնին պիզզաթ քէնտի օտասընտաքի թրաբէզասը իւզէրինէ գոյանմգմըսն ,

— Եվդէթ :

— Մէրգումէնին օտասը , սօգաղա նազըր օլան օտա տէյիլ մի տիր :

— Եվդէթ , օ տուր :

— Մարի , սէն կիթտիքճէ կիւզէլլէնիեօրսուն : Ատիչո :

Մէրգումէնէ տէսիսէքեար զըզ գաբուեռ գաբատը , վէ Արմօն թէսմիյէ իյլէմիշ օլտուղու ատէմ տախի , եավաշճտըզ եօլա հըպաը . լաքին մէզքիւր խանէտէն պէշ օն աեագ գատար եիրագլանն ըզտա , ատը իտարընը սըզլաշտըրը : Մէրգում արթըգ սալլանըպ տուրան պիր ատէմ օլմաեըպ , իլլա գաթիչն պիր մահէլլէ կիթմէք նիեէթինտէ պուլունան պիրիսի իտի :

— Մէրգումուն կհտէճէք մահէլլիր , Գափէ Բրօգօք իտի :

Ապէ Նամիտուր , եիւզիւ կիւլիւմսէմէքատէ , վէ եսթինզաքեարլզպտա պուլունտուզու հալտէ , պիր գաչ նէֆէր զաթլար իլէ լազը արեա թութիւլմուշ , իքէն , պալէտէ զիքրինի կէչտիկիմիգ ատէմին , եանի մէրգումէ տէսիսէքեար գրզն , միւթէհայերի օլմուշ օլան Սիմօնուն , մէզքիւր գանցինին գաբու-

սունտան իչէրի կիրտիլինի կէօրտիւքտէ , տեազա գալգտը , վէ աղմը աղըր , գաբուեա տողրու ուզանտը :

Մէրգում ատէմ տախի , Ապէնին արգասընտան կիթտի :

— Մէօլէ պագալըմ . Փօ'գրիս , նէ եաբարըն , տէտի Ապէ եավաշ պիր սէս իլէ :

Խըտմէթքեար վէ ճատուս օլան Սիմօն Փօգրիս , քէնտի էֆէնտիմինէ ուպուտիեէթինի թագալիմ իտիպ , թէվազու իլէ ձէվապ վէրտի :

— Եֆէնտիմ . Մառամ լա Գօնթէստէն մէզքիւր բաքէթի էլաւ իթտիմ :

— Զօդ իյի . մէզքիւր բաքէթի պանա վէր : Արմօն Փօգրիս , բաքէթի Ապէյէ վէրիպ , Ապէ տախի անը աչար , վէ աէրունինտէ պուլունանլարտան խօշնուտ օլմուշ օլմասը , եիւզիւնտէն անլաշըլմագտա իտի :

— Տահան նէ եաբարըն , Փօգրիս :

— Զիչէք տէմէթինի տախի , սալիմէն Կէրինէ վարտըրտըմ :

— Պու տա իյի :

— Մէրգում օրատա աըր :

— Ե՛յ , սօնրա :

— Պէեազ Պիրատէրլէր , պու կիմէ , քէրուքէր թութէնին Բօն նէտէ պուլունան խանէսինտէ թօբլանանգլար աըր :

— Մէրգում տախի օրատա պուշունաճագ մը աըր :

— ԵՎԿԵԹ : Ալտարաշմագ իշխն օրատա
հազըր պուլունաճագ տըր :

— Ժօ՛գրիս , սէն միւճիզէ նէվինաէն պիր
ատէմսին : Պիզ տախի պու կիմէ մահէլլի
մէզպուրտա պուլունաճաղըդ .

Եփէնտի , թահսին ալէամէթի օլարադ
պաշնը եյտի . խըտմէթքեարը տախի , թէ-
վադու իլէ եյիլտի :

— Փառած —

ՊԱՊ 8.

ԲԵՐՈՒԹԱՃԸՆԸՆ ՏԻՒԹԳԵԱՆԸ

Բօն նէօ նամ մահէլլտէ տիւքքեան աշ-
մը օլան բէրուգաճը Պուրէ , պիւյիւք եիւ-
րէրի վէ քէնտիսի ու ֆագ պիր ատէմ Պոււպ-
լաֆէն , վէ էօմրիւնիւն հէր պիր սըրրլարը-
նը , իքի կիւնլիւք միւշթէրիսինէ տախի պէ-
եան իթմէթիք թապիեաթընտա պուլունան
պիր ատէմ իտի իսէ տէ , քէնտի էօմրիւնիւ
թէկիւքէյէ իւդա իտէր օլան էսրարլար իւ-
զըդ կէօրմէթիք , միւմքինսիզ իտի :

Ֆրանսատա պուլունան Պարընաաչլըգ
ձէմիյեէթլէրինտէն պիրիսի , մէզքիւք խաս-
սէսի իշխն , Պուրէյէ էմմիեէթ իթմիշ իտի .
վէ մէզքիւք ձէմիյեէթ տախի , դահիրէն պիր
մանէասը պուլունմաեան Պէնազ Պիրատէր-
էր իսմինի թաշըհան ձէմիյեէթ իտի :

Մօնսէնեէօրիւն խըտմէթքեարղարինտան
պիւիսի , պիր կիւն Պուրէյէ պիր թէրմէ
գուրմուշ օլտուղունտանը Պուրէ , Մօնսէն-
եէօրէ գաշը էօրիւմ տէրէճէսինտէ պիր ին-
թիգամ սազլամըշ , վէ պիր կիւն ոէզքիւք
ինթիգամըշ ալմազլը իւմիտի վէ արղուսի
իլէ , ճանրէ էօնիւլտէն , Պէնազ Պիրատէր-
էր իլէ պիւկշմիշ իտի : առաջ առորու չէ
միւլգասացի քէլամ , Պուրէ , պէտէնճէ
ու ֆագ , քուիմիւղտնան աթէշէ պիր տէմօգա-
րաթ , վէ քէնայնէ էնէմինէթի օլան չէ-
մէր իւլէրինէ զպաշէթ եիւքսէք իքքեար-
լար գուլունտան պիր ատէմ իտի :

Խօթը Տամ ք'լիմէսի դուլէնինին տամա-
թը վուրտու :

Սաաթ օն իտի :

Կինէ օլտուղու իցին , Պուրէնին տիւք-
քեանը զաբանուրչ իտի իսէ տէ , տիւքքեա-
նըն իշէրիսնտէ ըշըգլար եանմագտա օլուպ-
միւղում ու ֆագ ատէմ տախի , հէման քէն-
տի պօնու եիւքսէքլիյնտէ օլան պիր քիւ-
թիւք իւղէնինէ վաղ իյէմիշ օլուղու պիր
բէրուգաեը էլիմուէքի մաշտլար վէ մագաս
նէէ , տիւղէթիու իւթէնիլէն շէքէ գօյմագ-
տա իտիւլա .

Անազըի կէլսին , տէտի Պուրէ նին-
տէքի սաչ մաշտլարնը սալլաւարագ , վէ
պատէնու , ալւութէթտիկի բէրուգայը կէօզ-
տէն կէչիրմէք իւզրէ , պաշընը , պիր պիր

Թարափա, վէ պիր մէ տիկէր թարափա
տօղրու, ումուզու իւզէ, ինտէ սալլաեարագ
ռհնթէ պիրիսի, կէլտին,

Տիւքըեանըն զաբուսու աչըլըպ, իչէրիյէ
պիր ատէմ կիրտի:

—Հօ՛ կէլտինիդ Պէեազ:

—Տէտիյինիզիմ, Թուրէ:

Մէրգում ատէմ, տիւքըեանըն իչէրիսի-
նէ տօղրու իւէրուլէյիպ, թա քէօշէտէ վէ
գարանլըգտա պուլունան տար վէ թախթա-
տան եաբըլմշ պիր նէրտիմէնտէն եօդարը
չըգտը:

Թէքրարէն գաբու աչըլտը:

—Իշթէ իքի նէֆէրի տահա . հօ՛ կէլ-
տինիդ Պէեազլար:

—Տէտիյինիզիդ, Թուրէ:

Մէրգուման ատէմէր տախի, այնի նէր-
տիմէնտէն եօդարը չըգտըլար:

Թուրէ, սըզը սըգըեա, հալէա քէնտի
բէրուգասընը տիւզէլթմէքլէ մէշզուլ պու-
լունտուզու օրըատա, տահա սայիր ատէմ-
էր տախի կէլտիլէր, վէ այնի սէլամը ա-
լըպ վիրտիքաէն աօնրա, էվլլէլքիլէրի կիպի.
մէզքիւր նէրտիմէնտէն եօդարը չըգտըլար:

Թէքրարէն գաբու աչըլըպ, իքի նէֆէր
քէսան տահա իչէրի կիրտիլէր . լաքին, պու-
տէֆատա, Թուրէ, պիր համիլք սըֆաթը
իլէ տավրանմաեա պաշլատը:

—Իշէրի կիրէնլէրտէն պիրիսի, թալէսէյէ

պէնզէյէն պիր տէլիդանլը օլուպ, տիկէրի
տախի, գապա էսպապլար կիցինմիշ, վէ
գապա վէ քէտէրնաք չէհրէլի պիր պատէմ
իտի:

—Սէլամլարըմ սիզի, Ըըպմւլ Դարընտաշ,
տէտի Թուրէ, մէրգում տէլիդանլըեա իփ-
թապէն:

—Պէն տախի սիզի սէլամլարըմ Թուրէ:

—Իշթէ պու տուր սիզին Պէեազընըզ,
տէտի Թուրէ աղըը պիր չէհրէ իլէ . վէ պիր
հիւքմտար ասասը մագամընտա էլինտէքի
տէմիր մաշալարը սալլաեարագ:

—Պու տուր պէնիմ Պէեազըմ:

—Խօնուտ օլտում:

Թուրէնին սօն քէլամը Ըըպուլուն քիյ-
ֆինէ կիտէրէք կիւլտիւ, վէ,

—Թուրէ, սիզ զայէթ պիւյիւք պիր ատէմ
օլմագ իչին տօղմուշունուզ տուր տէտի :

—Եվլէթ, եըլտըզլար, պիր պիւյիւք ա-
տէմ օյաեըմ տէյի պէնի տիւնեա իւզէրինէ
աթմըլլար տըր :

—Պէրպէ՛ր, տէտի տիկէր գապա չէհ-
րէլի ատէմ:

—Ո՛ւֆ, անզ տէ նէ՛ գատար խօշանը-
մաեածագ պիր ատէմսինիդ Պիրամէր . լա-
քին . նէ՛ չարէ, սիզ կիւլիւն, վէ տայիմա
կիւլիւն, սիզ տահա պէնիմ գուվիլթիմի ան-
լաեամամըշընըզ տըր :

—Բէրուգալարընըն գուվիլթինի մի :

Թուրէ, պիր հիւզմատը մագամընաւա է-
լինսէքի աէմիր մաշալարը մալլանեարանգ.
թէքրարէն, քէնախ բէրու գասը իւղէրէնէ
հիւքմ իյլէ մէք իչին, էօթէյէ տէօնտիւ.

Ծպուլ տախի, քէնախ արդատաշը իլէ
պէրապէր, իւերի կէչիպ, այնի նէրտիվէն-
տէն եօգարը չըգարլար.

Թէքրարէն գաբու աչըլտը, վէ ֆազ
Աըկրան իչէրի կիրիպ, Թուրէն ին թէրուղա-
սընա աօղրու պագտալ իսէ տէ, մէրդումուն
պագըշ, սայիրէրին պագըշ կիրի օլմա-
երպ, լազրէ կէլէնս աէլամ ալընըլ վէրիլարիք-
տէն սօնրա պաշնըն սալլանըլ իլէ, մէզ-
քիւր բէրուգանըն հալինտէն խօչնուտ գալ-
մըշ օլտուղու քէնախ պագըշընտան պէեան
գլուննակտան լոտի :

Պու կիւն իյի իշ իշէմիչմինըլ տիր,
տէտի Աըկրան մանէալը սուրէթաէ :

Պու կիծէ իշիմ իյի տիր :

Նէ՞ գատար վար տըլ :
Օն նէ փէր, պիր տէ քէօյլիւ Պիրա-
տէ ո-օն պիր-պիր տէ սիզ-օն իփիւ :
Պիրտէ պէն օն իք, աժտիր Ռօպէրթ
Լանտրի տախի օլ արա գարուտան իչէրի
կիրէրէք պատուր :

Իյի ըմուլ կէլանիք, տէտի ծագու շիմ-
ախ տաելըմը թամահ օլտու :

Իշթէ պէնիմ իշիմ տէ թիւքէնիեր :
տէին իւլավէն իյլէտի Թուրէն պէնիէնիք

տէմիր մաշա իլէ, բէրուգաեա էօյլէ պիր
չտիւտ սուրէթտէ վուրտու քի, ալթընտա-
քի քիւթիւք, սալլանմաեա պաշլատը :
Էվէթ, աթէշ իշինտէ թիւքէնէնէք
տիր, տէտի գագ :

Էվէթ, աթէշ իշինտէ թիւքէնէնէք
տիր տէյլ ըլավէ իթտի թէքրարէն Թուրէ
ագս իսէնօր կիպի, չէվէթ, ախզը ինթի-
դամ աթէշի իշինտէ թիւքէնէնէք տիր » :

Զօդ իյի չօդ իյի, տէտի Լանտրի,
կիւլէրէք, սէն ըէք գարաֆէթ սահիպի պիր
տաէմանի, Թուրէ :

Ա՞հ, Պիրատէր Լանտրի, շու պիւ-
տէք եիւրէյիմին գուվէթինի պիր ազ Փէնմ
իթմիշ օլսանըզ, օլ վազըթ . . . :

Օէ վազըթ պիւթիւն տիւնեայը ալէվ-
էր իշինէ պըրագաճագ, վէ տիզգաթ իթ-
մէտիյի հալտէ քէնախիւ տախի իշինտէ եա-
նաձագ տըր : Էօյլէ տէյի՞լ մի :

Մէրգում ու ֆազ տոէմ, միւմքին օլառ-
ու մէրթէպէտէ պիւյիւք կէօրիւնմէք իշին
քէնախի շնորհէրէք :

Նէ՞ սէօյէտիքէ իմին սահինիյի իւ-
գէրինէ շնորհէ մի իթմէշտէտին : Քիմտէ զէ
պապուէ շնորհէ իտէպիի՞ր մի տէտի
նամյը : Իշ պիր քիմսէ, Թուրէնին
սէօյէտիքէ իւգէրինէ շնորհէյէ զանիպ
օլամագ :

Թուրէ, թէքրարէն սաչ մաշալարը պէ

մագասընը սալլանեարագ,

—Պանա Թուբէ՛ տէրյէ՛, տէտի:

—Մաշալլահ, պիլմէ՛ զմիյիդ էօյլէ օլտու-
ղունու.

Լանդրի վէ ժագ, պունու սէօլէտիքտէն
սօնրա, զէկիւէնմէք թարդը լիէ եէրէ տօլ-
րու էյիլտիէր, վէ պատէհու, թախթատան
եարըլըշ օշան տար նէրտիվէնտէն եօգարը
չըգրաց դայպ օլտուլար:

—Թուրէ տախի, գառուեա տօլլու ֆըր-
լանըպ, անըն սիւրկիւլէրինի գօյտու, վէ
թէքրարէն քէնտի թէզուգասը քիւթիւլիւ-
նիւն եանընա ավտէի լյլէտի:

ՊԱՐ 9.

ՊԵՏԱԶ ՊԻՐԱՏ ՌԼԷՐ

Ոէեագ Յիրատէրլէրին թէճէմիւ լյլէմիշ
օլտուգլարը մահէլ, ուժագ վէ բիս պիր օ-
տա օլուպ, տիվարլարը տախի չըպլաք վէ
սիեահ իտի:

Մէզքիւր օտանըն, Սէն ըրմաղընա նա-
զըր ուժագ վէ քիրլի պիր բէնչէրէսի, վէ թա-
որթա եէրտէ տախի պամթալ պիր թըրա-
բէզասը պուլունմագտա օլուպ, վէ մէզքիւր
թըրաբէզանըն էթրագլնտա, օն իւչ նէֆէր
ատէմէր ճէմ օլուչլար, վէ պունարըն էօ-
նիւնտէ տախի, պիր թագըմ գատէհէր, վէ

պիր մըգտառ տախի, էքի շարապ պու-
լունմագտա իտի:

Մէրգուման ատէմէրին չէհրէլէրի, ո-
թուրտուգլարը օտա կիպի գարարթըլը, վէ
էօնէոխնտէ պուլունան շարապ կիպի էքշի
կէօրիւնմէքտէ իտի:

Նէր պիրիսի տախի, ազըր վէ գարար-
թըլը թէֆէքքիւրլէրտէ պուլունմագտա տրր-
ւար կիպի, գաշլացնը չաթմըշ պիր հալտէ
ոլուպ, թըրգը պուլունտուգլարը օտանըն
քիւչնըլիյինտէն թէնլէրի սըզըլմագտա օլ-
տուղու կիպի, ենւրէքլէրինի տախի սըզան
պիր չէյին էսէրինի, եանի աթէշի սէօղէրի
զապթ իթմէք իւզըշ, տօտաղլարը տախի
սըզը սըզըեա գաբալը իտի:

Գուվէթլի՛ վէ գայիփ պագըշլը, վէ գա-
պա վէ նազիք էթվ ըլը ատէմէր, քիաֆ-
ֆէսի տախի, պիր զուլումու թէատի տու-
ղուսու իլէ, մահէլի մէզպուրտա պուլուշ-
մուչլար, վէ խալգըն, կիլիտէ ճէվէլան ի-
տէն թէֆէքքիւր վէ տույզուլարը ամէլիեա-
թընը իլհար իթմէքտէ իտիլէր:

Քիաֆֆէսի տախի, ոլ ո սանտայ տէրու-
նինտէ պուլունմագտա տրրլար կիպի, պիր
հէրարէթի ումումի ըրմազը իւզէրինտէ,
տաղլալար իլէ գալզըպ ինմէքտէ, վէ մէզ-
քիւր ըրմաղըն, քէնտի խէթալարը գանը ի-
լէ զըգարմասընը կէօրմէքլիյէ պէքէմէքտէ
իտիլէր:

Թէնչիրէ թարսաֆընտա վէ Յ/արէզանըն
ուճունտա : Յըպուլ, վէ քէնտի սաղ թարա-
ֆընտա տախի, գապա չէնէլի տօսթու ո-
թուրմագտա, վէ մէզքիւր թրաբէ զանըն
գարու թարաֆը ուճունտա տախի, չէնուզ
իչորի կիրմիշ օրան Յապէրթ ևանտի, վէ
ժագ կըկրան օթուրմագտա օռագ, պայզ
գալանլարը տախի, թրաբէ զանըն իքի թա-
րաֆընտա օթուրմուշար իտի :

Անաերմըզ օն իւչ տիւ, տէտի, Յըպուլ,
տէրին, փադաթ ալչագ պիր սէպէ :

Եւզքիւր թէնչմիխէ ախսուս պիր հայ
էսէշի օլարագ, ազալարըն քեածքէսի տա-
խի, գալի վէ փէնայա տէլալիթ իտէն,
Փագաթ տիգգաթլը առուբէթաէ զապէ հափլ-
միշ պիր սէսէշ. լազըրար իսէրլէն իտի :

«Ռէյիս Պիրատէր», տէմի ձէվագ վէր-
տի կըկրան, Անաերմըզ օն իւչ պալիդ օր-
մուշ տուրա, ևշէ պաշւանապիլիթիզ. քեափ.
Փէմիդ տէ հազըրըզ :

— Պէքճի գօնմնէշ մու տուր :

— Եվլէթ, Արտէնաէն կէրիմիշ օրան Պի-
րատէրիմիզին շէնէ Փիրիշին, վիք գաթ պէք-
ճի գօնմուշ տուր :

— Զօդ իցի, Պիրատէրիւր պինյիւք պիր
տաղմըզ գար տըր տէպիրէ ձէք. պիզ իսէ,
մէզքիւր տաղըն ալթընտա, պիր սօղուճան
մագամընտա պուլունմագտանըզ : Լաքին
պիդ տատագաթլու քէնտի մէմուրինէթիմիր-

դին իճրասւնա չալըշաճաղզ աըր . էօյլէ տէ-
միլ մի :

— Եվլէթ սատագաթլա չալըշաճաղզ,
տէտի ձէվագ վիրտիւր քեափֆէյի Պիրա-
տէրլէր, պիր մագամ իւզրէ, վէ ալչագ պիր
սէպէ :

— Իմտի, տէտի Յըպուլ թէքրաբէն, եէ-
րինսէն գատարաճաղմըզ հէր պիր թօրրագ
տանէսի, սինզի, ատըմ ատըմ քէնստի մագ-
սէտիմիզէ և ագլաշտրաճագ, վէ օլ պիւյիւք
տաղ, նիհասւէթի իւլ էմր տէվիրիլէճէք տիր :

— Եվլէթ տէվիրիլէճէք պիր, տէյի ձէ-
վապ վիրտի հազըրուն, այնի մագամ իւզ-
րէ :

— Իմտի, գաթիէն գարար վիրմիշիզ տիր :

— Եվլէթ, գաթիէն գարար վիրմիշիզ տիր :

— Էօյլէ օլտուզու հալտէ, Արտէնաէն
կէրին Պիրատէրիմիզին սէօյլէնէճէքլէրինի
այնէելիմ : Անազա՛ գալդ Պիրատէր :

Յըպուլուն սաղ թարաֆընտա օթուրմուշ
օլան մէրգում ատէմ, անալա գալգտը :
Մէրգում, գարագաչլը, վէ գապա-սաչլը
պիր տուշմ օլուգ, նասըրլը վէ իրի էլլէրի-
նի տախի սըգը սըզըեա գաբալը օլտուզու
հալտէ, պիրիսինին գաֆասընը եարմաեա
և պիր պուլունմագտա տըրլար կիպի, պիր
վիթ թողմագ մագամընտա, իքի եանըն-
տան աչաղը սալզըմըշլար իտի :
Յըպուլ, պիր ելինի մէրգումուն ումու-

զու իւղէրինէ գօեարագ , չէօյլէ տէտի :

«Պիզտէն պիրիսի պուլունան ֆան Մէ՛յի , շու Պիրատէրէր հուզուրունտա , սէնի սէլամլարըմ , Պիրա'տէր , սէօյլէ՛» :

Փան Մէյի , մազլում սուրէթտէ , վէ առ դըր աղըր , քէնտի իքի տտէտ թօդմագէկ-էլէրինի եօգարը գալարըտը , վէ անէրի , պիր շէյէ շահիտ թութմագ նիեէթինտէ տիր կիպի , իւէրու տողրու ուզաթտը : Մէրգումուն սէսի գապա , վէ արդապը քէսիլմէքսիզին տէվամ իտէն ֆէլաքէթէր իլէ պայղըն պիր հալ քէսպ իթմիշ կիպի իտի :

—Պիրա'տէրէր . պէն չալըշըրըմ . չու էլլէրիմ , չալըշկանլըղմը իսպաթ իթմէքտէ տիրլէր . սըճագտա չալըշտըմ . սուգտա չալըշտըմ , աճլըղա գարշը չալըշտըմ , սուսուզլուղա գարշը չալըշտըմ , կիճէ վէ կիւնտիւզ չալըշտըմ . պիր պէլ գալարըմաեա , եախօտ պիր գազմա սալլամաեա միւգթէ տիր օլտուղում գագըթտան պէրու , տիւզիյէ չալըշմըշմ տըր : Իշթէ պու էլլէրիմ , սէօյլէտիյիմի թաստիգ իթմէքտէ տիրլէր էօյլէ տէյի՞լ մի :

—Եվվէթ թաստիգ իթմէքտէ տիրլէր , տէլի ճէվապ վէրտի Պիրատէրէր ճէմյեէթի , այնի մագամ իւզրէ ,

—Թօդ իցի . թաստիգ լյլէմէքտէ տիրլէր իշթէ պէօյլէճէ չալըշմըշմ տըր . լաքին նէ

իշին չալըշմըշմ տըր :

—Նէ՞ իչին չալըշտըն :

—Զէնկին օլաերմ տէյի չալըշմատըմ : Հազրէթի Մէրեէմ տախի պիլիր քի , գէնկին օլմագլըղմ միւմքին տիր տէյի իւմիտ իթմէքլիյէ , ասլա ճէսարէթ իթմէսիշիմ տիր : Քէղալիք . տէրտիմէ տէրման օլուն նիեէթի իլէ տախի չալըշմըշ տէյիլիմ . սէմատա պուլունան աղիզլէր տախի պիլիրլէր քի , էօլիւմտէն պաշգա հիշ պիր շէյտէ , տէրտիմէ տէրման արամըշ տէյիլիմ . Իյի կէչինմէյէ վէ սըճադ թութար էավապլարա մակը օլմագ իչին տախի չալըշմըշ տէյիլիմ տիր . շիւնքի պէնիմ եագընըմտա պուլունուպ տա պէնիմ կիպի չալըշանլարըն տախի , իշէ պաշլամըշ օլտուգլարը վագըթ նէ հալտէ իսիլէր իսէ , եինէ այնի հալտէ գալմըշ եանի աճլըղա գարշը ուզրաշմագտա , վէ սուսուզլուղա գարշը ջրբընմագտա օլմալարընը կէօրէրէք . ոլ պապտէ տախի պիր արզում պուլունմամագտա իտի :

Հազրտա պուլունան Պիրատէրէր , ինիթիյէ պէնդէր պիր մըրըլտաերշ պըրագտուար , վէ ժան Մէյինին տախի կէօզէրի բարլամաեա պաշլատը :

—Պիր վալիտէմ վէ պիր թէտէրիմ վար իտի . օնլար տախի պէնիմ կիպի չալըշմըշլար իտի , վէ հալէա տախի չալըշմագլըզա տէվամ իտէճէքլէր իտի իսէ տէ , ճէմ իի-

թիեարլանսըշ, վէ հէմ տէ գուտրութառն տիւշմիւշ օլտուգլաբընտան, անլէրի պէն պէսլէմէլի իտիմ. լաքին պէնի՞ էլ էմէյի իլէ գաղանտըզըմ, օնլարա կիմմէզ իտի: Պիր գարըմ վէ պիր տէ չօճուղու շ պուլունմագտա իտի. պիր չօճուքտան պաշդա չօճուղումուղ պուլունմատըզը իշին, Պաքիրէյի Ազիզէյէ սէնալար օգուտուդ, չիւնքի պէնիմ էլ էմէյի իլէ գաղանտըզըմ, օնլարա կիթմէզ իտի:

— Եա քիմ՞ կիտէր իտի:

— Մօնսէնսէօրէ:

Հազըրուն թէքրարէն մըրըլտանսմահա պաշտառ:

— Քեաֆֆէսի տախի Մօնսէնսէօրէ կիտէր իտի. կիծէ վէ կիւնտիւդ, աճլրդա գարշը, վէ սուսուզուղա գարշը չալըշը իտիմ, վէ գաղանտըզըմըն քեաֆֆէսի տախի Մօնսէնսէօրէ կիտէր իտի. Մէրգում, արապասնա պինփալ տուաշտըզը վագքթ, իւզէրիմիզէ թիւքիւրիւր, պիզէ քէօթէք չաղըրըր, վէ ելւզիւմիւզիւ աստըզըմըզտա եախօտ քէնտի քէնտիմիզէ մըրըլտանսպըմզտա, քէնտի խըտմէմիզէ քէնտիլարըընը, գամըզը իւզէրիմիզէ գէ օնտէրիւր, վէ պիզին, գամըզը իւէ տէօյակիւրիւր իտի. վէ գաղանտըզըմըզըն քեաֆֆէսի տախի քէնտիսինէ կիտէր իտի:

— Կանէթ օլսուն օլ ատէմէ, պիզզաթ

քէնտի գամչըլարը իլէ, քէնտիսի գամչըլա նանագ աըր, տէտի թըպուլ:

— Մօնսէնսէօր զէնկին իտի. Մօնսէնսէօր էլլէրի պէսեազ վէ եռւմըւշպէ լաքին եիւրէյի, թաշ կիափի սէրթ իտի:

— Եիւրէյի թաշ կիափի սէրթ իտի: տէտէր քեաֆֆէյլ Պիրատէրէր տախին, պիր մագամ իւզիլ:

— Մօնսէնսէօր, պիւթիւն չալըշըլըմը զըն միյզէսինի, քէնտիսի եէմէքտէ իքէն, պիզին թէրմէլէյէրէք գօվար, վէ պիզտէն նէֆրէթ կէթիրիր իտի. Մօնսէնսէօր, աճլըզ վէ սուսուզուգ տէնիւն շէյն նէ օլտուղունու պիլմէզ, վէ պիզիմ գանըմըզը իչմէքտէ իքէն, քէնտի միւլըէրի իւզէրինտէ պուլունան հայվանլարտան զիեատէ պիր գըյմէթ գօյմազ իտի պիզէ: Քէնտիսի, թէնիմիզի, գանըմըզը, վէ իւմիտ մէնպալէրիմիզի գուրութտուգտան պաշգա, տահա տէնչէթիսինի տախի իճրա էյլէմէքտէ, եանի գաշըլարըմըզըն ֆազիլէթինէ տախի գաստիթմէքտէ. վէ հիչ տէյիլ իսէ մէզքիւր շէյն ազիզլիսինի թասահուպ իյէմէյէ ձէսարէթ իթախիմիզտէ, պիզին գէ գգլէնսմէքտէ իտի: Պիզ Մօնսէնսէօր ինտինտէ, պիրէր հայվան իտիք, վէ պիր հայվանըն, Մօնսէնսէօր ինտինտէ ազիզ ատտ իտիլէ ճքէնէ պուլունապիլիր:

— Տիշինիզ եօ՞դ մու իտի, հիչ տէյիլ ի-

աէ ըսրբա՞մազ մը իտինիզ , տէախ թրաբէ-
գանըն օրթալըդ եէրինսէ օթուշան սէրթ
չէրէլի պիր Պիրատէր :

— Եվկէթ , հայվան օլտուղումուզ հալտէ ,
տիշմիզ տախի պուլունմագտա իտի . լա-
քին ըսրբաճագ րուհումուզ գալմամըշ իտի .
Հիւնքի , ածլըղմիզտան նաշի . մէջքիւր րու-
հումուզու զայպ իյլէմիշ իտիք :

Հազրուն թէքրարէն մըրըլտանար :

— Եվկէթ տիշմիզ վար իտի . լաքին ի-
շիմիզտէն պիրիսի քէնտի տիշէրինի կէօս-
թէրմէյէ ճէսարէթ իյլէտիքտէ , էոյլէ պիր
շէտիս սուրէթտէ եէրէ չարքըլըր իտի քի .
պիր տահա գալդմասը միւմըինսիզ ոլուր ի-
տի :

Թէքրարէն էսասը մատտէյի էլէ ալալըմ .
Ելիմէ պիրազ բարա կէչտի . վագաա մէզ-
քիւր ըարա ազ պիր շէյ իտի իսէ տէ պիր
բարչա արազի սաթըն ալմագլըդա քիֆայէթ
իտէր իտի : Մէզքիւր ազճէ , տէնիզ եօլճու-
լուղունա չըգմըշ օլան պիր ամունամ թա-
րափընտան կէլմիշ իտի : Արազիյի , սաթըն
ալտրմ :

— Իմտի էմին պիր հալ քէսպ իթախն , տէ-
տի Լըկրան , հիշ տէյիլ իսէ ածլըգտան էօլ-
մէյէճէք պիր էմնիեէթ էլէ կէչիւմիշ օլտուն .
— Եվկէթ , ածլըղա գարչը պիր էմնիեէթ
էլտէ իթտիք տէյիլ զան իթտիմ : Լաքին ,
Պիրա'տէրլէր , շիմտի կէօրէճէքսինիզ քի , Մօն-
աէյնեէօր , նէ՝ սուրէթլէ թէքրարէն եագա-
մա արըլըմ :

տի էլլէրինի եագամա զօյտու : Եվկէթ էմիր-
տէ , արսզիյէ ագճէ թէտիյեէ իթմիշ օլտու-
ղում իչին , Մօնաէյնեէօրէ տախի ագճէ էօ-
տէմէլիյիմ . վէ պիզզաթ քէնտի արազիմ իւ-
զէրինտէ իսքեան իթմէքլիյիմէ րուխսաթ վէ-
րիլսին իչին տախի , իմթիեազ սաթըն ալ-
մալընըմ : Զօգ իյի , մատամ քի պէնիմ օլ-
մուշ օլան ուփագ արազի բարչասընը մէ-
վէր իտիմ , իտի մաթլուպ օլունան մէգ-
քիւր ագճէլէրի տախի թէտիյեէ իլլէտիմ :

— ԵՇ , արթըգ քեամիլէն էմին պիր հալ
քէսպ իթտինի'զ եա :

— Եվկէթ , արթըգ էմին պիր հալտէ պու-
լունաճաղըզ տէյի զան իյլէտիմ . լաքին Պի-
րա'տէրլէր , շիմտի կէօրէճէքսինիզ քի , Մօն-
աէյնեէօր , նէ՝ սուրէթլէ թէքրարէն եագա-
մա արըլըմ :

— Թէքրարէն մի , տէտի ճէմիյեէթ պիր
մագամ իւզրէ , վէ հիտաէթ ալէամէթի իլէ :

— Եվկէթ . պու տէ ֆասընտա տախի , մէզ-
քիւր արազիյի զէրր իթմէք իմթիեազընա
նայիլ օլմագլըզըմ իչին թէքրարէն ագճէ
վէրմէքլիյիմ լաղըմ կէլմէքտէ իտի : Եվկէթ ,
քէնտի արազիմ իւզէրինտէ , քէնտի ֆամիլ-
եամա էթմէք թէտարիք իթմէք իւզրէ , պիզ-
զաթ քէնտի էլիմ իլէ չալըշմագլըդա րուխ-
սաթ թահսիլ իթմէք իչին , ագճէ պիրմէլի
իտիմ :

— Վիրտի՞ն մի , տէտի թըպուլ :

— Եվլէթ , մէզքիւր ու Փագ արազի բարձասրնը աէտիկիմ իշխն , պէնսէն թալատ օլունան մէզքիւր ադճէյի տախի թէտիյեէ իցմտիմ . լաքին արթբդ գուրի ուրմուշ օլուում մու — իսայր . չիւնքի , Պիրա' տէրլէր . էթրաֆըմտա տէօրին նէ փէր Մօնէյնեէ օրլէր վար իտի , վէ պէնսիմ օլան շէի . քէնսամէմ մալ իթմէքլիք հուգուգունու էլտէ իթմէք իշխն . հէր պիրիսինէ ատիսի ա ճէ հօտէմէմ իտիմ :

— Խըրսըլլ' գ , խըրսըլլ' գ , տէտիլէր պիր գաչ նէ փէր Պիրատէրլէր :

— Եվլէթ , խըրսըլլըգ իտի , լաքին օրասը , Մօնէյնեէ օրլէրին վաղի՞ֆէ անտէ տէյիի իտի . Մէզքիւր աշճէլէրի տախի թէտիյեէ իցէտիմ . պատէնու ջալըշմաեա ովաշլատըմ . բէտէրիմ , վալիտէմ , գարըմ , վէ հաթթաքիւր չօնուլում տախի , պէրապէր չալըշմաեա պաշլատըլար , վէ մէյտա ա կէլէն հապըլաթ , քևաֆիէյի թէտիյեէլէրիմին եէրինի , պօլ պօլ տօլառուրմագտա իտի . Հէրամիմիլտէ պիրիսպիրիմիդին եիւլիւնէ պագսըդ , վէ հագգըմըդտա օլան լութի ու մէր համըթի իշխն , ձէնսապը հագգա , թէշէքքիսրէր սունմաեա պաշլատըգ . Պուղտայ պիշիլու , վէ անը ալլու բաղարա կէօթիւրտիմ . լաքին Մօնէյնեէօր , թէքրարէն բուսուտա պէքրէմէքտէ իտի :

— Եյ պու տէֆատընտա՞ նէ իսթէնէպիւր իտի :

— Նէ՝ մի իսթէնէպիւր իտի : Եվլէթ , բաղարա կիթմիշ օտառում իշխն աղճէ վիրմէլիյիմ . քէզալիք , պիղղաթ քէնտի չալըշկանլըմ իլէ , քէնտի արազիմտէն չըգան մահառումու սաթմագլոգ հուզուդունու էլտէ իթմէք իշխն տախի , ադճէ վիրմէլիյիմ Զօդ իյի . թէքմիլ մահսուլումուն իւչ զըսմտա պիրինի , Մօնէյնեէօրէ միբէլա պիր թարափա չըգտրմ :

— Եյ արթըգ պէր չեյ վէրէնէյին գալմատը հա :

— Խայ'յր , պունունլա տախի պիթմէմիշ տիր , Խանէմէ ավտէթ իթախիմ . Մօնէյնեէօր օրատա տախի պէնի պէքրէմէքտէ իտի . իմտի , մահսուլումուն տիկէր իւչ զըսմընտա պիրիսինի տախի , բարաս էֆէնտիէր իշխն Մօնէյնեէօրէ վիրտիմ , Լաքին կէրիտէ գալան մահսուլաթ , եաշաեապիլմէմիդէ անճագ էլ վիրէպիւր իտի . պիրիպիրիմիգին եիւկիւնէ պագտըգ . վէ պիրիւն իւմիտիմիգին դաթ օլունմուշ օլմասընը միւշանէտէ իյէտիք , Խմտի , Մօնէյնեէօր բահաթ պիր էօմր կէչիւսին իշխն , եինէ էվկէթի կիպի , կիճէ վէ կիւստիւդ . աճ ըղա վէ սուսուղունա շարշը չ լըշմալը իտիք :

Ժան Մէյինին ինճէ տօտուղարը , տէթրէմէյէ պաշլատը , վէ զաթէն դարարթը ուան աննը տախի , ահան դիետէ դարարմաեա պաշլաելը , պիրիսինին պէյնին էգէ-

ՏԵՐ ՊԵՐ Կիպի, իքի ատէտ թօգմադ-էլլէրինի տախի եօգարը գալտըրուը, վէ եինէ քէնտի սէօզիւնէտ տէվամ իյլէտի:

Անա վէ պապա, խասթա տիւշիւպ, էօլտիւլէր. գարըմ վէ պէն տախի անլէրին իւզէրինէ պագտըգ: Պատէհու պիզիմ քիւչիւք չօնուդ խասթայանըպ էօլտիւ: զարըմ գէ պէն, պիրիպիրիմհին եիւզիւնէ պագտըգ: վէ անլէրին էօլմէսի իւզէրինէ մէնուն օլտուդ: չիւնքի արթըգ էմիլեէթի պիր հալտէ պուլունմագտա իտիլէր: Լաքին արթըգ ձէնապը հագդա թէշէքիւր տուալարը սունմամագտա իտիգ: չիւնքի, ձէնապը հագդըն, պիզիմ կիպի հայվանլարը ասրա գայըրմամագտա օլմասընը հիսս լյլէմէքտէ իտիգ: Անճագ, էօլիւպ գուրթուլմուշ օլանլարըն իւզէրինէ սէլլինմէյէ. վէ պիզիմ տախի սըրամըգ կէլմէնինէ պէքըլէմէյէ պաշլաերպ, թէքրարէն չալրլմագլըըլ ելէ ալտդ:

Մէրգում օրանըգտա սուս օլուպ, գապա ճաքէթինին զօլու իլէ, աննընըն թէրիւի սիլտի, վէ պատէհու թէքրարէն քէնտի սէօզիւնէ տէվամ իյլէտի:

— Են ֆէնասը սօնրատան կէլտի. շէօյէքի, գարըմ խասթալանտը, վէ եաթաղա տիւշտիւ, վէ արթըգ մէրգումէ տախի չալրամագ օլտու: Պէն իշիմէ տէվամ իտիպ. պիր եանտան չալրչամագտա, վէ տիկէր եան-

տան տախի, մէրգումէնին խասթալըզնա պագմագտա իքէն, Մօնսէյնեէօրին արապպար բահաթթ եիւրիւսիւն, վէ քէմիթէլէրի իննէնմէտին վէ եէմէք սինտիրմէքվինէ պիր խալէլ կէլմէտին իշին, եօլլարըն տիւզէթիլմէտինէ չալրչարմագ իւզգրէ, իքի ելւզ նէփէր ամէլէ արանտը: Պէնի, քիւշիք արալիմտէն, վէ խասթա գարըմտան աելըրարագէ, սայիրլէրի կիպի մէզքիւր եօլլարտա չալըշմանա կէօթիւրտիւլէր: Չալըշտըղըմըզա մաւգապիլ օլարագ, պիզի առա պիր բարա վէթիւնտի: անճագ էօլմէնէնէք գատար եէմէք վէքրիւլէր վէ պիզի, էօլիւմ տէրէնէտինտէ չալրչարըըրլար իտի:

— էսիրլիք, էսիրլիք, տէտի հազըրուն պիր մագամ իւզգրէ:

— Հիշ պիր շէյ Մօնսէյնեէօրին վազիփէտինտէ տէյիլ տիր: անճագ եօլլար կիւզիլ զւմաց իտի: Հէր նէ հալ իսէ, մէզքիւր եօլ սիթամ պուլտու, վէ խանչմէ ավտէթ իթտիմ: լաքին հէյ վահ, գարըմ էօլմիւշ, վէ արապիլ տախի, պիր վիրանէ հէյեթի քէսպ իթմիշ իտի: Պունտուն իւզէրինէ տիւշէրիմի կըջրտաթտըմ, վէ կէրէք տիւնեա իւզէրինտէ, վէ կէրէք սէմատա, ատալէթ պուլունմաւրղնը հիսս իյլէտիմ: Մօնսէյնեէօր, վէրկի մաթթուպ իտէր, լաքին գուրու արազիտէն պաշգա պիր շէյիմ եօգ: իմտի անը տախի զապիթ իտէր: պաշըմը ալրպ եիւրիւ-

յիւ վէրիրիմ . էօլիւմիւմիւ արարըմ . լաքին
էլիմի թութարլար , զէ ախզը ինթիգամ կիւ-
նիւնէ պէքէլէլէմի . պանա նասիհաթ իտէր-
լէր , իմտի եռաշամեա գարար վէրտիմ , զէ
պէնի պուրաեա կէօնտէրտիլէր քի , պաշ-
մա կէլէն հալէրի սիդէ նազլ իտէյիմ տէյի .
Սէօզիւմիւ պիթիրտիմ .

Եվկէլ էմիրտէ , մէզքիւր օտա տէրունին-
աէ , տէրին պիր սուլուգ հիւքմ իյլէյիպ ,
պատէնու հիւսնի թէվէճճիւհ ալէ ամէթի մա-
գամնափա պիր մըրըլտաեց տըր զուհուր իյ-
լէտի . ժան Մէյի , թէքրարէն քէնտի սան-
տալիէնի իւզէրինաէ օթուրտու .

Ծըպուլ , օլ ախչամքի մէճիսին րէյիսի
պուրունտունտունտան , քէնտիսի քէլամէ ա-
ղազ պիրլէ ,

— Պունլարը իշիթտինբիզի մի Պիրմտէրէր
տէտի !

— Եվկէթ իշիթտիք :

— Աթլանթիք տէնսիզինաէ պուլունան
ատայարըն սիեան էսիրէրի հազգընտա .
չօգ չէյ իշիթմիշինիզ տիր . անլէրին իւզէ-
րինէ սիզին հիւսնի թէվէճճիւհինիզ զէ մուա-
վէնէթինիզ տավէթ իտիլմիչ տիր . իմափ .
հէփսինտէն էվկէլ , պիզզաթ քէնտի վաթա-
նրմրգտա պուլունան պէեազ էսիրլէրէ հիւս-
նի թէվէճճիւհ կէ օսթէրմէլի զէ անլէրէ մուա-
վէնէթ իթմէլի սէյիլմիզիզ :

— Եվկէթ . էվկէլ էմրտէ սիիղի քէլէրէ
մուավէնէթ իթմէլմիզ :

— Զօգ իյի . պիզ քէնտի վաթանըմըզը սէ-
վէրիզ , վէ անը , պիզիմ մուհապպէթիմիզէ
շաեան պիր հալէ վազ իտէնէյիզ տիր . Պի-
զիմ պէյնիմիզտէ , միւսավաթ պուլունմալը
տըր :

— Եվկէթ , պաշըմըզաա պուլունան սաչօ-
լար , մէմպէյաղ օլանա տէկին , օլ խու-
սուստա չալըշաճաղըզ տըր :

Պունուն իւզէրինէ , Ծըպուլ , Մօնսէյն-
եկօրէ գարչը չէտիտ պիր հիւնումա պաշ-
լաերպ , պիւթիւն ֆրանսա հիւքիւմէթինի
տախի , անլնլա պէրապէր աշազը վուրմազ-
տա իտի :

Օտա գաբուսունուն արգարնտա պու-
լունան ուփագ չընկըրաղըն քէսքին պիր չա-
լընըլ , մէրգումուն քէլամընը գաթ իյլէտի :

Օտանըն աէրունինաէ , նակէհան , տէրին
պիր սուլուգ հիւքմ իթմէյէ պաշատը .

Լըկրան տէր հալ օտատան տիշարը ֆըր-
լանըպ , տար վէ թախթատան եաբըլմը օ-
լան նէրտիվինտէն աչաղը , տիւքեանըն ի-
շինէ ինտի :

Թուրէ , էլինտէ պուլունան ուսթուրա-
եը պիէմէքէ մէշզուլ պուլունմագտա , վէ
պիր ատէմ տախի , թըրաշ օլմաեա պէքլէ-
մէքտէ տիր կիպի , պիր սանտալիէ իւզէրին-
տէ օ՛սուրմագտա իտի :

Լըկրան պիր գաչ տագըզա դատար տօնր-
առու պէթուրէ տախի , քէնտի ուսթուրա-
տու պէթուրէ տախի ,

արնը պիլէմէյէ տէվամ խլէտի .

— Իշխնիզի կիծ պըրագմըշաընըզ , աէտի
Լըկրան , ապա քէնտինի պօզմաեարագ :

— Պաշգալարը տահա կիծ պըրագըրլար ,
տէյի ճէվապ վիրտի թուրէ տախի . լաքին
կէրէք լիսանընդա վէ կէրէք հարէքէթինտէ
թէաթրո օնունծուլարընա մախսուս օլան
հալի , պու աէ ֆասընտա նատիրէն միւշա-
հէտէ օլունմագտա , վէ հաթթա , քէնտի թէ-
լաֆփուլունտա , պիր գօրդու էսէրի տախի
կէօրիւլմէքտէ իտի :

Մահէլի մէզպուրտա , թըրաշ օլմաեա
պէքլէնէն ատէմ , քէնտի կէօյսիւ իւզէրինէ
պիր խաչ չըգարտը :

Լըկրան տախի արդապընա տէնտիւ , վէ
եափաշճաճըգ . թէքրարէն նէրտիվէնտէն եօ-
գարը չըգտը :

Թուրէ , քէնտի ուսթուրա սընըն ունու-
նու , դայէթլէ քէսկինլէթմէք իշին . մախ-
սութ պիր մէրագ կէօմթէրմէքտէ իտի . շիւն-
թի , ապա քէնտի միւշթէրիսինի թըրաշ իթ-
մէքլիք նիեէթինտէ կէօրիւնմէյիպ , պիր
տիւզիյէ ուսթուրասընը պիլէմէյէ տէվամ
իթմէքտէ իտի , Մէրգում միւշթէ ի տախի ,
Փէվկէլատէ պիր թէհամմիւլ իլէ , սանտա-
միէսի իւզէրինտէ օթուրուպ պէքլէմէքտէ ի-
տի :

Թուրէ , ուսթուրասընը պիլէմէքտէ , վէ
մէրգում ատէմ տախի , օթուրուպ պէքլէ-
մէքտէ իթէն , դայէթ նէզաքէթլի վէ խա-

Փիթ սուրէթտէ , սօգագ գարուտու չալըն-
տը :

Թուրէ , գարուեու աչտղտա Մօնսէյնեէօր
լ'Ապէ Լաթուր . քէնտինէ մախսուս օլան նէ-
զաքէթի քեամիէ իլէ , գարուտան իչըրի
կիրաի :

Թուրէ , մէրգումու կէօրաիւքտէ արթըզ
պիր արա ուսթուրասընը ունուտարադ , եի-
նէ թէաթրո օնունծուլարընա մախսուս օլան
հալինի էլէ ալտը . վէ Ապէյի քէմալի հիւր-
մէթ վէ իլթիփաթլա սէլամիասը . տիկէր
թարափտան Ապէ տախի , քէնտինէ մախ-
սուս օլան իսթիհզաքեարլըզը իլէ , գարչը-
լըզ իլթիփաթ իճրաաթընտա պուլունտուգ-
տան սօնրա , թուրէ , թէքրարէն ուսթու-
րասընը պիլէմէյէ պաշլատը :

Ապէ , պիր թարափտան , թըրաշ օլմա-
եա պէքլէյէն ատէմի , թէբէտէն թըրնազա
գտտար սիւզմէքտէ իքէն . տիկէր թարափ-
տան տախի , մէրգում բէրուգաճը իլէ սէօն-
պէթինէ տէվամ իտէրէք վէ կիւլիւմսէյէրէք ,

— Զոգ չալըչկանսընըզ , ազիզիմ թուրէ ,
տէտի :

— Եպկէթ , Մօնսէյնեէօր , եաշամագ լա-
զըլը տըր , վէ եաշամագ իչին տախի չալըշ-
մագ լազըլ տըր :

— Հագգըն գար տըր , Փէյլէսօ'ֆ պէրպէ-
րիմ . լաքին պու գատար կիծ վաղըթ չա-
լըշմագլըզա՞ նէ հանէթ վար տըր :

— Զիւնքի հէր միւշթէրինին պիր ատէթի վարտըր . վէ բարա զազանմագ իսթէյէն ատէմ տախի , քէնտի միւշթէրիէրինին ատէթինէ ույժալը տըր :

Թուրէ պունլարը սէօլէտիքտէ , պաշընը տախի էյէրէք , թրաշ օլմաեա պէքէնէն վէ տիւշւննէ իւզրէ չէնէսինի էլինէ արմըշ օլան ատէմի կէօսթէրտի :

— Անլատը՞մ աէտի , Ապէ քէնտինի պօզմաեարտգ , վէ մէրգում ատէմէ տէօնիւալ , «տօսթումուղ . սիզ կիճ վազրթ պէրպէրնիզէ կիթմէքտէսինիդ» , տէյի իւլավէ լյէտի :

— Կիճ վազըթ իշխմտէն գուրթաւլապիրմէքտէյիմ :

— Էօլէ իսէ սապահլարը տախի էրքէննէ իսէ պաշլարսնըզ , եօլսա , սապահլարը կէլէպիլիր իտինիդ :

— Էվլէթ սօպահլարը տախի էրքէննէ իսէ պաշլարմ :

— Պիչարէ չէյթանլար . սիզ քեաֆֆէնիդ տախի , թա էրքէնտէն պաշլարալ կիճ վազըթա գատար չալշըռսնըզ :

— Լաքին իշխմիզտէն պազրլարը տախի պիր մազսէտէ չալշըռլար . Մօնսէյնէօր :

— Պիր մազսէ ալէ մի . թամա՞մ , էօլէ իսէ սիզտէն պազրլարըն սէվլըի իծրասընա չալշըմագտա օլուուղլաշը պիր իւլէրի վար տըր :

— Էվլէթ Մօնսէյնէօր , էօլէ պիր :

— Եյ սէնի՞ն մազսէտին նէ տիր , տօսթում :

Թուրէ արմթը քէնտինի թութամատը . վէ մէրգում ատէմին . Ապէյէ ձէվապ վիրմէսինէ վազըթ պըրագմաեը , աղղընապիր սապուն քէօրիւյլ տահարը :

— Եհ Միշէ իշթէ պէն հաղըր օլառում :

Միշէլ , սապուն քէօրիւյլ սին ալմընտան , Ապէնին սիւայինէ ձէվապ օլմադիւզրէ , պօդնուք պիր սէպէ , « Մադոէտիմ հաշամագ տըր » , սէտի :

— Տօսթում , մէզընուր մազսէտին , սէփիլ պիր մազսէտ տիր . պանտ կէլիննէ , էօմրիւմ թաթլը ուըր . Լաքին էկէր սէնին հալինտէ պուլունմուշ օլսամ կտի , էօմրիւմիւ ուղաթմաղ իշին ուղաշմագ իտիմ :

— Լաքին , սէն պէնիմ կիպի տէլիլին . էօլէ տէյի՞լ մի :

— Խայլը . սէնին հալինտէ տէյիիմ :

— Իշթէ , քարգըմըզ :

— Սազըն քէնտինի պիզիմ Միշէլ , սէտի թուրէ զօրդու իլէ մէրգումուն սէօվիւնիւ գաթի իտէրէք , սէզըն քէնտինի , ուսութուրա չօդ քէսըին տիր :

Պիր կիւլիւշ բաթրուարը , վէ պիրիպիւրինէ վաւրուշտուուուլան զատէն սէպէրի . մէզըիւր միւճատէլէնին տէվամլնը զաթի իթալէր .

Ապէ , մէզըլուր սէոլէրէ զիհատէսի իւէ

Էնէմիեէթ վիրմէքտէ տիր կիպի, պիրազ
գուլադ վիրտիքտէն սօնրա,

—Հա հա՛, աղջիցի՛մ թուրէ, միասափլը-
լէրին տախի վար տըր, հէմ տէ իցի դէվդ ի-
տէնօրլար տէյի կէ օրիւնմէքտէ տիր, տէտի.

—Պէնի՛մ մի միւսափիրլէրիմ վար տըր:

—Եվլէթ սէնին, թուրէ:

—Խայլ Մօնսէյնեէօր, պէնիմ միւսափիր-
լէրիմ եօդ տուր:

—Եօյլէ իսէ, շու եօդարտան կէլչն սէս-
է՞ր նէ տիր:

—Հա՛, Մօնսէյնեէօր, եօդարտա պիր
գիրաճըմ վար տըր:

—Նէ՞ր եալբնը՛ղ մը տըր:

—Խայլ՝ եալբնըզ տէյիլ տիր: Մէրգում
պիր թալէպէ, վէ հէմ տէ րէք պիհուղուր-
լուգ վ ըէն պիրիսի տիր: Լաքին, կիւնիւն-
տէ քիրասընը վիրիր:

—Եօյլէ իսէ պիհուղուրլուգ վիրմէսի՞ զան-
դիսի տիր.

—Զիւնքի, Մօնսէյնեէօր, շիմափ օլառու-
ղու կիպի, չօգ տէ փա քէնափ տօսթլարընը
պուրաեա կէթիւրիր: վէ օնլար տախի իչկի
իչէրէր, սիկարա իչէրէր, վէ օլ դատար
իչէրէր քի . . .

—Նիհայէթ իւ էմր, ատասպ ու էրքեան
առուղուլարընա աօգանըրլար, էօյլէ տէյի՛լ
մի, պէնիմ թիթիզ վէ մէրագլը պիրպէրիմ:

—Ա՛հ, Մօնսէյնեէօր, պէնիմ թէ փէք-

քիւրլէրիմի, պէնտէն տահա ալէա սուրէթ-
տէ իղնալ, իթմէքտէսինիդ:

Թուրէ պունու սէյլէնէրէք, քէնտինէ
մախառու օւտուզու սուրէթտէ, զիեատէսի
նլէ եէրէ տօղրու էյիլափի:

—Տիմէքտիր քի եօդարտա պիր թագըմ
թալէպէլէր պուլունմագտա տըր, տէտի Ա-
պէ: թէքրարէն կիւլիւլէրին, վէ գատէն
վուրուշմարընըն սէսի գուլաղընա տէյտիք-
տէ:

—Եվլէթ, Մօնսէյնեէօր:

—Չօգ իցի: պիր վագըթ պէն տախի
թալէպէ իտիմ: իմտի ըէ փիքլէք իթիեա-
լըմը թալապ իտէնէյիմ տիր:

Ապէ պունու սէյլէտիքտէն սօնրա, նէր-
տիգէնէ տօղրու պիր ատըմ արոը իսէ տէ:
Թուրէ տէր հա, մէրգումուն էսիւնէ ֆրո-
ւանարագ, եօլունու քէստի:

—Լաքին Մօնսէյնեէօր, եօդարքի ճէ-
միյնէթ, մախառուսէն քէնտիլէրինճէ պիր էյ-
ւնճէ ճէմիյնէթի տիր: վէ պիր էնէպինին,
մէզըլւը ճէմիյնէթէ կիրմէսինէ միւսաատէ
իթմի օլառուղում իչին, սօնրա Ծպուլուն
էլինտէն գուրթուլամամ:

Մօնսէյնեէօր լ'Ապէ: ալթունտան եա-
ըըլա էնֆինէ գութու սունտան պիրազ էն-
ֆիյէ չէրիպ, Թոււէնին գուգագլարընտան
պիդիսինի տուխի թութտու, վէ մէրգումաւ,
նաղլիքեանէ պիր թարափա տօղրու չէքտի:

— Պէնիմ գօրդագ թուբէմ, ոլ խրւսռաստա պիր վազիփէտէ պուլուն անըզ, արթիյէ պիր շէյ տիր . պէն Մօնսիէ Ռըպուլտան վէ քէնտի տօմիթլարընտան, սէնին իչին ալֆահիւրիմ:

Լաթուր պունու սէօյէտիքտէն սօնրա, ասլա գիւթուր կէթիրմէքսի զին, քիւչւք նէրտիթէնտէն եօդարը չըդար:

Թուբէտ տախի, տէրհալ արդասընա տէ օնտիւ, վէ բարմաղընը պուրնուն, ուն պիր թարաֆընա գօեարագ, պիր ֆիրասէթ պագըշը իւէ, Միշէլին եիւզիւնէ պագտը:

Միշէլին, Քըրլանըպ աեազա գալգմասը իւէ, պիր եան օտակա կէչմէսի պիր օլտու . վէ արասը չօդ սիւրմէգտէն, թէքրարէն ավտէթ յիլէտի:

— Գաչտըլա՞ր մը, տէտի թուբէ, Միշէլին գուլաղընտան Քըրլուտաեարագ :

— Էվլիթ, պիր սանտալ տէրունինտէ էմին պիր հալտէ տիրլէր :

— Գա՞չ քիշի վար տըր սանտալուա :

— Մէքիզ քիշի :

— Տիմէթ տիր քի, օրատա պէշչ քիշի գալմըշ տըր : Մօնսիէ Շ Ապէ, պու տէֆա պօշա շըգտարն :

Թուբէտ, պունու սէօյէտիքտէն սօնրա, նէրտիթէնին իշգէրինտէ խէեալի պէր ատէմ տուրմաշտան տըր կիցի ոլ թարաֆա տօդրու տէօչի գ, ուաշը եւրէ եյլէճէք աէրէ

ձէտէ, թէքրարէն էյիլտի, Պատէհու էլինէ պիր լէյէն ալարագ, Միշէլին եիւզիւնտէթի սապունու աշաղը վիրմէյէ պաշտամը :

ՊԱՊ 40.

ՂԱՑԻԹ ՈՒՍԹԱԼԵԳԴԵԼ ՊԻՐ ՕԵՈՒՆ

Օտանըն հալ ու կէօսթէրիշի, քեամիէն թէպտիլ օլմուշ իտի :

Մէղքիւր օտա, արթըգ ոլ գարարթըլը օտա օլմաեըպ, տէրունինտէ պուլունանլար տախի, արթըգ բէք տարտա պուլունանլամագտա իտիլէր . շիւնքի եալրնըզ պէշ նէփէրի գալմըշ օլտուզունտան, օտանըն զիւսաթը, կէնիշ կէնտիլէրէ էլ վիրմէքտէ իտի :

Հաղըր պուլունան պէշ նէփէր Պիրատէրէ, շունլար իտիլէր . եանի, Լանտի, Լըկրան, Բըպուլ, վէ սայիր իթի նէփէր Պիրաաէրլէր :

Պունլար, կիւրմէքտէ, իշրէթ իթմէքտէ, թիւթիւն իշմէքտէ, վէ պէյիթլէր չըւըրմագտա օլուպ, օթուոտուզլարը օտա, պիրշէնչիք վէ սէտատէթի հալ մէնդարէսի կէօսթէքտէ իտի :

Պիր տէ, նէզաքէթլի սուրէթտէ, տիշարտան պիրիսի գաբուեռու վուրտու :

— Ա շն, վէ էկէր պիզզաթ չէլթան քէն-

տինիդ իսէնիդ տարի , սէֆա կէլտինիդ , ի-
չէրի կիրին , պաղբը թը ըլուլ :

Ապէ Լաթուր , այսի նէղաքէթ . վէ կիւ-
լիւմաէնիշ իլէ գարուան իչէրի կիրիպ .
Թաթլը պիր սէօլէնիլէ ,

— Վագաա , հէնուզ իսմինի վիրմիշ օլ-
տուզունուզ մախլուգ օրինուշ օլամամ , լաքին
կէօրտիւյիւմ հիւսնի գապուլիենիթ իչին . սի-
զէ թէշէքքիւր իսէպիլիրիմ , աէտի , վէ ի-
լէրույէ տօզրու կէլտի :

Օնատա պուլունուալ զէվդ ու սէֆաէեա
տարմը , օլան պէշ նէփէր Պիրաաէրէր , սի-
ւալ իսինի պիր թարզ իլէ , որզը որգըեա
եէնի կէլէն միւսաֆիրին եիւզիւնէ . վէ պա-
տէնու , պիրապիրէրինին եւզիւնէ պազ-
տըլար :

Թը ըլուլ , խանէ սահիպի օկունունու իձ-
րա իտէրէք աեազա գալզաը , վէ Ապէ Լա-
թուր տախի , քէմալի նէղաքէթլէ մէրգու-
մու սէլամլատ :

— Եփէնտիլէր , րէճա իտէրիմ իլթիփա-
թը գալտըրալըմ . թէքիփափէնէ իչէրի կիր-
տիյիմ իչին ափկ իտէրսինիդ : Բէրուզանը-
նըն խորմէթինէ միւհթաճիեէթիմ պուլուն-
տուզունուան , ափէքքեանընա ուզրատըմ ,
վէ կիւլիւլէրինիպին վէ գատէնէլէր վուշու-
տուրմանըզըն սէսինի , ալսորդտա , սէգէպի-
նի սիւալ իթմէքիլիէ նէսարէթ իլէտիմ :

— Սէպէպինի տաւա՛լ մը իթտինիդ :

— Եզկէթ . վէ պիր թաղրը թալէպէւէ-
րին , չէնլիք իթմէքտէ օլմալուրը ճէվապէնը
ալուրմ , Ենլիյէ տայիր օւսն չէլէրէ թէ-
հայյիւր իտէրէրտէն օլառուդումտան . վէ
դաթէն վազթի իւէ պէն տախի պիր թալ-
պէ օլուպ , սասլզդ րէվիքլէրիմ թարափըն-
տան գապուլ օլունաճաղըմը պիլտէյիմտէն ,
պէն սէփոյի սիզէ տախի օլմազ իւզգէ ևո-
գարը չըպմաեա նէսարէթ իլէմիլէմ ափր :

— Մօնաէնիեէօր , պ'րազ անձայիպ սու-
րէթաէ քէնտինիդի պիզէ թագտիմ իթմիշ
փիզի տիր :

— Ազգ իտէրտինիդ , պէն ան ճագ պիր
թալէպէնին , քէնսի բէֆիքլէրէ իլէ չէնլիք
իթմէքլիք խմթիսազընը թալտալ իլլէմէյէ
կէլմիշիմ տիր : Լաքին , բէֆիքլիյին աթիք
գանունու , տիզին ինատինիզտէ մանզ օլուչ-
իուէ , սիզտէն ափու պիլէնէրէք . թէքքարէն
տիչարը չըզարըմ :

— Խայը , Մօնաէնիեէօր լ' պէ , պիզ խօյ-
եաս տաէմէք տէյիլիզ , վէ պէնիմ իչին ,
խօշ կէլմիշսինիզ տիր , պաղբը Լանարի +

— Հա՛ , պէնիմ աղլիզ տօսմուն Լանա-
րի , էօլէ էսէ արթիրդ սիզին իչինիզտէ պիր
եապանձը տէյիլիմ :

— Խայը , եապանձը տէյիլսինիզ տէտի
լըկըան :

— Հա՛ , զանն իտէրիմ քի սէնինիէ տա-
խի պիր եէրտէ կէօրիւշմիւշիւզ տիւր Մօն-
աէօ լըլլան :

— Եվկեթ . Լանտրինին իշ մահէլլինտէ ,
պիրիսպիրիսիզի կէօշմիւշիւզ տլււ :

— Եվկեթ , էվկեթ . Լանտրինին իշ մա-
հէլլինտէ սիզի կէօշմիւմ . Խմահ , արթըգ
պու կիծէ , սիզին իշնիզաէ , պէնիմ թա-
լէպէլլյիսի թէճափա խտէ ճէյիմ աիր :

— Եվկեթ , թէճափա խտէ ճէքսինիզ աիր ,
տէտի նըպուլ , եիւքսէք սէսլէ կիւլէրէք :
Մօնսէյնեէօր լ'Ապէ , ոէ փա կէլտինիդ . զէ
Ալլահ տա պիլիր քի , պիլիմ մէճլիսիմիզին
րուհունա ուեան հէր քէս , մէմնունիեէթլէ
պուրատա գապուլ օլունուր :

— Եյ , սիզին մէճլիսինիզին րււհու նէ՝
տիր պագալը :

— Կիւլմէք , իշկի իշմէք , զէ չէյլանա
մէյտան օգումագ :

— Օ տէտիյինիզ իւչ խուսուստա տախի
սիզինլէ պէրապէր իմ , էֆէնտիլէր :

— Պրափօ , եաշասը՞ն Ապէ պաղըռաըլար
պէշ նէֆէր Պիրատէրէր եէքավաղ :

— Եօլէ իսէ , իշթէ շաբգամը վէ պաս-
թօնումու պիր թարափա դօր , վէ հիւնի
դապուլիեէթինիզտէն ինթիփատէ իտէրիմ :

Ապէ Լաթուր , պունլարը սէօյլէտիյի փա-
զըթ , պամթօնունու վէ շաբգամը ատխի ,
պիր սանտալիէ իւզէրինէ փազ իյլէտի :

— Եաշասը՞ն Ապէ :

— Ապէյէ պիր գատէհ տօլուսու շաշապ
վէրին :

— Եիկիրսի գատէհ շարապ վէրիրիզ :

— Եաշասը՞ն Ապէ :

— Ապէյէ պիր սիկարա վէրին :

— Պիր գութու տօլուսու սիկարա վէրի-
րիզ :

— Լաքին , արզու խախէճէք պիր շէյ-
միդ տահա վար տըր , տէտի Ապէ :

— Նէ՝ իմիշ պագալըմ :

— Նու օտաեը պիր ճէննէթէ թահլիլ իյ-
լէթէք իշին , ալթը նէֆէր տախի կիւզէլ
գըղլար լաղլմ իտի :

— Եաշասը՞ն Ապէ :

— Լաքին , մատամ քի օլ տէտիյիմ մէ-
լէթէլէր շիմտի հազըրտա տէյիլէր աիր , իմ-
տի անըն եէրինէ սիզտէն կիւզէլ պիր պէ-
յիթ պէքլէրիմ , Բը՛պուլ :

— Խայր , Լաթուր , պէյլիթի սիզ չըլըրըն :

— Քէմալի մէմնունիեէթլէ , Բը՛պուլ :

Պունուն իւզէրինէ , թէքրարէն շարապ
դատէհի ի վուրուշտուրուլմանա պաշլատը ,
վէ մէրգումանըն շէնլիյի ; տէրէճէյի նիհա-
եէլէրէ փարմագտա իտի : Մօնսէյնեէօր լ'Ա-
պէ , զայէթ շէննէշըլէպ պիր Ապէ օլտու-
ղունտան , գատէհինի թա եիւքսէքլէրէ գուլ-
ացրաը . պտուէհու , սիկարա վէ թէքրարէն
շարապ իշուէյէ պաշլատը , վէ եւէրի իլէ
թէմքօ վուրմագտա օլտուզու հալտէ . շէն-
լիք աւաղլարը արա եէրինտէ , նաղիք սէսլէ ,
վէ պիրաղ ախէագ պօգուզլուդու սընը-

Քընտան օլան պիր տէ պէմիթ չըղըրաը :

Մէզքիւր օտառտա իճրայէ կէլէն շէնիքը էր կէօրէն պիր ատէմ, անձագ պիր սաաթ մուգատէմ, անըն վէ իշխնտէ օթուրանլարն միւքէտտէր պիր հալտէ պուլունմուշ օլմալարընը. խաթրընտան պիրէ կէշիրէմէդ իտի. Հաթթա Թօպէրիթ Լանտրի տախի. շագաեա շագա իլէ ճէվապ վիրէրէք. ոլ տէրէճէտէ քէյֆլէնմէքտէ իտի քի, Գաթէրինի պիրէ ունութմուշ տուր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Լըկրան իսէ, քէնտի շաբապընըն վէ սիկարապընըն ճինսինի մոււեեէնէ /թմէքիւրտէն պաշգա, հիշ պիր աղըր թէֆէքիւրտէ պուլունմագլըղա միւգթէտիր տէյիլ. վէ Թըպուլ տախի, Աըտէնտէն կէլմիշ օլան Պիրատէրի, քեամիլէն խաթրընտան չըգարմըն իտի :

Խիւլասայի քէլամ, մէրգուման պէշ նէշ ֆէր Պիրատէրէր. քէնտի սիկարալարը, շարապլարը, շագալարը, վէ շարզըլարը արաընտա, քէնտի զէվգլէրինտէն պաշգա հէր սիր շէյի ունութմուշ տուրլար կիպի կէօրիւնմէքտէ իտիլէր :

Լաքին Մօնսիէօ լ'Ապէ իյի պիլիր իտի քի, մէրգուման պէշ նէշ ֆէր քէսանըն կէօգլէրի, ասլա քէնտի իւզէրինէ պադմագլըղտան տուր օլմամագտա իտիլէր :

— Տօլտուրուն թէֆիքլէրիմ, պիրէր թօ-

գա տահա իտէլիմ, տէտի Ապէ, պաղըրարգ :

— Բէք ալէա, պիր թօգա տահա իտէլիմ. Ա'պէ, մէջլիսիմիցին րուհուսուն :

Քիափէյի Պիրատէրլէր. շարապ գատէնլէրինի էլէ ալաըլար, վէ Ապէ Լաթուր տախի աեալա գալգըպ :

— Ի'չին րէֆիքլէրիմ. Բարիսին էն տիլպէր գատընը աշգընա նուշ իտին տէտի :

— Ալիմ ալլահ բէք ճէսուր պիր թօգա տըր, տէտի Լըկրան կիւլէրէք :

— Մէրգումէ գատընըն իսմինի վէր, տէտի Ռըպուլ տախի էմր իտիծի պիր թարզ իլէ :

— Գաթէրին Տիւվալ տըր մէրգումէնին իսմի, տէտի Ապէ եկաքէք սէմլէ :

— Գաթէրին Տիւվալ մը, տէյի պաղըրտըլար մէրգուման Պիրատէրլէր, Լանտրիտէն մատտա :

Ապէ Լաթուր, Գաթէրինին իսմինի վիրտիքտէ, Լանտրինին ճէմալինտէ, պիր հիտտէթ ալէամէթի միւշանէտէ օլունտու. վէ Լըկրան տախի, Թրաքէզանըն ալթընտան, մէրգուման էլինի արգարագ :

— Լանտրի, քէնտինի թութ, օնունու պիկ գագանանաղըզ, տէտի :

— Լանտրի կիւլտիւ, վէ գատէհինի պաշալթարագ, քէնտիսի տախի :

— Գաթէրինին աշգընա, տէյի պաղըրտը,

— Նա՞սը , Լանտրի պու թօգատան հազզ
իթտին միտէտի թըպուլ :

— Հաթթա մէրգումէ գատընտան տախի
հազզ իթմիշ տիր , տէտի էօթէտէն Ապէ
տախի , միւլայիմ պիր սէօյլէիշ իլէ .

Լըկրան , Լանտրինին ճէմալիւտէ , թէք-
րարէն պիր հիտտէթ ալէամէթի միւշահէտէ
իտէրէք , մէրգումուն աեազը իւզէրինէ
պասթը :

— Վկէթ րէֆիքէրիմ , տէտի Լանտրի
հէմ թօգատան հազզ իթտիմ , վէ հէմտէ մէր-
գումէ գատընըն զիքրինտէն . չիւնքի պիր
ատէմին , քէնտի սէվկիւլիւսիւնիւն իսմի
հիւրմէթ վէ րիայէթլէ անըլմասընը իշիթ-
մէքլիի սէվմէմէզլիք լոտէմէզ :

— Վէ պիզ տախի սէնին հանրսին հագ-
գընտա , տէրէճէյի նիհաեէտէ պիր րիայէթ
ու հիւրմէթ իսգրազ իթմէքտէյիզ . տէտի Ապէ
Լաթուր :

Լանտրի եերէ էյիլէրէք , քէնտի թէշէք
քիւրինի պէեան լուէտի , վէ թէքրարէն գա-
տէինի տօլտուրաբագ :

— Պուեռուրուն բէֆիքէրիմ , պիր թօգա-
տահա իտէլիմ , տէտի :

— Հազըրըզ իչէլիմ . ձէնապը հազդ , Մօն-
սէյնեէօր լ'Ապէյէ , քէնտի լիեադաթը պիր
իյիճէ թանըրանա տէկին էօմրլէր վէրսին :

— Հուրրա՛ , Հուրրա՛ :
Թէքրարէն գատէճէր վուրուշթուրու՛

մաեա , վէ շէնլիք սէտալարը տախի , թէք-
րարէն մէզքիւր օտաներ էօթտիւրմէյէ պաշ-
ւար , վէ մէզքիւր շազլըդ շամաթար արա-
սընտա , Ապէ Լաթուր , իւլէրու տօղու էլի-
լէրէք , Լանտրինին գուլազընտան աշալլ ,
շէոյլէ սէօյլէք :

— Պու կիծէ . Սէն-Տընի սօգաղընա կիթմէ :

— Նէ իչին կիթմէյիմ Սէն-Տընի սօգա :

— Սուս օլ քիմաէ իշիթմէսին :

— Նէ . պէնիմ բէֆիքէրիմ մի իշիթմէ-
մինլը :

Լաթուր , մէրգումուն սիւալինի ասլա ի-
շիթմէմիշ , տիր կիպի , զէգգ ու սէփա իւզէ-
րինէ եաբրլըշ օլան պիր պէյիտ չըլլըմաեա
պաշլատը :

— Եաշասըն Ապէ :

Թէքրարէն շամաթաեա , սիկարա վէ շա-
րապ իշմիքլյէ , կիւլմէյէ , վէ գարմագա-
րըշ սէպէր լըգարմագլըղա տէվամ իտիւ-
տիքտէն սօնրա , նակէհան պիր սուսլուկ
հիւքմ իտէր :

Քիաֆֆէյի Պիրատէրէր , ձէմալլէրի իւ-
զէրինտէ , պիր էնտիշէ ալէամէթի պուլուն .
տու զու հալտէ , աեազա գալգարլար :

— Ապէ կիթմիշ , տէտի թըպուլ :

— Ապէ կիթմիշ , տէտի թէքէրրիւր իյէ-
տի լըկրան :

— Ապէ կիթմիշ , տէտի էյր քեաֆֆէտի
տախի , ագս իտէր կիպի :

Քեաֆքէսի պիրտէն , հէնուզ պիր տա-
գըգա մուգատաէմ , Ապէնին օթուրմագտա
պուլունմուշ օլտուզու սանտալիէ իւզէրինէ
պագա գալտըլար , վէ պիր գաչ տագըգա
տահա տէրին պիր սուպուք հիւքմ իյլէտի :

— Աճէպա մէրդումու ալտաթմաեա մու-
փաֆփագ օլապիլտի՞ք մի տէտի Ծպուլ շիւրա
հէլէնէրէք :

— Եօմրիւմ ւն իւզէրինէ եէմին իտէրիմ
քի , աէյի ճէվապ վէրախ Լըկրան , պիր թիւ-
քի , հէր նէ ուսթալըգլա ալտաթըլապիլիր
իսէ , այնի ուսթալըգլա , Ապէյի տախի պու-
կիճէ ալտաթմըլզ տըր :

— Աճէպա պիզտէն շիւրհէ ի՞թմէտի մի :

— Եվկէթ , պիղտէն շիւրհէ իթմիշ օլտու-
ղու սահին տիր : Զաթէն հէր շէյ իւզէրինէ
շիւրհէ իթմէրիթ , քէնտի թապիաթընտան
տըր . Լաքին հագգըմրդտա օլան շիւրհէսինի
թաստիգ իտիծի հիչ պիր շէյ պուշամատը :

— Պէնտէ էօյլէ զանն իտէրիմ ,

Քեաֆքէսի տախի էօյլէ զանն իթմիշլէ
իտի :

Լաքին Ապէնին , Լանտրինին գուլաղը .
տան աշաղը ուսուլճաճըդ մէօլէմիշ օլտո-
ղու քէլամլարը , մէրգումու , պիր քէր
Սէն-Տրնի սօգաղընա կիթմէյէ մէճպուր գլ-
մագտա իտիլէր . իմտի Ծոպէրթ Լանտր
տէրհալ քէնտի Պիրատէրինստէն այլըլը
տիշարը լըգտը :

Մօնափէօ լ'Ապէ , քէնտի պէյիթինին ճէլա
իտիծի հալինտէն նէշէթ իտէն թէհայեիր
տալզնլըլը հէնկեամընտա , էլ չաբուզլուզու-
իլէ , աէր հալ շաբգու սընը վէ պասթօնունու
դաբըպ , օտատան սավուշու վիրմիշ իտի :
Մէրգում ասլա քէնտուցի պօզմաեարագ , ա-
զըր ազըր , բէրուզանցնըն տիւքքեանընտան
կէչտի :

— Սահինէն , կիւզէլ եյլէնճէլէրի վար ի-
միշ , թո՛ւրէ :

— Լաքին չօդ շամաթա իտէնօրլար . Մօն-
սէնյնէօր :

Մօնաչյնէօր լ'Ապէ , մէզքիւր զըսսա
միւքեալէմէտէն սոնրա , սօդաղա չըզտը .
սօդաղըն աշաղը թարաֆընա տօղրու պէրազ
կիթալի , վէ պատէնու , տուրտու :

Ժօղրիս , մէրգումուն եանընա կէլմիշ ի-
տի :

— Մօնսէնյնէօր , պիր շէյ պուլտունուզ
մու ,

— Խայըր , հիչ պիր շէյ պուլամատըմ :

— Նէ , պիզիմ տօսթումուզո՞ւ տախի
պուլամատընըզ :

— Եվկէթ մէրգումու պուլտում . Լաքին
օնտան դիեատէ պիր շէյ պուլամատըմ :

— Մօնսէնյնէօր , չօդ ուսթա ատէմլէր ի-
միշլէր :

— Եվկէթ չօդ ուսթա օլտուզլարընտան ,
եագաեը էլէ վիրմէտիլէր . Լաքին պէնիմ ա-

րասալլոմ ատէմ, էլիմէ աղւշմիւշ տիւր. օնտան էօթէսի տէ վազիքէմտէ տէցիլ տիր :

—Արթըդ պէն կիտէյի՞մ մի, Մօնսէյն եչօր :

—Խայր, աէն պուրատա պէքլէ : պէն քէնտիմ կիտէճէյլմ տիր . էկէր պիզիմ կէլմէմիզտէն էվէլ, մէրդում, Թուրբէնին տիւքքեանընտան տիշարը չըգար խէ, արգամոլնտան կիտիպ, քէնտի իզինի պըրա՛գմա, Պատէհու, թէքրարէն պուրաեա կէլ, զէ պիզէ պէքլէ :

—Անլատըմ տէտիյինիզի, Մօնսէյնեէօր, Ապէ, քէնտինէ մախսուս օլան էնտամլ եփրիւշիւշիւ լիէ, սոդազլն աշալլ թարաֆընա տօղու եօլունա տէվամ իյլէտի, զէ դայպ օլուու :

Ուշալլ վէ ճասուսու օլան ծօդրիս տախի, թէրուգաճընըն տիւքքեանը դարուսունու կէօզէթէմէք իւզրէ, քէնտի մէվզըլընը թութտուու :

Լանտրի, տիւքքեանըն իշնէ ինտիքտէ, Թուրբէնին, հալէա քէնտի ուսմիւրասընը պիլէմէքլէ մէշզուլ պույտւնտուզունու կէօրէրէք, պիր խօնուտասուզուգուգ ալէամէթի կէօսթէրտի, վէ տօտալլարընը ըուըրտը :

—Թոն' բէ, հալէա իշլէնօրսուն, էօլէ՞ մի :

—Էվէթ Մօնսէօ Լանտրի, հալէա իշլէնօրում :

—Աս սթօրալարըն քէօր մի տիպէ :

—Էվէթ քէօր խտիէր լաքին արթըգ պիր իշինէ քէսքինէնիեօրլար :

—Հը՝ անդատըմ. կիճէլէր խայըր օլուն թուրէ :

Թօպէրթ Լանտրի, նէ թարհք թութածաղընա դարա, վիրէմէմիշ օլուու զու հալտէ, ահւըքքեանըն դարուսունտան տիշարը չըդար :

Թուրէ, պիսթիւն քէօրլէնմիշ ուսմիւռալարընը, մախսուսէն մէզքիւր կիճէտէ սըրագընա գօյմագ խոթէմէքտէ տիր կիպի կէօրինմէքտէ իտի, Թա, Լըկրան, Թըպուլ, Վէ սայիր իրի նէֆէր Պիրատէրլէր տախի տիշարը չըգրպ կիտէնէ տէկին, մէրգում, քէնտի ուսմիւրալարընը պիլէմէքլիյէ տէվամ իյլէտի, Տիւքքեանըն իշնտէն կէշիպ տիշարը չըգան Պիրատէրլէրտէն հիշ պիրիսի տախի, մէզքիւր ուսմիւրալարըն պիլէնմէսինէ տէվամ ըլունմասընը կէօրտիւքտէ, քէնտի խօնուտասուզուզունու թութամատը, վէ հէր պիրիսի տախի. Լանտրինին տիշարը չըգըլը վագըթ սէյէմիշ օլուուզու այնի քէլամլարը ուզոյլէներէք, վէ թուրէտէն տախի, այնի ճէվազը ալաբագ տիշարը չըգտըլար :

Հէքսինտէն սօնրա տիշարը չըգան Պէհազ Պիրատէրին տախի իւզէրինտէն գաբուզաւանտըգտա, Թուրէ, քէնտի իշինի պիրագ-

ար : Մէրգում, թէաթրօ օեռնճուլարընա
մարսուս օլտուղու պիր թափր ու հարէ-
քէթիէ , բարմագլարընը , ուզուն սաշլարը-
նըն իւինէ սոգտու , վէ պիոյիւք պիր եիւ-
րէք աղըլըլընտան դուրթուլմուշ տուր կի-
պի , պիր ա՛ն չէքտի : Պատէնու , դաբուեա
գօշարագ , պիր իյինէ անըն միւրիիւլընի
գոյտուգտան սօնրա , էլինի , պաշընըն իւզէ-
րինտէ սալլահարագ , վէ պիոյիւք պիոյիւք
սէօյէքիւէ .

«Թուրէ , սէն հաղբամթէն պիոյիւք պիր
ատէմսին» , տէտի , թէնտի թէնտույէն «Թու-
րէ , պիր վագայի միւշքիւէ հւնկեամինտան ,
սէնին ֆիրասէթ կիւնէլինին զիեալարը ,
սոցիր քեաֆֆէյի ըշըլարը թէօրիէթմիշտիր
թուրէ . սէն պիր տէֆա տահա սէնին Պի-
րատէրիէթինի դուրթարան , վէ անդէր տա-
խի . իղնարը շիւքրանիեէթ իթմէքտէ , վէ
սէնին պիոյիւքիոյիւնիւ թանըմագտան աղը-
լար : Թուրէ , սէն պիր դահշտամանըն» :

Թուրէ , թէնտի թէնտիսինտէն պու տէ-
րէնէ հազզ իթմիշ վէ լուշնտան օլմուշ օլմա-
սընտան սօնրա , պիր իյինէ տախի դարնընը
տօնուրտու , վէ տէրին պիր ուցզու չէքմէյէ
կիթտի :

— առաջ

ՊԱՊ 11.

ԶԵՀԻՐԼԻ ԶԻՉՔԼԻՐ

Կանարինին , թէնտինտէն այրըլմասրն-
տան պիր սաաթ սօնրա . Գաթէրին , եալր-
նոգ պիր հալտէ պուլունմագտա իտի . թէ-
տէրի տիշարը չըգմըշ օլուպ . խանէնին տէ-
րունինաէ , եալընըզ իւրսիւլ Գատըն , վէ
Մարի նամ արսըզ գըզ պուլունտուղտանտան ,
Գաթէրին , եալընըզ կիպի իտի . չիւնքի
իւրսիւլ , պիւսպիւթիւն սալըր օլուպ , ար-
սըզլընա թէնամմիւն իտիւլ մէյէն . վէ թէն-
տինէ չն չօզ չէքրլամէլէր կէթիրէն իւզէ-
րինէ թէնայեիւր օլմագլզտան պաշգա պիր
էֆքեար սահիպէսի օլմաեան արսըզ Մարի
իլէ կէօրիւշմէքլիք սախի , միւմքինսիզ ի-
տի :

Մարի , օտա գաբուսունտան իչէրի կիր-
տի :

— Մատմօմզէլ , շաբգաճը գըզ կէլմիշ
տիր :

— Աէ իշթէ պուրատաելմ , տէտի սա-
միր պիր կէնծ գըզ տախի , իչէրի կիրէրէք:
եէնի կէլէն գըզ , էնսամ վէ թափր ու
հարէքէթ ժիէթի իլէ . էրքէյէ պէնզէր ի-
տի իսէ տէնինընար գապուլ իթմէշ սու-
րէթտէ կիւզէլ իտի :

Մարի . մէրգումէնին քէնտու քէնտույէ
դարսուտան իչէրէ կիրմէսին կէօրտիւքտէ ,
պաշընը սալլատը , վէ հիատէթլէ տիշարը
չըդտը :

— Եռ զըզըն պաշընա . պիր կիւն պիր
ֆէլաքէթ կէլէճէք տիր , տէտի շաբդանը
Քըզ :

— Անսըլ , տէտի Գաթէրին կիւլէրէք ,
վէ շիւբէէ իզհար խափի սուրէթաէ :

— Մէրգումէնին դափարնը էզէճէյիմ
տիր :

— Նիշին , նէ սէպէպէ :

— Եիւզիւմէ պագ պիր քէրըէ , սէնին
տօսթուն տէյիլմիկմ պէն :

— Եվկէթ պէնիմ տօսթումաուն . լաթին
նէ ... :

— Սէնին խըամէթինտէ աալի պուլու-
նուրում , էօյլէ տէյիլ մի տիր :

— Եվկէթ , էօյլէ տիր :

Նարգածը զըզ , ոլ հէնկեամտէ , այնա-
եա պագտը , վէ քէնտիւկիւ զէլլիյինտէն խօշ-
նուտ օլուշ տուր կիաի կէօրինէրէք , թէք-
րարէն պէրիյէ տէնտատիւ :

— Զօգ իյի . պէն գարուեռ չալտըղըմ-
տա , Մարի պէնի գարշըլատը : Եվտէ հիշ
պիր քիմոէ եօդտուր կիալի գօրդագլըգ կէօն-
թէրիր . գօրդաձագ պիր շէյ պաւունմատը-
ղնը , վէ Գաթէրին Տիւվալըն տոպիու Սէ-
րիզէթ Տէշան օլուղումու , քէնտինէ խա-
պէր վէրիրիմ :

— Եյ սօնրա՞ :

— Սօնրա , Մարի պաշնը սալլար , պէնի
թանրմամազլըզա վուրուր . վէ պէնիմ պէք-
լէմէքտէ օլտուզու մու սանա պիտիրմէք վէ
պատէնու խապէր կէթիրմէքիւզրէ գաբու-
եռ երւզիւմէ դաբաերպ , պէնի սօգագտա
պէքլէթմէք իսթէր :

— Եյ սօնրա՞ :

— Գարուեռ տիւրթէրէք իչէրի կիրէրիմ .
վէ մէրզումէ , սանա խապէր վիրմէյէ կէլ-
տիյինտէ , պէնտէ արգասընտան կէլլիրիմ , վէ
պիւթիւն եօլ խզէրինտէ , քէնտինէ եօլ էր-
քեան էօլրէթմէքլիյի տիւշիւնիւրիւմ :

— Եյ պէն մէրգումէյի թէրպիյէ լատ'րիմ .
շիմտի իշիմիզէ պագալըմ :

— Իշթէ շաբդանըզը կէթիրախիմ :

— Ա՛ չօգ կիւզէլ օլմուշ :

— Թէշէքթիւր խտէրիմ Մատմօա'զէլ :

— Պիր զիեափէթէ կիտէեօրում . պու-
շաբդաեր գօյտուղումտա , պանա կիւզէլնէ
եազըշաճագ տէյիլ մի տիր .

— Եվկէթ , էվկէթ , թէք կիւզէլնէ եա-
դրչաճագ արր :

— Իշթէ պունլար , Յօվէրթին սէվտիյի
ըէնքլէր տիր . ն՛ գատարտա կիւզէլնէ մէգ-
քիւր րէնկլէրի եազըշաճըմըշուն որր :

— Խօնուտ օլտո՞ւն մու մատմօւ :

Նէ սէօյլէեօլուուն , թէք պէյնտիմ . էկէր
պէօյլէ պիր շաբդա տախի , սէնին պաշընտա

օլմուշ օլսա իտի , ժագ Լըկրան , արթըզ
սահա գարշը տաեանամաեաճադ իտի :

— Եկէր պաշշրմտաքի շաբդամըն եէնիլի-
յի եախօտ էռքիլիյի իտէ պէնի պէեէնէծէք ի-
սէ , Մօնսիէօ Լըկրան , պաշգա պիրիսինի
արաեապիլիր :

— Պ . գրեօրտ. մքի , օլ խուսուստա պիւս-
պիւթիւն վազիֆէսիդ տակրանընօրսուն .
տէտի Գաթէրին կիւլէրէք :

— Հը , եալընրզ պէնիմ շաբդամա ալէա-
գա իտէծէք օլան ատէմ իւ զէրինէ , ասլա-
տիւշիւնմէմ պիլէ :

— Եյի Է մմա , հէր քէս , միւմքին մէր-
թէպէ կիւզէլ կէօրիւնմէյէ չալըշմալը արք :

— Մօնսիէօ Լըկրան , պէնիմ իչին պիր
վազիֆէ իթմէզ , իտիր , պէն տախի , անըն
իչին պիր վազիֆէ իթմէմ :

— Եյ , արթըզ պու սէօզիսնէ տէ ինա-
նամամի :

— Նի՞շին ինանմաեաճագսն :

— Զիւնքի , Լըկրանըն , էրէյիմէ սէնին
իւզէրինտէ կէօզիւ օլտուզունու պիւրիմ . վէ
սէնին , մէրգումա պիր միւքեափաթ Վիր-
մէյէծէք տէրէծէտէ սէրթ եիւրէքլի օլմատը-
լընը տախի պիլիրիմ :

— Ամմն ալլահ , մէկէրչի պիր զըզ , պիր
ահը տէրունու թէսլիմ մի օլմալը արը :

— Եվլէթ , մէզքիւք ահը տէրուն պիր

իամուպիւ ատէմ եիւրէյինտէն կէլտիքաէ ,
թէսլիմ օլմալը արը :

— Եօլէ լու , թէսլիմ օլմաեա պօրծլու
պուլունտուղում պիրիսի զար արը . օնա
թէսլիմ օլմալընըմ . մէրգումուն բիւշինէք
պէտէնի . պէնիմ իւզէրիմտէ օլան մուհապ-
պէթի ալշըլըլընը գալուբամազուա : վէ
պէնիմ իչին , եէրէյիր սարսըտաճազ մէրթէ-
պէտէ , շէտիր պիր ահը տէրուն չէքմէքտէ
տիր : Մէրգում , հէր նէ զատար պօյ ճինէ-
թի ելէ , պաշգալարընա պէնդէմէզ իսէ տէ .
տէտիրին կիպի , նամուսուու պիր ատէմ տիր :

— Պօյ ճինէթի իտէ տէտիյին նէ տիր :

Պօյու բէք գըսսա արը տէմէք իսթէ-
րիւ :

— Քի՞մ տիր , տէտիյին ատէմ :

— Բէրուզանը Թուրէ տիր :

— Բէրուզանը Թուրէ՝ մի տիր :

— Եվլէթ , Բօն նէօտէ տ ւրքիանը պու-
լունան , վէ կէնճ զատընկարըն սաշլարընը
տիւզէլթէն Թուրէ տիր :

Գաթէրին , դահ դահ , կիւբէյէ պաշլո-
ար :

— Շադմ մը իտէկօրսուն :

— Խայր , Մասմօազէլ :

— Մէկէրչի , մէրգում թէրուզանը , Լըկ-
րանտան իւսթին մի թութմագտարն :

Շարդանը Գըզ , ումուզունու սիլքէրէք .
Ապէնին իդհար իտէպիէծէի սուրէթտէ պիր
վազիփէսիզիք կէօսթէրտի :

— Մատմօազէլ , մէրգում ուժաճըդ բէ-
րուգանը , նամուալու պիր ատէմ օլտուգ-
տան պաշտա , հաթթա , Գյայիտէլի իշլէր
իլէ պաշգասընըն խայրընա տախի խըտմէթ
իթմէքլիքտէն գաշնմաղ . վէ պու սապահ
մէրգու մուն պանա խապէր վիրմիշ օլտու-
գու պազը խուսուլար իշին , եօրկունլու-
զումա , վէ վագըթըն կիճ օլմասընա պադ-
մաեարադ , տօղըն պուրակա զօշուպ կէլ-
միշիմ տիր :

— Օլ խուսուլար , պանա՞ այիտ շէյլէր
մի տիրլէր :

— Սէնտէն պաշտա քիմէ՞ այիտ օլաճագ-
լար տըր , Թուրբէնին գուլագլարը վար տըր,
հէմոէ , քէսքին գուլագլարը վար տըր :

— Ամա՞ն սէօյլէ , նէ՞ վար տըր :

— Մէրգում , սէնին իսմինին , իքի նէ-
ֆէր դէվաթ պէ յնինտէ , սէրպէսթնէ զիքր
իտիլմիշ օլմասընը տույմուշ տուր :

Դաթէրին , մէրգումէնին , մէզքիւր քէ-
լամիարը արդասընտան կէլէճէքլէրին , քէն-
տի երթէինի աթարրաճադ շէ յէր օլտու-
զունու պիլիր կիպի . էինին , կէօյսիւնիւն
իւղէրինէ վաղ իրէ յէրէք , անը զափի թութ-
մագ արզուլէտի :

— Մէրգուման դէվաթ , քի՞մէլէր իմիշ :

— Ապէ Լաթուր , վէ Գօնթ ալ Սէն Վալ-
րի . պաշգասը սէ իիլ :

Դաթէրին պիրագ գըզարտը , վէ պիր սէ-

րէճէլէտէք պիր հիտուէթ ալէամէթի իլէ .

— Էյ սոնրա՞ , տէտի :

— Քէնտինի սազըն , Մատմօազէլ . չին-
քի Սպէ Լաթուր տէնիլէ՞ ատէմ էն խա-
փիփինի սէօյլէյիմ . ալչագ պիր ատէմ տիր ,
վէ Սօնտիչօ լը Գօնթուն տախի , մէրգում-
տան աշաղը գալըր պիր եէրի եօզ տուր :
Գօնթուն կէօյի սէնին իւղէռինտէ օլտուգ-
ճա . վէ Ապէ Լաթուր կիպի պիր տէ միւշա-
վիրի պուլունտուգճա , քէնտինիգի սազըն-
մալըսընըզ . Դաթէրին :

— Սէն , Ռուէրթ Լանտրէնին նիշանլը
դարըսը օլսուղումու , քէնտինի սէվմէքտէ
պուլունտուգումու , վէ քէնտիմի մունա Փա-
զա իտէճէք գատար զայիփ օլմատըլլըմ ,
ունութմուշուն կիպի սէօյլէմէքտէւնին :

Դաթէրին մէզքիւր քէլամլարը , պիրագ
հիտուէթէ սէօյլէմիշ իտի . լաքին տէրհալ ,
թաթէլ սէօյլէյիշինի էլէ ալարագ .

— Սէրիգէթ , սէօյլէյիշիմէ կիւճէնմէ .
պէնիմ տօսթում կիպի սէօյլէմէքտէ օլտու-
զունու պիլիրիս . քէնտիմի սազընաճաղըմ
տըր . տէտի իւակէ իւլէտի :

— Հա , իշթէ պէօյլէ օլմալը . մատմօա-
զէլ . կէրէք քէնտին վէ կէրէք Լանտրի ի-
շին օլտուն , քէնտինի սազըն :

— Պէն , պուրատա էմին պիր հալտէյիմ .
ալ վազըթտան էվլէնէճէյիլ տիր , վէ օլ վա-
զա վազըթտան էվլէնէճէյիլ տիր , արթըգ եանըմտա
գըթ , Լանտրի տախի , արթըգ եանըմտա

Աէրիզէթ տիշարը չըգրպ , գաբուեու գարատըտա . Գաթէրին եալընըզ գալարագ , թէքրարէն թէֆէքփւր տէրեալարընա տալար , վէ Սէրիզէ Ծին , ճէ օռւրանէ սէօլէտիշիշի . հէր նէ գատար , քէնտի եիւրէյի իւզէրինտէն պիր աղըրլզգ գալարըրմըշ իտի իսէ . եիւրէյինի պիհուզուր իտէծէք սայլր պիր աղըրլզգ տահա վար իտի . մէզեիւր աղըրլզգ , Թօպէրթէ քէմալ տէրէճէ ս . տագաթտա պուլունամագ օլ մասր շիւրհէսի իտի . չիւնքի . Գաթէրին տախի , Եվանըն գըզլարընա , պիլա միւսոթէմնա , թապիի պիր չէյ օլտուղու կիպի , քէնտինէ , պիր Գօնթ տախի ալէագա իթմիշ օլմասը հագոզընտա , քէնտի եիւրէյինտէ , պիր նէ վի խօշնուտի հիսս իթմէքտէ իտի .

Մէրգումէ , մումու ալլպ այնանըն գարշընա կէչտի . հազրդաթէն տիլպէր , վէ իֆրաթ մէրթէպէտ տիլպէր իտի . Գաթէրին , այնանըն իչինտէ կէօրիւնէն քէնտի տիլպէր ճէմալինէ պագարագ . ղըզլարա մախսուս սուրէթտէ . քէնտի տիլպէրլիյինի թէպիք ելլէտի . վէ թաթլը թաթլը կիւլիւմսէյէրէք , վէ ալչագ սէպէտ , քէնտի քէնտույէ սէօլէշէրէք .

«Ա՞հ Թօպէրթ , էմիլեէթ էթ պանա . պէն սէնինիմ , վէ եալընըզ սէնինիմ , նէր քիմ իսթէր իտէ , պանա հէյրան օլսուն , պէն անճագ սէնինիմ » , տէտի :

պուլունարագ , տսցիմա պէնի մուհաֆազա իտէծէք տիր :

— Թամամ , թամամ . պունտան տա իյի պիր չէյ օլամագ . հատօազէլ , վազըթ կէճ տիր , արթըզ կիտէյիմ . կիճէլէր խայր օլսուն :

— Եալընըզլու , պու կիճէ , պուրու տա գալ , պիլլիքտէ եէմէք եէյէլիմ :

— Եալընըզ զմըսըն :

— Եզկէթ , բէսէրիմ պիր իշ զըմմը իլէ տիշարը չըզտը , վէ անճագ եարըն սապահ ավտէթ իտէ պիհէճէք արիր :

— Զօք իյի , եարըն ստպահա գատար պուրատա գալըրըմ :

— Թէշէքըիւր իտէրիմ , ազիզէմ :

Պէնիմ ավտէթ իթմէտիրմ իշին , մէրագտա գալ ճագ հիշ պիր քիմսէմ եօգ տուր , չիւնքի ավտէթ իտիպ իթմէմէքլիյիմ հիշ պիր քիմսէնին վազիքէսինտէ տէյիւ տիր :

Սէրիզէթ , պու սուրէթէ , Գաթէրինին խանէսինտէ գալըպ . պիլլիքտէ եէմէք եէտիլէր , սէօլէշտիլէր , մաշուզլար վէ եէնի չարդալար իւզէրինէ շագալար իւթալիէր . վէ նիհայէթ իւլ էմը , եաթազա կիրմէք իշին , պիրիպիրինտէն այլ ըլտըլար .

Սէրիզէթէ թախսիս գըլընան հաթագ տասը , Գաթէրինին եաթաըզը օտառընըն իւզէրինտէքի օտա իտի :

Մէրգումէ , էլինտէքի մուս շամտանընր ,
թէքրարէն թրաբէզանըն իւզէրինէ վազ իյ-
լէնէրէք , սաչլարընը տախի սէօքմէտէ պաշ-
լատըգտա , պիր տէ , Սիմօն ծօգրիսին ոլ
սապահ Մարիյէ թէսիմ իյէմիշ օլտուղու
շիչք տէմէթինին , մէզքիւր թրաբէզա իւ-
զէրինտէ պուլունտուղունու կէօրտիւ :

Գաթէրին , թէաճճիւպ իլէ , եավաշճա-
ճրդ , վէ հէման գօրգագ սուրէթտէ , մէզ-
քիւր զարարող կէօրիւնէն շիչք տէմէթի-
նի , էլինէ ալոր . Պատէհու , ճէմալինտէ ,
բարլագ պիր կիւիւմաէյիշ միւշահէտէ օ-
լունտուղու հալտէ , մէրգումէ , շէօյլէ սէօ-
լէտի ,

«Հը՝ պու շիչք տէմէթի , Բօպէրթին
հէտիյեէսի օլմալը ալր . նէ գաաւար տա կիւ-
զէլ , վէ հէմ աէ , քէնտի սէվտիյի րէնքլէր-
տէ օլան շիչքլէրէտէ պաղանմըց ալր . Էհ ,
պու տէմէթի , պիզզաթ քէնտիսի կէթիր-
մէլի , վէ գարշլլգ միւքեաֆաթընը տախի
ալմալը տէյիլ մի իտն . Մատամ քի քէնտի-
սի կէլմէտի , իմտի , մէզքիւր միւքեաֆաթը
քէնտինին կէօնտէրմիշ օլտուղու շիչք տէ-
մէթինէ պիրմէլիյիմ : »

Գաթէրին , տիլպէր տօտագլարընը ու-
զասրպ , քէնալի խաճիւլէ , մէզքիւր շիչք
տէմէթինի . պիտտէ Փաթ պուս իյլէտի :

Մէզքիւր շիչքլէր . պուս իթմէքլիք հա-
րէթէթինտէն , շէտիտ սուրէթտէ սալլան-

տրգտա , պրասընտան , ուֆագ պիր մէք-
թուպ ֆըրլանըպ . եէրէ տիւշտիւ :

Գաթէրին , մէզքիւր մէքթուպու կէօր-
տիւ , վէ անը կէօրմէսի իլէ , ճէմալինտէ
կէօրիւլէն կիւլիւմաէյիշ . վէ մէսրուրիյնէթ
այէամէթէրի տախի մահի օլուպ , էլինտէքի
չիչք տէմէթի տէ եէրէ տիւշտիւ :

Մէրգումէ , մէզքիւր մէքթուպուն , քի-
մին թարաֆընտան կէլմիշ օլմասընա շիւբ-
հէլէնէրէք , պի , շիչք տէմէթինէն վէ պիր-
տէ մէզքիւր մէքթուպա , պագա գալտը նէ
թարիք թութմալը իտի . Մարիյի շըւըրըպ ,
մէզքիւր շիչքլէրի տէ մէքթուպու տա , բէն-
չէրէտէն տիշա՛ը սը աթտըրմալը իտի :

Խա՛յր , քէնտինի , մէրգումէ արսըզ գը-
ղն էլինէ վիրմէք օլմազ իտի : Աէրիզէթի՝
մի շըւըրմալը իտի . Խա՛յր , օ տախի օլմազ .
Շիւնքի , մէրգումէ գըզ տախի , պէւքի իշի
Բօպէրթին գուլաղընա տէյտիրիր . վէ նէթի-
ճէսի , բէք պիւյիւք թէնիքէւէրաէ գարար
գըլապիլիր իտի : Լաքին մէզքիւր մէքթուպ ,
պիզզաթ Ռօպէրթ թարաֆընտան տախի կէլ-
միշ օլապիլիր իտի :

Իմտի ուսուլճաճրդ իւերու տօղրու ու-
զանըպ , գօրգագ պիր թրավր իլէ , մէզքիւր
մէքթուպու էլինէ ալոր , վէ ատրէսինին
եազը լարը , քէնախինէ նամալիւմ էլլէր իլէ
եազը լմըշ օլտուղունու կէօրտի . Փուշ Աէն-
Վարի թարաֆընտան կէլմիշ օլտուղունու .
հիչ պիր շիւբհէսի գալմատը :

Գաթէրին . մէզքիւր մէքթուպու ելր-
թըպ աթմաեա տախիթ թէնէզզիւլ իթէչիպ .
պի , նէվի հիտտէթիէ . աեազընըն ալթընա
ալըպ չըզնատը զէ պատէնու . պիր սան-
տալիէ իւզէրինէ տիւշիւպ , աղամաեա պաշ-
տար .

Մէզքիւր աղլաեըլնըն նըսփ սէպէպի
տախի' . Են Վալրինին « լէագասընա զալէ-
պէ իտիպ , Թօպէրթէ սատըգ դալմագլըգ Փիւ-
թուհաթընը գազանմըշ օլմաօնան նէշէթ
իտէն . մէվինճի իտի :

ՊԱՊ 42.

Պիր ելրը կիծէ Միհօնքիրի

Գաթէրին , ուզուն միւտտէթ մէզքիւր
սանտալիէ իւզէրինտէ տալըպ օթուրմուշ ի-
քէն , պիրտէ նակէհան , սոուգ պիր կիծէ
րիւզկեարը էսմէսի , զէ էսրար նէվինաէն
պիր ֆրսըտաեըլլա , քէնտի իսմինին չըզ-
րըլմագտա օլմասը , ագլընը պաշընա կէ-
թիրտի :

Մէրգունէ , տէրհալ պաշընը եօգարը գալ-
թըրտը : Բէնչէրէ աչըգ , զէ օտանըն տէրու-
նինտէ տախի պիր ատէմ տուրմագտա իտի ,

— Գաներէն :

— Սէն Վալրի' , տէտի Գաթէրին բէրէ-
լէնէրէք . զէ թէաճճիւլ զէ տէհչէթինտէն
նաշի , սէսինի . պիր ֆրսըտաեըլ տէրէնէ-
սինտէն եօգարըեա եիւ քոէլթէյէ միւքթէ-
տիր օւսմաեարագ :

Սէն Վալրինին ճէմալի , զըր զըրմըզը քէ-
սիլմիշ իտի . լարին մէզքիւր զըզարթը , շա-
րապ իշմէքիթալն հասրլ օլմուշ պիր զը-
զարթը տէյլ իտի . չիւնքի հարէքէթի աս-
լա պիր սէրիսօլուգ ալէամէթի կէօլմէքմէ-
մէքտէ իտի , իլլա . թահրիգ օլմուշ հալինին
զըզարթըլու իտի : Մէրգունէ . սուս օլմասը լ-
չին Գաթէրինէ բէճա իթմէքտէ տէր կ պի ,
բարմաղընը , տօտագլարընըն իւզէրինէ զօյ-
տու , զէ եավաշ եավաշ պասարագ . Փա-
գաթ աճէլէ իլէ , մէրգումէյէ տօղու իէ-
րուլէտի :

Գաթէրին տախի , կլէրի իէ մէրգու-
մուն կէրի չէքիլմէսինի իշարէթ իտէրէք .
ստանըն թա ո պիր քէօչէսինէ գատար կէրի
կէրի կիթտի :

Սէն Վալրի , մէրգունին հալէքէ ո՛ի իւ-
զէրինէ թէաճճիւլ պիրլէ . պիր իքի տարմ-
ուզագտա տուրտու , զէ թէրէտախւտ կէօմ-
թէրմէքտէ իտի :

— Պու նա՞սըլ շէյ տիր . պէնիմ վիզիթա
վիրէ եւյիմէ հաշըրլանմամըշնըգ տըր կիպի
կէօրինմէքտէ տիր . Եօգսա , անձագ պիր
էլէնճէ ճիլվէսի մի իտէհօրսունուգ :

— Հազրրլանմըշ՝ մը օլաելուըմ:

Մէրգումէ, տիթրէերէք մէզքիւր քէ-
լամլարը սէօլէյիպ, գաչաճագ պիր թարիգ
արամագ տա տըր կիպի, աէօրթ թարաֆընա
պուդմանա պաշլատը,

— Եվլէթ հազրրլանմըշ օւմալը իտինիդ՝
Սիզ, պէնիմ մէջթուպումու զապուլ իթտի-
նիդ. եարը կիծէտէն պիր սաաթ ունրա պու-
րատա պուլունածաղըմը, վէ իշէրի կիրէ-
պիլիր օլտուզումա պիր նիշանէ օլմագ բւզ-
րէ. օտանըզըն տէրունինտէ պիր ըշըգ պու-
լունմասը լաղըմ կէլէճէյինի, մէզքիւր մէք-
թուպտա պէնան իյլէփիշ իտիմ. Եիմտի.
եարը կիծէի պիր սաաթ կէչուշտիր, օտա-
նըլ տէրունինտէ մում եանմագտա տըր,
սիզ եալընըզաընըզ, վէլհասըլ հէր պիր չէյ,
սիզի իլէ կէօրիւչմէք իշին իթտիյի րէ ճա-
լարա միւլաֆըգ պիր հալտէ տիր. պու-
ճիւմէ իլէ, շիմտի օլտուրատա պուլունտու-
զում իշին, թէաճճիւպ իդհար իթմէքտէսի-
նիդ.

— Աման Սկիզ Ալլահ, տէտի պիչարէ
գըլ տիւչարը տէհչէթ օլարագ, վէ եավաշ
պիր սէօլէ-Մօնսէյնեօր, ըշըլըմըն շիմտիյէ
տէկին եանմագտա օլմաս, անճագ պիր
թէսատիւֆ էսէրի ալր, Սիզին կէլէճէք օլ-
մանըզը պիլմէզ իտիմ, Սիզին մէքթուպու-
նուզու, աչմամըշըմ տըր.

— Մէքթուպումու գագուլ իթտինիդ էօյ-
լէ տէյիլ մի ալր,

— Իշթէ, հալէա աչըմամըշ օլտուլու
հալտէ, եէրտէ տուրուեօր. վէ շիմտի.
Մօնսէյնեօր, ըէնա խտէրիմ սիդէ, պաւրա-
տան կիտին. պիրիսի պուրանա կէլէպ, սի-
զի պուրատա պուլմասընտան էփիլ, կիտին.

Մէրգումէ, ալչագ պիր սէսէլ, վէ մէ-
համէթ տավիթ իտինի պիր թէլաֆփուզլա
սէօլէմէքտէ իտի. շիմքի, Մէրիգէթին եօ-
դարքի օտատա պուլունմասընը տէրիսաթըը
իթտիքնէ, վէ Լանտրի. Սէն Վալրինին ճիւ-
րաթ իյլէտիյի թափր ու հարեքէթէ վագլի
օլտուզտա, նէլէր զուհուրա կէլէճէյինի
տիւշիւնտի քնէ, քէնտինի պիր տիթրէմէ
թութմագտա իտի.

Սէն Վալրի, պիլինմէյէրէք, միւնտէրի-
ճաթը օւ տէրէճէ էսէֆէնկիզ սուրէթտաէ.
հալլէրէ ույզուն կէլմըշ օլան մէզքիւր ու-
փադ մէքթուպու, եէրաէն գալտըրաթ, վէ
պիզզաթ քէնտի հաղտըրը մէքթուպ օլմուշ
օլմասընը թատուիդ իթմէք իսթէմէքտէ տիր
կիպի, անը ելրթըպ աչտը.

Մէրգում, թէքթարէն մէզքիւր մէքթու-
պու եէրէ աթուզգտա, թափր ու հարեքէ-
թինտէ, պիր ճան սըզընթըսը միւշահէտէ
օլունմագտա իտի.

— Գաթէրին, պէնիմ նէ կէօնա պիր
պախիթ իլէ պուրատա պուլունմուշ օլտու-
լումու արամագ լաղըմ տէյիլ տիր. մատամ
քի պուրատաելըմ, սէօլէյէճէքէրիմի սէօյ-
լէյէճէյիմ տիր.

— Խա՛յր , խա՛յր , Մօնաքնեցօր , իշխակէ կիտին , ափզ պէնիմ կիպի պիչարէ ունի գըգա պիր ֆէնալդ իթմէք իսթէյէմէ զսինիզ . պուրատա կէջնքտիյինիզ հէր պիր տագքա , էօմիւմտէն զիեատէ սէվափիի շէյի եռանի նամուսումու , թէհիքէյէ իրգա իթմիշ օլաճադ արը . Ա՞հ , Մօնաքնեցօր , մէրհամէթ իտին , զէ կիտին պուրատան :

— Հէնուղ կիտէմէն Պէօյէ պիշ ֆուրսաթէլմէ կէչիրմէք իշխն բէք չօգ չալըշմըշապալամըշ օլտուզումտան , անը էլէ կէչիրտիքտէն սօնրա , զայս յաէմէմ : Գաթէրին , հէր նէ թէհիքէ թէհատիտի տախի պուլունմուշ օլուա , սէօյէյէճէքլէրիմի սէօյէմէլիյիմ :

— Խա՛յր , սէօյէմէյէճէքլէրիմի , Մօնաքնեէօր , տէտի Գաթէրին , քիպր ու ազամէթիլէ . « Ժինքի պէն տախի շիմաի » .

— Նէ՞ եաբաճագաբնըգ :

— Տօսթլարըմը չազրաճաղըմ արը :

Սէն Վալրի , մէրգումէնին մէզքիւրթէհատիտի իւզէրինէնք պիրաղ ախւշիւնմէյէ պաշլասը , պատէհու , Գաթէրինին , օտա դարուստանա եաբլաշմադտա օլմասընը կէօրտիքտէ , սօուղ պիր գան իլէ ,

— Տուրուն , տէտի , տօսթլարընըզը պուրաեա լըզըրտըզընըզտա , գօրդմադտա օլտուզունուղ թէհիքէյէ , պիդդամթ քէնտի էշմիզ իլէ , քէնաի իւզէրինիդէ տավէթ լիթմիշ օլաճադսընըզ արը :

Գաթէրին , մէզքիւրթէլամարը իշիթտիքտէ , շիմշէքտէն վուրուլմուչ կիպի , պուլունտուզու եէրտէ գալտոը . Սէն Վալրինին սէօյէյիշի սահիւյիի , Գաթէրինին նութգունութութմուշ , վէ մէրգումէյի , հարէքէթիտէմէյի պիր նալէ վազ իյլէմիշ իտի :

Սէն Վալրի , քէմալի կէրմինէթլէ , մէրգումէյի եօգարտան աշազը սիւզմէքտէ իտի :

Գաթէրին . ազիմ պիր ճահաւիլէ , վէ մէյեուսիյեէթինտէն նաշի , նիմ պիր պաղըըլալա:

— Նէ՞ օլուր իսէ օլուն , իմտատըմատամ լըզըրտմալըրեմ , տէտի , վէ աեագլարը պիրիպիրինէն կէչմէքտէ օլուզու հալտէ , թէքրաբէն գաբուեա տօլորու պիր իքի ատըս ալտոը :

Սէն Վալրի , տէր հալ , Գաթէրին իլէ օտա գաբուսունուն արա եէրինէ ֆըրլանսարագ . մէրգումէնին եօլունու քէստի , վէ էլինտէն թութարագ :

— Խա՛յր , պու սուրէթլէ քէնտինիզի խաշրապ իթմէքլիյէ գօ՛ մաեաճագաբնըզ , տէտի :

— Խա՛յր , օլ ճիհէթլէ պէնիմ պիր գօրդում եօգ տուր . հէր քէս , պի կիւնահ պուլունտուզումա էմիինէթ իտէճէք տիր :

— Գաթէրին , եիւրէյինի բահաթ թութ , վէ պիր տազրդաճըդ օլուն պէնի տիյնէ՛ : Սիդ էվտէ պուլունանլարը պուրաեա հըլրուաճագաբնըզ պուրաեա կէլտիքէրինտէ պէնի պուլաճագլար , վէ պէն տախի , պիզին

իէ օլան թէրթիպիմիզ մուճիպինծէ պուրա-
եա կէլմիշիմ տէյէճէյիմ տիր .

— Օնլար . եալան սէօյլէ մէքտէ օլտուղու-
նու անլարլար :

— Սէօյլէ տիքլէրիմին սահինիցի իւզէ-
րինէ քէնտիլէրինի իսքեաթ իթմէք իչին ,
պու չիչէքլէրի , վէ թէրթիպիմիզ մուճիպին-
ճէ կէնտէրմիշ օլտուղում մէքթուպու ,
քէնտիլէրէ կէօսթէրլիրիմ :

Գաթէրին , քէնտի էլինի սիլքէրէք , Աէն
Վալրինին էլինտէն գուրթարարը , վէ հիտ-
տէթէ մէրգումուն եիւղինէ պագարագ ,

— Ա'լչագ , տէտի . ասլա մէրհասէթին
եօդ տուր , վէ պէն տախի , սէնին մէրհա-
մէթինէ թապի պուլունմագտաերմ . լաքին
Էօյլէ պիրիսի վար աըր քի . պիկիւնահըզը-
մա իթիմատ իտէճէք , վէ ճի . րաթ իթալիրին
խալասաթըն իսթիգամընը տախի , սէնտէն
ալաճագ աըր :

— Պագ նէ՛ տէրէճէտէ քէօր քէօրիւնէ
հարէքէթ իթմէքտէսին . օլ տէտիին պիրի-
սի , ոյմածը Լանտրի տիր , էջլէ տէյի՛լ մի :
Զօդ իյի , սէն հէր պիր շէյի մէրգումա սէօյ-
լէրին , մէրգում տախի դալզըպ պանա կէ-
լլր . վէ պէն տախի , պիր իյզահաթ օլմագ
իւզրէ , քէնտինի , Պանէյյէ աթաըրըըմ :

— Գաթէրինին հէր պիր տամարլարը . շէ-
տիա տուրէթուէ աթմաեա պաշլատը , վէ է-
կէր Սէն Վալրի , էլինի մէրգումէնին աղ-

զընա գօյմուշ օլմասա իտի , Գաթէրին ,
գուվիթի եէթիչտիյի տէրէճէտէ պաղըրա-
ճագ իտի .

— Գաթէրին , էկէր հէմ Լանտրինին , վէ
հէմ տէ սէնին էմնիեէթի հալտէ պուլուն-
մանըզը իսթէրսէն , բահաթ տուր :

— Ա'ն , հիչ պիր իւմիտիմ գալմատը .
հագրկաթէն ամա գուտրէթիմ պուլունմա-
տըզը հալտէ , սէնին կիպի ալչագ եիւրէթ-
մ պիր ատէմին էլինտէ պուլունմագտաեըմ :

— Գաթէրին , ալչագ եիւրէթի տիմէ .
չիւնքի մէգքիւր եիւրէք , սէնի սէվմէքտէ
տիր :

— Վէ պէնի խարապ իտէճէք տիր . էօյ-
լէ տէյի՛լ մի :

Սէն Վալրի՞ , սահիհէն տէրունի տիլտէն
մէրգումէյի սէվմէքտէ , վէ հաթթա , քէնտի
քէլամլարընտա , տէրին պիր էլէմ էսէրի
տախի միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

— Գաթէրին , օլ եիւրէք , սէնի տիլ-
պէրիյին վէ ալիմլիյին պիհուտէ եէրաէ չիւ-
րիւմէքտէ օլտուղու պիր մէգքտան եիւք-
ութիպ , սէնին էօմրիւնիւ , խէեալ իտիլէ-
պիլէն էն բարլագ էլինճէլէր իչինէ դարգ
իթմէքլիքտէն պաշգա պիր շէյ արդուշէնէք-
տէ տէյիլ տիր . էկէր պէօյլէ պիր արգուեա ,
սէնի խարապ իթմէքլիք արդուշ ու տէնիլ-
պիլիր իսէ , օլ վագըթ հագգլը օլմաւշ օլուր-
սուն ,

— Ան պանա էօյլէ բարլադ բիւեալար կէսթէրմէքտէսին քի , մէզքիւր բիւեալարտան , անձագ բիւալայ օլտուգտան սօնրա ուեանաճաղրմ ալր . վէ իշթէ անըն իչին , պէնիմ ամքին , մէտուտ , մէ նախու սլու էօմբիւմիւ հարամ իթմէք իսթէմէքտէսին . վէ իշթէ անըն իչին տիր քի , բէտէրիմին , վէ նամուսունու պանա էմնիեէթ իթմիւ օլան առէմին , սէտտէթի հալինի խարապ իթմէքլյէ գալգըշմագտարն :

Գաթէրին . սէօզիւմէ էմնիելթ էթ . կիւնլէրճէ , անձագ քէնտիմի , սէնին աեադարն էօնիւնէ աթմագ , վէ էօմրիւմիւ սանա ֆէտա իթմէք ինէեալլարը իլէ եաշարմը տրը . պիւթիւն էօմրիւմ սէնին տիր :

— Տահա պաշգա պիր շէյլն հօ՞գ մու վիրէճէք տէտի Գաթէրին , իսթիհազ իլէ :

— Էվլէթ : պիւթիւն զարհտաթրմ տախի սէնին տիր :

— Տահա պաշգա :

— Մէզգըմը :

— Տահա պաշգա :

— Արգու իլլէտիյին հէր պիր շէյլ :

— Իսմինտէն պաշգա . էօյլէ տէյիլ մի տիր :

Սէն Ա.ալրի , աօն պիւալա պիր ճէվագ պուլամատը վէ պիր շէյլ սէօյէմէք իչին տօտագլարընը օյնաթմար իսէ տէ , Գաթէրինին տիք տիք պագըշը , նութկունութութառ :

— Ա. Տօնաթէօ . իսմինի տախի պանա իստէմէզմին , էվլէթ . նիքեանլը գաւըլն օլամամ . էոլէ օլտուղու հարտէ պանա ինտա իյլէտիյին տիկէր շէյէր . բիւազըտան պաշգա , նէյէ՞ եարաբլար . վէ սէնին ինտա իստէմէյին գայթօնկար . մէզքիւր բիւսփացլըլըմը էօրթէպիլէճէքլէ՛ր մի տիր :

— Գաթէրին . եէմին իստէրիմ քի , միւթիւն էօտիւմիւ , եալընըկ տէնի մէսուա գրմազլըկ ճահա ու իգտամաթըլընա Գէտա իստէմէյիմ տիր :

— Ա.մին , աման , եէմին իթմէ չիւնքի պիր գաչ հաֆթմատան մէզքիւր եէմինինի պօզաճագսըն տիր :

— Ա. սէօյիւմէ էմինինի իթմէսին . եւրէյին թաշ քէսիլմիշ տիր պիւզզամի պէնքնտիմ , ճան ու թէնուին սէնին օլտուգտան սօնրս , իսմինին . սէնին օլուպ ումամալնտան նէ՞ ըլգար :

— Քամի սէն , պէսիմ կիսի պիր մախւլուգու , տիւպիչըլլիյին վէ ալիմիլիյին պիինուտէ եէրտէ չիւրիւմէքտէ օլտուղու պիր մէվզըտան եիւքուլիմէք իչին , էսմինի տախի պանա իստա իստէմէք տէյիլսին . Ա. սէն Տօնաթէնեէօր , բէտէրիմին չաթըրը ալթընտա մալիք պուլունաուղոււթուկ էն աղիդ վարիտաթըլըլը պիզտէն չալաճագ օլան պիր գուրտ օլտուղուն հալտէ , եիւղիւնէ :

Գասիր պիր առաջլուգ թասվիրի կէշիրէրէք, ֆագըր պիր առէմին խանէսինէ կիրմր պուլունառուղունու, պահա սէօյէմէյէ կէլմիշին տիր:

— Գաթէրին:

— Եվգէթ, պիր եալան իլէ, ասայիշ հալտէ պուլունան պիր խանէյէ կիրմէքլէք բուխ սաթը էտինտին, վէ պաշտա պիր եալան իլէ տախի, պիր առէմին էն եիւքսէք լոնվանը, քէնտի տօղրուլուզու օլմասընը և օրէնմիշ օլտուղում պիր խանէտին, պէնի ալպ կէօթիւրմէք իսթէրսին. Ա՛հ Մօնսէյնեէօր, սէն պիզիմ սուֆրամըզտա եէմէք եէմիշսին, վէ տօսթլուգլա, բէտէրիմին էլմինի սըգմըշ սըն տըր. իմափ, պուրատան կի'թ, չէ անըն խաթրը իչին, ալէյհինտէ պուլունուզուն դուն ֆէնալըզը ունութմաեա չալւըրըմ:

— Գաթէրին, հէր պիր շնէտ տախի մալիք օլաճագսըն, իսմիմէտէ, հէր պիր շնէտէտէ:

— Եօյէ իսէ, պարատան կիթ, վէ կիւնէշին, քէնտի հարէքէթլէրի իւղէրինէ ըշըդ պըրագմասընտան դօրգմաեան պիրիսի կիպի, բէտէրիմէ կէլ, վէ պիր խըրսըդ կիպի, եարը կիծէլէյին, սիւրիւնէրէք, մուազէնէթսիդ պուլունան պիր զըզն օտասընա կիրէր կիպի կէլմէ: Մօնսէյնեէօր, բէնչէրէտէն կէլմիշ օլտուղուն կիպի, թէքրարէն բէնչէրէտէն տիշարը չըզըպ, իշինէ կիթ:

— Գաթէրին, սէն պէրապէր օլմատըգնա, պիր եէրէ կիթմէյէճէյիմ տիր, Պէնտէն էէր նէ քի իսթէտին իսէ, բեագֆէսինի տասի վիրմէքլիյի վաս իցլէտիմ: Պէն մէղքիւր վատէրիմի ինրա իտէճէյիմ. լաքին սէն տասի, պու կիճէ պէնիմ իլէ պէրապէր կէլէտէքսին տիր:

— Խայր, պիր եէրէ կիտէմէմ, վէ սէն տախի ճէսարէթ իտէմէյէճէքսին . . .

— Ալի'մ Ալահ, հէր պիր շնէտ տախի ճէսարէթ իտէճէյիմ տիր: Արտապամ, աշտղըտա, սէնին իչին պէքէմէքտէ տիր:

— Խայր, կի'թմէյէճէյիմ տիր:

— Գաթէրին, մէյեռուսիկեթ թէտպիրէրի էլէ ալմազլըզմա սէպէպ օլուեօրսուն: Իսթէսէն տէ, իսթէմէսէն տէ, պէնիմ իլէ պէրապէր կէլէճէքսին տիր:

Սէն Վալրի, նակէհան իլէրու ֆըրլանըպ, մէրգումէյէ սարըլտը. վէ Գաթէրին, պազըրարագ իմուտա չըզըրտը իսէ տէ. Ալն Վալրի էլի իլէ մէրգումէնին աղզընը զարաեարագ, բէնչէրէյէ տօղրու միւրիւքլէմէնէ պաշլատը:

Լաքին. պիր իքի ատըմ ալը՛ր ալմազ, մէրգումէյէ թէքրարէն պըրագտը, վէ ճանը սըգըլմըշ, վէ թէաճճիւպտէ զալմըշ օլտուղու հալտէ, կէրի կէրի կիթափի:

Թօպէրթ Լանտի, օտա դաբուսունտան եչէրի կիրմիշ իտի:

Գաթէրին , աեագլարը պիրիպիրինէ կէշմէքաէ օլտուղու հալտէ , Ռօպէրթին զօլլարը իշինէ աթըլար : Վէ տիթրէմէքաէ օլտուղու հալտէ , մէքրդումա սարըլըպ , Եիւզիւնիւ տախի , անըն կէօյսիւ իւզէրինտէ կիզլէտի :

ՊԱՊ 13.

ՄԻՒՀՐԼԻ ՊԻՐ ԷՄՐՆՍՍԵ

Պիր գաչ տագըգա զատար , մախսուս պիր ֆէւաքէթէ ալէամէթ օլան պիր սուսլուգ հիւքմ իլէյիպ , մէզքիւր սուսլուգ հէնկեամընտա , Լանտրի , պիր եանտան Գաթէրինի քէնտի կէօյսիւ իւզէրինտէ մուհաֆազա իթմէքտէ իքէն , տիկէր թարափտան տախի , քէնտի սիեահ կէօվլէրի իլէ , հիտաէթինտէն նաշի սօտագլարինը ըսրոմագտա օլան Էխն Վալլինին ճէ մալինի սիւզմէքտէ իտի :

Լանտրի , քէնտինի պօղմամագտա , ֆոդաթ , խօշանըլմաեանտգ սուրէթաէ քէնտինի պօղմամագտա իտի . Վէ մէզքիւր սուրկունլուղու , միւսին նիւէթլէրտէն զիեատէ , քէնտի ատավէթինին պիւյիւքիւյիւնիւ իզհար իլէմէքտէ իտի :

Մէրգում , զօր իլէ թութմուշ օլտուղու պիր սէսլէ , գօրգաճագ պիր շէյ պուլուն-

մատըլլը իշին , Գաթէրինի իսքեաթ իթմէյէ չալըշառ :

— Պէն պուրատա պուլունմուշ օլտուգնա , սէսին իշին գօրգաճագ պիր շէյ եօգտուր . Եիւզիւմէ' պագ , Վէ պու աճայիաթէսատիւֆիւն նէ օլտուղունաւ պանա անլաթ :

Ռօպէրթին սէսի , ասլա պիր հիտաէթէ էսէրի կէսօթէրմէքտէ իտի իսէ տէ , մէզքիւր սէսի , մուհապակէթ էսէրի տախի պուլունմամագտա իտի . Ռօպէրթին սէսինաէ միւշահէտէ օլունան մէզքիւր հալ , օլտէրէծէտէ էմսալսըզ պիր հալ իտի քի , Գաթէրին , տիթրէմէքլիքտէն , Վէ տահա զիեատէ սըգը սըգըեա մէրգումա սարըլմագլուգտան պաշգա պիր շէյ եաբամատը :

— Գաթէրին , սէն գօրգմուշուն վէ ճէվապ վիրէմէքտէսին : Խմտի , Մօնսիէօ լը Գօնթ , սանա միւրաճաաթ իտէրիմ , կէօրտիւյիւմ հալլէրին մանէսօը նէ՞ տիր . տիշարբատա , սօգագտա , պիր արապա պէզթէթտիրիլմէքտէ , հավլիտէն պու բէնչէրէյէ ուզաթըլմըշ պիր էրյէթի նէրտիլին պուլունմագտա , Վէ իրի նէֆէր խըտմէթքեարւար տախի , աշաղըտա պէքճիլք իթմէքտէ տիրլէր . նէ՞ տիր պունլարըն մանէասը , Մօնսիէօ լը Գօնթ :

Պէն Վալլի , թէքրարէն տօտագլարընը ըսըրմակա պաշլաեը , գըսսա վէ տիւզ գը-

լըթը իւէ տախի օյնամագտա իտի . լաքին . Թօպէրթին սիւալինէ ասլա գուլագ պիլէ ասմատը .

Թօպէրթին աննը իւզէրինտէ պուլունան գարարթը , գաթը աշմաեա պաշլատը :

—Աճայիպ չէյ . իքիսի տախի սուս տուրմագտա տըրլար . Ալիմ Ալլահ , միւնասիպէթսիդ պիր վազըթաա իւսթէ կէլմիշմ տէյի գօյգմաեա պաշլաեօրում : Մօնսիէօ լը Գօ'նթ , ճէսուրանէ սիզէ սիւալ իթմէքտէյիմ . նէ՞ իչին պուրատա , լիէ հէմտէ , պուգատար կիմ վագըթ , պուրատա պուլունմագտասընըգ :

—Նէ զաման , պու խանէնին սահիպի ոլտուղունուզու անլարասամ . օլ վազըթ սիզէ ճէվապ վէրիրիմ . Պիր թարաֆա՝ տուրուն :

Սէն Վալլի , քիար ու ազամէթլէ մէզքիւր քէլամլարը սէօյլէյիպ , բէնչէրէյէ տօլրու պիր ատրմ տախի ալտր իսէտէ , եօւ լու իւզէրինտէ պուլունան Լանարինին , ասլա եէրինտէն գըմըլտամաաըլլընը կէօրտիւքտէ , թէքրարէն տուրատու :

—Հազգընըգ վար արք Մօ՛ն.սիէօ , պէն պու խանէնին սահիպի տէյիլիմ , լաքին պուգատըն իլէ , եազընատան պազը կէօնա միւնաթէպաթըմ պուլունտօւզու իչին , պիր ճէվապ ալմագըդա պիրագ հագզըմ պուլունարագ , կիճէ եարբարնտա , մէրգումէնին

տասը տէրունինտէ պուլունմանըզըն սէպէպինի . սիզէ սիւալ իտէպիլիրիմ :

—Վէ պէն տախի , սիւալինիզէ ճէվապ վիրմէյէնէյիմ :

—Ճէվապ վիրմէյէճէքմիսինիզ , Մօնսիէօ , պուրանըգտա եանըլմազտասընըգ . պուրատա պուլունսմուշ օլմանըզըն իցահաթընը վիրմէյինձէ , պուրասընը թէրք իտէմէյէճէքսինիզ տիր :

—Նէ՞ . պանա պէօյլէ պիր արսըզա հարէքէթ իթմէյէ , ճէսարէթ մի իթմէքտէսինիզ :

—Եվվէթ Մօնսիէօ . պիզ Բարիստէ , Վէրսայլտա իտէճէյիմիզտէն զիեատէ , ճէսարէթի թավը ու հարէքէթտէ պուլունուրուզ . Վէ պախթըըզտան , շիմտի պու սաաթտա , Վէրսայլտա տէյիլիզ . իմտի , թէքէրիւրէն սիւալ իտէրիմ քի , պուրատա պուլունմանըզըն սէպէպի նէ՞ տիր :

—Վէ պէն տախի թէքէրիւր իտէրիմ քի , սիւալինիզէ ճէվապ վիրմէյէճէյիմ տիր :

—Եօյլէ իսէ , գարարընըզը թէպտի իցէմէյէ հիմմէթ իթմէնիզէ տէկին , պուրատան կիթմէյէճէքսինիզ տիր :

—Քէնտինիզի սագընըն , է Քէնտի . սիզին կիպի պիր ատէմին էյլէնճէսի օլամամ :

—Եկէր Մօնսիէօ Սէն Վալլի կիպի պիւր պիր սէրայլը իլէ էյլէնճէք օլոս իտիմ , զիեատէսի իլէ ճանըմ սըզըւածագ իտի :

— Պիր թարափա՛ չէքիլին :

— Նէ զաման սիւալիմին ճէվապընը վէրիուէնիդ , ոլ վագըթ պիր թարափա չէքիլիմ :

— Եօյլէ իսէ , իշմէ պու օլսուն պէնիմ ճէվապըմ :

Սէն Վալրինին , մէզքիւր քէլամլարը սէյլէմէսի իլէ , գըլըճնը չէքիպ ևանարինին կէօյսիւնէ տողրու ապլուրմասը պիր օլսու . լաքին մէրգում օյմաճը տախի . Գաթէրինի տէր հալ պըրագարագ : գըլըճտան ապգըն- մագ իւզըէ , չէվիքլիքէ պիր թարափա ֆըր- լանտը , վէ Սէն Վալրինին պիլեյինտէն դափ- րաեարագ , գըլըճնը էլինտէն ալաը : Պա- տէնու , նէֆրէթ կէթիրիծի սուրէթտէն մէզ- քիւր գըլըճա պագարագ , անը տիղինէ գօ- եռուագ գըրտը . վէ բարչալարընը տախի եէրէ ֆըրլաթտը :

Թօպէրթ , մէզքիւր մոււամէլաթընտան սօնրա , գոլլարընը , կէօյսիւր իւզէրինտէ խաչվարի պիրիպիրինէ կէչիրէրէք , Գօնթուն եիւզիւնէ պագմադտա օլսուզուն հալաէ , թէքմիլ րահօթը դալպ իւզըէ , մէրգումուն գարշընտա տուրտու :

— Ի՞պէրթ , տէտի Գաթէրին ինիթիյէ պէնզէք պայկըն պիր սէսլէ , Բօ՛պէրթ , պէ- նիմ խաթըր'մ իչին օլսուն , պըրա՛գ քի , Սէն Վալրի սէսափձէ կիթօին :

— Գաթէրին , սէնին խաթըր'ն իչին , մէր-

դում ճէվապ վիրմէլի տիրո Պո՛ւյուրուն Մօն- սիէօ , ճէվապընըզա պէքլէ եօրում :

— Զօդ իցի . ճէվապըմը ալաճա՛գընըզ աըր : Պէն , Գաթէրին իլէ օլան կիպի գա- րարընըզ մուճիպիննէ պուրաեա կէլմիշիմ տիր :

Ֆիւթուհաթ մագամինտա պիր թիզ մի- զամլըգլա վէրիլէն մէզքիւր ճէվապ . Թօպէր- թի , քէնտի ույտուրմա ֆիւթուլսու զլուզու հալինտէն ուեանսըրտը :

— Կիպի գարարընըզ մուճիպիննէ մի . եալան սէօլէտէօրսուն , եալանճը , եալան սէօլէտէօրսուն , սէն , մուհաֆազա թակթընտա զլմագսըզն սէնին մէրհամէթինէ թապի պու- լունան պիր զըզ պուլաճագսըն էմէլի իլէ . Խըրըզ կիպի պուրաեա կէլմիշիմ տիրո Սէյ- լէ , Գաթէրին , սէօյլէ' , տէտիյիմ կիպի տէ- յիլ մի տիր :

— Վլլէթ , տէտիյին կիպի տիր , տէտի Գաթէրին , հիտտէթի տէրուն իլէ :

— Իշթէ՛ իսպաթըմ , տէտի Սէն Վալրի տախի , ասլա քէնտինի պօղմաեարագ , վէ եէրտէ պուլունան ուֆագ մէքթուպու կէօս- թէրտի ,

Գաթէրին , էլէրի իլէ եիւզիւնիւ էօրթ- տիւ . չի նքի Բօպէրթ , մէզքիւր մուսիպէթ- ուն մէքթուպու օգուտուզու վագըթ , մէր- գումուն եիւզիւնէ պագամագ իտի :

Լանարի , մէրգումէնին եիւրէք ալթիւսթ-

լիւյիւնիւն ֆարզընա վարպա, անը, ֆէնս
մանէայա ալտը, Մէզքիւր մէքթուպու օգոււ
տուգտա, Յօպէրթ Լանտրինին թէքմիլ վի-
ճուտի, էօյլէ պիր վարպա տաեանամաեա-
րպա, տիթրէտի:

— Ա՞հ, պէօյլէ պիր բիւսվայ մէքթուպու
գապո՞լ մու իթտին:

— Եվկէթ, տէտի, Գաթէրին բէրլէտէ-
րէք, ֆագաթ . . .

— Ե՞հ, էլ վէրիր, պինիմ պուրատա պու-
լունմակլըզմ, արթըզ, դիեատէ պիր շէ¹
տիր:

Տօպէրթ, տիշարը չբգաճաղ ուրը կիպի
գարուեա տողու պիր հարէքէթ իթտի, լա-
քին Գաթէրին, մէրգումուն զօլունտան
թութարագ, մէրհամէթ տավէթ իտիծի սու-
րէթտէ, քէնտինէ սարըլաը:

— Տօպէրթ, Տօպէրթ, սէն պէնի սէվէր-
սին, իմտի պէնի թէրք իթմէ . պէնի պու
տաէմ իլէ, պուրատա եալընըզ պըրա՛գմա:
Պէնիմ խւզէրիմէ էմիլիյէթին հօ՞զ մու տուր-
մուռապէթիմին սահիլիյէնէ ինանմա՞զ մը-
սըն, վէ գապահաթլը կէօրիւնմէքտէյիմ
տէյի, պէնտէն եիւզ չէվիրմէքտէ, վէ աեա-
ղըն իլէ պէնի թէրմէքտէմիսին :

— Եվկէթ, վէ սէնի սէվահիցիմ իչին տիր
քի, պէօյլէ իթմէքտէյիմ. սանա էմիլիեէթ
իթմիշ պուլունտուզում իչին տիր քի, շիմ
տի սէնի թէրք իթմէքտէյիմ: Սէն պէնիմ

մուհապակէթիմ իլէ էլլէնձէյէ չըգըշտըն վէ
սէնին իւղէրին տէ օլան էմիլիեէթիմի, սու-
իսթիմալ իյլէսին . պու ծլումէ իլէ, եինէ
սանա սիթէժէր իթմէմ: Ոիթէմ իթմէքլիի,
անճագ սէնին եիւրէյինէ թէրք իտէրիմ: Պէն,
սէնի մէսուտ զըլմագ իսթէտիմ: լաքին մա-
տամ քի սէնին սէտաէջի հալին, սլաշզա
էլլէրտէ պուլունմադտա տրը, իմտի, ոլ
պապտէ, պիր էնկէլ օլմագ իսթէմէմ: Ա-
տիէօ,

Մէրգում պունլարը սէօյլէտիքտէն սօն-
րա, նէզաքէլլէ, քէնտինի, Գաթէրինին
գօլլարընտան գուրթարմագ իսթէտի: լա-
քին մէրգումէ հալէա քէնտինէ սարըլըշ օլ-
տուղու հալտէ, Սէն Վալրիյէ միւրաճաաթ
իտէրէք,

— Ա՞հ, Մօնսիէօ, տէտի, սէօյլէ, հէր
պիր չէյի քէնտինէ սէօյլէ, նէ սուրէթլէ
պուրաեա կէլմիշ օլտուղունու, քէնտինէ
անլաթ, Մօնսիէօ, մէրհամէթ էթ պանա,
մէրհամէթ էթ Տօպէրթէ, Պատէնու քէնտի
մաշուգունա տէօնէրէք, — Սէն տախի մէլ-
համէթ էթ, վէ ատիլ օլ, տէտի, Ա.զիլ
Մէրեէմանէ տախի պիլիր քի, Սէն Վալրինին
պուրաեա կէլմէսի խուսուսունտա, քեմ-
միլէն պիկէւնահ պու լունմագտաելը:

Սէն Վալրի, Ռիդգաթի, գալպէ կէլմիշ
իտի:

— Եվկէթ, մէրգումէ, տօղըուսունու

սէօյլէմէքտէ տիր , Պէնիմ պուրաեա կէլմէք-
լիյիմտէն , ասլա խապէրտար պուլունմա-
մագտա իտի . պէն ճէպէն բէնչէրէյի աշպ
իչէրի կիրմիշիմ տիր . իմտի , պըրագ քի կէ-
շիպ կիտէյիս .

Լաքին , Լանտրինին հիտէթի տէրունի-
թէքրարէն էսքի թարիքինի թութմուշ իտի-
իմտի , պիր դաղապ իլէ .

—Մօնսիէօ լը Գօնթ , տէտի , սիզ . ճէպ-
րէն մէրգումէնին հուզուրունա չըգմըշմընըզ
տըր . սիզ , մէրգումէնին սէատէթի հայինի
խարապ իթմէքլիյէ չալըշտընըզ . վէ նիեէ-
թիուզի պաշա չըգարամատըլընըզ հալտէ ,
ա-լա քէնտինիզի պօզմաեարագ . ՇՊըրագ
քի , կէչիպ կիտէյիս , տէրսինիզ . Խայր ,
Ալլահ տա պիլիր քի , իթտլիյինիզ հագարէ-
թին քէֆարէթինի (քաւութիւն) պուլմա-
նընճա , պիր եէրէ կիտէմէյէճէքս նիզ տիր .
—Հագարէթ մի . քիմէ՞ հագարէթ իթ-
միշիմ :

—Գաթէրինէ . վէ պանա .

—Ռիզէ՛ մի .

—Եվլէթ Մօնսէյնեէօր , պանա , եանի
պէյէնմէ ալյինիզ պիր տաէմէ . լաքին մէզ-
քիւր հագարէթինիզ իչին . էօմրիւնիւղիւն
թէհիքէսի իլէ ափվ պուլաճագսընըզ տըր .
—Սիդ չըլաըրմըչաընըզ :

—Մօնսիէօ լը Գօնթ , էկէր խօշունուզա
կէլմէքտէ իսէ , չըլաըրմըչըմ տէյի խէեալ

իտէպիլիրսինիզ . լաքին մէզքիւր խէեալա-
թընըզ , սիզի գուրթարամաեաճագ տըր .
Մօնսէյնեէօր , էկէր սիզին իմթիեազարընըզ
վար իտէ , պիզիմ տախի իմթիեազարըմըզ
վար աթըր . վէ մէզքիւր իմթիեազարըմըզ
տախի չու տուր քի , պիզիմ նամուսումու-
զա հագարէթ իտէն սէնին կիպի չաքիլու-
րըն , եիւրէյինի բարալանարագ , ախզը ին-
թիգամ իտէրիզ .

—Ե՞հ , արթըզ էօլչիւյիւ չօգ աշըրտը-
նըզ .

—Եփէնտի , պուենուրուն , քէմալի իթի-
րազլա , լութֆ ու մէրհամէթիմի տիլէյին .
եօգսա , նէթիճէսի նէ օլաճաղընը պիլիրսի-
նիզ :

—Ե՞յ , ժանդ . Բիէր , եէթիշին , պազը-
տը Գօնթ , աշաղըսա պէքլէնեէն մէրգուման
խրամէթքեարլարը , քէնտի սէսինի իշխտիր-
մըր իւմիտի իլէ .

—Գիուտէ եէրտէ օնլարը պուրաեա չը-
կըրմաեըն , Մօնսէյնեէօր , չիւնքի լէշինիզ ,
օնլարըն կէլմէսինտէն էվիէ հավլիյէ աթըւա-
ճագ տըր :

Լանտրի , տէր հալ , Սէն Վայրիյէ տօզ-
րու իւէրու աթըւար .

Գաթէրին տախի , Փըրլանըզ , իքիսինին
արա եէրինէ կիրտի :

—Նիեաղ իտէրիմսանա , Բօ՛պէրթ , քէն-
տինի րահաթ թութ , ահ , քէնտի քէնտինի

տամիլ թէ՛լիքէյէ իւգա իտէեօրսուն : Պըրագ,
Սօնսէյնեէ օր պիր քէտէր կէօրմէքսիզին կիթ-
սին :

— Պու, պիր գարընըն գարար վիրէճէյի
մատաէ տէյլլ տիր, տէտի Տօպէրթ, ոէրթ
պիր չէհրէ իլէ, վէ Գաթէրինի պիր թարտ-
ֆա չէքէրէք :

Մէրդում, թէքրարէն Սէն Ա, ալրիյէ տօղ-
րու իլէրուլէմէք իւզրէ Եքէն, պիր թազըմ
աեագ սէսէրի, վէ օտա գարուսունուն,
շխտէթլէ աշըլմասը, քէնտի հարէքէթինի
դաթ իթտիլէր :

Սօնսիէօ Լաթուր լ'Ապէ, իզթիհզաքեար-
լլգլա Եյիլիպ սէլամ վիրէրէք, գարուտան
Եչէրի կիտափ : Արգածընտան տախի, ուփագ
պիր զապթիյէ պէօլիյիւ կէլմէքտէ իտի :

Գաթէրին, տիւչարը թէաճիւպ վէ տէհ-
շէթ օլարագ, Լանտրինին գօլունա սարըլ-
աը . Լանտրի տախի, պիր գատընըն օտա-
սընա զապթիյէլէր կիրմէսինին աճայիպ հա-
լի իւզէրինէ թէաճեխւպտէ գալարագ, բա-
հաթ տուրմագտա իտի :

Սէն Վալլի, ալէթթաճել քէօթիւլիք
խուսուսունտա իսթիտատը պիհէւալ օլան
Ապէնին եանընա կիտիպ, գուլաղընտան ա-
շալլը :

— Ոլլահը սէվէրսէն սէօյլէ, պու նէ՞ իշ
տիր, տէտի :

— Սո՞ւս օլ : պէն անճագ սէսին զիհնինի
աշալլը աշալլը : Սո՞ւս Սո՞ւս օլ : Սո՞ւս Սո՞ւս օլ :

թէսքին իլէմէյէ չալըշտըմ . Մւնքի սէն
քէնտին եարամաեօրսուն :

— Լաքին, պէն պէօյլէ շէյէ ըազի օլա-
մամ . . .

— Եկէր, մէրգումէյի քէնտինէ իտինմէք
իսթէրուն, սուռ օլ :

Սէն Վալլի, Կիւզիւնիւ էօթէյէ չէվիր-
տի :

Ապէ Լաթուր, քէնտինէ մախսուս օլան
սոուք գան իլէ, վէ իսթիհզաքեարլգլա,
զապթիէլէրին օֆիչեալլարընա իսթապէն,

— Իշթէ՛ սէնին արատըլըն ատէմ, պու-
տուր, տէտի :

Մէրդում պունու սէօյլէտիքտէ, բարմա-
լը իլէ տախի, Տօպէրթ Լանտրիյի կէսո-
թէրտի . վէ զապթիէլէրին օֆիչեալլը տա-
խի, Տօպէրթէ տօղրու իլէրուլէկէրէք, Է-
լինի, մէրգումուն ումուզու իւզէրինէ գօյ-
տու :

— Տօպէրթ Լանտրի, Գըրալլն էմրի իլէ
ախզ ու կիրիփթ օլունմուշուն տուր :

— Ախզ ու կիրիփթ մի օլունմուշ տուր,
տէյի պալըրտը Գաթէրին, գօլլարընը, քէն-
տի մաշուգունուն պօյնունա սարարագ :
Խայր, Խայր, պունտա պիր եանլշլը օլ-
մալը տըր էֆէնտիլէր : Տօպէրթ, ախզ ու
կիրիփթ օլունմագ պիր ճիւնհատա պու-
լունմամըշ տըր : Տօպէրթ, սուչսուզ տուր :
Սէօյլէ Տօպէրթ, պիիիւնսին օլտուզունու

անլաթ . ան չըլտըրաձաղըմ , ագլըմը զայպ
իտէ ճէյիմ :

Թօպէրթ , Գաթէրինի քէնտի դօլլարը ի-
շինէ ալրպ . աննընը էօբախւքտէ , եկւրէյին-
տէն , պիւյիւք , վէ աղըր պիր ահը տէրուն
չրպառ :

— Հէյ վահ , սէվկիւլիւմ Գաթէրին .
պունլար ալչագ ատէմէյր տիրէր , վէ դուփ-
վէյի իտարէ տախի , քէնտի էլլէրինտէ տիր :

— Լաքին սէնին կիպի պիկիւնահ պիրի-
սինէ պիր քէտէր վիրէմէզզէր :

— Եֆէնտի , պէքլէնօրուղ , տէտի օֆիշ-
եալ :

— Նէ աղվիեաթլա ախդ ու կիրիֆէ օ-
լունմուշում տուր :

— Հիւքմտարա գարշը խայինլիք աղվիա-
թը իլէ :

— Պէնի նէրէյէ կէօթիւրէճէքսինիդ տիր .
— Պասթիյէ :

Գաթէրին , քէսքին պիր ֆիրեազ պը-
րագարգտան սօնրա , պաերլըպ , եէրէ սէ-
րիւտի :

Թօպէրթին , մէրգումէյի եէրտէն գալ-
տըրածագ վագթի պուլունմամագտա իտի .
զապթիէլէրտէն իքի նէֆէրի , քէնտի գօլ-
լարընտան թութտուլար , վէ սիւրիւքլէյիպ
կէօթիւրէյէ պաշլատըլար : Քինտինի , օրա-
տան տիշարը չըգարտըլարընտա , նէրտիվէն-
տէն աշաղը ինտիւտիքլէրինտէ , վէ սօդաղա

կէօթիւրտիւքլէրինտէ , Թօպէրթ , անճագ
պիր տէֆա տահա , արզույի շէտիտ իլէ .
Գաթէրինսին քիւլ քէսիլմիշ օլան ճէմալինէ
պագապիլմիշ իտի : Մէրգում , պիտուէֆաթ
առգասընա տէօնիւա , մէյեռուսանէ , էվէ
տողրու պագաը : Լաքին ասլա քէնտինի
տուրտուրիմազլար , վէ մէրհամէթլէ , եօլ-
աա պիրազ էյլէնմէսինէ միւսաատէ իտիլմէզ
իտի : Թէնհա սօդազլարտան աղըր աղըր ի-
ւերու իւէրու կիթմէքտէ իտիլէր . վէ զապ-
թիէրին պիր նիզամ իւգուէ աեագ ալըշ-
ւրը սէսի , Թօպէթին պէյնի իշինտէ էօթ-
մէքտէ տիր կիպի կէօրինմէքտէ , վէ քէն-
տինի սէրսէմէթմէքտէ իտի : Պատէհու ,
տայինա շամաթալը պիր մահէլլ օլուա . կինէ-
նին մէզքիւր վագթինտէ իտէ , էօլիւ խանէսի
կիպի պիր սուսուգ քէսապ իթմիշ օլան Սէնթ
Անթօնի սօդազընտան . վէ ասկը քէօրիւ-
տէն կէլտիլէր , վէ Պասթիյին էլէմնագ գա-
րուսու , կըճըրթըւը պիր սէս իլէ , Թօպէր-
թին արգասընտան գարանտը :

Թօպէրթ , մէզքիւր սէսի , գուլագլարըն-
տան զինատէ . եկւրէի իշինտէ տույմուշ
կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պատէհու , թէքմիլ պիր գարանլըգ պաս-
թը :

Թօպէրթ Լանտրի , Պասթիյ գալէասը
մահպուսխանէսինէ աթըրլուգտա , եիկիրմի
ալթը եաշընտա իտի :

Սէն Վալրի, վազը օլան հալլէրուէն թահ-
ռիք վէ տիւչարը էնաիշէ օլմուշ օլտուղու
հալտէ, Գաթէրինին սէրիլմիշ պուլունաու-
դու եէրէ տօղրու իլէրու ֆըրլանարագ,
մէրգումէյի գալարարը, վէ քէնտի գօլլարը
իշինէ ալտը :

«Նիմտի սըրա սէնին տիր», տէտի Ապէ,
«մէրգումէյի ալըպ գաչմանա պագ»: աչ-
ղըտա հէր պիր շէյ հազըր տըր»:

Լաքին հէնուղ օլ պատտէ պիր ատըմ
պիէ ալմաեա վագըթ գալմաեըպ, Ոէրի-
դէթ, օտա գաբուսունան իշէրի Փըրլան-
տը, վէ գուվկէթձէ միւսավի պիր հալէ կէ-
լէպիլիր օլտուղու Սէն Վալրինին գօլլարը
իշինտէն, Գաթէրինի չէքիպ պիր թարափա
ալարագ, մէրգումէյի, հալէա պաեըլմըշ
պուլունաուդու հալլնտէ, տէօշէյի իւզէրի-
նէ կէօթիւրիւպ եաթըրտը,

— Եֆէնսէլէր, նիշին պուրատա պէքլէ-
եօրսունուղ :

— Մէրգումէ հանըմ իշին պէքլէնօրուղ,
տէտի Ապէ միւլայիմ սուրէթտէ, մէրգումէ
պու կիճէ պիղիմ իլէ կիտէնէք աիր :

— Թէշէքթնւր իտէրիմ. լաքին մէրգումէ
հանըմ պու կիճէ նէրէտէ իսէ, եինէ օրս-
տա գալաճագ տըր :

— Եհ, Եհ, պէնիմ տիլպէր մաշուգամ,
պիհուտէ եէրտէ միւտախէլէ իթմէքտէս-
նիզ. Մատմօագէլ, պիղիմ իլէ պէրապէր

կիթմէք արզուսունտա տըր :

— Պէն տիլպէր տէյիլիմ, սիզին մաշու-
գայթ տախի տէյիլիմ. Մատմօագէլ սիզին
իլէ կիթմէք արզուսունտա պուլունմազ, վէ
հէմ տէ կիթմէք տիր, Զէլէ պիլինլ զ
մէրգումէյէ պիր բարմագ տօգունտուրուն,
օլ վագըթ, սիզէ չարբըշարբմագ իչին կիւ-
զէլ սիր էլիմ պուլունմուշ օլմասընը կէս-
րի բահւնիւղ :

Մօնսիէօ լ'Ապէ, մէրգումէ Ամազօնուն
թէհափիտինտէն չօգ խօշանմըշ տըր կիպի
կիւլաիւ :

— Գօրգալը, քի, օլ գատար էմինենէթի-
նիզի ճէլակ իթմիշ օլան գուվկէթինիզի սը-
նամաեա մէճպուր օլաճաղըդ տըր :

— Պուենուրուն :

Սէն Վալրի գապա սուրէթտէ քէնտի
տօսմունուն գօւունտան թութուսլ պիր թա-
րափա չէքտի :

— Լաթուր, կէլ կիտէլիմ. պու կիճէ նէ
զատար քէօթիւլիւք իթաիք իսէ էլ վէրիբ,
Գաթէրին, հիշ պիր եէրէ կէօթիւլիւլմէյէ-
նէք աիր :

Ապէ, գիւթուրսուղ սուրէթտէ, ու-
յուզլարընը սիլքտի :

— Պէնիմ աղիզ Գօնթում, նասըլ միւրատ
իտէր իսէն էօլէ օլսուն :

— Մատմօագէլ, մէրգումէյի գաեցրմաեա
հիմչըթ էտին. սիզի խաթըլըմտան չըգամր-

մաեածաղըմ տըր տէտի, Սէն Վալրի :

— Եփէնտիլէր, պէնի խաթրընըզտան չըգարմաեածագ տահա ալէս սէպէպլէրինիդ պուլունածագ տըր, տէյի մէմուլ իտէրիմ, տէտի Սէրիդէթ պիր ճէսուրլուգ ալէսմէթի իլէ :

■ Կէլ Լաթուր . նէ՞ տուրուեօրոսուն :

Սէն Վալրի, վազը օլան հալլէրտէն միքէտաէր օլմուշ, վէ երւրէյի գըրըմը օ՛ տուղու հալտէ, գաբուտան տիշարը չըզըպ կիթտի :

■ Ապէ տախի . իսթիհղաքեարլըգլա էյի լէրէք, Սէրիդէթի սէլամլատը :

— Ատիէօ Մատօազէլ . մէմուլ իտէրիմ քի, էթրաֆընըզտա, պիւյլուք պիր էմսաֆ թազըմը զիւրրիյէթի կէօրէճէք գատար հաշաեածաղըմ տըր . Ատիէօ մաշուգամ :

Սէրիդէթ տախի, թըզպը Ապէնին իւթիհղաքեարի իլթիֆաթընա պէնդէր սուրէթտէ, զիեատէսի իլէ երէ էյիլէրէք մէրդումու սէլամլատը :

— Ատիէօ էփէնտի . պէն տախի ումարիմ քի, սիզին ասըլմանըզը կէօրէճէք գատար եաշաեածաղըմ տըր :

Ապէ, թէքրարէն խօչունա կիտէրէք կիւրտիւ, վէ գաբուտան տիշարը չըգտը :

Պատէհու, Սէրիդէթ, եօդարտա օտանընտա գաբանըզ գաբուեու տախի քիլիստ լէմի՛ օւան Մարիյի չըզըրտը : Մարի՛, կիւ

վագթի խանէլէրի պասանլարտան քէնտիսինի մուհաֆազա իյլէսին իչին, Ազիզ Մէրենէմանէյէ . տէրունի տիլտէն տուալար սունս մագտա, վէ չօգլարըն նազար ու տիգգաթընը զիեատէսի իլէ քէնտի իւզէրինէտ տավէթ իտէճէք մէրթէպէտէ կիւզէլ օլմուշ օլմասը իչին, թէէսսիւֆ իթմէքտէ իտի :

Սէրիդէթ, մէրգումէյի իշէ գօշմաեա պաշլատը, վէ Գաթէրինին ագլընը պաշընա կէթիրէճէք շէյլէր թէտարիք իթտիրէթէք, նիհաեէթ իւլ էմր, մէրգումէյի քէնտի պայշնըլլընտան աելլթմաեա միւգթէտիր օլտու,

ՊԱՐ 14,

Թէջլիքէլի Պիր ՄՈՒԳԱՎԵԼԵ

Պօպէրթ, Լանտրինին ախզ ու կիրիֆթ զլունմատընտան սօնրա ալթը կիւն կէչմիշ վէ Գաթէրին Տիւվալ հալէա քէնտի եաթալնտա խասթա եաթմագտա իտի :

Մէզքիւր ալթը կիւն զարֆընտա, Սէն Վալրի հէր ասպահ Գաթէրին Տիւվալըն խանէտի գաբուտունու չալար, վէ Մատօազէլին նէ հալտէ պուլունմուշ օլմասընը սիւալ իտէր իտի, վէ հէր տէֆասընտա տախի . արսըզ Մարիտէն, աթիտէքի էլէմնագ խակէրի ալըր իտի :

«Իյիլէշմէքտէ տէյիլ տիր».

Սէն Վալրի, Բարիստէ պուլունան էն
մէշնուր հէքիմէրտէն պիշխինի, մէրգումէ-
նին խըտմէթինէ թայելն իյլէտի :

Խիթիար Պարթիսթ Տիւվալ, քէնտի էվ-
լատը իւղէրինէ չըլարմադտա իտի, մէր-
գում, խանէսէնէ ավտէթ իտիպ, մէրգու-
մէթ զայ ազըլ վէ քէնտինի թանըեամազ
պիր հալտէ, եաթագտա եաթմըշ պուլտու-
ղունտա, նէ եաբաճաղընը չաշըրմըշ իտի :
Մէրգում, էվլատընըն պիր ան էվկէլ քէսպի
իֆագաթ իյլէմէսի իջն, զուտրէթի տախի-
լինտէ պուլունան հէր նէվի սայ ու դայրէթի
տիրիդ իթմէտի իսէտէ, Բարիսին էն մէշ-
նուր հէքիմէրինտէն պիրիսինի էլտէ իթ-
մէթլիք, քէնտի գուտրէթինտէն եօգարը
պիր շէյ իտի, վէ պունունտա սէպէպի,
լազըմ կէլէն ագնէյի թէտարիք իսէմէյէնէյի
օլմաերպ, իլլա քիպար թազըմլարընա խըտ-
մէթ իտէն պիւյիւք հէքիմէրին, եիւքոէք
պիր թէկսսիր բէյտա լիթմէքսիղին, պիր
էնսափ գըզընա կէթիրիլէմէզ օլմասը իտի :
Խմտի Պարթիաթ Տիւվալ, քէնտի գըզընա
էօլէ պիր պիւյիւք հէքիմ կէօնւէրիլտիյինի
կէօրտիւքտէ, վէ գըզը բահաթ պիր հալտէ
պուլունտուգծա, ազ գազըթտան մուալինէ-
լէր սաեէսինտէ քէսպի իֆագաթ իտէմէք
օլմասը հավատիսինի, մէրգում պիւյիւք
հէքիմոէն տույտուգտա, արթըգ նէ՞ տէ-
րէմէտէ սէվինմէլի իտի :

Պարթիաթ, մէրգում հէքիմի կէօնտէրէնէ
սէնալար, օգուտու, վէ էկէր անը կէօրէպի-
լէյիտի իտէ, հէման կէօրտիւլիւ եէրտէ, քէն-
տի վէլինիյմէթինի գունազլաեածագ իտի :

Եէտիննձի կիւնիւ սապահըսը, Մարինին՝
Սէն Վալրինին սիւալինէ վիրտիյի ճէվապը,
ոլ կիւնէ տէկին վիրտիյի ճէվապլարտան իյի
օլտու .

«Պիրազ իյիմէտ ալիր»:

Սէքիզիննձի կիւնիւ սապահըսը տախի այ-
նի ճէվապ վիրիւտի, տօգուզուննու կիւնիւ
սապահըսը վիրիլէն ճէվապ «պիթթէտրին իւ-
յիլէշինոր» ճէվապը իտի :

Օնուննձու կիւնիւ. Սէն Վալրի Գաթէրի-
նին բէտէրի թարաֆընտան պիր միւքեալէ-
մէյէ գապուլ օլունտու :

Մէրգում, Սէն Վալրինին սաեէպինտէ,
մէրգում հէքիմին վիզիթասընա նայիլ օլմուշ
օլտուցունու անլատըգտա, իզհարը շիւքրա-
նիյէթ իյլէտի, վէ արթըգ օյմաձը Յօպէրթ
Լանտրի ունտուտուլարագ, մէրգումուն հէ-
րինէ. Սէն Վալրի, տիւչարը ճնտիչէ օլան
բէտէրին եիւրէյինի վէ նազար ու տիգգա-
թընը իլթիզամ իթմիշ իտի :

Ալթը կիւն տահա կէչտիքտէն սօնրա,
արթըգ Գաթէրին, հէր կիւն պիր իքի սա-
աթ աշաղըքի սալաեա ինէպիլէմէք գատար
քէնտինի պուլմուշ իտի :

Մէրգում, բէտէրինին սաչմա սաբան

սէօղէրինի , տալկըն տալկըն տիյնէմէքտէ
տիր կիպի կէօրիւնտիւյիւ հալտէ , կէօղէրի
իսէ սօգագտան կէջիպ տէնէնէր իւղէրին-
տէ օլուպ , օնլար կիպի քէնտիսի տախի տի-
շարը չըգմազլըլը , էզ նան ու տիլ արզու
կըլէմէքտէ իտի :

Հէվալլը Պարթիսթ , պիր շօդ ու փագ
թէֆէք հէտիյէլէր կէթէրէրէք . անլէր իլէ
թէքրարէն քէնտի գըզընըն զիհնինի ավլա-
մագ իսթէտի իսէ տէ , մէրգումէ պայլըն
սուրէթտէ կիւլիմսէյիպ , թէշէքքիւր իտէր ,
վէ պատէնու թէքրարէն րիւեալարա տա-
լար պիր հալ քէսապ իտէր իտի :

Անձագ պիր տէֆա Յօպէրթ Կանտրինին
իսմի անըլտըգտա , պիր մէրագ ալէամէթի
կէսաթէտի :

— Մէրգում նէրէտէ՞ տիր :

Գաթէրին մէզքիւր սիւալի էօյէ պիր
շիւբնէ ալէամէթի իլէ վէ պիրտէն պիրէ իթ-
տի քի , իսթինար ատէմ ատէթա օթուր-
տուղու եէրտէն եօգարը սըչըատը , լաքին .
շաշըրմագլըգ ալէամէթի օլան մէզքիւր հա-
րէքէթի իլէ , չօդ իւկուլէրէ կիթմիզ օլմա-
սընը ֆարգ իթմիզ տիր կիպի , թէքրարէն
քէնտինի թօրլաերպ միւքէտտէր սուրէթտէ
պաշընը տախի սալլատը .

— Աէվլիւլիւ չօճուղում , շիմտիքի հալտէ
մէրգում իւղէրինէ սէօլիշմէլի տէյիլտին ,
մէրգում հագգընտա հէր նէ մալիւմաթ իւ-

տինէպիլիր իսէմ , եավաշ եավաշ սանա տա-
խի տուեռուրում :

Գաթէրին սուս տուրմագտա իտի :

Պարթիսթ տախի , բէք պիւյիւք պիր
ուսթալըդլա , մէրգումէնին սիւալինէ գա-
չամագ եօլու պուլմուշ տուր տէյի , քէն-
տի քէնտինէ պէօպիւրլէնտի :

Լաքին Գաթէրին , քէնտի օտասընա չէ-
քիլտիգտէ , պիր բէլէնկին քէնտի եավրու-
սունու գորումագտա օլմասը դայրէթի չէ-
տիսէտի իլէ , քէնտինի գաերմագտա օլան
Սէրիզէթէ , մէզքիւր ոիւալի թէքէրիւր իյ-
լտի :

Սէրիզէթ , մէրգումէյէ ճէվապ վիրտիք-
տէ , տոլու վէ գըրմըզը տօտազլարը , տիթ-
րէմէքտէ իտի :

— Գաթէրին , մէրգում իւղէրինէ սէօյ-
լէշմէկիսին :

— Նիշին :

— Զինքի , ըահաթլըզա միւհիւած պու-
լունտուղուն հալտէ , թահրիք օլուրսուն :

— Խայը , խայը . էկէր քեաֆքէնիլ տա-
խի , մէրգում իւղէրինէ պիր մալիւմաթ վիր-
մէմէք իչին իսրար իտէր իսէնիզ , իշմէ օլ
վազըթ թակրիք օլաճազըմ տըր :

— Լաքին , օլ պապտէ սիզէ վիրէճէք
պիր մալիւմաթըմ հօգ տուր :

— Հիչ պիր շէյ իշիթմէտին մի . մէրգում
հագգընտա հիչ պիր շէյ տույմատըն մը :

— Խայր , հիշ պիր շէյ տույմատըմ ,
Գամէրին , թէքրարէն ըիւսյա տալմագ-
լուր հալինի քէսպ իթտիքտէն սօնրա .

— Մէրգում . . . Պամթիյտէ տէյի՛ւ սի
տիր , տէտի :

— Եկվիթ էօյլէ տէյօրլար :

— Ե՛յ . . . մուհաքէմէսի հագղլնտա հիշ
պիր շէյ տույմատըն ո՞ւ ,

— Մուհաքէմէ՛ մի . . . հըմ :

— Ա՞հ , Սէրիզէթ . իշմէ պէնիմ գոր-
դում տախի պու խուսուստա տըր . մէրգում
մուհաքէմէ իտիլմէքսիզին , վէ էօյլէ օլտու-
դու իչին , քէնտիսինին նէ տէրէճէտէ պի-
կիւնահ օլմասլն կէօսթէրէճէք փուրսաթը
օլմագսըզն , մէզքիւր պիւյիւք մահպէսէ
իլգա իտիլմիշ տիր : Տօպէրթի , մէզքիւր
մահպուստա պըրագըրլար . . . վէ պիր տա-
հա տիշարը չըգամազ :

— Պամթէրին , օլ պապտէ եխրէյի՛ի րա-
հալթ թութ , քէնտինէ եազըը իտիւ եօրսունա
Ռօպէրթ , մէզքիւր մահպէստէն զուոթու-
լաճադ , վէ սայիրէրի տախի , պիրէր պի-
րէր , քէնտիսի իլէ գուրինուլաճագլար աըր:
Արթըզ Տօպէրթ իւզէրինէ հիշ պիր շէյ սէօյ-
լէմէյէճէքսին :

Սէրիզէթին մէզքիւր սէ օյլէյիշինտէ պիր
գարարը գամթի միւշահէտէ օլունմագտա ի-
տի . իմտի օլ կիւնիւ , մէզքիւր մատտէ
հագղլնտա , ասլա թէքրարէն սէօլ իտիլ-

մէտի : Ալթը կիւն տահա կէչտի , եանի նօ-
պէրթ Լանորինին ախզ ու կիրիֆթ իտիլմիշ
օլտուզու կիծէտէն պէրու , հէման պիր այ
դատար կէմիշ բարի . Պամթէրին տախի , ար-
թըզ խանէնին աէրունինտէ էօյթէ պէրու
կէզինաքաէ . ուժագ թէփէք խըտմէթլէր
իթմէքաէ . վէ կէօրիւնիշէ նէպարէն , պիւս-
պիւթիւն իշիլէշմէքատէ իտի : Պու միւմէ ի-
ւէ , մէրգումէ հալէա զայիփ պիր հալտէ օ-
լուս պէնեազ ճէմալի իւզէրինտէ , սըհէթի
պէտէնիյէ ալէամէթի օլան զըրմըզըլըզ կէւ-
րիւնմէ մէքատէ իտի . քէղալիք . էսքի խանէ-
նէ այտանլուզ վիրէճէք կիւփիւմոյէիշի , վէ
խանէնին տիվարլարնը քէյփ վէ շազըզ սէ-
տալարը իլէ ազս իթտիրէճէք պէյիթլէրի ,
մանվ օլմուլար իտի :

Մէրգումէնին իւզէրինտէ վագը օլան միւ-
թէտտէ : թէպէտոփիւլաթ . ճէմալի իւզէրին-
տէ կէօրիւնին չիզկիւրտէ , վէ կիւնուտինին
հէր պիր հաւէքէթինտէ , աշխիքեար սուրէթ-
տէ միւշանէտէ օլունմագտա իտի :

Պարթիսէն , ահմագ կիպի կիւլէրէք , վէ
էլի իլէ տախի , գըղընըն իյիլէշմէքատէ օլմա-
սը իչին քէնտինի թէպրիք իլէմէքատէ տիր
կիպի , տազ պաշընա գուրարագ , մէրգու-
մէնին պուլունտուզու սէլամլըդ օտաեա ին-
տի :

— Սէվիիլիւ զըզըմ , պու կիւն , պուն-
տան էվիթիսի օլտուզունտան զիեատէ իմի
պիր հալտէսին :

— Եզկէթ , բէտէրիմ , պու կիւն չօգ ի-
յիխմ :

— Բէք ալէա , բէք ալէա , իշթէ շիմտի
թէքրարէն մէսուտ օլտում :

Գաթէրին , զայիֆ սուրէթաէ կիւլիւմ-
սէար , վէ Պարթիաթ տախի . ֆէզգէլատէ
պիր թէպրիք օլմագ իւզրէ , էլի իլէ թէք-
րարէն , վէ տահա գուզգէթլի սուրէթաէ ,
տագ պաշընա պիր տահա վուրտու : Պատէ-
հու , խըրթլաղընը տախի թէմիլլէնէրէք .
Նէմիճէսի իւզէրինէ շիւրհէտէ պուլունտու-
ղու պիր շէյ սէօյէմէք արզուսունտա տըր
տէյի կէօրիւնտիւ :

— Էօհհէօ , էօհհէօ , սէվկիւլիւ գըզըմ . . .
պու կիւն բէք իյիյիմ տէտիմ , հը . . . էօյէ
տէյիլ մի :

— Եզկէթ , պու կիւն չօգ իյի պիր հալ-
տէյիմ :

— Էօհհէօ , էօհհէօ . . . պէն տախի մէ-
սուտ պիր հալտէ պուլունմագտաերմ . . .
էօհհէօ , էօհհէօ . . . սանա չունու պիւալ ի-
տէճէք իտիմ քի . . . էօհհէօ . . . պիր տու-
թու հուզուրունուզա գապուլ իտէպիլիրմի-
սին տէյի :

— Պիր տօ՞սթ մու ,

— Եզկէթ , հագգընտա բէք պիւյիք պիր
էնտիչէ իտէն , վէ հալէա տախի իթմէքտէ
օլոն պիր տօսթու :

— Քիմ իմիշ մէրգաւմ տօսթ :

— Էօհհէօ , էօհհէօ . . . իշթէ . . . պաշ-
տասը տէյիլ , իլլա պիզիմ տօսթումուզ Սէն
Վալրի :

Գաթէրին պիրազ տիթրէտի , պատէնու
գաթի պիր թավըր ու հարէքէթլէ ,

— Խայր , մէրգումու կէօրէմէմ , տէտի :

— Էօհհէօ , էօհհէօ . . . սէվկիւլիւ գը-
զըմ . . . էօհհէօ . . . մէրգումուն , մախսու-
սէն սանա սէօյէյէնէք պիր շէյի վար տըր :

Մէրգումուն մախսուսէն սէօյէյէնէք շէ-
յի , Թօպէրթէ այիտ օլապիլմէսի թէֆէքթւ-
րիւ , Գաթէրինին եիւրէյինի ալթիւթ իյիէ-
տի : Լաքին , էօյէ օլսա տա օլմասա տա ,
մէրգումէ , քէնտի սիշանլըսընը գուրթար-
մագ թէճրիւպէսինտէ քէնտինէ եարաւմ իթ-
սին իշին . Սէն Վալրիտէն պաշգա քիմէ
միւրածաթ իտէպիլիր իտի :

— Չօգ իյի , մէրգումու կէօրէճէյիմ , տէ-
տի Գաթէրին , րահաթը գալպ իւզրէ :

Պարթիաթ օտատան տիշարը չըգտըզըն-
տա , սէվկինճինտէն , թէքրարէն տագ պա-
շընա պիր տահա վուրտու :

Գաթէրին , նակէնան սօն տէրէճէտէ պիր
զայիֆլիք իտէրէք , վէ թարիֆ օլուն-
մազ պիր գորգուեա տիւչար օլարագ . հէ-
ման բէտէրինի կէրի չըզըրածագ իտի : Լա-
քին Թօպէրթին խաթըր իշին , թէհամմիւլ
իթմէք լազըմ կէլտի . իմտի քէնտինի թութ-
տու , վէ օտա գարուսու թէքրաշէն ալրէ-

աղքտա, հիշ տելի իսէ զահիրէն, թէքմիլ
պիր րահաթը գալպտէ պուլունմագտա իտին

Սէն Վալրի, եալընըգնա իչըրի կիրտի:
Մէրգումուն թափր ու հարէքէթի. թէրէտ
տիւտ իդհար իյէմէքտէ իտի. Մէրգում.
բիայէթ վէ հիւրմէթ իւզրէ Գաթէրինի սէ-
լամլաերպ, մէրգումէյէ տողըռ իլէրուէտի:

— Զօ՞գ ինսանիյեէթլիախիզ Մօնսէյնեէօր.
պէնիմ կիպի պիր Գագըրըն հայի իւզէրինէ
տիւշիւմիւշինիզ տիր, տէտի Գաթէրին,
սուգ պիր թափր ու հարէքէթէտէ:

Սէն Վալրի, նէ եաբաճաղնը շաշըրտը.
վէ կէօղէրի, Գաթէրինին ածնուք վէ տիլ-
պէր ճէմալինի, վէ արգամընտաքի տիվարը
սիւզմէքտէ օլտուղու հալտէ, էլլէրի տախիր
շաբգասը իլէ օյնամագտա իտի:

Գաթէրին, պիր սանտալիէ իւզէրինէ
տաեանմըջ օլտուղու հալտէ, աեագտա տուր-
մուշ, վէ մէրգումուն սէ օլլէեէթէքէրինէ
պէրլէմէքտէ տիր կիպի, կէօղէրի տախիր,
եէրէ պագմագտա իտի:

Սէն Վալրի իսէ, մէրգումէնին մէղքիւր
սուք վէ ասլա պարըշմագ իսթէմէյէն թամիր
ու հարէքէթինի կէօրտիւքմէ, սէօղիւնէ տէ-
վամ իյէմէքլիյին միւմքինսիզիյինի կէօր-
մէքտէ, թափր ու հարէքէթինձէ տէրքեար
օլան նազիթլիյինի զայպ իթմէքտէ, վէ տիլի
տախիր բէրէլէմէտէ տէտի:

Գաթէրինին խասթալը հէնկեամընտա,

մէրգումէ իլէ կէօրիւշմէք իթպալընա նա-
յիլ օլմագ իչին, հաֆթալարնա պէքլէմէյէ
մէնգուր օլմուշ, վէ մէրգումէ հագգընտա
տէրքեար օլան առույղուսունուն, խէեալ իթ-
տիյնտէն զիեատէ զուվիէթլի պիր չէյ օլ-
մասընը կէօրմիւշ իտի. քէնտի տօսթլարը,
պիւցիւք պիր քիպարզանէ օլուուզու հալուէ
սատէ պիր է մանափ գըզընա պու տէրէնէտէ
մէլլան, կէօս ՝ էրմէքտէ օլմասը իչին կ վէ-
ճէքլէր իտի իսէ տէ, նիհաեէթլ ւլ էմր,
քէնտիսի, հէր պիր չէյ մէրգումէյէ ֆէտա
իթմէյէ հազըր պուլունմաղտա իտի:

Խիւլասայի քէլամ, Սէն Վալրի, տէրու-
նի տիլտէն, Գաթէրինի սէվմէքտէ իտի:

— Հագգըմտա բէք սօսւզ տավրանմագ-
տասընըզ, տէտի Սէն Վալրի, եիւրէյինին
աճըսընը իդհար իտիճի սուրէթտէ:

Գաթէրին, պիրազ թէաճճիւպ իյէմիշ
օլտուղու հալտէ, պաշընը եօգարը գալւըր-
աը:

— Սօնւգ մու տավրանմագտաելմ, Մօն-
սէյնեէօր :

— Տահա Գէնա . ասլա մէրհամէթ իթմէ-
կորունուզ :

— Մէրհամէթ իթմէկօրմուեում:

Սէն Վալրի շաբգամընը էլինտէն պէրազ-
աը, վէ ճէմալի կէրմիյէթլէ, մէրգումէնին
էլինի թութտու :

— Գաթէրին, սիզի, եիւրէյիմին աճըսը

Նը կէօրմէյէ միւզթէտիր գըլաճագ կէօզլէ-
րինիզ, վէ տուղունուղ եօ՞գ մու տուր :

— Եիւրէլինին աճրաը սէպէպի պէնմիյիմ :

— Եվլէթ, սէպէպի սիզսինիզ . չիւնքի
պիւթիւն իւմիտէրիմ, վէ պիւթիւն արզու-
յի շէտիտէրիմ, ս'զին իւզէրինիզտէ մէր-
քէզլէնմիշ օլտուղու հալտէ, սիզ ասլա վա-
զիփէ իտինմէյէրէք, պէնտէն եիւզ չէվիր-
մէքտէսինիզ, վէ հէմտէ պիլէռէք քի պէն...

— Մօ՛նսէյնեէօր, էկէր պունլարը պանա
սէօյէմէք իչին պուրաեա կէլտինիզ իսէ,
րէճա իտէրիմ արթըդ պիթիրին . չիւնքի
պունտան զիեատէսինի տիյնէյէմէմ :

Մէրգումէ, գաթիէն վէ սէպաթլա սէօյ-
լէտի : Սէն Վալրի, մէրգումէ քէնտի սէօյ-
լէտիքէրի իւզէրինէ մահճուպ օլուր իւմի-
տի իլէ, ուզուն միւտտէթ, վէ խահիշլէ .
մէրգումէնին ճէմալինի կէօզտէն կէչիրտի
իսէ տէ, ասլա օլ պապտէ պիր ըշրգ կէօ-
րէմէտի :

— Պէնի տիյնէմէյէճէքմիսինիզ :

— Տիյնէմէյէճէյիմի սիզէ սէօյէտիմ

— Հիչ տէյիլ իսէ, պիր իւմիտ իթմէքլի-
յիմէ՝ տախի միւսաատէ իթմէյէճէքմիսինիզ :

— Գմնդի շէյ իչին իւմիտ իթմէք իսթէր-
մինիզ :

— Պիր կիւն, սիզ . . .

— Խայր, խայր . րէճա իտէրիմ սիզէ .
պանա իպրամ իթմէյին . պու տէրէճէտէ

զայիփ պիր հալտէ պունտուզումու կէօ-
րէթէք, պանա իպրամլար իթմէյէ գալգըշ-
մաղլըգ . մէրհասէթսիզլիք տիր :

— Գաթէրին, նիեւազ իտէրիմ սիզէ, աֆվ
իտին պանա . Էօմրիւմիւ հարամ իտէն ա-
լէագա տույղումու պօզմաեա չալըշաճաղմ,
վէ արթըդ անըն իչին սիզէ սըզընթը վիր-
մէյէճէյիմ տիր : Անձագ, պանա աֆվ իթ-
միշ օլմանըզը սէօյէյին :

Գաթէրին, մէրգումուն սատէտիլիյին-
տէն, վէ սէօյէյիշինին միւքէտտէր հալին-
տէն ըիգգաթի գալպէ կէլմէշ իտի :

— Մօ՛նսէյնեէօր, պանա աճը վիրմէքտէ
ուան իպրամլարընըզտան վազ կէչախիշնիզ-
տէ, խօշնուտ օլմուշ օլաճաղմը տըր :

— Մատամ քի էօյէ արզու իթմէքտէսի-
նիզ, իմտի մէզքիւր իսլլամլարըմտան վազ
կէչէճէյիմ տիր : Գաթէրին, պէնիմ ալէա-
գամըն մալի, սիզէ չօզա օթուրմուշ օլմա-
սընը պիլիրիմ : Լաքին, հիչ տէյիլ իսէ գուտ-
րէթիմին տախիլինտէ պուլունան թարգէյի
վլրէճէյիմ տիր :

— Խալընըզ պիր կէօնա թարգլյէ վիրէ-
պիլիրմինիզ :

— Սէօյէյին, նէ՞ եաբաելըմ :

— Բօղէրթ Լանաւիցի սէրպէսթ սալը վէրին
վէն Վալրի թէրէտտիւտէ գալտը իսէ
տէ, պատէհու, սէրպէսթ սուրէթտէ ճէ վապ
վիրտի :

Գալիքը ին, մէրգումուն ախզ ու կիրիքթ օլոնմասը մատաէսինտէ, ասլա մէտիսլիմ օլմաելպա, օլ պապտէ պիլիւնահ պռլունիսգտաելմ:

— Հէր նաւըլ օլմուշ օլուր իսէ օլսուն, սիզին թէէսիրինիզ, մէրգումու գուրիմարապիլիր:

Սէն Վալրի, շիւրհէ խղար իտհճի սուրբաէ պաշընը սալլասը:

— Մէրգում ալէջհինտէ օլան ազդիեազ, ազըր պիր ազգէնեաթ տըր, վէ . . .

— Օ՛Փ, էլ վէրիր արթըր, Սօնսէյնեէ օր, էլ վէրիր, սիզին փիրէնէք թարզիէնիզին չօգլուդ պիր գըյմէթի պուլունմամագտա տըր:

— Սօնունա գատար տիյնէյին պէնի, ազգիեաթ ազըր տըր, վէ պիթիւն թէէսափրիմին, մէրգումու գուրիմանեա քիփայէթ իտէպիէնէյինէ շիւրհէ իթմէքտէյիմ: Էաքին, Գալիքը ին, սէնին խաթըրն իչին, մէզքիւր թէէսափրիմ լիէ: Էլիմաէն կէլափի գատար Յօպէրթին խէլունա չալըչաճազըր:

— Օլ պապտէ չալըչաճազմզմընըզ,

— Էկվէթ, մէրգումուն խէլատընա չալըչաճազըր իչին, Ալլահ տախի շահիս օլուն շոլուն:

— Ա՛հ, մէրգումու գուրիմաբազզընըզտա, սիզի սէվէճէյիմ ափր:

— Սէվէճէքմիսինիզ:

— Եվկէթ, պիր գըզ գարընտաչ մագամընտա սիզի սէվէճէյիմ ափր:

— Հաթիւա օլ գատարը իչին տախի, սիւն միթէշէքիր օլաճազըմ տըր:

Սէն Վալրի, քէմալի կէրմինէթլէ, Գալիքինին էլինի պուն իցչափ: Դաթէրին, էլինի կէրի չէքմէտի, հաթթա մէզգիւր նէզգաքէթ ալչամէթինտէն ճանը ըըգըլմը, տըր աէյի տախի կէօրինմէտի: Մէրգումէ, Յօպէթին դուրթարըլաճազըր իւմիախնտէն թահրիք օլմուշ, վէ պիր ան էվկէթ, Սէն Վալրինին քէնտի մէմուրինէթի ինքասընա գոչմասընը կէօրմէք արզուի չէտիտինտէ պուլունմագտա իտի:

— Օլ խուսուստա, տէր հալ իշէ միւպաշրէթ իտէնէքմիսինիզ:

— Էվկէթ, վէ հէմտէ, սէնին իչին օլ պապտէ չալըչաճազըր իւգէրինէ սիզէ մալիւմագի վիրմէյէ տախի կէլափի:

— Եվկէթ, Էվկէթ, Էկէր իսթէրսէնփա, Էէր կիւն կէլին: Նէ եարմագտա օլտուլունու խապէրինի ալմոզ իչին, պիւյիւք պիր մէրագտա պուլունաճազըր: Տօպէթ Լանտրի, թէքրարէն սազ սէլիմ պանա թէսլիմ իտիլմէտիքնէ, բահաթ եիւզի կէօրէճէյիմ հօդ տուր:

Իշէ պու սուրէթլէ մուգավէլէյէ կիրիւթիպ, Սէն Վալրի, քէնտինի էսիր իթմիշ վէ ուզրունա քէնտի ճանընը տախի թէհիւ 23

Քէյէնգօյմանա հազըր պուլունմուշ ոլտուղու
գատըն իւէ, հէր կիւն կէօրիւշէպիլէճէք իտի:

Մէզքիւր մուգավէլէ, Գաթէրին իւին
թէնլիքէլի պիր մուգավէլէ իտի, Սէն Վալ-
րի հէր տէֆա քէնտի խանէսինէ կէլտի-
յինտէ, Գաթէրինի, պիր իշթիեագլա քէն-
տինէ պէքէլէմէք հալինտէ պուլմագտա ի-
տի, Վագաա, Գաթէրին, անճագ Ռօպէրի
հագգընտա խայըրլը պիր խապէր ալմագլըդ
արզուսի վէ իւմտի լէ, Սէն Վալրինին
կէլմէսինէ կէօգէթլէր իտի իսէ տէ, Ռօպէրի
Լանտրի քէնտինտէն աեըրըլմըց, վէ անլն
եէրինէ, քէնտի ալէագասը իւզէրինէ սիւ-
քիւթ իթմէքլիյէ սէօլ վիրմիշ օլան Սէն Վալ-
րի, պիր նէվի ըիաեէթինի իւթրզամ իյէմին
իտի:

Սէն Վալրի, քէնտի սէօղինիւ թութ-
տու, ալէագասը իւզէրինէ հիչ պիր սէօլ
աշմամագտա իտի. Լաթին հէր կիւն մէր-
գումէյի կէօրմէքտէ, վէ հէր կիւն Գաթէ-
րին, մէրգումուն եիւրէյինտէ եանմագտա
օլան աթէշին իւզէրինէ, եէնտիէն եէնի եալ
տոլտուրմագտա, վէ անը տահա զիեատէ
բարլաթմագտա իտի.

ՊԱՊ 15,

ՖէնԱ ԽԱՊԷՐԼէԲ

Սէն Վալրի, պաշգա պիր խուսուս հագ-
զընտա տախի Գաթէրինէ իթտիյի վատին-
տէ սատըգ պուլունտու, Մէրգում, Շօ-
պէրթին խէլասընա չալըշմագլըգ զըմնընտա
ինմալ իթմէտիթտէին պաշգա, օլ պապէէ
սէօլ վիրտիյի այնի կիւնիւ, տէր հալ կիտիպ
Ապէյի պուլտու:

— Լանտրիյի Պասթիյտէ մահ-
պուս իթտիրտին, էոլէ տէյի մի ափր:

— Եվկէթ աղիզիմ, վէ մէզքիւր խըտմէ-
թիմ իշին, պանա թէշէքիւր իթմէտինիզ:

— Նէ զաման մէրգումու թէքրարէն մէզ-
քիւր մահապէտէն չըգարրրան, օլ վագրթ
սանա թէշէքթիւր իտէճէյիմ տիր:

Մօնսիէօ լ'Ապէ, սիեահ գաշլարընը եօ-
դարը գալտըրաը, պատէհու, տայիմա էլին-
տէ պուլունտն էնֆիյէ գութուսունու աչըպ,
պիր բարմագ էնֆիյէ իլէ քէնտի թէաճճի-
կինի տէֆ իթմէք իսթէտի:

— Մէրգումու թէքրարէն մահապէստէն չը-
գարաելմ մը:

— Եվկէթ:

— Պէն, կիմէ կիւնտիւղ հասէտինի չէք-

մէրտէ օլտուղուն ճէնանընըն պուլունտու-

լու մաղարա աղղոնտա, պիր աժտէր կիպի

պէքէյէն Լանտրիյի չէքիպ պիր թարաֆա

ալտըմ քի , մէրգումէյէ սահիպ օլասըն տէ-
յի : Մէզքիւր աժտէրի թէքրաբէն կէրի կէ-
թիրմէզտէն էվիլէ , էօյլէ պիր ապէս թէ-
շէպպիսաթա գալզըշաճագ պիրազ հագզլը
պիր սէպէպ կէօրմէլիյիմ :

— Պէն էօյլէ իսթէեօրում :

— Էօյլէ իսէ , զաթէն մէրգումէյէ սա-
հիպ օլմուշուն տուր :

— Խայր :

— Մէզքիւր աժտէրի ոէրպէսթ սալը վիր-
տիյնտէ , մէրգումէ , սէնին օլմազլզա սէօզ
վէրտի՞ մի՞ :

— Խայր :

Ապէ Լաթուր , պիթթէտրին արթմագտա
ոլան թէածնիւպինի տէֆ իթմէք իչին , պիր
բարմագ տահա էնդիյէ չէքտի :

— Էօյլէ իսէ , նէ խուսու ստա սէօզ վէրտի :

— Հիչ պիր խուսուստա :

— Եյ սէն նէ սէօզ վիրտին մէրգումէյէ :

— Թօպէրթին խէլասը իչին , պիւթին
թէէսիրիմի մէզգըյի իճրայէ գօյմանա

— Հըմ , տիմէք տիր քի , մէրգումուն
սէրպէսթ սալը վէրիմէսինի , եանի ոլաշդա
պիր թապիր իւէ սէօյլէյիմ մէրգումէտէն
վազ կէչմէքիյի արդուէմէքտէսին :

Սէն Վալրի , տիրսէյինի թրաբէղանըն
իւզէրինէ վաղ իյլէնէրէք , աճը վիրինի պիր
կէօրինիւչէ զարչը օլսուն կիսիի , էլի իւէ
տախի , կէօղէրինի գաբատը , վէ :

— Նէ՝ սիմէք իսթէտիյիմի , պէն տախի
պիլմէերում տէտի , աճը սուրէթտէ :

Ապէ Լաթուր , պիր վուրուշլա , էնֆի-
յէ գութուռունուն գաբաղընը գաբատը .
մէրգումուն ատէթինաէն իտի քի , մախսուս
պիր պուլուշ իթմիշ օլմազլըդ խէեալընտա
պուլունտուլու նէնկեամտէ , էօյլէ պիր վու-
րուշլա , էնֆիյէ գութուռունուն գաբաղընը
գաբատը իտի : Ապէ , կիւլիւմսէտի , վէ :

— Բօպէրթ սալը վէրիլէճէք տիր , տէտի :

Սէն Վալրինին ադըլը պաշընա կէլտի , վէ
մէզքիւր մատտէտէ չօգ իլէրու կիթմիշ օլ-
մասը իչին , էաէֆ իթմէքտէ տիր տէյի կէօ-
րինտիւ :

— Նէ՝ դէման սալը վէրիլէճէք տիր :

— Նէ զէման Գաթէրին սէնին օլուր իսէ :

— Մէրգումուն գուրթուկմասը իչին , քէն-
տի թէէսիրիմի մէզգըյի իճրայէ գօյմանա
սէօզ վիրմիչիմ տիր :

— Չօգ իյի . եինէ սէօզիւնտէ տո՛ւր : Սէն
պիլիրսին քի , Պասթիյտէն ատամ տիշարը ալ-
մագլըդ , գօլայ պիր չէյ տէյիլ տիր . հաթ-
թա օլ պապտէ մուգափփագ օլունունձանեա
տէկին , տիշարը ալընմագ իսթէյէն ատէմ
տախի , էօլէպիլիր :

— Էօլմէք մի . նէ՝ տիմէք իսթէերուսուն :

Ապէ կիւլիւմսէյէրէք , պիր դաշ սանիեէ
գաբատը , տիք տիք Սէն Վալրինին կիւղիւնէ
պադտը :

— Պիր առէմ, էպէտի սուրէթտէ եաշամազ :

— Լա՛թուր, նէ սէօյլէտիյիմի անլա, մէրս գում, Պատթիյտէն չըգարըլմալը տըր, ոլ պապտէ, պիւթիւն թէկսսիրիմի, մէզգըլի ինրայէ չօւանալը՝ տըր :

Սէն Վալրի, պունու սէօյլէտիքտէն սօնրա, օտա դաբուսունտան տիշարը չըգտը,

Ապէ Լաթուր, եալընըզ գալուզգտա, աեղա, գալուզգ, պիւյիւք այնալարտան պիրսի իշինտէ, քէնտինի սէյր իյլէտի, վէտէնչթի, սուրէթտէ կիւլիւմէտի . մէզգիւր կիւլիւմէյիշինտէ, չէյթանկարա, մախսուս պիր հալ միւշահէտէ օլուննագտա իտի :

«Մէրգումու Պասթիյտէն չըգարաեր՝ մ մը, տէտի Ապէ քէնտի քէնտոյէ. հըմ, պէն մէրգումու օրաեա աթանա տէկին, նէ՛լը չէքտիմ. պունտանտա պաշգա, պէնիմ ազիզ Գօնթում, օյնատըլըմ օնուն սէնին իշին օլմաեըզ, կլա պիղզաթ քէնտիմ իշին տիր, Պօպէրթ Լանտրի, շիմտի նէրէտէ պունտանմագտա իսէ, ապա քէնտի րահաթլըլընա տօգունուլմագուլըն, մէզգիւր մահէլլտէ պըրագըլաճագ տըր » :

Սէն Վալրի, Գաթէրինէ վիրտիյի սէօդիւնէ սատըգ տուրմագ արզուլէտի. մէրգում, Գաթէրինէ սատըգ տուրմագտաերմ տէյի, քէնտի քէնտոյէ գմստըրմագ իսթէտի, հալ

պու քի, Լանտրինին խէլասը իշին, Գիթէն հիչ պիր շէյ իթմէքտէ տէյիլ իտի, Պաշ վիւքէլաեա կիտիպ, Պօպէրթին խէլասը իշին սէօզ իթմէտի տէյիլ լաքին մէրգումուն գուրթարըլմասը մատաէսինի պաշա չըգարմագլըզ, քեամիթէն Ապէ Լաթուրա թէրք Եյլէմրշ իտի :

Լաթուր իսէ, ոլ պապտէ հիչ պիր թէտպիր էլէ ալմաեըզ, Սէն Վալրինին այրըւմասընտան պէշ տագըգա սօնրա, Պաշ Վիւքէլա տախի, մէզգիւր մատէյի պիւսպիւթին ունութմուշ իտի :

Սէն Վալրի, պէօյէ պիր հիյէյի շէրի իւլէ, կիւեա քէնտի վատինի իճրա իտէր, վէ հէր կիւն Գաթէրինի կէօրմէյէ կիթայիշինտէ, պու կիւն հիւքիւմէթին Փիլանճա աղասը իւլէ կէօրիւշտիւմ, շէօյէ կիւճիւքէր, վէ շէօյէ իւմիալէր վար տըր տիհէրէք, Գաթէրինի ալտաթըր իտի :

Մէրգում, Գաթէրինի սէվմէքտէ օլառուղունտան, պաշգա տիւրլիւ պիր հարէքէթտէ պուլունամաեըզ, ալչագլըղնա վէ եալանճըղնա տախի, զայիֆլիք իսմի վէրիպ, քէնտինի թէսէլլի կյլէտի :

Պու սուրէթիէ, Սէն Վալրի, հէր կիւն Գաթէրինին եանընա կիտիպ կէլմէքտէ իւլէն, իխթիեար Պարթիսթ, նիհայէթ իւլէմր, մէրգումուն նիհէթի ասլիսինի գէնմէյլէտի . վէ էպէլ էմիրտէ, քէնտի գըզը-

նըն հալի իւզէրինէ , տիւչաբը առհեքթ օլու տու իսէ տէ , Աէն Վալրի , պիր գաչ մէօդ իլէ մէրգումուն գօրգուլարընը թէսքին ից լէսի :

Լաթուր , իշլէրին կիտիչն նէթիճէսի իւզէրինէ թէսմին օլուուշ օլտուղունաան , քէնտիսի , աննագ կէրուտէն պիր սէլիթճի օլուու , վէ մէ զբիւր եօրկունուգլարըն միյզէլէրինի , նիհայէթ իւլ էմր քէնտիսի նէյէճէյի խօշնուտիեէթի իլէ , կէւլիւմսէ մէքտէ իտի :

Պու սուրէթլէ իւչ այ կէչտի , լաքին Լանարի հէնուզ գուրթուլմատը . տէօրթ այ կէչտի , եինէ հալէա մահպէտէ իտի :

Գաթէրին իսէ , ճէմալինտէ ասլա րէնք գալմամըւ , վէ իւմիտլէրինին պօչա չըգմըւ օլմասը իլէ , պիրթէտին խասթալանմագտա . վէ քէնտինէ օլունան վատ իծրա օլունմագտա իտի . Աճէպա օլաճաղը տախի վար մը իտի :

Սէն Վալրի , հէր կիւն Գայնէրինին խանէսինէ կիթմէքտէ իլէն , պիր կիւն կիթմէտիյինտէն , Գաթէրին թէաճճիւպտէ զալտը . լաքին , Թօպէրթին խէլասը իլին ֆէփէլատէ պիր ճահա ու իդտամաթտա պուլունմասը իւմիտի . վէ պէլքի անըն մահպէս գաբուլարընը տախի աչմագլա մէշդու պուլունմասը խէեալի իլէ , մէրգումուն օլ կիւնիւ կէլմէմէսինտէն , պիր նէվի սէվինճ տախի տուցտու : Աէն Վալրի , ֆէրտասը կիւ-

նիւ տախի կէլմէտիյինտէ , Գաթէրին ալթիւսթ օլտու . օլ կիւնիւ , իւմիտ իլէ գօրգու , պիրիպիրինէ գարըշմըշար իտի : Մէրգումուն իրի կիւն իւսթ իւսթէ կէլմէմէսինէ , նէ մանէա վիրմէլի իտի . Իխթիեար Պաթթիսթին ակիշխւննէսի տէ պաշգա իտի : Գոնթ ալ Սէն Վալրի , ըէնտի գըզընը ալմաեա սէօդ վիրմիշ իքէն . մէրգումուն պէօյէճէ ղայպ օլմասընը կէօրտիքտէ , նամուսունա էմնիշէթ իթմէքթիքտէ ալտանմըւ օլմասընտան գօրգտու :

Խչիւննիւ կիւնիւ էօյլէ վագթի օլտու . հէնուզ Սէն Վալրի , նէ քէնտիսի կէլմիւ , վէ նէ տէ պիր խապէր կէօնտէրմիւ իտի :

Էօյլէտէն պիր սաաթ սօնրա , Պաթթիսթ , Քէնտի գըզընըն իւմիտ վէ շիւրհէ իլէ պէքթէմէքտէ օլտուղու օտասընա կիրտի . Մէրգումուն , Քէնա խապէրլէր եիւքիւ ալթընատա պուլունմուշ օլմասը , հարէքէթինտէն պէլլի օլմագտա , չիւնքի , բէք աղըր աղըր պաշընը օվալամաղտա , վէ տիւշիւնմէքտէ իտի :

Գաթէրին մէրգումուն եիւզիւնէ պագտուգտա , Թէնա պիր հալ վազը օլուուշ օլմասընը անլատը :

— Սէօյլէ . բէտէրիմ :

Մէրգումէ . էլլէրինի պիրիպիրինէ կէվերիպ , տիզինին իւզէրինէ գօյտու . վէ ֆիրեալ իտիճի պիր պագըշ , օըգըւմըշ տօտագտար , վէ ըէնկսիզ պիր ճէմալ իլէ , քէնտինէ

սէօլէնէնէք ֆէնա խապէրլէրի տիյնէմէյէ
պէքլէտի :

Պաթթիսթ , մէրգումէնին մէզքիւր հա-
լինտէն աեղլարագ , սէօլէյէնէքլէրինին ,
գոլայլըգլա սէօլէնիր շէյլէր օլմատըզընը
անլատը : Մէրգում , գըզընըն իւզէրինէ չըւ-
տրըմագտա իտի , վէ էկէր միւմքինի օլաս ,
մէրգումէյէ աճը վիրէնէք հավատիսինի ,
սէթր իտէր իտի : Նիհայէթ իւլ էմր , մէր-
գում . քէնտինէ պիւյիւք պիր ճէսարէթ վի-
րէրէք . վէ պիրազ տախի ընչկըրարագ ,
միւքեալէմէսինէ պէտ վէ միւպաշէրէթ իյ-
լէտի :

— Ե՛վատըմ . ֆէնա խապէրլէր վար տըր :

— Պիլիրիմ :

Գաթէրին սօուգ գան իլէ , վէ տույզու-
սուզ սուրէթտէ մէզքիւր ճէվապը վէրմին
իտի :

— Գըզըմ . մէզքիւր խապէրլէր . . . մէզ-
քիւր խապէրլէր . . . Մօնսէյնեէօրէ այիտ
տէյիլէր տիր :

— Պիլիրիմ :

— Մէզքիւր խապէրլէր . . . մէզքիւր խա-
պէրլէր . . . Բօպէրթ Լանտրիյէ այիտ տիր-
լէր :

— Պիլիրիմ :

— Նիմտի , բէք ֆէնա խապէրլէր տույ-
մագլըզա թէհամմիւլ իտէպիլիրմիսին :

— Սէօլէ :

— Բօպէրթ . . . Բօպէրթ . . .

Լաքին Պաթթիսթ , «Բօպէրթ»տէն սօն-
րա սէօլէյէնէքլինի , հիչ պիր սուրէթլէ սէօյ-
լէյէմէմէքտէ . վէ էլինի , աղըր աղըր պա-
լընըն իւզէրինտէ տոլայթըրմագտա իքէն ,
հէման տէհշէթի գեամիլէ իլէ , գըզընըն ,
սօուգ , վէ մէրմէրվարի ճէմալինի պիւզմէք-
տէ իտի :

— Սէօլէ' , աէտի մէրգումէ թէքրարէն :

— Բօպէրթ . . . Բօպէրթ . . . էօլմիւշ տիւր :

— Էօլմիւշ տիւր , աէտի Գաթէրին տա-
խի , շաշգըն մագամընտա ազս իտէր կիպի .
Վէ տիգ տիգ բէտէրինին եխւզիւնէ պագ-
մագտա օլտուղթւ հալտէ , օթուրտուղու-
նէրտէ գալտը :

Գաթէրինին ճէմալի իւզէրինտէ պուլու-
նան , չիզկիլէրաէն հիչ պիրիսի եէրինտէն օյ-
նամատը , հաթթա , սէսինտէ տաթիթ պիր
տիթրէյիշ կէօրիւնմէտի : Էօյլէ կէօրիւնիւր
իտի քի , մէզքիւր ֆէնա խապէրլէր , մէր-
գումէ իշին , հէփսինի պիրտէն , տէր հալ ,
անլաեամաեածագ տէրէճէտէ պիւյիւք պիր
ֆէլաքէթ խապէրի իտիլէր :

Բէտէրի , մէրգումէնին հալինտէն , սօն
տէրէճէտէ տիւչարը տէհշէթ օլտրտգ :

— Ահ , Եվլատըմ , պաղըրտը , պու խա-
պէրլէրի , բէք անայիս սուրէթտէ գապուլ
իթմէքտէսին :

Գաթէրին , մէրգումօւն սէօլէտիթէրի-

նի տույմամբ կիպի կէօրիւնտիւ , լաքին
մէրգումա ճէվապ վէրիր կիպի ,

— Պօպէրթ էօլմիւշ տիւր , աէտի :

Մէզքիւր իւչ լուղէթէրին , տօնուք թէ-
լաֆֆուզնտա , ֆիզան ու ֆիրեատ պաղ-
րշլարընտան զիեատէ , պիր աճը էսէրի պու-
լունմադտա իտի :

Պարթիսթ , քէնտի գըզնըն ագլը պա-
շնտան կիթմիշ տիր զանը իլէ , տիթրէտի .
վէ Մարիկի ըլըրըպ , մէրգումէնին մուա-
վէնէթի իլէ . Գաթէրինի , օտառնա կէօ-
թիւրտիւ :

Մէրգումէ , գան թութուլմաօնտան ա-
երլըր կիպի , քէնտինէ կէլտի , վէ բէտէրի-
նին էլինտէն թութարագ , կապանի սու-
րէթտէ , մէրգումուն եիւզիւնէ պագմաեա
պաշլատը :

— Ա՞հ սահի՞ն մի տիր , բէտէրիմ , եօխսա .
անճագ պիր ըիւեա մը կէօրմիւշիւմ տիւր .
սէօյլէ :

— Հէյ վա՞ն , սէվկիւլիւ զըզըմ , սահին օր-
մասընը պանա սէօյլէմիշլէր տիր :

— Քի՞մ սէօյլէտի :

— Սէն վալլի . Մէրգումուն պուրաեա
կէլմէմէպինին օտախի սէպէպի պու օլմու
տուր : Մէզքիւր միւքէտէր խապէրի սանա
կէթրէպիլէմէք գատար ճէսուրլուզու պու-
լունամամբ :

— Գաթէրին եիւզիւնիւ չէվիրիպ , օտառը-

նա կիրաի , վէ գաբուեու տախի քիլիտլէտի :

Մէրգումէ ախշամա գատար , գաբուեու
հիչ պիր քիմսէյէ աշմանարագ , մէզքիւր օ-
տատա գալտը . վէ ախշամընը , օտատան տի-
շըրը չըգտըլլնտա , էօլիւ կիպի պէմ պէ-
ևագ քէսիլմիշ իտի իսէտէ , էօյլէ պիր րա-
հաթը գալու իզհար լյլէմէքաէ իտի քի , եիւ-
րէյինի բարալաեան աճընըն շիտաէթի , պէն-
զինտէն պաշգա հիչ պիր ալէամէթլէ անլա-
շըլամազ իտի :

« Պօպէրթ էօլմիւշ տիւր » :

Իշթէ մէզքիւր իւչ լուղէթ իտի քի , քէն-
տի կէնճ էօմրիւնիւն բարլագ րիւեալարընը
մահվ իյլէմիշ , վէ իւմիտ վէ շազլըգ գաբու-
լարընը , էպէտի առորէթտէ քէնտինէ գար-
ը գաբամըշ իտի :

Պարթիսթ մէրգումէնին եիւզիւնէ պագ-
տըգտա , թէքրարին տիթրէտի . վէ մէրգու-
մէնին ֆիղան ու ֆիրեատ գօքարմասընը ,
պաերլմասընը , վէ մէյեռուսիյեթ պազլըշ-
լարը իլէ , խանէյի ալթ իւսթ իյլէմէսինի
կէօրմէք իսթէտի : Մէրգում , քէնտի զըզը-
նըն , էօլիւլիրէ մախսուս օլան մէզքիւր
տէհշէթլի սուսլուզու եէրինէ , պաշգա հէր
նէ հալ կէօրսէ , խօնուտ օլաճագ իտի :

ՊԱՊ 16,

ԵՒԽՐԵՔՍԻԶ ԵԼ

Պէրրագ պիր եազ սապահըսը կիւնէշի ,
տէնիզէ տողրու ադրպ կիթմէքտէ օլան Աչն
ըրմաղընըն ուժաճըգ տալղալարընը , վէ թօն
նէօ նամ քէօրիւնիւն պիր թարաֆընտա
պուլունան խանէլէրին բէնչէրէ ճամլարընը
բարլաթմագտա օլտուղու հալտէ . բէրու-
գաճը թուրէ տախի , եա հէր թարաֆընը
կիւնէշէ կէօսթէրմէքլիքտէն հազզ իթար-
յինտէն , եախօտ միւշթէրի կէօզէթմէքտէ
օլտուղունտան , քէնտի տիւքքեանը գաբու-
սու տիշարընտա տուրմագտա իտի :

Պէեազ Պիրատէրէրին ճին ագըլլը սըրբտա-
ըլ օլան մէրգում ֆէթին բէրուգաճը , քէնտի
մէզգըսը պիւյիւքլիյիւ ալթընտա եզիլմէք-
տէ տիր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի . չիւնքի ,
ըլպուլ քէնտինէ եազլաշըլընտա , տէրին
թէֆէքքիւրէրէ տալմըշ օլտուղունտան ,
առա ֆարգընա վարամատը :

— Թուրէ , բիւեա՞ մը կէօրիւեօրսուն ,

— Տիւշիւնիւեօրում , Ծըպուլ :

Իքիսի պիրտէն , տիւքքեանըն իչէրիսինէ
կիրտիւր . վէ ըլպուլ , թրաշ օլաճտգ ողը
կիպի , այնանըն էօնիւնտէ պուլունան սան-
տալիէ իւզերինտէ օթուրտու իսէ տէ , Թու-
րէ , առա մէրգումու թրաշ իթմէքլիք նիս
չանէլէրի կէօսթէրմէտի : Ծըպուլ , անէպա

թրաշ օլաելմ մը օլմաելմ մը կիպի , չէնէ-
սինի օխշամաեա պաշլաելպ , ալչագ պիր
սէս իլէ տախի , չէոյլէս սէօյլէտի :

— Թուրէ , օլ պապտէ հիչ պիր շէյ տու-
եամատըն մը :

— Խայր , հէնուգ հիչ պիր շէյ տուեամա-
տիմ :

— Հըմ , մէրգումուն , պիզիմ իչլիմիզաէն
ախըրըլպ կէօթիւրիւլմէսինտէն պէրու , օն
իքի այ օլտու :

— Մօնսիէօ լ'Ապէ Լաթուրուն , Լանտ-
րինին էօլմիւշ օլմասընը պանա խապէր վիր-
միշ օլմասընտան պէրու տախի , թամ տէօրիթ
այ կէչմիշ տիր :

— Եկէր Լանտրինին էօլմէսի սահին իսէ ,
օլ պապտէ ղայէթ քէնա պիր օեուն օյնան-
մըշ օլմալը որը :

— Օնա չիւրհէ իթմէք իսթէմէզ :

— Լաթուր , ասլա էօյլէ պիր շէյ սէօյ-
լմէտի մի քի , պիր ֆէնալըգ իճրա խտիմիշ
եախօտ խտիլմէմիշ օլմասընը , անտէն տէրք
ու ֆէհմ լոտէյիտին :

— Զաթէն սանա պէեան իթմիշ օլտու-
ղումտան զիեատէ պիր շէյ սէօյլէմէմիշ տիր .
եանի , եալընըզ , Լանտրինին . քէնտի մահ-
պէսինտէ պիզզաթ քէնտի պօնունպաղըը
իլէ պօղուլմուշ պուլունտուղունու սէօյլէ-
միշ տիր :

— Զէվալլը Լանտրի :

Ծըպուլ , միւքէտտէր թէֆէքքիւրէրէ

տալարադ , պաշընը աշաղը ասոր ,
Քէնտի քիւչիւնէք պէտէնինին թէէսնի-
րինի , հէր խուսուստա , զայէթ եիւքսէք
հալ ու կէօսթէրիւնէր լլէ մահվ իզէմէյէ չա-
լըշան թուբէ , գըրալվարի պի՛ թարդտա ,
Գօլարընէ , խաչվարի կէօյսիւ իւզէրինէ գօյ-
տու , վէ պաշընը տախի , միւմքին օլապիւ-
տիյի տէրէնէտէ եիւքսէլթտի , վէ ,

— Եսթէր իտիմ քի , հագըդաթի հայի
պիլմիշ օլաս իտիք , տէյի պազըրաը պիր-
տէն պիրէ , վէ պիր հիտտէթլէ ,

— Պէն տախի էօյլէ լսթէր իտիմ ,

— Պէն , ոլ վագըթ , Լանտրինին ինթի-
գամընը ալըր իտիմ :

— Սէն մի ինթիգամինը ալըր իտին ,

— Եզգէթ , պէն էկէր էլիմ իլէրի վար-
մաղ , եախօտ եիւրէյիմ ախթրէր տէյի զանն
իտէրսէնիդ , եանըլըրսընըզ , Հէր հափթա
պիրէր կիւն . Մօնսէյնեէօր լ'Ապէնին էօմ-
բիւ , պէնիմ էլիմտէ տիր :

— Նէ՝ զաման ,

— Մէրգումու թրայ իթտիյիմ զաման ,

— Էյ սօնրա :

— Բէհ , բէք խափիֆ պիր եանլըշւըգ ,
ուսթուրանըն պիր ազաճըգ դայմաոը , հէր
պիր շէյի պիթիրիր :

— Սուս ոլ , սէն էօյլէ պիր շէյ եաբա-
ճագ ատէմ տէյիլսին ,

— Պիրատէրիմիզէ սահինէն էօյլէ պիր

Փէնալըգ էթմիշ օլմասը իւզէրինէ թէէմին
ոլմատըգնա , էօյլէ պիր շէյ իթմէք նիեէ-
թինտէ տէյիլիմ :

Օլ հէնկեամուէ , ժագ Լըկրան տախի ի-
չէրի կիրտի :

Մէրգումուն ձէմալի , Ըըպուլունքի կի-
պի , գարարինըլը վէ միւքէտտէր պիր հալ-
տէ իտի :

— Պիր հավատիս կէթիրտին մի պագա-
լըմ , տէտի Ըըպուլ խահիցէ :

— Եզգէթ :

— Եյի՝ հավատիս մի :

— Խայլ , ֆէնա հավատիս տիր :

— Քիմէ՝ այիտ տիր :

— Լանտրիյէ : Արթըգ , մէրգումուն էօլ-
միւշ օլմասը հազըընտա շիւբհէ իթմէք հա-
միլ տէյիլ տիր :

— Խա՞սըլ :

— Մէրգումու տէր խաթըր իթմէքիյէ
էկրինտէն զիեատէ գուզէթիի սէպէպէրի
պուլունմասը , վէ մէրգումուն , քէնտի մէ-
զարընտան լըգըպ թէքրարէն հաեւաթ պու-
մասընա իւմիտվար օլմասը լազըմ կէլէն
շախս տախի , արթըգ մէրգումու ունութ-
մուշ տուր :

— Քիմի՝ անլաթմագ իսթէրսին ,

— Գաթէրին Տիւգալը :

— Նէ՝ , մէրգումէ պիւթիւն իւմիտինի
շաթ լիլէմիշ մի տիր :

— Տիյնէ՝ յին պէնի . զիհնիմտէ պիր ըշըգ
բարլամենտա տըր . վէ պիր խայինլիք գո-
գուսու ալբեօրում : Պիրազ սապը իտին քի ,
թուբէնին գաֆասը , զըմէթլի պիր շէ մի
տիր տէյիլ մի տիր , անլաեասընըգ :

— Աէօյէ պագալըմ :

— Վրդիմ ևանտի Պիրատէրիմիզ , առու-
գաղա տիւշիրիւլմիւշ , վէ Պասթիյէ աթըլ-
մըշ տըր . լաքնն նէ իչին օմասընը պիլի՛ր-
միսինիզ :

— Իշթէ մէսէլէ օնտա տըր ա :

— Պունու իյի սէօյէտին , ևը կրան . Իշ-
թէ մէսէլէ օնտա տըր , վէ պէն անըն ճէվա-
պընը վէրէպիլիրիմ :

— Աէ՞ն մի :

— Եվկէթ պէն , եանի Թուբէ :

— Ել , ճէվապընը վէր պագալըմ :

— Մօնիէօ լը Գօնթ , Գաթէրին Տիւկա-
լը սէվմէքտէ իտի . ևանտի անըն իչին Պաս-
թիյէ աթըլալը :

— Թամամի , էօյէ տիր , տէտիլէր Ծբպուլ
վէ ևըկրան իքիսի պիրտէն :

Մէգքիւր մուվաֆֆագըյէթ իւզէրինէ ,
բէրուգաճընըն զուրուրու , տահա զիեատէ
եիւքսէլատի . վէ ուֆաճըգ վիւճուտաւ , էհէմ-
միյեէթ ըիւզկեարը իլէ շիւմէքտէ տիր կիպի
կէօրիւնտիւ :

— Նիմտի անլատընըգ ա . ևանտի , առ-
լա մուհաքէմէ իտիլմէքսիզին , վէ հագգըն-

— Եալընըգ օլ գատարը տէյիլ . հաթթա
էվլէնիեօր պիլէ :

— Քիմի՞ն իլէ :

— Իխթիեար Պարթիսթին շիւբհէսիզ սու-
րէթտէ զանն իթատիյի կիպի . ֆէնա բազար-
լըգ տէյիլ . մէրգումէ , Մօնիէօ լը Գօնթ
տը Սէն Վալրի իլէ էվլէնիեօր :

— Իյի պիլի՛րմիսին :

— Պէն , Սէրիզէթտէն տույտում . մէր-
գումէնին , պիւթիւն տիւյիւն հազըրլըգլա-
րընտան մալիւմաթը վար տըր :

Ծըպուլ ինֆիալընտան նաշի , ասլա պիր
թէանձիւպ ալէամէթի կէսոմթէրմէքսիզին ,
ահաղա գալգաը , վէ ,

— Էօյէ իսէ պիլի տէ օլ պապաէ օլան
իւմիտիմիզի գաթ իտէպիլիրիզ տէտի :

— Տահա պէքլէյին , Պիրատէրլէր :

Պունու սէօյէեէն , Թուբէ իտի . վէ ճէմ-
տէ , գըրալվարի պիր հէյեէթլէ սէօյլէմիշի-
տի :

Ծըպուլ վէ Լըկրան , զայպ իթմիշ օլտուգ-
լարը տօսթլարընըն գատէրի իւզէրինէ , բէք
միւքէտատէր պիր հալ քէսալ իթմիշ օլտուգ-
լարընտան , Թուբէնին մէզքիւր թափր ու
հարէքէթի իւզէրինէ կիւլէճէք եիւրէքլէրի
գալմամըշ իտի :

— Նէ՞ սէպէպլէ պէքլէեէլիմ , տէյի սի-
ւալ իյլէտի Լըկրան , պիր շիւբհէ իզհարը լ-
լէ :

տա հիշ պիր սօրկու սիւալ օլունմագսըզմն ,
մահպուս խորիսի , նիշին , պիլիրմախնիզ :
Զիւնքի , Մօնախէտ լը Գօնիթ , նուփուզ ու
գուտրէթ սահիսի , վէ Մօնաչյնեէօր և Ապէ
տախի , շէյթան խորի :

— Եյ սօնրա .

— Հը . Գաթէրինին ագլը Փիքրի , հա-
լէա Լանտրինին իւզէրինտէ օլտուղունտան ,
Լանտրի եաշատըգծա , Գօնթա թէսլիմ օլ-
մաեանագ իտի . վէ իշթէ պու սէպէպլէ ,
Լանտրի էօլմիւշ տիւր :

— Ել պունտան նէ՞ նէթիճէ ըբգար .

— Պունտան շու նէթիճէ ըբգար քի ,
Լանտրիցէ գէնա պիր օնուն օյնանմըշ տրը .
Վէ պիզ , Պէեազ Պիրատէրիէր տախի , անըն
ինթիգամընը ալմալըբզ :

Թուրէ պունտարը սէօյլէյիպ պիթիրտիք-
տէն սօնրա , թէքրարէն գօլլարընը , կէօյսիւ
իւզէրինաէ խաչվարի պիրիպիրինէ կէչիրափ ,
վէ անլէրտէն իփրաթ մէրթէպէ եիւփսէք
պիր մէզգըտա պուլունմագտա տըր նազա-
րը իլէ , քէնափ արգատաշլարինըն եիւզիւ-
նէ պագմաեա պաշլատը :

Պիր միւտտէթ , պիր սուսուգ հիւքմիյ-
լէտի . պատէհու , Լըկրան կիւլիւմսէլէրէք ,

— Թուրէ , տէտի , սէնին , եալսնըզ ա-
գըւ գիքիր տօղմուշ օլտուղունու , տայիմա
սէօյլէմիշմիմ պիր .

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , Լըկրան . լաքին

իշէ պաշլամազտան , պիր ազ տահա իշի պիր
իյժէտ անլամալըբզ : Տիւյիւն նէ՞ զաման ո-
ւածագ տըր :

— Խւշ կիւնտէն : Պիչարէ՛ Լանտրի , նէ
շաբուգտա ունուտուլտու :

— Պիզ ունութմակըզ մէրգումու , տէյի
պազրաը թուբէ :

— Խայր , պիզ ալտա մէրգումու ունութ-
մաեամալըզ , տէտի Ծըպուլ , պիր հիտտէթ
էսէրի իլէ : Լանտրինին գատէրի , քիպար
թագը ը իւզէրինտէ , պաշգա պիր գարա նի-
շանէ տահա օլմուշ օլաճագ տըր , Եօլիւմիւ-
միւզէ տէկին , մէրգումու ալտա խաթրըմզ-
տան ըբգարաճագ տէյիլիզ :

— Եօլիւմիւմիւզէ՛ տէկին , տէտի Լըկրան
տախի , ագս իտէր կիպի :

— Եօլիւմիւմիւզէ՛ տէկին : տէյի թէքէր-
րիւր իյէտափ բէրուգաճը Թուրէ աէ , քէնտի
պէլէյիշինին տէվամընը անլաթմագ իսթէր
կիպի , էինի չէմպէրգարի տօլաչթըրարագ :

Տէօրթ կիւն սօնրա , ժագ Լըկրան , շիմ-
տի ժարտէն տէ Բլանթ թէսմիյէ օլտւնան
ժարտէն տիւ Յօատա , Սէրիզէթ իլէ պու-
լուշտու :

Սէրիզէթին օլ կիւնքի թափր ու հարէ-
քէթի , պիրազ անայիպ օլուպ , չոգլուգ լա-
շըրտը տախի իթմէմէքտէ իտի . Մէրգումէ ,
ու իյի եիւրէքլի շախսլարտան իտի քի , ու
ապգըգատա օլան թէքէքիւրէրինի , վէ

տույզուլարընը, ասյա կիզէեէմէզլէր :

Մէրգումէ, հրտակթինտէն նաշի, տիւլէրինի սրգմագտա օլտուղու հալտէ, քէնտի հրտաէթի աթէշինի իւզէրինէ տէօքէճէք պիտիսինի արամագտա տըր կիպի կէօրինտիւ

— Մէրիզէթ, տարկըն մը աըն, տէար Լըկրան մէրգումէի քէնտի գօլթուղունա ալար բագ :

— Մէպէպիմ վար տըր :

— Էօյլէ իսէ հէր պիր շէյ պիթմիշ տիրու

— Էվկէթ, տիւնքի կիւն էվլէնտիլէր :

— Աէ Բարիսի տախի թէրք իյէտիլէր էօյլէ տէյլէ մի տիր :

— Էվկէթ, Մօնաշէնեէօրին գալէա-սէրույրնա կիթափիլէր :

— Զէվալլը Լանտրի :

— Զէվալլը Գաթէրին :

— Նէ՞ մէրգումէյի աճըմագտմմըսըն :

— Էվկէթ աճըմագտանըմ. վէ նիշին արմաերմ :

— Մէրգումէ, աճընմանա շական տէյիլ տիր :

— Փագ Լըկրան, պանա արդատաշ դա՛մագ իսթէրմիսին :

— Օնտան տա զիեատէ պիր շէյ օլմագլը իւմիտինտէյիմ, Մէրիզէթ :

— Էօյլէ իսէ, տիլինի թութ . Գաթէրին Տիւվալ իշին քէնա աէօյլէմէյէճէքսին . մէրգումէ պէնիմ տօսթում տուր . մէրգումէ պէտպախթ օլմուշ տուր :

— Պէտպախթ մը օլմուշ տուր :

— Տահա ֆէնասը . աէֆիլ օլմուշ տուր :

— Մէրգումէ պիր Գօնթ իլէ էվլէնմիշ . վէ էօլսէ պիլէ այլըլմամանա սէօզ վիրմիշ օլտուղու ատէմի, օն իքի այ զարֆընտա ունութմուշ տուր :

— Գաթէրին, Լանտրիյի ունութմայըն աըր . վէ ասլա ունուտաճագ տախի տէյիլ տիր :

— Մէրիզէթ, մէնին եիւրէյինին տօլրուլուղու տուր քի, սանա պէօյլէ սէօյլէթմէքտէ տիր :

— Գաթէրինին եիւրէյի տօլրուլուղունու պիլմիշ օլմագլըզըմ տըր քի, պանա պէօյլէ սէօյլէթմէքտէ տիր . Թամ սէքիզ այ, մէրգումու Պասթիյուէն գուրթար բագ, վէ քէնտինինէ հաեաթ վիրմէք իւզրէ, պիհուտէ եէրտէ ուղրաշը, էօլիւմ տէրէճէսինտէ իւզպիւտիւ, Մէրգումէ օլ պապտէ մուվաֆ-քազըյէթ պուլամատը . չիւնքի . Գաթէրին էլի, Լանտրիյի, Գաթէրինին էլի եէթիշէճէք մահէլլինտէն դալտըլըպ, տահա ուղագւարա կէօթիւրմէքտէ իտի :

— Զօգ իյի . լաքին շիմտի էվլէնմիշ տիր :

— Լըկրան, տիլինէ պէնի. Գաթէրին, պիր այ սօնրա քէնտիսի տախի էօլմէք ըատտէ-լէրինէ կէլիս, հիչ պիը շէյր վազիփէ իթմէզ, վէ հիչ պիը շէյ անլամազ իտի . Պիը այ տահա սօնրա, մէրգումէ, քէնտի մէզա-

ըԸՆԾ հազրրամագտա, մէզարա կիրմէյէ հազրր պուլունմագտա, վէս արթըդ եւաշամագ խօթէմէմէքտէ իտի, նիսթիեար բէտէրի, նէ եարաճաղընը շաշըըպ, մէյնուսիշիթէ տիւչար օլուու, վէս Գալէրին մէրգումուն եիւ ըէք աճըսընը կէօրէբէք, քէնտի տալիկընը լըզնան աերլըր, վէս անը թէսէլի գըւմաեա չալըշար :

— Ինթիեաշ Պաթէրիսէ, Աէն Վալրի իլէսէօղ պիրլիք իթմիշ օլուուղունտան, հալանց տան մէյնուսիշիթ կէօթէրմիշ ափր :

— Ինթիմալ աըր քի էօյլէ օլուուշ օլուուն Պաթիսթին կէօսմէրտիյի եիւրէք աճըսը, Պաթէրինի ալթ իւսթ իթտի. վէս Սէրայըն հէքիմի կէլիպ քէնտինի պագտըգտա, եաշամաեաճաղընը քէնտինէ խապէր վէրտի, Լըկրան, իթիմատ էթ սէօզիւմէ, Պաթէրին քէնտի էօլիւմիւնտէն գօրդմազ իտի. յաքին էօլտիւյիւնտէ բէտէրինին հալի նէրէլէրէ վարաճաղընը գէնմ իտէրէք, էօլիւմտէն տիթրէտի :

— 0 ինթիեար ալչադ իչին մի օլուու պունըր :

— Պէօյլէ սէօյլէմէ Լըկրան, մէրգում, Պաթէրինի սէվէր, Պաթէրին տախի անը սէվէր, օլ սէպէսլէ բէտէրինին խաթրը իշին եաշամազ իսթէշ իտի. Հէքիմ թէքրար էին կէլտի վէ ն արհուտէն տիշարը չըգըպ, նէնի պիր հալէ կիրմէյինձէ, խիւլասայի քէ-

լամ էվիէնմէյինձէ եաշահամազ օլմասընը, քէնտինէ խոպէր վէրտի :

— Վէս մէրգումէ տախի բաղի օլուու էօյլէ տէկիլ մի :

— Ինթի եար բէտէր, Պաթէրինին աեագւարը էօնիւնտէ տիզ իւսթիսնէ կէլիպ, քէնտին սէլամէթի իչին եաշամասընը, մէրգումէյէ սփեալ իլէտի, Պաթէրին մէրգումուն սէլամէթի իչին եաշամաեա թէճրիւպէ իթէտէրիյէ գարար վէրտի, Մէզրիւր թէճրիւպէ, անձագ պիր թարիթէ օլապիկիր իտի. եանի Գօնիլէս աը Աէն Վալրի օլմազլա, Մօնաչյնէօր Աէն Վալրի, քէնտի տօսթու զիմուշ, զայէթլէ ինսանիյէթ իպրազ իթիթի, վէս սէնտիփի իլէ էվիէնմէքրիյի թէքրիփ իլէմիշ իտի :

— Էվիթիթ, չիւնքի պաշգա թարիթէր իթէթ մէրգումէթ սահկա օլամաեաճաղընը անլամլը լիտի :

— Օրասը լազըմ տէյիլ. Աէն Վալրի Պաթէրինի տէրէճէյի նիհաեէտէ սէվմիշ օլմասա իտի, քէնտի քիպարզատէլիյինի գէտա իտիպ, էօյլէ պիր էսնափ գըզը իլէ էվիէնէճէք գատար քէնտի մէզգըուընտան աշազը ինմէզ իտի. Յօնթ աը Աէն Վալրի տախի Պաթիսթ իլէ պիրէշէրէք, քէնտիփի իլէ էվիէնմէսի իչին. Պաթէրինէ բէճալար իթէքրտէ իտի, Պաթէրին իտէ, իքի տսէմէ գարը, անձագ զախիփ, վէս մէճալսըզ պիր գարը իտի :

—Մէրգումէ, ղաթէն սէվմիշ օլտուղու ատէմին զիքրինէ, հիշ տէյիլ իսէ, պիր գաչ այ տահա սատըդ գալապիլիր իտի:

—Խայր . սպազա տիւրլիւ օլամաեաճառալ, քէնտինէ պիլտիրլմիշ իտի . իմտի մէրգումէ տախի թէսլիմ օլտու : Լաքին եիւրէյի, Թօպէրթ Լանտրի իլէ պէրապէր տիր . Էօլմիւշ տախի ծլսա, հաեաթտա տախի պուլունմուշ օլսա, եիւրէյի, Լանտրիտէն այրըլամաեաճագ տըր . աճըրըմ քէնտինի :

Լըկրան սուս օյտու . Գաթէրինին թավը ու հարէքէթի, հէր նէ գատար քէնտինէ, պիր վաղիֆէսիզիք էսէրի կէօրինամէքտէ իտի իսէ տէ . ալտաթըրլմըշ, վէ մէզքիւր նիքեահա մէճալուր իտիւմիշ օլմաւընը տախի միւշահէտէ իյլէմէքտէ իտի :

Վէ հազըգաթէն տէ, էօլէ իտի . չչւ - քի, պիչարէ պիր ղըզըն րէյինի զըրմագ իշին, անըն էվլատլըդ մուհապպէթինէ միւրաճաաթ լթէթլիքտէն տահա զիեատէ գուվկէթլի պիր շէյ օլասիլիր մի իտի :

Լանտրի էօլտիւ . Գաթէրինին կէնճ եիւրէյի տախի պէրապէր էօլտիւ . իմտի արթըդ քէնտինին նէ օլաճազը իւզէրինէ վազիֆէ իտէր մի իտի . քէնտինին պիւթիւն մուհապպէթի, Լանտրինին իւզէրինտէ օլտուշ օլմաւընը, Սէն Վալրիյէ ւէօլէտի . մէրգումէ տախի, Գաթէրին քէնտինին օլտուն տա, նէ օլուշ իսէ օլտուն տէյէրէք :

ոլ խուսուստա ասյա վազիֆէ իթմէտի . վէ իշթէ պու սուրէթլիէ, Գաթէրին, քէնտի էլինի, մաքինավարի, Սէն Վալրինին էլլինէ Փիրէրէք էվլէնմիշ իտի :

Պարթիսթ Տիւվալ տախի, պիր քիպարզատէ գայնաթամը օլմուշ օլմասը իւզէրինէ սէվինճինտէն, տազ պաշընա փուրուագ, եալընըզնա, օտասը տէրունինտէ տօլաչմագտա իտի :

Տիւյիւնտէն իւչ այ սօնրա, Սիմօն ժօգրիս, քէնտի էֆէնտիսի օլան Ապէ Լաթուրուն հուզուրունա չըզըպ, մէրգումա, աթիտէքի մէքթուսպու թագտիմ իցէտի :

«Պէլմօն դալէա-սէրայը :

«Ազիզիմ Լաթուր :

«Վէրտիյն ֆէնա խապէրլըր, վէետէնի էլէ եւ-րէյիդ հըրմէւլու ուըր : Բօպէրթ Լանտրինին սալը վէրիմէսի իչին, բէք կիճ իլէ պիր րուխտաթնամէ թահսիլ իյէմիշ իտիմ . Լաքին օլ պապտէ բէք կիճ դալընմըշ տըր ույի կէօնտէրմիշ օլտուղուն խապէր, հատտէն զիեատէ ճանըմը սշզ մազտա տըր, Զէս վալլը Լանտրի, քէնտինտէ պիր նէվի նազիքլիք վէ ալիճէնապլըդ կէօրիւնմէքտէ, վէ իսի պիր զատէրէ լաերդ պուլունմագտա իտի, Մէրգումուն էօլմիւշ օլմասը հագզընտա Գաթէրինէ սէօյէմիշ օլտուղում եալանըն սահինէ չըդ յասը, աճայիպ պիր շէյ

տիշ : Մէրգումու գոլայըզլա ունուտամա-
եածաղըմտըր . հէման , Յօպէրին գաթի-
լի պէն օլմուշում տէյի կէլիեօր պանա .
պու ճիւմլէ իլէ , պէնիմ էմրինէ մուղայիր
օլարագ , Գ-հրէ էնդունշնէ էլէ կէշիրէն տ-
խի , սէն իտին . Ասըլ գապահաթ դանդիմիզ-
տէ օլմասընը արամագ լազըմ տէյիլ տէր :

«Պէն պուրատառ , պէնիմ գարըմ իլէ , մէ-
սուտ պիր հալտէյիմ : Անձագ պիր կիւլիւմ-
սէյիշնի կէօրմէյէ նայիլ օլառւղումտա ,
սէատէթի հալիմ թէքմիլ օլմուշ օլաձագ ի-
տի :

«Մէրգումէ տայիմա սոուգ տավրանմազ-
տա , վէ պիւթիւն վազթիմի , քէնախնի միւ-
քէտաէր թէֆէքիւրլէրտէն գուրթարմագ .
վէ մուհապէթինի ճէլապ իյէմէք իշին չա-
լլշմազլըզա սարփ իթմէքաէյիմ :

«Պու մէշղուլիեէթուէ պուրունտուղում-
տան , ուզուն միւտաէթ տահա , Բարիսէ
ավտէթ իտէմէյէճէյիմ :

«Լ.աքին էօյլէ զանն իտէրիմ քի , ազ վա-
զըթտան , սէն քէնախն կէլիպ , պիզիմ իլէ
պիրլէշէքսին տիր :

ՀաԱտիչօ տօսթում :

«Սէն Վ.Ա.Րի»

Ապէ Լաթուր , ուսոււճաճըգ մէզքիւր
մէքթուպու տիւրէրէք գոգուու պիր ճէպ
տէֆթէրի իշինէ եէրլէշթիրտի . վէ քէնտի-
նէ մախուս օլան պիր պաշ սալլաեցը

իլէ , այնանըն իչինտէն քէնտինէ սագարագ ,
վէ կիւլիւմէյէրէք :

«Եզգէթ , պէնիմ տօսթում » , տէտի խա-
ֆիթ պիր սէ օյլէշիշէնէ , ազ վագըթտան , սի-
զին եանընըդղտա պուլունաճաղըմ տըր» :

ՊԱՊ 17.

Պիիջիւիք Պիթ ՊՕՐԱ

Յօպէրթ Լանտոյինին թութուլուպ , Պաս-
թիյէ աթըլմըշ օլմասընտան պէրու , թամ-
օն սէքիզ սէնէ կէշմիշ իտի :

Սըճագ պիր յուլիս կիծէսի տիր . ուֆուգ-
տա , հէրարէթի պիր սրճագ . վար , վէ մէզ-
քիւր հէրարէթ , ինսանլարըն գանընա տա-
խի սիրայէթ իթմիշ տիր կիպի կէօրինիւ-
եօր : Հէլէ մէզքիւր հէրարէթին , Թօն նէօ
նամ քէօրիւ եազընընտաքի թէրուզաճը
թութէնին տիւքքենանը իւսթ գաթընտա պու-
լունան ատէմէրին գանընա սիրայէթ իթ-
միշ օլմասընա , ատա շիւրհէ ճայիզ տէյիլ
տիր :

Մէրգումանըն կէօզէրինտէն , պիր ա-
թէշի հէրարէթ զըզըլճմլարը սըչբամագտա ,
վէ աճայիզ պիր մանէայա ալընաճագ սու-
րէթտէ բարլամագտա , վէ մանէլլի մէզպուր-
տա հազըր պուլունանլարըն էլլէրին . է միւ-
շանէտէ օլունան շէտիտ հարէքէթւէր տա-
խի , քէնտիլէրինին , պիւյիւք իշթիեագլա :

պիր շէլէ պէքէմէքտէ օւմալարընը կէսու-
թէրմէքտէ տիր :

Թուրէնին տւքքեանը, կիճէ օտու-
ղունտան գարալը տըր տէյի կէօրիւնիւնօր .
լաքին իչէրտէ, Թուրէ, քէնտի քիւթիցիւ
իւզէրինտէ պուլունան պիր բէրուգաել
տիւզէլթմէքլէ մէշզուլ պուլունմագտա տըր .
Թուրէ, օն սէքիզ սէնէ մուգատտէմ, վիւ-
ճուտճա նէ պիւյիւքիւքտէ իտի իսէ, շիմ-
տի անտէն զիեատէ պիւյիւմիւշ տէյիլ տիր .
լաքին եաշընը ալմըշ տըր կիպի կէօրիւնիւ-
նօր, վէ քէնտի ախշիւնծէլէրինէ տախէ,
օն սէքիզ սէնէ մուգատտէմինտէն զիեատէ
էհէմմինէթ վիրմէքտէ տիր :

Պիչմինէ գօյմագրա մէշզուլ պուլուն-
տուղու բէրուգա, իհթիմալ տըր քի, օն սէ-
քիզ սէնէ մուգատտէմ, ևանտրէնին սօն տէ-
ֆասը օլարագ քէնտի տիւքքեանընտա պու-
լունմուշ օլտուղու վագըթքի այնի բէրու-
գա տըր : Թուրէ, մէշզիւր կիճէտէ, նէ
սուրէթէ բէրուգանը տիւզէլթմէքտէ իտի
իսէ, եինէ այնի սուրէթտէ տիւզէլթինօր .
լաքին հէր տէֆա տէմիր մաշալարընը սալ-
լատըղընտա, գուգվէթ սահիպի պուլունմուշ
օլմասը հագզընտա պիր իթիզատը գավիտէ
պուլունմասընը պէեան իթմէքտէ տիր .

Մէրգում, բէրուգաել կէօդտէն կէչիր-
մէք իւզըրէ պիր ատըմ կէրի կիթիզատէն .
վէ էլինտէքի մաշալարը սալլատըգտան սօն-

րա, թէքքարէն պիր ատըմ տահա ալարագ,
եինէ քիւթիւյիւն եանընա կէլտիքտէ, գա-
րու աշըլըպ, պիրիսի իչէրի կիրտի, վէ օն
սէքիզ սէնէ մուգատտէմքի այնի կիճէտէ
միւշահէտէ իթմիշ օլտուղումուզ . պիր նէ-
վի սէլամ ալընըպ վէրիլտի :

— Սապահար խայր օլսուն Պէեազ,

— Տէտյինիդիմ, Թուրէ :

Գաբուտան իչէրի կիրմիշ օլան տտէմ,
ելէրու կիտիպ, տար վէ թախմատան եա-
թըլմըշ պուլունան նէրտիվէնտէն եօգարը
լքտը, պիր Պ'յր Հալ վազը օլաճաղընա
պէքլէմէքտէ օլան հէրարէթլի ատէմլէրին
պուլունտուգլարը օտաեա կիրտի :

Լըկրան, մէշզիւր օտատա տըր . Ըըպուլ-
տա օրատա տըր . քէզալիք Արտէնտէն կէլ-
միշ օլան ժան Մէլլի նամ Պիրատէր, վէ է-
կէլքի կիպի սայիր քեագֆէսի տախի, մէշզ-
քէւր օտատա տըրլար . Անճագ, շիմտի հէփ-
ուտէ, տահա զիեատէ եաշը, տահա զի-
եատէ աղըր թափր ուհարէքէթ սահիպի ,
վէ էլվէլքինտէն զիեատէ գուվկիթլի տիր-
լէր .

Ըըպուլ, եափաշճաճրք, Լըկրան իլէ սէօ-
լէշմէքտէ տիր :

— Մէրգումէնին Բարիսէ կէլմիշ օլմասը-
նը բէք իյի պիլի՞միսին .

— Օլ պապտէ ասլա շիւթհէմ եօգ տուր .
մէրգումէտէ տիւն կէլտի . Աէրիզէթ քէնտինի
կէօմիւշ տիւր :

—Ամէպա գանդի չեյ, մէրգումէյի պուրակա կէլմէյէ թահրիք իյլէմիշ տիր :

—Քէնտի օղլունու, խարս պիցեէթուն գուրթարմագլուգ իւմիափ :

—Նա՞սը :

—Օղլունուն եապանիձէ թավը ու հարէքէթի . կիւն պէ կը ւն տահա զիկատէք քէսպի շիտտէ իմմէքտէ տիր. չիւնքի ասլա պիր պաղ թահթընտա պուլունմամըշ օլմասընը, կիւն պէ կիւն տահա զիկատէ աշխիքեար կէօրմէքտէ տիր. Մէրգուժ, ոյ Ապէ Լաթուր տէնիլէն շէյթանըն էլնատէ պուլունմագտա աըր, վէ մէրգուժ շէյթան, օդ բանը խարապ ի թմէք նիկէթինոտէ տիր տէյի իթիմատ իտէրիմ :

—Մէրգուժու խարապ իթմէթլիքտէն մագսէտ նէ՞ տիր :

—Օրասընը հալընըզ Ապէ քէնտիսի իլէ . պիրտէ շէյթան պիլիր :

—Լաքին Գօնթ աը Սէն Վալրի, մէրգումա իյի պիր տօսթ իտի :

—Եփէթ վէ էօլտէյիւ կիւնինէ զատար տախի, Ապէ մէ՛գումու ալտաթմըշ տըր :

—Սէն Վալրի, Ապէնին նասըլ պիր ատամ օլմուշ օլմասընը . ասլա անլակեամատը —Ասլա :

—Սէն Վալրի, տիվանէ իմիշ :

—Ապէ Լաթուր ուաջա պիր ալչագ տըր տէսէն, տահա իյի օլուր :

—Գօնթուն էօլմէսինտէն պէրու նէ՞ գատար վագըթ օլտու :

—Ալթը սէնէ գատար օլմալը տըր :

—Եյ ոլ գատար վագըթտան պէրու, քէնտի էլլատը պիւսպիւթիւն Ապէնին էմնատէ՝ մի պուլունմագտա տըր :

—Եփէթ, պանա էօյլէ տէտիլէր :

—Մատամ պիզզաթ քէնտիսի քէնտի էվատընա սահիպ օլմալը տըր :

—Եփէթ մէրգումէ, քէնտի էվլատընը քէնտիսի թէքրիյէ իթմէթլիէ գալգըշաճագ տըր, լաքին օղլու քէնտի հիւթմիւ ալթընա կիրմէեէծէք տիր տէյի գօրգմագտաելըմ :

—Հէմ իյի քի, Լանտրի եաշանըպտա պու կիւնլըրի կէօրմէմիշ տիր :

—Պանա պագ նը՛պուլ :

—Սէօյլէ Ժա՛զ :

—Եարըն պիր չեյ օլաճա՞դ մը տըր :

—Եփէթ, եարըն պիր չեյ օլաճագ տըր :

—Եօյլէ իսէ բահմէթլի Լանտրինին խաթըր իչին, էկէր միւմքին իսէ Մատամը գուրթարմալընը :

—Ու խուսուստա սէնին իլէ պէրապէրիմ:

—Ու ա/ա իչէրի կիրէն պիրիսի, մէրգումանըն սէօնպէթինի գաթ իյլէտի :

—Սէօդիւմ սանա տըր, նը՛պուլ, տէտի էնսի կէլէն :

—Սէօյլէ Պիրատէր :

—Լալըմ հազըր օլուպ, անճագ քիպրի-

թի էքսիմէքտէ՝ տիր :

Է. — էօլէ իսէ եարըն քիպրիթինի տախի նէրինէվազ իտէրիզ :

Է. — եարըն, տէտիէր քեափֆէյի հազը ըուն պիրտէն, ո դու խտէր կիպի, վէ տօնուգ վէ եավաշ պիր էտէ :

— Իմտի, սապահան դաստար, եաթաղընը տա բահաթ իտէպիլիզ, տէտի ըըպուլ :

Ֆէրտասը սապահըսը օլտուգտա, 1789 սէնէպինին յուլիո 14 իր կիւնչչի զիեալարը Բարիս էհալիսի իւղէրինէ, սըճազ պիր ըարըլթը պըրագմը իտի վէ նէրարէթի ումուսի, թա պալէալարա չըզմը կիպի կէօրինմէքտէ իտի :

Էհալի, չըլլըն կիպի խանէրինտէն սօգաղա ֆըրլանտըլար, վէ ինսան չայը հէյ- նէթի քէսպ իտէրէք, ուփագնոօգագլարտան ագըպ ագըպ, տահա պիւյիւճէք ինսան չայ- լարընա գաթըլտըլար, վէ մէզքիւր չայլար, պիրէր պիւյիւք ըրմագ հալինէ կիրիպ տալ- դա տալլա դապաւմաեա, շամաթա իլէ ի- լէրու տողրու ագմաեա, վէ նիհայէթ իւ էմը, ինէյէրէք Պասթիյ գաեասընա գարը- կիւրէմէքտէ օլան ինսան տէնիզի տալլա- լարընա գաթըլտըլար :

Պասթիյ դաեասը, իփրաթ մէրթէպէ գուլվէթի օլուպ, գանրաման կիպի քինսի նէրինտէ տաեանլպ տուրմագտա, իտի և ա- քին մէզքիւր պիւյիւք ինսան տէնիզի տալ-

դալորը տախի, չըլլըն կիպի մէզքիւր գա- եայա չարըլտըգլարընտան, Պասթիյ գա- եասը, սարսըլտը վէ տիթրէտի :

Պունոււն իւղէրինէ, էհալի եայղարալար իլէ, վէ կէողէրինտէն, վէնախ գանլարընը իսթիլա իջմիշ օլան նէրարէթէրի աթէշւէ- րինի ֆըրգրարագ, քէնտի չըլլըննա հիւ- ծումիարընը թէքէրինը իյլէտիէր :

Պասթիյ գալէսաւրնին թօբլարը, կիւրէ- նէրէք էհալիյի գըրմագտա, վէ էհալի տա- խի, պիրիպիրինի չըղնաեարագ, իւէրի կէշ- մէք իչին, պիրիպիրէրինի էօլտիւրմէքտէ իտիէր : Պասթիյ թօբլարը, քէնտի աթէշ- էրինէ չիտաէթի քեամիլէ իլէ տէվամ իտէ- րէք, էթրաֆա էօլիւմ սաչևագտա իտիէր, վէ Պիրատէրէրին գանլարը, պիրիպիրինին եհւղիւնէ սըչրամագտա իտի, լաքին պունլար պիրիպիրէրինի չըղնաեարագ, վէ ասլա էօ- լիւմիւ վազիփէ իթմէերէք, պաղըրմագտա, եայղարալար գօրարմագտա, իւէրու աթըլ- մագտա, իսիւլասայի քէրամ, Պասթիյ կիպի միհիմմ պիր գալէաեր ալմագլը չըլլընլը- լընը, չըլլընլըգլա ինքա իյլէմէքտէ իտիէր :

Նիհայէթ իւլ էջի, մէզքիւր գալէանըն օֆիչեալլարընտան պիրիսի, թէսլիմինէթ նիշանէտի օլան պէեազ սաննաղը քիւշտ իյլէտի :

Վահչի վէ տէնշէթի պիր ֆիւթուհաթ պաղըրը պիւթիւն էթրաֆը կիւրէթտի :

Պասթից, ալընմըշ իտի

Խէնտէք քէօբրիւէրի ինտիրիւտի, վէ գալէանըն գարուլարը տախի, սրբթ իւսթիւ աչըլըպ, ինսան պաշլարը աէնիզինին պիւյիւք տալղալարը, հէր ճինսաւէն օյան սիլահար օրմանը իլէ, իչէրի եկրիւյիւշ իթտիւք. հավկիւք տօլտուլար, վէ օլ գտար ուզուն միւտտէթտէն պէրու Ֆրանսաւա ճէպպարլըգ իթմիշ օյան սէքիզ զըթա գարարմըշ գուլէէրին հէր պիր քէօչէ պունագլարը, վէ մահպէս օտալարը, զաֆէրնապ Պիրատէրլէր իլէ տօլմուշ իտի:

Պիւյիւք տիփարլար, Փիւթուհաթ պաղը րըլարընտան ազս իթմէքտէ, քիւմէ քիւմէ գատընլար վէ երքէքէր, թէքրարէն պիրէր ըրմադ գուլարը հէյեէթի քէսպ իտէրէք պիւթիւն էրտիվէնէրտէն եօգարը չըգմագտա, Ոէքրարէն աշաղը ինմէքտէ, գարան լրգ եօլարտան իլէրու կիթմէքտէ, վէ աթէշ փրշգըրան կէօլէրի տախի, էլլէրինտէ պունունան մաշլալարըն ալէվլէրինտէն բարյամագտա իտիլէր:

Հէր պիր մազարանըն պուլունուշունտա զազապ վէ աէնչէթ եայդարալարը իշիտնչմէքտէ, վէ մէզքիւր չըլլըն էնալինին ախզը ինթիւ գամկարը էսասը օյան հէր պիր էօմիւշ անպուսլըըն քէմիքրէրի պուլունմասրնտա, վէ հէր պիր էվլյէէթ վիրէնէք ալէթիւրին կէօրիւլմէսինտէ, մէզքիւր զազապ վէ տէնչէթ

եայդարալարը թէքէրիւր իտիլմէքտէ իտի:

Սաղ օլարագ պուլունմուշ օլու: հէր պիր մահպուս, սէնէլէրձէ իշինտէ գալմըշ օլարագը մահպէս մէզպարնտան չըգարըլըպ, տիշարընա կէօթիւրիւլմէէրինտէ, վէ մէրգուման պիչարէլըրին, թէքրարէն ըշըգ եկւզիւ կէօրիւպ, մէջունտա պուլունան եապանի ալթիւսմիւքտէն տախի թէնայեիւրտէ գալտրգլարընտա վէ տիթրէտիթիւրինտէ, գիւթունաթ եայդարալարը, ասիւմանը ազս իթտիրմէքտէ իտի:

Լաքին, մէզքիւր մահպէս մէզպարլարինտան արշարը չըգարըլան սէֆիլ մահպուլարըն իշինտէ, պիրիսի տախի: Վար իտի քի, նէ թէհայեիւրտէ գալտը վէ նէ աէ տիթրէտի:

Տէրգում ատէմին էսվապլարը. Կըրթըգ բըրթըգ օլուպ, խավլարը տախի տէօքիւրմիւշ, ուզուն վէ պէմպէնազ սաշլարը, պօյնունու վէ եկւզիւնիւ էօրթմիւշ, վէ չօդ սէնէլէրտէն պէրու սաղ սաղ մէզպարտա պուլունմուշ օլտուլունտան, գուլագլարը տախի սազրըրանմըշ օլուպ. Էթրաֆընտա պալլունան գալապալըլըն, հէր շէյի իճրա իտէպիւր օլան կիւրիւլտիւսիւնիւ վէ եայդարալիր, ասլա տույմամագտա իտի, գարասրնը, ասլա տույմամագտա իտի, պիր մէզպարտա թէք չօդ սէնէլէր կէօրանլըգ պիր մէզպարտա թէք չօդ սէնէլէր կէօրիւր գալտրըլընտան, կէօլէրի տախի կէօրլէնմին կիպի օլուպ, էթրաֆընտա պուլունմուշ կիպի օլուպ, էթրաֆընտա պու-

լունան մաշալյարըն ալէվլէրինի վէ ինամն-
լարըն տախի կէ զլէրնատէ միւշահէտէ իտի-
լէն աթէշի, կէօրէմէ մէքտէ իտի :

Եիւզէրի տիւմանտան գարարմըշ, վէ գան-
տան տախի գըրմըզը լանմըշ շլան էրքէքլէր
վէ գատընլար, մէրգում մահպուսու օթուրթ-
մուշ օլտուգլարը իթէնծի հայինին օթա-
սընտա, անըն էթրաֆընը սարմըշլար, վէ
Պասթիցին սէքիզ գըթա գուլէրէրի տախի.
Խօգարտան, մէզքիւր գալապաղլղը սէյր իթ-
մէքտէ տիրլէր կիպի կէօրչ անմէքտէ իտի :

Սէզքիւր գալապաղլղըն իչ չէմպէրի, Ըը-
պուտան, Աըկրանտան, Թօմուքէտէն վէ Սէ-
րիզէթէն իպարէթ իտի :

Սէրիզէթ, պիչարէ մահպուսուն պաշընը,
քէնտի կէօյսիւնէ տաեաթմըշ, վէ տիկէրլէ-
րի տախի, մէրգումու պօշ պիր պարութ
Փըզըլ իւզէրէ: ատէ օթուրթմուշլար իտի :

Սէրիզէթ, մէրգումուն սաշարընը, ան-
նընտան արդաբնա տօղուու ալմագտա օ-
լուա, եւուրէյինի փէրահաթընը սէ զլէր տա-
խի սէօյէմէեէ տէգամ իթափ իսէ տէ, պի-
չարէ մահպուս, ալա իշիթ մէտի, վէ հաթ-
թա իշիթ պիլէ, անլահամազ իտի :

Անազընտաքի վէ գօլարընտաքի տէմիր-
լէր բաղանմըշ, վէ տէրիսինի տախի սընըր-
մըշ օլտուգլարընտան, Թօմուգլարընըն վէ
պիլէքլէրինի քէմիքլէրի ինձէլմիշ իտի :

— նէ բէտէսին, նէ պրաս, իչ կէօր պա-

գալըմ պազըրազ Ծըպոււ, գապա պիր սէս-
տէ :

— Պուրատանելը էջէնտիմ, տէյի ճէվապ
վըրա՛ էսմէր եիւզլիւ պիր սէլիգանլը, զա-
լապալըզ եարըպ իլէրու Գըրլանարագ :

Մէ, զում էսմէր ել զպիւ տէյիգանլընըն
էլլնտէ, պիր չէքիճ լիէ, պիր տէ թաշնը
զալչի պուրունմագտա օլուա, նէ եաբա-
նադ օլմասընը քէնտույէ խապէր վիրմէքլի-
յէ տախի հաճէթ եօգ իտի, Մէրգում, պի-
չարէ մահպուսուն է օնիւնտէ տիզ չէօքտիւ,
վէ պիր զաչ չէքիճ սալլատըզտան սօնրա,
մահպուսուն պիր թօքուզու, զէնճիրտէն
գուրթուլտու :

Տէմիրծի Ֆէպրաս, պիր արզու իլէ իշ-
ւէմէքտէ իտի, վէ պիր զաչ չէքիճ տահա
սալլատըզտան սօնրա, մահպուսուն տիկէր
թօքուզու տախի զուրթուլտու :

Օնտան սօնրա, սրբա պիէքլէրէ կէլտի,
վէ զայրէմքէշ տէմիրծի, պիր զաչ չէքիճ
տահա սալլատըզտան սօնրա, պիլէքլէր տա-
խի գուրթուլտու, Հազըրտա պուրունան զա-
լապալըզ, պիր Փիլթուհաթ վէ խօչնուտի-
նէթ եայդաբասը գօբա: աը, լաքին աալ սաղ
մէզարտան չըդարմըշ օլտուգլարը մէրգում
պիչարէ մահպուս, հայէա նէ պիր շէյ կէօր-
մէքտէ, վէ նէ տէ պիր շէյ անլամագտա
իտի :

Մէրիզէթ, մէրգումուն հասըրա տէօն-
տիւ օլան սաշլարընը, պիւսպիւթիւն ար

գասընա ալըպ պիթիրտիքաէն սօնրա , եիւ-
զիւնիւ տախի եօգարը գալտրտը . վէ պի-
չարէնին եարը աչըգ կէողէ տի , կիւնիւն
թէքմիլ բարըլթըընա ըասիլ կէլտի :

Մէրգում , տիթրէմէքտէ ուտուղու հար-
տէ , պիւ տէֆա սարսրլտը , պէր ազրը տույ-
մուշ տուր կիպի կէողէրինի դարատը , վէ
պիր դարպա դարչը դուեածադ տըր կիպի ,
դայիփ էլլէրինի տախի եօգարը գալտրտը :

Մէզըիւր հալ , մէրգումուն քէնտի հա-
լինի անլամըշ օլմասընըն իւք ճարէքէթի վէ
իւք նիշանէսի օլուպ , հէր նէ դատար խէ-
նալ մէեալ իտի իսէտ տէ , մէրգումուն միւ-
քէտաէր ճէմալի իւղէրինտէ իւք տէֆասը օ-
ւարագ , պիր աճը էսէրի կէօրիւլմիւշ իտի :

— Ազիզ Մէրեէմանէ , պալըըտը Սէրէ-
զէթ նակէնան չէնկի աթարագ :

— Նէ՞ օլտուն Սէրիզէթ , սէտի Շըպրու
շիւթէ իզհար իտիճի պիր սիւալ թարզը ի-
ւէ :

— Պազսանա ժաղ , պազ Ռըպուլ , հիւ-
զիւնէ պազըն , էյիլին , էյիլին , տահա եա-
գընտան պազըն , քիմ օլտու դունու թանը-
եապիլտինիզ մի :

Ժաղ Լըկրան վէ Շըպուլ , իքիսի պիր-
տէն զայէթ տիգաթլը սուրէիւտէ մէրգում
պիչարէ մահպուտուն եիւդիւնէ պազտրտը
լաքին մէզըիւր մուաեէնէտէն . խօջուտ օ-
լունածագ պիր նէթիճէ չոգարտմատըլար :

— Վիզ մէրգումու թանըմաեըզ , պէնիմ
ազիզէ մէրիզէթ , տէտի Լըկրան , պաշնը
սալլահարագ :

— Վիզ եալըւըզ էօլէ պիր ատէմ կէօր-
մէքաւէյիզ քի , տէտի Բըպուլ տախի , Լըկ-
րանըն արգասընտան , չօգ վագըթ մուգատ-
աէմ , պէհատըր պիր ատէմ օլմուշ օլմալը
տըր , աքին , չիմտի արթըգ պիւսպիւթիւն
իւի պիթմիւ տիր :

— Սապր իտին պիրագ , Պիրա սէրէթը ,
տէտի էօթէտէն Թուրէ , եարըմ սաաթ պէ-
նիմ արքեանըմտա տուրսուն , օլ վագըթ ,
Թէնայնիւրտէ գալընածագ սուրէթտէ պիւս-
պիւթիւն յիշլէշէճէք տիր :

Էթրաֆուա պուլունան գալապալըգ ,
Թուրէնին մէզըիւր քէլամլարը իւզէրինէ
կիւքաւէ սէտէլ կիւլտիւ :

Մէրիզէթ աշազը տողրու էյիլիպ , պիր
տէֆա տահա մէրգում մահպուտուն ճէմա-
լինի տիգգաթլը սուրէթտէ սէւզտիւ : Պա-
տէհու չաբուք սուրէթտէ պաշնը եօգարը
գալարըրարագ ,

— Թէքրարէն պագ Լըկրան , թէքրարէն
պագ Ռըպուլ , հէվասինիզ տէ թէքրարէն պա-
զըն , տէտի :

Մէրիզէթիւն , օլ խու ուստա պիր հէրա-
ռէթ կէօսթէրմէտի , Լըկրանա վէ Շըպուլա ,
աճայիս կէօրիւնիւպ , իքիսի տախի մէլո-
դումէյէ իթաաթ իթտիւր , վէ թէքրարէն

մահպուսուն եկւզիւնէ պագտըլար :
Իքիսի պէլուտէն սարսըլըպ , կէրույէ տօղ-
րուլտուլար , վէ եէք ափազ ,
ԹՅՊԵՐԹ ԼԱՆՏՐԻ ՏՒՐ , պալըրտըլար :
— Եվլիլթ ու պապտէ ամլա շիւբհէ ճայիդ
տէյիլ տիր , տէտի Թուրէ , պէն քէնտինի
թրաշ իթտիյիմ զաւան , պուրնունուն իւզէ-
րինտէ պուրունան պիր նև շանէյի կէօրիւպ
կիւլէր իտիմ . իշմէ շիմտի մէ զքիւր նիշա-
նէյի եխնէ կէօրմէքտէյիմ :

Եթրափտա պուլունան գալապալըգտա
տախի , «Թօպէրթ Լանտրի» տիր» , սէօդիւ ,
սիւալ իտիճի պիր թարզտա ագս իթմէյէ
պաշատը . Մէզրիւր գալապալըգ , իլէրու
տօղրու սօգուլուպ , հէնուղ գուրթարմէն
օլտուլզու ատէմի , աղ գալըը քի , նէզէս
ալտըրմաեարագ պօղաճագ իտի :

— Կէրի տուրուն . կէրի տուրուն , պա-
զրտը Լըկրան . պուրատա , պիր տօսթ
պուլմուշուզ տուր . մէրգումու օն սէքիլ
սէնէտէն պէրու զայպ իթմիշ իտիք . մէր-
գում , օն սէքիլ սէնէ պուրատա կէօմիւլի-
գալմըշ տըր : Կէրի տուրուն , շիմտի մէր-
գումու պօղաճագընըզ տըր :

Պունուն իւզէրինէ , ալչագ սէսլէ պիր
թէպրիք իտիւիշ . վէ պատէհու պիր սէքիլնէ
եայդարասը իշիթիլիպ , պիւթիւն գալապա-
լըգ , պիրաէննէ կէրի կէրի կիթտի :

Մէրիզէթ վէ քէնտի տօսթլարը , հէր նէ

Դատար Թօպէրթ Լանտրիյի աեղլթմագ իչին ,
թէք չօգ սայ իթտիլէր իսէ տէ , ասլա մու-
գաֆֆագըյէթ պուլամատըլար : Պանէհու ,
պիր թազըմ պէզլէր իլէ տէօչէլի պիր նէ-
մի քէմկէրէ եարըպ . Թօպէրթի իւզէրինէ
գոյտուլար . Քէմկէրէնին պիր ուճունտան
ըլպուլ , վէ տիկէր ուճունտան տախի Լըկ-
րան թութմուշ օլտուգլարը հալտէ , Թուրէ
տախի , պիր մարէշալ տարաթը իլէ է օնտէն
կիթմէքտէ , վէ արգասընատան տախի Աէրի-
ւէթ եիւրիւմէքտէ օլուալ . Թօպէրթի , քէն-
տի մէզարընտան չըգարըպ կէօթիւրմէքտէ
իտիէր :

Թօպէրթ , մէրգումանըն էլինաէ , պիչա-
նէ պիր չօճուղա պէնդէմէքտէ օլուալ , նէ
ալզընը աշըպ պիր չէյ սէօյլէմէքտէ . վէնէ
տէ , քէնտինէ իտիլէն մուամէլէյէ . զէրըէ
գատար գարչը կէլէնէք պիր հարէքէթ իթ-
մէքտէ իտի : Քէզալիք , քէնտինէ իթտիքէ-
րի տօսթլաւգլարըն տախի ֆարգընտա տէ-
րի իտի :

Թօպէրթ պու սուրէթլէ , սէվինճլէրինի
թութամաեան գալապալըզըն իշնտէն կէշի-
րիլէրէք , Բօն նէօ նամ քէօթրիւյէ գատար
կէօթիւրիւլտի , վէ բէրուգանը Թուրէնին
տիւ քբեանըն իօթ գաթընտա , անըն տէօ-
չէլի իւզէրինէ զազ իտիլտի : Թօպէրթէ շա-
րապ վլրտիէր , վէ պատէհու եաթըրտըլար :

Պիչարէնին տօսթլարը իսէ , նէ քէմկէրին-

Նի թութմուշ օլտուքլարը , վէ պիրիպիրլէրի իլէ ֆըալտաեարագ լագըրաը իթուքլէրի հալտէ , քէնտի տէօշէյի էթբաֆընտա կէզինմէքտէ իտիլէր :

Օն սէքիզ սէնէտէն պէրու , սաղ սաղ մէզարտա կէօմիւլիւ պուլունան Բօպէրթ Լանտրինին հազըր պուլունմար . մէրդուման իւզէինէ պիր խէվփ ու էնտիչէ հուսուլէ կէթիրմէքտէ իտի :

Պիր կիւն վէ պիր կինէ կէջտի , վէ ուսդուն միւտտէթտէն պէրի եէրէ չարբըլմըշ օլուպ , աեագլար ալթընտա չըդնանմըշ . վէ նիհայէթ իւլ էմր ախզը ինթիգամ իւլէմէք իւզըէ աեազա գալգմըշ օլան էրքէքլէրին վէ գարըլարըն , իխթիւալ աթէշի , հայէտ տէվամ իթմէքտէ իտի : Հաթթա չօճուզլար պիլէ , մէզիւր տէհշէթլի կիւնլէրտէ ուժուգու գաբւամըշ օլան հէրարէթէ միւպթէլա օլմուշար , վէ պէօլիւք պէօլիւք , ասքէրլէր լիէ օյնամաեա կիափա , օֆիչեալլըդ դարմագ իչին , պիրիպիրլէրի իլէ տէօյիւշիւրլէր իտի :

Ենալի , գան իլէ սէրիսօ , վէ չըլդընլըզլա շազ ու մէսրուր պուլունտու :

Լանտրի , Թուքնին տիւքքեանընտա գալտը , վէ Սէրիդէթ , պիր զըզգարընտաշ մախսուս օլան մէրհամէթ ու չէֆզաթ իլէ . մէրգումու գաելըլլա մազըրուր ֆազաթ իրի ելսրէքի Թուքէ տախի , անըն խըտմէ-

թինի իթմէքտէ , վէ Լըկրան իլէ Ծըպուլ տախի , մէշզուլ պուլունտուզլայը իխթիւալ իշինտէն վազըթ պուլտուգծա , սաաթտա պիր տէփա մէղքիւր տիւքքեանա պիր վիզիթա վէրիրէր իտի :

Թուքէ , եարըմ սաաթ քէնտի էրինտէ պըրագըլարըզ հալտէ , մէզարտան չըգարըլան ատէմին հալինտէ թէհայեիւրտէ դալընածագ պիր թէպէտտիւլոթ հուսուլէ կէլիր տէտի իսէ , պօշ եէրտէ էօյիւնմէտի : Հազըզաթէն , սէֆիլ մահպուսուն հալինտէ , պիւյիւք պիր թէպէտտիւլաթ հասըլ օլտու :

Թէնի եըյդանըզ թէմիզլէնմիշ , սաչլարը տախի քէսիւմիշ վէ թարանմըշ օլտուզունտան , մէրգումուն նէմալի . Պասթիյտէն չըգարըլարըզ վագըթ կէօրիւնտիւյիւնտէն զիեատէ , սահիհէն պիր ինսան եիւզիւ էշէեթի քէսապ իյլէտի :

Մէրգում , հէնուղ լագըրաը իթմէյէ պաշլւմամըշ իտի . Պասթիյտէն չըգարըլարընըն ֆէրտասը կիւնիւ սապահըր , ույգուսունտան ուեանտըզտա , կիւնէշին զիեալարընը կէօրիւր կէօրմէզ , եիւզիւնիւ էօթէյէ չէվիրտի . վէ քիւսքիւնիւք թավըը իւլէ , էլլէրինի տախի սալլատը :

Նանընտա պուլունանլար , բէրտէլէրի չէվիպ օտահեր գարանլըգլաթտալար . Եափաշավաշ , մէրգում թէքւարէն եիւզիւնիւ պէրիյէ չէվիրտի , մէճալարզ պիր հալտէ , էլլէրիյէ չէվիրտի , մէճալարզ պիր հալտէ , էլլ-

Աէրինի կէօզէրինէ կէօթիւրտիւ , վէ օտանըն գարանլըղը իշնտէն , ուզադտա պիր շէյ արամագտաւ տըր կիպի կէօրիւնտիւ .

Մէրգում , էլինի ուզաթտը , լաքին հիչ պիր շէյ պուլամաեարագ , թէքրարէն եաթաղը իւզէրինէ պըրագտը , վէ չօճուզլալըն իթափէրի կիպի , զայիֆ սուրէթտէ ինլէտի .

Սէրիզէթ , եավաշճածդ իլէրու ֆըրլանըգ , մէրգումուն էլի եէթիշտիյի եէրէ , պիր սու տէսթիսի վազ իյլէտի :

Պիրագ վագըթ կէշտիքտէն սօնրա , թօպէրթ , էվկէլքի հարէքէթինի թէքրարլատը . վէ սուեռու պուլարագ իշտի , վէ խօշնուտ օլմուշ տուր կիպի կէօրիւնտիւ .

Իւշիւնծիւ կիւնիւ . օտանըն ըշըզնը պիր ազ արթըրարլար , վէ թօպէրթ , պիր թէպէտտիւլաթ վագը օլմուշ օլմասլնը կէօրմիւշ օլտուղունա տայիր պիրնիշանէ կէօսթէրմէտի . Տէօրտիւնծիւ կիւնիւ . ըշըզնը պիր ազ տահա արթըրարլար . լաքին եինէ պիր նէթիմէ հասըլ օլմատը :

Մէրգում պէօյլէճէ տալկըն պիր հալտէ տէվամ իթմէքտէ իքէն , եանընտա պուլունանլար տախի , մէրգումուն հէր պիր հարէքէթինի կէօզէթլէնէրէք , իսթէտիյի շէյ . Էրի իտրագլա անլարլար , վէ թէտարիք իտէրէր իտի . լաքին պիր եանտան գուզէթի եէրինէ կէլմէյէ պաշլամըշ օլտուղունալտէ , հալտէ ագլու պաշնա կէլմէմէքտէ իտի :

Օն պէշինծի կիւնիւ , օտանըն պիւթիւն ժամէարընը աշարլար . վէ Նըկրան , Ռըպուլ վէ Թուբէ , Թօպէրթի եաթաղընտան դալարըպ . կիցինտիրափիէր , վէ Սէն ըրմաղընանազըր օրան բէնչէ . Ենին էօնիւնտէ օթուրթտու : լար :

Թօպէրթ , տալկըն տալկըն , սուեռուն ագընթըրնա , վէ մագունալարըն կիտիշինէ գունա պագար , վէ կէօրտիյիւ շէյլէրին նէ օլտուղունու անլաեապիլմէք իշին , էլինի կէօզէթինէ կէօթիւրիւ : իտի :

Սէրիզէթ պունու կէօրտիւքտէ , մէրգումուն գուլաղընա տօղրու էյիլտի , վէ խմինի վէրտի իսէտէ տէ , Թօպէրթ , ասլա պիր տույկու էսէրի կէօսթէրմէտի . Ռըպուլ , Նըկրան , վէ էն սօնրա թուրէ տախի , այնիրան , վէ էն սօնրա թուրէ տախի , այնիթէքիւպէյի իթտիլէր իսէտէ , ասլա պիր նէթինէ հուսուլէ կէթիրէմէտիլէր . Մէրգում , հալէա տալկըն տալկըն , սուեռուն ագընթըրնա , վէ մագունալարըն կիտիշինէ պագամագտա իտի :

Սէրիզէթ պիր տէֆա տահա մէրգումուն գուլաղընա տօղրու էյիլէրէք , պաշգա պիր խմ թէլաֆփուգ իյլէտի :

«Գալէրին» :

Հալէա , մէղքիւր դայիփ վէ հէր նէվի ֆիլտէն խալի շէր իւզէրինտէ պիր թէկսամիր ալէամէթի կէօրիւնմէտի :

Սէրիզէթ թէքրարէն ,

«Խաթէրին-Գաթէրին Տիւվալ», տէտի:
Պու տէֆա պիր թէսկատիւլաթ հուսու-
լէ կէլտի . Յօպէրթին , կիւնէշէ գարցը եի-
զիւնէ կէօլկէ թութմուշ օլսուղու էլի . տի-
զինին իւզէրինէ տիւչափու , զէ թա ուզագ-
լարաւան , պօշ պիր սէս իշթմէքտէ տիր կի-
պի , տիյնէմէյէ պաշլատը :

«Հաթէրին-Գաթէրին Յիւվալն . տէտի
թէքրարէն Սէրփէթ եափաշ պիր սէսէ , զէ
ելնի տախի , մէրգումնեն ումուղու իւզէ-
րինէ գօնարագ :

Յօպէրթ շէտիտ պէր հարէքէ՛՛ իտէրէք
Սէրփէթին էլինի թութտու , պատէհու իւ-
զէրինէշ պիր տիթրէմէ կէլլպ կէչտի :

Պու սուրէթէշ պիր իշի տազըզա կէշ-
տիքտէն աօնրա , Լըկրան :

«Աչն Վալրի-Լամուր» , տէտի :

Մէզքիւր լուզէթէրին , Յօպէրթին իւ-
զէրինէ իթտիքւրի թէշամիր , քեափփէսինի
տախի ալթիւսթ իլէտի :

Յօպէրթ , շէտէտ պիր աղբըտան հուսու-
լէ կէլէն պիր գալա պազրըլա , աեադա-
ֆըրլանտը , զէ էլլէրինի , սրազ օ թութմուշ
կիպի սըզը սըզը դարամըշ օլտուղու հալտէ ,
եալանիլէրէ մախուս սուշէթտէ տիք տիք
էթրաֆընա պազմաեա պալատը , Լաքին ,
կէօրափիյիւ տաէմէլը իշինտէ , քէնտի թա-
նըտըլնը պուլամատըզընտան , թէքրարէն
քէնտի եէրինէ օթուրտու , զէ եազաշ պիր
սէսէշ շէօլէ սէօլէտի :

— Ո գէրթ Լանտիրի , տէտի :

— Պուրատաեըմի , տէյի : ճէվապ գէրտի
Յօպէրթ , մաքինստիգրէ ուութտտէ :

— Եիւզիւմէ պագ , պէնի Բայրիմատն
մը :

— Աէնի թանըեաենմ մը :

— Եվգէթ . եիւզիւմէ պագ , պէն Գաթէ-
րինին տօսթու օլան Սէրփէթիմ :

— Դաթէրինին տօսթնւմուսուն :

— Եվլէթ . սէնի սէվմիշ օլան Գաթէրի-
նին տօսթուեում : Մէրգումէյի տէրխաթէլը
իթմէքտէ տէյիլմիսին :

— Եվլէթ , Եվլէթ . տէրխաթէլը իտէնօ-
րում լաքին մէրգումէ էօլմիւշ տիոր . Եվ-
լէթ , չօդտան պէրու էօտփիրիւլմիւշ տիւր :

— Այյր , մէրգումէ եաշամագտա տըր . . .
Լըկրան նակէհան Սէրփէթին էլինտէն
թութարագ :

— Ածու օլ , տէտի , Գաթէրին , Յօպէրթ
իչին էօլմիւշ կիպի սաեըլմալը աըըր :

— Եաշամագտա մը տըր տէտին , տէյի
մըրըլտանտը Լանտիրի , աճայիլ պիր պա-
զըլա :

Սէրիզէթ, մէրգումա ճէվապ վիրմէյէ գօրգուռ . չիւնքի Լըկրանըն սէօլէյիշիշի հագուը . վէ Գաթէրինին, Թօպէրթ իշին էօլմիւշ կիպի սաեղածագ օլմասընը անլամբ իտի : Լաքին, Գաթէրինին սաղ օլմասը լուղէթլէրի . Թօպէրթին իւզէրինէ քէնտի թէկսսիրլէրինի ինրա ևլէմիշէր . վէ մէրգում, եէնիտէն հանաթ պուլմուշ կիպի կէօրիւնմէյէ պաշլամրշ իտի :

Սէրիզէթ . գատընլարա մախսուս օլան պիր դայրէթիէ . Լըկրան սօն տէրէճէտէ տօսթլարա մախսուս պուլունան էնտիշէ իւլէ . ըլպուշ, Պօգէրթէ վազը օլմուշ օլան թէնալըգ իւզէրինէ կիս ևլէտիյի : հիտտէթի վէ գարարթըլը թէֆէքիւրլէրի իւլէ . վէ Թուրէտ տախի, Պօլլարընը, խաչվարի քէնտի կէօյսիւ իւզէրինէ գօյմուշ, ուփանըգ պէտէնինի . որումքին մէրթէպէտ եիւքսէլթմիշ . վէ պիւյիւք պիր մէզիէպ միւթէթթիշ հի հէյեէթինտէ պուլունմուշ օլտուղու հալտէ, տէօրտիւ պիրտէն, Թօպէրթ Լանտրինին : ճէմալինի գօլլաեարագ . մէրգումուն գարշըսնտա անագ իւսթիւ տուշմուշլար իտի :

Թօպէրթ, պիր միւտտէթ տալկընլըգտա պուլունտուգտան սօնրա, կէօզիւնէ պիր շէյ կէօրիւնմիւշ տէւր կիպի, իւլրու տօղրու էյիտի, տօտագլարընը օյնաթմաեա պաշլամը . վէ նիհայէթ իւլ էմր, եապանի տուրէթտէ,

«Գաթէրին», տէյի պաղըրտը :

աՀէյ վահ . մէրգումէ պուղատա տէյիլ տիրը, տէտի Սէրիզէթ տախի ընչկըրարագ:

Թօպէրթ Լանտրինին ճէմալի գարարմանա պաշլաեարագ, պիրիսինի արաեօր կիպի, թէքրարէն տիք տիք էթրաֆընա պագմաեա պաշլամը . վէ :

Շնայր, խայր, մէրգումէ պուղատա տէյիլ տիրը, տէտի . . . մէրգումէ . . .

Թօպէրթ նակէնան քէնտի քէլամլորնը գաթ իյլէտի, վէ աճայիպ պիր էսրար մէյտանա չըգարմըշ օլան պիրիսի կիպի էլինի պաշընըն իւզէրինէ վազ իյլէտի . պատէնու Սէրիզէթին գօլունտան թութուպ, պիր իւյիձէ մէրգումէնին ճէմալինի սէզմէք իւզըրէ, տիք տիք անըն եիւզիւնէ պագմաեա պաշլամը :

— Պէն սէնի թանըեաճաղըմ տըր :

— Եկվէթ, պէն սէնին տօսթուն Սէրիզէթ Տէշանըմ :

— Պէնիմ տօսթհւմ մու սուն, պէնիմ տօսթհւմ մու . . . էօլէտ իսէ, Բարիստէմիյիդ . . . եօդսա էօլմէմիշմիյիդ . պէօյլէ պանա :

— Խայր տօսթում, սաղըզ, եաշամագտաերզ . պագսմանա պէնիմ գօլումու թութմուշ տէյիլմիսին :

— Հա՛, սէնի շիմտի տէրխաթըր իթմէքտէյիմ . . . Ծիւ Սէն Տընի նամ սօգագտա, պիրիպիրիմիուէ ըասթ կէմիշ օյմայրերզ :

— Սէնէլէրէ մուգատտէմ, չօզ տէֆա
մահէմի մը զպուրտա պիրիպիմդէ բասթ
կէմբ իտիք .

— Աէնէլէր մի . օ տէտէյնիզ շէյ, տիւն-
քի շէյ տէյիլ մի տիր .

— Մէրիամէթարդ Պասթիյին գարա մահ-
պէսինտէ պուլունմուշ օլտուղունտան, սէ-
նին իջին տիւնքի շէյ տիր .

— Պասթիյ մի . նէրէտէ տիր շիմտի Պաս-
թիյ, օլ տէօթ զըթա սիեահ տիվար, յար,
օլ սոռոգ վէ եւրէքսիզ թաշ, օլ սէրը եա-
թագ, օլ սու, վէ էթմէք, վէ հէր կիւն
պանա կէլիպ . «491 իսճի, իշթէ սէնին եէ-
մէյին . եէ՛ վէ ֆէրահլան» տիյէն օլ շէթան
պէքճի, պունար նէրէտէ տիրլէք .

— Քեաթփէսի տախի նապէտիտ օլտու-
լար .

— Նապէտախտ մի օլտուլար .

— Եզգէթ, էպէտի սուրէթտէ նապէտիտ
օլտուլար . վէ սէն տախի, իյի էթմէք եէ-
մէք, արէա շարապ իշմէք . վէ շէն ու խէն-
տան օլմագ իւզրէ, անլէրին իշինտէն գուր-
թալըլուն . Խշթէ պու սէպէպլէ պուրահա-
կէթիրլմիշսին տիր .

— Քիմին էւ իւ իւ գուրթարլլտըմ .

— Պէնիմ, եանի սէնին տօսթուն օլքի
Սէրիդթին էվ իւէ :

— Պէնիմ, եանի սէնին տօսթուն օլան
ժագ Լըկրան էվ իւէ .

Իու բաղէսիմ . եւնի սէնին տօսթուն օլան
Անթօան Բըպու էլի իւէ .
— Պէնիմ եանի սէնին տօսթուն օլան .
Բօն Նէօտէքի բէրուգաճը բիէր Թուրէ էլի
իւէ . վէ շիմտի, անըն խանէսինտէ պուլուն-
մագտասըն քի, է սքի վազըթլարտա, Պէեազ
Պիրատէրէր իւէ տախի, պօւրատա պու-
լունուր իտին, է վլէթ . քէնտի պէհատըր-
լուր իւէ, պէթի վազըթլարտա, Պէեազ
Պիրատէրէր իւէ տախի, պօւրատա պու-
լունուր իտին, է վլէթ . քէնտի պէհատըր-
լուր իւէ, պէթի վազըթլարտնէ իթտիի վի-
լըլը, վէ Ֆրանաա էհալիսինէ իթտիի վի-
լըլը, վէ Ֆրանաա էհալիսինէ իթտիի վի-
լըլը, վէ Օրիալլարլնէ Տէհ-
շէթի օլան Պրիւթիւա իւնվանմընը ախզ իտէն
Բիէր Թուրէնին, եանի պէնիմ էլիմ իւէ
պուրաեա կէթիրլմիշսին տիր :

— Պօշ լագըրտըլարլնը քէս . տէյի պա-
լըրաը Բըպուլ, մէրգումու պզարլաեարագ .

— Թանըրըմ սիզի, տէտի Ռօպէթ, Լըկ-
րան էլէ Բըպուլուն էլլէրինտէն թութարագ .
Էվլէթ, Ապէ Լաթուրուն . պու օտատա
պիղիմ իւէ լագուցմասընտան պէրու տիր
քի, սիզաէն այըըլմըլըմ տըր . Ծնտան պէրու
գմէ սէնէ օլտու .

— Թամ օն սէքիզ սէնէ տիր, տէտի Լըկ-
րան :

— Տիմէք տիր քի, օն սէքիզ սէնէտէն պէ-
րու, տիւնեա, մէրգուրինէթ, վէ իւմիտ ի-
շին, պիր էօլիւ իտիմ :

— Եիմտի սաղուն, պիզէ պու լազըմտըր .

— Մէկէրի եաշամազլըլըմըն արթըր պիր
գըյմէթի գալմըշ մը տըր :

— ԵՎԱՐԹ , սէնին իշխ եաբաճագ չօդ
շէյ պուլունմագտա տըր :

Քօպէրթ գարարթըլը թէֆէքփիւրէքէ
տալմըշ տըր կիպի կէօրիւնտիւ . պատէհու ,
— Գաթէրին տախի . . . եաշամագտա՞ մը
տըր , տէտի :

— ԵՎԱՐԹ , վէ շիմտի , տուլ գալմըշ օ-
լան Գօնթէս տը Սէն Վալրի տիր :

Երկրան մէզփիւր ճէվապը վիրտիյի գա-
ռթ , եիւզիւնիւ էօթէյէ չէվիրմիւ իտի ,
Տօպէրթ տախի , Գաթէրինին , Գօնթ տը
Սէն Վալրինին գարըսը օլմուշ օլմասընը
տույտուգտա , տօտագլարընը ըսըըտը :

— Սէն Վալրի էօլտիւ իսէ , Ապէ Լա-
թուր տախի էօլմիւշ տէլիւ տիր եա :

— Խայր , մէրգում , Մատամ լա Գօնթէ-
սին օղլունուն տախի , միւտէրիսիսի տիր :

— Խօյէ իսէ , պէն տախի եաշակաճագըմ
տըր :

Տօպէրթ , օլ հէնկեամոէ , պունտան զի-
եատէ մալիւմաթ իսթէմէտի , լաքին օլ կի-
ճէ սապահ օլմազտան . Գաթէրինին էվլէն-
մէսի , վէ գօնաաընըն էօլմէսի իլէ տուլ գալ-
մըշ օլ լասը հագդընտա , Թուրէտէն թէքմիլ
մալիւմաթ ալմըշ իտի :

ՊԻՐ ԹԵՇՑԻՏ Վ.Է ՊԻՐ ՄԵՅՑԱՆ ՕԳՈՒՆԻՇՈՒԵ

Գօնթ տը Սէն Վալրինին տուլ գարըսը ,
հալէա մէրգումուն Պէլմօնտա պուլունան
գօնազլնտա իսքեան իթմէքտէ իտի , վէ
քէնափիսի , Պայէթլէ աղըր թապիաթլը օլ-
տուզունտան , մէզփիւր գօնագ սաքին պիր
հալտէ պուլունմագտա իտի :

Մէրգումէնին օղու Արթիւր , վագտա
երսէր տէֆա , քէնտի Փէրահպախչ կիւլիւշ-
ւէրի իլէ . մէզփիւր գօնազա ազ պիր շէն-
իթք վիրմէքտէ իտի իսէ աէ . մէրգում տա-
խի , վալիտէսինին միւքէտտէր վէ տուրկուն
հալինտէն իհթիրաղ իտէրէք , մախսուսէն
շէկը իթմէք իսէթէտիյինտէ , պաշգա մահէլ-
ւէրէ միւրաճաաթ իտէր իտի :

Արթիւր , եինէ պիր տէֆա տահա , մախ-
սուսէն պիր զէվդ իթմէք նիեէթի իլէ տիր
ալիյի զանն օլունտուղու կիպի , Պէլմօնու
թէրք իտիպ Բարիսէ կիթտի . լաքին արասը
չօզ սիւրմէզաէն , մէրգումուն թագր ու հա-
րաքեաթը իւզէրինէ ալընան մալիւմաթլար ,
Մատամ լա Գօնթէսի . քէնտի արդասընտան
ուարիսէ կիթմէյէ մէնպուր զըլտըլար :

Մէրգումէ , քէնտինին հազըր պուլուն-
տասը իլէ , օղունուն եապանիմէ պիր թա-
թիքտէ էօմիւո՞ կէջիրմէսի էօնիւնիւ ալա-
պիէճէք տիտ տէյէ իւմիտ իտէր իտի :

Արթիւր Սէն Վալրի, Գիլվազը քէնտի
վալվածսինէ հիւրմէթէն, քէնտի քէնտուրի
աշանլ գլոյտուկտան պաշտմ, հաթթան կը ք
գումէ իլէ պէրապէր, Պէլմօնա ավտէթ ի-
տիսէ, օրատա սիւքիւնէթի հալ իւղրէ էօմր
կէջիրմէյէ աէգամ խաէնէցնի աախի, վատ
հյէտէ :

Հաքին էսրար նէվինտէն պուլունան Փէ-
նա պիր թէկսսիր, վալիտէնին հազըր պու-
լունմարնտան նէշէթ իտէն իցի թէկսսիրի,
վէ առալարընը, պօչա չլուրալ :

Արթիւր Պէլմօնա աժտէթ իթմէքիւէ
հէնուղ բազի օլուշ իքէն, հակէնան զայլ
օլուու, վէ պիր գաչ հադիթա քէնտի հագ-
դրնտա հիչ պիր շէյ իշիւնէտի, Պատէնու
հօտէնէնէք թէք չօդ նա ուս պօրծլարը,
քէնտի վալվաէսինի, թէքրարէն Արթիւրուն
խաթրընա տիւշիւրափիւէր :

Մատամ լա Գօնթէս, Աթիւրուն պօրծ-
լարընը թէտիյեէ իլէտի, վէ մէրգուժ աա-
խի, թէքրարէն Բարիսի թէրք իթմէյէ սէօզ
վէրտի :

Հաքին, էսրար նէվինտէն պուլունան
մէզքիւր թէկսսիր, եինէ քէնտի հիւքմիւնիւ-
նիւրիւթտիյիւնտէն, Արթիւր, թէքրարէն
քէնտի սէօզլամիւ աեագ ալթընա ալտը :

Արթիւր եինէ զայլ օլուու, վէ պիչարէ
վալվաէտախի, եիւրէյի գլորչ, վէ նալը-
նըզ պուլունտուղու հալտէ, Պէլմօնա ավ-

տէթ իտիպ, քէնտի օղունա պէքլէմէքտէ
իտի :

Իշէր պու բատտէլէրտէ իքէն, Մօնսիէօ
և Ապէ Լաթուր, Սէն Վալրի գօնաղընըն գա-
րուուու չագչաղընը, էլէ ալտը :

Միւրուր իթմիշ օլան օն սէքիւլ սէնէլէր,
Ապէնէնէ ճէմալի իւղէրինաէ, քէնտի թէէսիր-
իէրինի պըրագմըլար, վէ կէօզէրինին ալթ
թարաֆընտա, վէ աղզընըն իւսթիւնտէ,
պազը սիեան չիզկիլէր տախի բէյտա օլմուշ
իտի իսէտէ, Ապէ, զայէթ ուսթալըզլը
սուրէիտէ, բուտրա իսթիմալի իլէ մէզքիւր
սիեան չիզկիլէրի, Փարզընա վարըլմազ պիր
հալէ զազ իլէմիշ իտի :

Ապէ Լաթուր, հալէա տիլպէր, պուզ
գանլը, վէ մէրհամէթսիլ իտի :

Սէն Վալրի գօնաղընտա, անձագ պիր
գաչ նէֆէր խըրամէթքենար պուլունուպ, զա-
րու չալընտըդտա, Մատամ լա Գօնթէսին
պէսլէմէսի օլան, վէ օգուեանլարըմըզըն
խաթրընտա պուլունան օլ արսըզ Մարի,
Ապէնին գարշըընա չըգտը :

— Զանըմընըզ իչէրտէ մի տիր :

— Եվկէթ Մօնսէյնեէօր :

— Կէլախիյիմի քէնտինէ խապէր վէրիրմէ-
սին :

— Խամյր, Մօնսէյնեէօր :

Մէզքիւր ճէկապըն սէրպէսթիյի, Ապէյի
պիրալ թէաճճիւպտէ պըրագտը, վէ ճպէլ
30

երւզիւնտէն աշխօեար կէօրիւնմէքտէ իտի :

Մարի գաբուտան իչէրի կիրէրէք. Մօնսիէօ
լ' թպէ կաթուրուն պէքլէմէքտէ օլմասընը
քէնտինէ խապէր վիրատի :

Մատամ լա Գօնթէս, տէր հալ պաշընը
պէրիյէ չէվիրիպ, քէնտի օղլաւնտան խա-
պէր ալմազլուք իւմիտի իւէ ։

— Աչօյլէ քի եօդարը կէլախն, տէտի :

— Բէք իյի, Մատամ :

— Տուր, տուր. պէն քէնտինի կէօրմէք
իսթէմէմ. լաքին քէնտինէ սէօյլէ քի, էկէր
պիր տէյէճէյի վար իսէ, սանա սէօյլէսին :

— Ավկի իտէրսինիզ, Ապէ կաթուր, քէնտի
սէօյլէճէճէքրէրինի, պիզզամի Մատամ լա
Գօնթէստէն պաշգասընա սէօյլէճէմէզ, տէ-
տի Ապէ կաթուր քէնտիսի, օտա գաբու-
սունտան իչէրի կիրէրէք :

Մատամ լա Գօնթէս աեաղա գալգտը,
վէ պիր թէքէպպիւր իւէ :

— Եփէնտիմ, պու իթտիյինիզ, պիւյիք
պիր միւնասիպէթսիզլիք տիր, տէտի :

— Մատամ, իթտիյիմ շէյ, սիզէ միւնա-
սիպէթսիզլիք կէօրիւնչպիւր. Փագաթ սէօյ-
լէտիքլիմի տիյսէտիքտէն սօնրա, պաշգա-
տիւրիւ հիւքմ իտէճէքսինիզ, տիր :

— Սէօյլէ օլտուղու հալտէ, սէօյլէճէճէք-
լիրինիզ բէք միւնիմմ շէյլէր օլմալը առ քի,
սիզէ ափկ իտէպիւյիմ :

— Եփէթ Մատամ, միւնիմմ շէյլէր սէօյ-
լէճէճէյիմ տիր :

էմրաէ հէման հիտտէթինի տախի թահրիք ի-
տէճէք իտի իսէ տէ, հիտտէթ կէօմթէրմէք-
լիյին քէնտի իշխնէ եարամաեաճաղընը տիւ-
շիւնէրէք, կիւլիւմտէմէյէ պաշլատը, վէ,
— Նիշին, պէնիմ տիլպէր տօսթում, նիշ-
ին խապէր վիրմէք իսթէմէսին, տէտի :

— Մատամ, պու արա հիչ պիրիսինի,
քէնտի հուզուրունա գապուլ իտէմէզ :

— Լաքին պէնի գապուլ իտէճէք տիր.
հէրէ պիր տէֆա սէօյլէ :

Ապէ կաթուր, սօն քէլամը սէօյլէտիք-
տէ, Մարդինի էլինէ, ուժագ պիր ալթուն
տախի սըգըշտըրտըլընտան, մէրգումէնին
թափը ու հարէքէթի թէպտիլ օլտու :

— Եփէթ Մօնսէյնեէօր, կէլմիշ օլտու-
դունուզու, Մատամա խապէր վիրէճէյիմ
տիր :

Մարի պունու սէօյլէտիքտէն սօնրա,
Մատամ լա Գօնթէրին եանընա կիթմէք իւզ-
րէ Ապէտէն այրըլատը :

Մատամ լա Գօնթէս, վալիտէլէրէ մախ-
սուս օլան պիր էլէմի տէրուն իւզըրէ, պաշ-
տան շըգմըշ օլտուզու էվլատընըն թէքրա-
րէն ափտէթ իտէպիւյնէյի սաաթլարը սայ-
մագտա, վէ եալինըզնա քէնտի օտասընտա
օթուրմագտա իտի :

Մէրգումէ, հալէա, կէօզ գամաշտըը-
ճագ տէրէճէտէ տիլպէր, լաքին եիւրէյի իւ-
զէրինտէ պուլունան աճը ալըրլըզ տախի :

— Պուենտրուն , սէօյլէյին ,
— Մատամ , պէսլէմէնիզին եանընտամ մը
սէօյլէնէնէյիմ .
— Էվգէթ , մէրգումէնին եանընտա սէօյլէ .
— Մատամ , սէօյլէյէնէյիմ շէյլէր , օղու-
նուզա այիտ տիրլէր .
Մատամ լա Գօնթէսին ճէմալի իւզէրին-
տէ , նակէհան պիր էնտիշէ ալէսամէթի միւ-
շահէտէ օլունտու .
— Մարի , սէնքէնտի իշխնէ պագ ,
Մէրգումէ պէսլէմէ , օտատան տիշարը
չըգար , վէ Ապէ Լաթաւր տախի , աօն տէ-
րէնէտէ պիր խօնուտի հիսս իթմիշ տիր տէ-
յի կէօրինտիւ . Մէրգում , շաբդասընը վէ
պասթօնունու , ուսուլճաճըգ , պիր եան թը-
րաքզասը իւզէրինէ վաղ լոյէտի , վէ պիր
սանտալիէ իւզէրինտէ օթուրմագլըղա տա-
վէթ իտիլմէյէ պէքլէմէքտէ տիր կիպի , պէ-
րիյէ տէօնտիւ իսէ տէ , աալա էօյլէ պիր
տավէթ զուհուրա կէլմէյիպ , Մատամ լա
Գօնթէս տախի , միւքենալէմէնին զըսսա պիր
չէյ օլմաընա գարար վիրմիշ տիր կիպի ,
անգտա գալտը .
— Պուենտրուն էֆէնտի , սէօյլէյէնէյինի-
դի սէօյլէյին .
— Մատամ , օղունուզուն եանընտան կէ-
փեօրում ,
— Պունու զանէն սէօյլէտինիդ ;
— Օղունուզ , քէնտի թարափընտան ար-

զը խուլուս վէ ոււպուտինէթինի սիզէ թագ-
տիմ զըլմագլըղուր , վէ քէնտինի շիտսէթլէ
մուհաքէմէ իթմէ մէնիզի ըէճա իյլէմէքլիմի
արզու իթմիշ տիր .
— Եվլատըմ , պունումուսւ իսթէմէքտէ տիր .
— Եվլիթ Մատամ , քէնտի իսթէտիքլէ-
րինին պիր զըսմը , իշթէ պու տուր .
— Ոլր գըսմը մը , տիմէք տիր քի , տա-
հա պաշգա շէյլէր տախի վար աըր .
— Եվլիթ , տահա պաշգա շէյլէր տախի
վար աըր .
— Սէօյլէ էֆէնտի , հէբախնի տէ պիթիր .
— Հըմ , Մատամ , տիկէր շէյլէրի նէ ուռ-
ուէթլէ սիզէ սէօյլէնէպիլէնէյիմի պիլմէեօ-
րում . չիւնքի , պիզէ եիւրէք անըսը վիրէ-
նէք շէյլէր տիրլէր . Օղունուզ , պիցիւք
կիւնըլիւթէր իշխնտէ պուլունմագտա աըր .
— Եյ սօնրա՞ ,
— Օղունուզա , ագճէ լազըմ աըր . Ար-
թըդ պիր սանտալիէ իւզէրինտէ օթուրմմդ-
մըունըզ , Մատամ .
Մատամ լա Գօնթէս , պիր սանտալիէ իւ-
զէրինէ տիւշիւպ , էլլէրի իլէ եիւզիւնիւ տա-
խի գաբատը .
Լաթուր , մէրգումէնին իւզէրինէ , քէն-
տի հիւսնի թէվէճճիւհ տույզուլարը թահրիւ
օլմուշ տուր կիպի կէօրինէք , պիր իքի
ատըմ մէրդումէյէ եագլաշար , վէ թէսէլի
իտիճի պիր թարդ իլէ .

—Թէէսսիւֆ իտիլէճէք շէյ տիր պու.
Մատամ, տէտի :

Մատամ լա Գօնթէս, տէր հալ պաշընը
եօգարը գալտըրըպ, շէյլէ նէվապ վէրտի:

—Եվկէթ, վալիտէ իլէ էվլատ պէյնինտէ:
պիր միւտախէլէ իտէնէ իչթիեան պուլուն-
մասը, թէէսսիւֆ իտիլէճէք շէյ տիր : լա-
քին էյլէ պիր միւտախէլէյէ սիդին միւնա-
սիպ կէօրիւլմիւշ օլմանըզ, էն զիեատէ թէ-
էսսիւֆ իտիլէճէք շէյ տիր :

—Պէն, օղունուզուն տօսթուեում . բէ-
տէրինին տախի, տօսթու իտիմ, քի էօլոփի-
յիւ վագըթ . քէնտի օղունա իլմ ու թէր-
պիյէ էօյրէթմէքլիյի, պանա հէվալէ իթմի
տիր :

—Աէ պունունլա, էվլատը՛ը պէտպախթ
գըլմըշ տըր :

—Մատամ, հագզըմտա սուի զաննընըզ
պուլունմագտա տըր :

—Եվլատըմըն իսթէտիյի ագճէ նէ գա-
տար տըր :

—Եիկիրմի պին ֆրանք, Մատամ,

Մատամ լա Գօնթէս, պիր գալէմ ալըպ՝
լազըմ կէլէն մէպլաղըն թէտիյեէսի իչնի,
քէնտի սարրաֆընա, աճէլէ իլէ պիր քես-
դատ եազտը, վէ անը, ալէագայը տէրունի-
նի արթըզ զապթ իտէմէզ պիր հալէ կէլմի:
օլան ևաթուրուն էլինէ վէրտի : Ապէ լա-
թուր, մէգքիւր քեաղըտը, քէմալ տէրէտէ

նէզաքէթլէ եէրէ եյիլէրէք գապուլ իյլէտի:

Պու ճիւմլէ իլէ մէրգում, խօնուա օլ-
մամըշ տըր տէյի կէօրինիւպ, տահա սէօյ-
լէնէճէք պաշգա շէյի տէ վար ալըր կիպի,
մէզքիւր քեաղըտը, էլինին իչնտէ պիւք-
մէյէ պաշլատը :

Մատամ լա Գօնթէս, պաշընը չէվիրտիք-
տէ, մէրգումուն, կիթմէք նիեէթինտէ պու-
լունմացըլընը սիւշահէտէ իյլէտի :

—Պիր տիեէճէյիմ գալմատը էֆէնտի :
կիտէպիլիրսինիգ :

Ապէ, պիր տագըգա գատար, մէրգու-
մէնին եիւզինէ պագտը, վէ պատէնու,
պիր իլթիֆաթլա էյիլէրէք, շարգասընը,
վէ պասթօնունու իւզէրինէ վազ իյլէմիշ օլ-
տուզու թրաբէզաեա տօղու, պիր իքի ա-
տըմ իլէրուէտի, վէ պըրազըպ կիտէճէք
տիր տէյի կէօրինիւտի իսէ տէ, զինինտէ
եէնի պիր թէֆէքլիւր տօղմուշ տուր կիպի,
թէրէտիւտ կէօսթէրէրէք . թէքրարէն Մա-
տամ լա Գօնթէսէ եագլաշտը :

—Մատամ, հէնուզ պէնիմ տիեէճէքլէ-
րիմ վար տըր :

—Տահա պիթիրմէտինիգ մի, էֆէնտի :

—Խայր, սէօյլէնէճէք պազը շէյլէրիմ
տահա վար :

—Գիմէ՝ այիտ տիրէր, էֆէնտի :

—Միզէ այիտ տիրէր, Մատամ :

—Էօյլէ իսէ սիդի տիյնէնէմէմ :

— Օլլունուզա տախի այխա տիրէր , տէ-
տի Ապէ Լաթուր , խաջի սուրէթտէ պիր
իսթիհզա ալէամէթի իլէ :

Մատամ լա Գօնթէս , հէման պունա տա-
խի բէտա իլէ ճէվապ վիրէ ճէք իտի իսէ տէ ,
օլլունուն էմսինէթի հալի իչին գօրդառւ-
դունտան ,

— Սէօյլէյին էֆէնտի , սիզի տիյնէճէյիմ
տիր , տէտի :

— Եօյլէ իսէ , բէճա իտէրիմ սիզէ , օթու-
րուն : Սէօյլէնէճէքլէրիմ , էրէյի վազըթ սիւ-
րէպիլիր :

Մատամ լա Գօնթէս օթուրտու , վէ տիր-
սէյինի , թրաբէղանըն իւղէրինէ վազ իյլէ-
յիա , աննընը տախի , էլինին իւզէրինէ տա-
եաթտը :

Ապէ տախի պիր սանտալիէ ալըպ , մէր-
գումէյէ տահա զիեստէ եագլաշտը , ֆա-
գաթ սանտալիէնին իւղէրինէ օթուրդմա-
նըպ , անճագ , արդաւընը մէզփիւր սանտա-
լիէյէ տաեաթմըլ օլտուզու հալտէ , աեագ
իւսթիւ տուրտու , վէ քէնափ սէօդիւնէ պաշ-
լամըլը սըրատա , տիզգաթը թամմէ իլէ ,
Մատամ լա Գօնթէսի տախի , թէրէտէն թըր-
նադա գատար սիւզմէքաէ իտի :

— Եիմտի օղլունուզուն նէրէտէ պուլուն-
տուզու հագզընտա պիր մալիւմաթըրնըզ եօ՞գ
մու տուր :

— Սօրուպ անլամըլ տէյիլիմ տիր :

— Պէն սիզէ խապէր վէրիրիմ : Մէրգում
Բարիսին էն մէշհուր գումարխանէսի օլան
Գաֆէ ծօգրիս նամ գազինօտա պուլունմագ-
տա տրր :

— Ի՞ւ պիւյիւք պիր րէղալէթ տիր պու-
լուքին պունու պանա խապէր վիրմէնիդ ,
տահա զիետէ սիզի ութանսըրմագը տըր :

— Ելլատընըզը գուրթարմագ իչին տիր
քի , սիզէ սէօյլէկորում :

— Ահ , ազիմ Ալլահ , էվ ատըմընէ սուրէթ-
իէ գուրթարապիլէճէյիմ , ինսան գուարէթի
տախի ինտէ : հէր նէ քի վար իսէ , քեագ-
թէսինի տէ իծրա նյլէմէյէ հազրըմ , անճագ ,
անճագ չու էվատըմը գուրթարապիլէյիմ :

— Ելլատընըզը գուրթարապիլիրսինիդ ,
Մատամ :

— Նա՞սըլ , նէ՞ սուրէթլէ , ս՛հ , էվլա-
տըմը նէ սուրէթլէ գուռթարապիլիր օլտու-
ղումու իէօսթէր , վէ օլ վազըթ , սահինէն
պէնսիմ տօսթում օլմուշ օլտուղունա իթիմատ
իտէճէյիս՝ տիր :

— Մատամ , պիր գաչ սէնէտէն պէրու
հազզըմատա տէրքեար օլան չիւհէնիզին
մուզայիրի օլարագ , պէն սիզին տօսթունու-
ցում :

— Ալլիրիւ , խարապիյելիթ տէրեասըն-
տան գուրթարմագլըգ թարիգինի կէօսթէր-
տիյինիզտէ , մէզքիւր չիւբհէմ մահվ օլաճագ
տըր :

— Զօգ իյի, էօյլէ իսէ տիյնէյին, Պէս միւթէ վէֆա գօճանըզնն տօսթու, վէ քէնտի բէֆիքի, վէ բէք չօգ խուսուսլարտա տասիի, քէնտի, միւշավիրի իտիմ :

— Լաքին ֆէնա պիր միւշավիր իտիմիդ :

— Ինթիմաւ տըր քի, էօյլէ օլմուշ օլմուն. լաքին հէք նասըլ իտիմ իսէ տախի, միւթէ վէֆա Գօնթ, պանա էմնիւեթ իթմէքտէ իտի, վէ էօլտիւյիւ վազըթ, օլլունուն փիքրինի թէնվիր զըլմազլըգ մէմուրինէթինի պանա հէքալէ լյլէտի :

— Էօյլէ իթմէսէ, նէ՛ ալէա օլաճագ իտի :

— Էվլատընըզ արթըգ պիւյիւմիւշ ալւր, վէ բէտէրիսաէն զիեատէ գաբըլըր պիր հալտէ օլտուղունան, մէրգումու իյի եախօտ ֆէնա եօլա կէօթիւրմէքլիք, պիւսպիւթիւն պէնիմ էլլիմտէ տիր :

— Պու սէօյլէտիքէրինիդտէն, հէնուզ, օլլունուն գուրթարըլմասընա տայիր հիշ պիր շէյ կէօրէ մէտիմ :

Մատամ լա Գօնթէս, Ապէնին միւքեալէ-մէսի նէտէ զարար գըլաճազընը, ազաճըգ գէհմ լյլէտի, վէ տէհէթլի պիր հալ վազը օլաճազը իհթիմալի, քէնտինէ պիւյիւք պիր էնտիչէ վիրմէյէ պաշաաը իսէ տէ, քէնտի-նի թութմաեա. վէ եիւզիւնտէն հիշ պիր շէյ պէլլի իթմէմէնէ չալըշմագ տա իտի :

Օլ հէպեամտէ, Լաթուր տախի, տահա

զիեատէ մէրգումէյէ եագլաշըզ օլուսպ, անըն սանտալիէսի իւզէրինէ տօղրու էյլտի, վէ սուզգ զան իլէ, Փագանի տէհչէթլու պիր մանէտար օլարագ :

— Գաթէրին սէնի սէվէրիմ, աէտի :

Մատամ լա Գօնթէս, պիր իդթիրապ նիւպասը իլէ, օթուրտուղու եէրտէն ֆըրլանցպ աեազա գալտը, մէրգումէնին ճէմալի քիւրէնկինէ տէօնմիւշ, վէ քէնտիոնի տախի տիթրէ մէքտէ իտի : Մատամ լա Գօնթէս, ալլա պիր շէյ սէօյլէմէյէ միւքթէտիր օլամաելպ, անճագ, եապանի սուրէթտէ, բար-մաղը իլէ գաբուեռու կէսոթէրտի :

Ապէ Լաթուր, քէնտի սէօզլէրինին թէ-էսսիրի իւզէրինէ տիւչարը թէաճճիւպ օլ-մուշ տուր կիափի, պիր ատըմ կէրի կիթալի :

— Աֆկ իտէրսինիդ, Մատամ, րէճա ի-տէրիմ եիւրէյինիդի բահաթթ թութուն, պէն պիր տօսթ կիափի, վէ սէնի սէվէն պիրիսի կիափի սէօյլէհօրում :

— Արթըգ տիյնէեէմէմ, արթըգ տիյնէեէ-մէմ սիզի, պուրատան կիտին :

— Խա՛յր, հէնուզ կիտէմէմ սէօյլէնէնէք-լէրիմի պիթիրմէմիշիմ տիր :

Մատամ լա Գօնթէս, աեագլարը պի-րիպիրինէ կէչմէքտէ օլտուղու հալտէ, շըն-կըրագ իրինէ տօղրու ֆըրլանտը իսէ տէ, Լաթուր մէրգումէնին եօլունու քէստի :

— Թէքրարէն աֆկ տիլէրիմ, Մատամ :

աօնունա գատեր սէօյլէեէնէյիմի տիյն էմէլի-
սինիզ : Պէսիմ ալէադամ , պիր ասաղըդա
զարֆընտա հուսուլէ կէլմիշ պիր շէյ օլմա-
երպ , իլլա սէնէլէրծէ . եիւրէյիմի եագմա-
եա տէվամ իլլէմիշ օլան պիր ալէադա ա-
թէշի տիր : Պէօյլէ օլմասընը սիզ տախի պի-
լիրսինիզ :

— Էվլէթ պիլիրիմ , վէ հաթթա պուն-
տան մուգատտէմ , գօճամըն սաղլըլլ հէն-
կեամընտա տախի , պիր տէֆա , պանա
պէօյլէ սէօլլէր իթմէյէ միւրաթ իթմիշսինիզ
տիր . վէ պէն իսէ , գօճամը պիր սիւրէք
անընտան գուրթարմագ նիեէթի իլէ , տի-
վանէ կիպի , քինախնէ պիր շէյ սէօյլէմէ-
տիմ : Վէ շիմախ իսէ , անճագ պէնիմ նա-
մուսումա գաստ իլլէմէքլէ , էվլասըմը , փէ-
նա թէէսսիրնիդտէն ազատ գըլմաեա րագի
օլմագ իսիէրսինիզ : Լաքին պու տէֆա տա-
խի սուս օլաճագ տէյիլիմ : Շիմախ , պու-
րատան կիթմէտիյինիզ հալտէ , խրտմէթ-
քեարլարըմը չաղըրաճաղըմ , վէ սիզի , ալ-
չագ պիր ատէմ կիպի տիշարը աթարըաճա-
ղըմ տըր :

Ապէ Լաթուր , մէրգումէնին նէսուրանէ
քէլամլարընտան միւթէէսսիրէն , տօտագլա-
րընը ըսրըըպ , թէրէտատիւտ կէօսթէրսմէյէ
պաշատը իսէ տէ , արաաը չօգ սիւրմէլուէն ,
քէնտի ատէթինտէն օլտուլու նէզաքէթի
էլէ ալարագ . իսթիհանեա սէնզէր պի՞՛
թարզ իլէ :

— Մատամ , ասլա մէրհամէթինիզ եօդ
տուր , տէտի :

— Եփէնտի , ողըրագըն պէնի , վէ տիշա-
րը ըգգըն :

— Մատամ , հիտտէթինիզի թէսքին ի-
տիպ , սուուգ գա՝ իլէ պէնի տիյնէտիյինիզ-
տէ , հէր պիր շէյին , սիզին քէլամլարընըդ-
տան ասըլլ պու լունաուղունու կէօրէճէք-
սինիզ տիր : Եկէր , կէրէք քէնտինիզէ , վէ
կէրէք Սրթիւր Սէն Վալլիյէ վազը օլաճագ
նէթիճէլէրի հիսսապա գօյմամագտա իսէնիզ
պէն տախի , պիր դատընըն էմրինէ իթաաթ-
սըզլըդ իթմէյիպ , տիշարը ըգգարըմ :

— Թէհատիտինիզին ալչապլզընը պիլիրիմ ,
վէ էվլատըմը , անճագ պու մագսէտէ ֆէ-
նա թարիդէ սօդմուշ օլտուղունսուզուն տա-
խի ֆարգընտաերմ :

— Սօ՞ն ճէվապընըգ :

— Գաբուտան տիշարը ըգգըն :

— Գաթիէն գարար վիրտինիզ մի :

— Եվլէթ :

— Օլունուղուն էօմրիւնիւ տախի թէհ-
լիքէ թահթընա վազ իլլէմէյէ գարար վիր-
միշմիսինիզ :

— Պէն օլլումու , Ալլահըն ինայէթինէ
թէսլիմ իսէրիմ , վէ սիզտէն գօրգմամ :

Մատամ լա Գօնթէս պունլարը սէօյլէ-
տիքաէն սօնրա , պիր աղամէթլէ , էԱլրինի
վէ կէօվլէրինի տախի , եօդարը տօղու-
գալարըաց :

Ապէնին արթըզ նոռթդու ի՞ութուլարագ, աճայիպ վէ թէհայեիւր իզհար իսիմի պիր պազըշլա, Մատոմ լա Գօնթէօխն եիւզիւնէ պադմագտա իտի, Պատէնու, պաշընը խաֆիֆ սուրէթտէ աշաղը տողրու էյէրէք, շարգասընը վէ պասթօնունու էլինէ ալտը, վէ աղըր աղըր, գաբուեա տօղրու իլէրուլէտի,

Լաքին թէքրարէն թէրէտաիւտ կէօութէրմէյէ պաշակըզպ, ալթունաան եարըլմըշ օլան էնֆիյէ գութուսունաան, պիրազ էնֆիյէ չէքտի, վէ սօն պիր թէճրիւպէյէ գալգըշմագլըզը տախի, ճայիզ կէօրտիւ,

— Մատոմ, սիզէ տիւշիւնէճէք վագլիթ տախի պըրագմաեա ճաղըմ արը. իհթիմալ տըր քինիեէթինիզի թէպտիլ իտէպիլիրտինիզ :

— Կիտին :

Ապէ Լաթուր, պիր զարպ իլէ, էնֆիյէ դութուսունուն գաբաղընը գաբատը :

— Նասըլ իսթէրսէնիզ էօլէ օլսուն, Մատօմ. պէն սիզին քէօլէնիզիմ :

Օտա գաբուսու, Ապէ Լաթուրուն արգաօնտան գաբանսաըդտա, Գաթէրին եալընըզ գալըպ, աճը աճը ընչկորմագտա օլտուղու հալտէ, պիր սանտալիէ իւզէրինէ տիւշտիւ, վէ էօնիւնտէ պուլունան, վէ կէրէք քէնտիսի, վէ կէրէք քէնտի օղու իւզէրինէ գարա պիր կէօլէկէ պըրագան քէլաթէ-

թէ գարշը տաեանապիրմէք իչին, Ալլահանինազ իյլէմէյէ պաշատը :

ՊԱՌ 20.

ՔԵՕԲԵՔԼԷՐ, ԸԸԸՐԱԿԱՎԼԱՐ ՏԸՐ

Գագիէ Փօգրիս տէնիլէն գազինօ, Ապէնին թարիփ իյլէմիշ օլտուղու կիպի, բէք մէշնուր պիր գումարիսանէ օլտուգտան պաշզա, բէք զիեատէ իսրաֆլը տախի պիր մահէլլ օլուպ, մէզգիւր գազինօնեու իշլէթէն տախի, պիր միւտտէթ և պէնին սատրգ խըստէթքեարը վէ ճասուսու պուլունմուշ օլան, Սիմն Փօգրիս իտի :

Շիմտի տախի, է ֆէնտի իլէ խըստէթքեարը պէյնինտէ, մէզգիւր գազինօնուն ախզութացննա պիր օթագլըզ վար մը իտի, եօգ մու իտի, օրասը մալիւմ տէյիլ իտի իսէ տէ, Ապէ, բէք չօդ տէֆա քէնտի խըտէթքեարընըն գաղինօնունա կիտիպ, քէնտիսի իլէ պէրապէր, պիր չօդ տախի, ալէա միւշթէրիէր կէօթիւրմէքտէ իտի :

Սիմօն Փօգրիսին գազինօնունա կիտէն միւշթէրիէրին մըդտարը, զայէթլէ արթմըշ, վէ Պասթիյին խարապ իտիմէսի իլէ չըլլըն պիր հալ քէսպ իթմիշ օլան էհալի տախի, քիւպարզատէլէր իլէ միւտավի պիր հալտէ օլտուգլարընը կէօսթէրմէք իւզըէ, անճագ քիւպարզատէլէրին կիթափիէրի մէզգիւր գազինօնա տօլարլար, վէ ճէպլէրինտէ պու-

ունան աղ բարաւարը իլէ . քիպարզատէլէ-
ին գարշլսնտա , անլերին իչտիքլէրինի ի-
չըրէր , վէ պու սուրէթլէ տախի , քիպար-
զատէլէր իւղէրինէ պիր ֆիւթուհաթ քէյֆի
տուեարլար իտի :

Սատամ լա Գօնթէս իլէ . Ապէ Լաթուր
պէյնինտէ վազը օլան հալին կիւնիւ ախշա-
մըսը , Սիմօն ծօդրիսին դազինսունտա եի-
նէ բէք չօգ գալապալըդ պուլունուպ , էր-
քէրլէր վէ գատընլար , կլ վլմէքտէ , շագա-
լաշմագտա , վէ պազը տէ ֆա տախի . պիր-
տէնձէ , ծիւմհուրիցէթ կիւֆթէլէրի չըուր-
մագտա օլտուզլարը հալսէ , թազըմ թա-
զըմ . Թրաբէզալար էօնիւնտէ օթուրմագտա
իտիլէր :

Թրաբէզալարտան պիրէսինին էթրաֆըն-
տա տախի , Ծըպուլ , Լըկ-ան , Ժան Մէյի ,
Թուրէ , վէ Սէրիգէթ օմուրմուցլար իտի :
Պունլար , գազինօնուն տէրունինստէ հիւքմ
իտէն շամաթթա աշասընտա պազէն , նակէհան
սուս օլուրլար , գարշքի թարաֆա տօլլրու
պագարլար , վէ պիր չէյ իւղէրինէ շիւրհէ
իզհար իթմէքտէ տիրլէր կիպի , սօնրատան
տախի , պիւիպիրլէրինին նիւզիւնէ պագար-
լար իտի :

Մէրգումանըն նազարընս էսաս օլան
չէյ , զայէթ իսրաֆըլը սուրէթտէ տէօշէնմիշ
օլան պիր չիլթէ իւղէրինէ տաեանմըշ . գօլ-
լարընը , կէօյիւ իւղէրինտէ խաչվարի պի-
րիպիրինէ կէչիրմիշ . կէօղլէրինի դարամըշ :

վէ եիւրէյինին դազպը օլան ալէամէթի
կէպէմէք իչին պիր կիպի , շարգապը իլէ տա-
խի , աննընը գաբամըշ օլան պիր ատէմիտի :

Մէրգուման պիրազ էօթէտէ տախի ,
իւղէրինտէն կիյինմիշ օլտուղու էսավապըն է-
թէյի իլէ , ափգգամթլը սուրէթտէ եիւզիւնիւ-
էօրթմիւշ օլան պիր գատըն օթուրմագտա
իտի :

Մէրգումէնին , պիր տիւզիւյէ , վէ տիգ
տիգ գաբուեա տօղրու պագմասընտան ա-
շվեար կէօրիւնմէքտէ իտի քի , պիրիսինին
կէլմէսինէ պէքէմէքտէ իտի :

Սամթ օն պիրի վիւրմաեա պաշլատր , վէ
սօն վուրուշունտա Լանտրի աղըր աղըր գօլ-
լարընը սէօքէրէք , մէզքիւր նիշանա պէք-
էմէքտէ տիր կիպի աեաղա դալգտը :

Մէրգում Լոկրանա եազլաշըզ : պրզը սը-
դըեա անըն գոլունտան թութտու , վէ :

—Սամթ օն պիրի վիւրտու տէտի , գա-
պա պիր սէսլէ վէ աղըր պիր սէօլէյիշէ :

—Չօգ իյի :

—Չօգ իյի ամմա , եալան սէօլէմիշ օլ-
տուն :

—Եալան մը , նէ՞ խուսուստա եալան
սէօլէմիշ օլտուն :

—Սամթ օն պիրտէ , Ապէ Լաթուրու ,
վէ քէնտի հիմաեէսի թահ՛ընտա պուլունան
Արթիւր Ոչն վալրիի պուրատա կէօրէճէք

օլտուղումու , պանա խապէր վի՞րմէտին մի ,
— էվէթ , վէ հէմտէ անլէրի պուրատա
կէօրէծէքսին տիր , ոլ պապտէ ասլա պիր
շիւբհէմ եօդ տուր :

Այսի լահզատէ , գարու թարաֆընտահ ,
իշխահիլն եիւքսէք կիւլիւշ սէոլէրի . Լանտ-
րինին վէ քէնտի տօսթլարընըն նազար ու
տիգդաթընը ոլ թարաֆա ճէլա իյլէտի :

Ալթը նէքէր զէնտօսթլար , պիրիպիրլէրի
իլէ շագալաշըպ կիւլմէքտէ օլտուգլարը
հալտէ , գարուտան իչէրի կիրտիլէր :

Մէրդուման ալթը նէքէր զէնտօսթլար-
տան պիրիսի , վէ հագըգաթի հալտէ անլէ-
րին էլ պաշըլարը , Ապէ լաթուր իտի :

Մէրդումուն գօլթուղունա կիրմիշ օլան
տէրիգանլը տախի , կիւդէլ , թագէ , վէ կէօ-
րիւնիւշտէ սըհնէթի պէտէնիեէս : տախի
պէրքէմալ օլուպ , ֆադաթ ծիւնիւնլիւյէ վէ
զէնտօսթլուլա մախառս օլան պազը աշխ-
քեար նիշանէլէր տախի , քէնտի իւզէրինտէ
կէօրիւլմէքտէ իտի . Տօտագլարը պիր ազ
գապարմը , վէ կէօլէրի տախի գան գըր-
մըզը պիր հալ քէսպ իթմիշ , վէ հէր նէվի
չարկընլըղա մէյեալ պուլունմտւշ օլմասը ,
կէօգէ կուրաճադ տէրէծտէտէ իտի :

Մէրդում տէլիգանլը , միւթէվէֆա գ.օնթ
աը Սէն Վալրինին օլլու Արթիւր Սէն Վալրի
իտի :

Մէրդուման զէնտօսթլար , զազինօետ կիր-

տէրլէրինտէ , հազըրտա պուլունան վաթան-
թէրվէրլէր իշխնտէ , պիր մըրըլտանըշ իշի-
թիւտիյինտէն , Արթիւր , տթէշի պիր թավը
ու հարէքէթլէ մէրգումանա տէօնտիւ , վէ ,

— նէ՞ , քէօրէքլէր , էֆէնակէրինիզէ տիւ
մի կէօսթէրիեօրսունուզ , տէտի :

— էֆէնտիլէ՛ր մի , տէյի ճէվապ վէր-
տիլէր , վաթանմէրվէրլէրլատէն պազըլարը
տախի , պիր իսթինզա թարզը իլէ :

— էվէթ , էֆէնակէրինիզիզիզ , չա'թկըն-
լար :

Եիւզիւնիւ էօրթմիւշ օլտուղու հալտէ ,
պէրլէմէքտէ օլան գարը , մէզքիւր մէնզա-
մէյի կէօրէրէք տիթրէմէքտէ տիր կիպի կէօ-
րիւնտիւ , լաքին Ապէնին , քէնտի չըրաղընը
գօլունտան թութուպ պիր թարաֆա չէք-
տիյլինի կէօրտիւքտէ , մէրդումէնին տախի
եիւրէյի ըահաթլանմըշ օլտուղու մըւշահէտէ
օլունտու :

— Հի՞շ , պանա պագ Արթիւր , տէտի Ապէ
Լաթուր , պու չարկընլար իլէ նի՞շին մօւա-
րազա իտէեօրսուն : Պահ , պիրազ շարապ իչ
հէր պիր շէյի ունսուտուրսուն :

— Պու ծիւմիէ իլէ , պիզ հէր պիր շէյի ու-
նութմաեածաղըզ տըր , տէտի էօթէտէն
Թուրէ տախի , գօմէտիա նէվինտէն օլտու-
ղու հալտէ քէնտինէ պիր էհէմմիեէթ վիր-
մէքլէ իլէրու աթըլարագ , վէ էլինաէ եարը
պուչտւգ տօլու պուլունան պիր շարապ գա-

աէհինի , գըլըն մագամընտա սալլաեարագ ,
Թուրէ , քէնտի քէլամլարընըն հազըրուն
թարաֆընտան հիւմնի գապուլիեկթ պուլ-
մուշ վէ տէր հալ թէքէրիւր իտիլմիշ օլմա-
սընը կէօրմէքլէ թէշվիք օլարագ , շէօյլէ տէ-
վամ լիլէտի :

—Կէլին պիրատէրլէր , քիպարզատէլէ-
րին տէվրիլմէլէրի , վէ էնալինին գիւթու-
հաթը աշգընա լիչլիմ , հուրրա :

—Հուրրա , հուրրա :

Մէզքիւր թօդաեը թէքլիփ իտէնտէն մա-
տտա , քեաֆֆէյի հազըրուն , քէնտի շա-
րապ գատէհլէրինի պօշալթտըլար : Լաքին
Թուրէ , գատէհինի պիր էյինէ քէնտի տո-
տագլարընա կէօթիւրմէզտէն էվէլ , Ապէ
Լաթուր մէրգումուն եադասընտան գավրա-
աը , ուֆագ վէ տիւզ դըլըճընը չէքտի , վէ
անըն ուճունու , Թուրէնին կէօյսիւնէ տող-
րուլթմուշ օշտուղու հալտէ . իսթինզաքեար-
մուլա շէօյլէ սէօյլէտի :

—Կէլ պէնիմ գահրաման պէրպէրիմ ,
շուրատա տիզ իւսթիւնէ կէլ պագաեըմ :

Թուրէ քէմալ տէրէծէ մահմուպիյէթէ
իթաաթ լիլէտի :

—Նիմտի շու սէօյլէտիյին քէլամլարը կէ-
րի ալ պագաեըմ , հէմաէ , գըրալըն վէ Ֆը-
րանսա քիպարլարընըն աշգընա լիչէճէքտին :

Թուրէ , մէզքիւր թէքլիփէ գարշ կէ-
լէճէք իտի իսէ տէ , գըլընըն ուճու , դայէթ-

լէ պիհուզաւրլուգ վիրիճի սուրէթտէ , պօ-
ղազընա տօգունտուշուլմուշ իտի : Մէր-
գում , մէյեռուսանէ էթրաֆա պագալ իտէ տէ ,
չօգլուգ պիր իտատ իւմիտի կէօրէմէտի :

—Ի՞չ պագաեըմ , տէյի պաղըրաը Ապէ :

—Նվլէթ էվդէթ իչէեօրում , տէտի Թու-
րէ , բէրէլէլէլէթ :

Թուրէ , գօրգուսունտան նաշի , շարապ
գատէհինի տօտաղընա տօղրու կէօթիւրմէթ-
տէ իքէն , տիշարտան պիր էլ մէզքիւր գա-
տէհէ չարբարագ եէրէ ֆըրլաթտը , վէ քէն-
տիսինի տախի , պօնտունտան թութուպ ,
Ապէնին էլմնտէն սըլըրաը , վէ պիր թարա-
ֆա աթտը :

Լաթուր , պէօյլէճէ քէնտի գարշընա
չըգան Բօպէրթ Լանտրինին սօսւգ վէ աղըր
չէհրէսինէ , եապանի կիպի պագմաեա պաշ-
լարը :

—Զաքին , տէտի Ապէ պաղըրարագ .
չըկընմըսըն :

—Խայլ :

—Պէօյլէ պիր քիւսթախլըդա ճէսարէթ
մի իթմէքտէսին :

—Եվդէթ , ճէսարէթ իթմէքտէյիմ :

Սոսւգ գան լիէ վէրիէն մէզքիւր ճէ-
գապլար , Ապէնին զազապընը պիւսպիւթիւն
հուտուտան չըգարաըլար :

—Հալէս պէօյլէ պիր քիւսթախլըդա ճէ-
սարէթ իթմէքտէսին . էօյլէ իսէ պիրազ նէ-

Դաքէթ էօյրէնմէք իշխն , սէնին իլք տէրսին
պու օլուուն :

Ապէտ պունլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա ,
վահշիճէ պիր հարէքէթլէ , գըլըճընը Լանտ-
րինին կէօյսիւնէ տողրու սալտըրաը . լաքին
Լանտրի տախի պէօյիւք պիր չէվիքիքլէ
քէնտի գըլըճընը չէքէրէք , էօյլէ պիր խըշմ
իլէ խասմինին զարպընը կէրի չէվիքաի քի ,
Ապէնին գըլըճը , էլինստէն ֆըրլանտը , բօ-
պէրթ Լանտրի պասէնու , չըլզընլարա մախ-
սուս օլան պիր գուվիքլէ , խասմինին պօ-
ղազընտան թութուպ , գըլըճընը էօյլէ պիր
շիտաէթլէ եօդարը գալուըրաը քի , պիր սա-
նիյէ զարֆընտա . Ապէնին իշխ պիթմիշ օլա-
նագ իտի . ֆագաթ Լանտրինին կէօդիւնէ ,
քէնտի հարէքէթինի գօլլամագտա օլան պիր
գարընըն , շերին վէ բէնկի աթմըշ ճէմալի
րասթ կէլիպ , պիրտէն պիրէ գուվիքլի քէ-
սիլտի , վէ Ապէյի վուրմադ իշխն եօդարը
գալուըրմըշ օլտուղու էլի տախի , աշազը
սարգըլտը :

Մէզքիւր ճէմալ , պիրիսինին կէլմէսինէ
պէքլէմէքտէ տիր կիպի կէօրիւնմիւշ օլան
գարընըն ճէմալի իտի .

Բօպէրթ Լանտրի , մէրգումէ գարընըն ,
շիմտի Գօնթէս առ Սէն Վալրի օլմուշ օլան
Գաթէրին Տիւվալ օլմուշ օլտուղունու , թա-
նըրաը :

Բօպէրթ , պու սուրէթլէ , Գաթէրինին
հալէտ տիւպէր օլան ճէմալինատէն քէնտի .

կէօզլէրինի աեղրամամադտա օլտուղու հալ-
տէ , Ապէտ , իսթիհզաքեարի պիր կիւլիւմաէ-
յիլէ , քէնտինի պուլտու , վէ քէնտի խաս-
մինին բարմաղլարը նիշանէլէրինի տէ փ իթ-
մէք իշխն տիր կիպի , եագասընըն թօղլարը-
նը սիլքմէյէ պաշլատը . պատէնու , ումուզ-
լարընը տախի սիլքէրէք , վէ ասլա քէնտինի
պօղմաետրագագ ,

— Տօ՛ սթում , պու իթախինին ճէղասընը
չէքէ ճէքսին սիլր կիւն , շիմտիքի հալտէ Ե-
շնէ կիտէպիւրսին , տէտի : Ժօ՛գրիս :

Սօն լուղէթ , գազինօնուն սահիպինէ խի-
թապէն իտի . մէրգում ալէթթամիլ , Ապէ-
նին եանընա կէլտի : Ապէտ Լաթուր , պիր
իքի ատըմ էօթէտէ եէր իւգէրինտէ պուլու-
նան գըլըճընը կէօսթէրտի : Ժօղրիս , քէմալ
տէրէճէ իթաաթլա , մէզքիւր գըլըճը եէր-
տէն զալուըրըա , Ապէյէ վէրտի :

Արթիւր Սէն Վալրի . որո՞քէնին էօնիւն-
տէ տուրուպ , իքի նէփէր գըլլար իլէ կէօ-
րիւշմէքտէ իտի իսէ տէ . վագը օլան հալ-
լէրի կէօրմիւշ իտի . Մէրգում , տէր հալ-
քէնտի միւտէրիսինին եանընա կէլիպ , ա-
նըն գոլունտան թութտու , վէ չէօյլէ տէտի :

— Լաքին , Լաթուր , պէն սանս սէօյլէ-
եօրուս քի , պէօյլէ շէյէրէ թէհամմիւլ կէօս-
թէրմէմէլլիյիլ . պու քէօրէքլէրին պիզէ իթ-
տիքէրի հագարէթէ միւսատտէ իթմէմէլլի-
յիզ , Հայտէյին էֆէնտիլէր , գըլըճլարընըզ

չէքին , չու ալչագ քէ օրէքլէրի զուրալըմ :
— Եվլէթ , էվլէթ , տէտիլէր տէօրթ նէս
ֆէր շէնմէշրէպ վէ զէնտօսթ բէֆէքլէրի
տախի եէքավազ . զուրալըմ չու քէօրէքլէ-
րի , վէ քէնտի ինլէրինէ սիւրէլիմ :

Պունուն իւղէրինէ զըլըճլար չէքիլտի ,
վէ ունում սուրէթտէ պիր գավլա հազբ-
լըզ կէօրիւլմէյէ պաշլատը :

Ըըպուլ աեաղա գալգարագ , էօյլէ պիր
եիւքսէք սէլլէ սէօյլէմէքտէ իտի քի , թէք-
միլ գազինօեռու էօթտիւրմէքտէ իտի :

— Իշիթտինի՞զ մի բէֆիքլէրիմ . պունլար
պիզի , քէօրէք վէ ալչագ թէսմիյէ իտէհօր-
լար : Իմրէ , ըսըրապէլիր օլտուղումուզու ,
քէնտիլէրէ կէօսմէքլիմ :

Ժագ Լըկրան վէ ժան Մէյի , օթուր-
տուգլարը եէրտէն ֆըրլանըպ , ըըպուլուն
եանընա գօշտուլար , պազը գալան հազբ-
րունուն տախի քեաֆֆէսի , աեաղա գալգ-
տրլար , վէ էլլէրինտէքի պըչազլարը , զը-
լըճլարը , պալթալարը , վէ սայիր սիլահլարը
իլէ , նիշան վէրիլտիյի տագըգատա գավլա-
հա պաշլամահա հազըր պուլունտուգլարը
հալտէ , աեադ իւսթիւ տուրմագտա իտիլէր :

— Գըլըճլարընըզ եէրինչ գօնուն էֆէն-
տիլէր , տէտի Ապէ Լաթուր : Պու քէօրէք-
լէրին դանլարը , սիզին գըլըճլարընըզը քիր-
լէթմէյէ լաեզգ տէյիլ տիրլէր : Տիւնեա իւ-
ղէրինտէ պու թարգ մախլուգլար պուլուն-

տուղունու տախի ունութմահա չալըշալըմ .
եախօտ , հիչ տէյիլ իսէ , եալընըզ պիրազ
կիւլմէք իչն քէնտիլէրինի տէրիսաթըը ի-
տէլիմ :

Ապէ պունլարը սէօյլէտիքաէն սօնրա ,
Արթէւրիւ չէքիպ գօլթուղունա ալտը , վէ
գարուեա տողըու իլէրուլէտի . տիկէր բէ-
ֆիքլէրի տախի մըրըլտանարագ , մէրգումա-
նըն արգասընտան , գաբուտան տիշարը չըգ-
ալլար :

Գօնթէս տը Սէն Վալի տախի , պուն-
լարըն արգասը սըրա կիթմէքտէ իտի իսէ
տէ , քէնտի օղունուն տօսթլարընտան էն
կէրինէ գալանը տախի , գաբուտան տիշա-
րը չըգարգտա , գաբու , մէրգումէնին եիւ-
զիւնէ գարշը գաբանտը : Մատամ լա Կօն-
թէս , քէնտինի քիմաէ կէօրմէքսիզին , քէն-
տիսի գաբուեռու գօլլաեապիլիր պիր պու-
ճաղա չէքիլտի :

Վաթանբէրլիլէրէր , էրքէք վէ գատըն ,
քեաֆիէսի տախի , ֆիւթուհաթ իւղրէ ,
վէ եիւքսէք սէլլէ կիւլմէնէ պաշլատը :

— Լանտրի՞ն նէրէտէ տիր , տէտի Լըկրան
էթրաֆա պիր կէօլ կէզափէրէք :

— Առւս օլ տէյի ճէվապ վէրտի Ըըպուլ ,
զանն իտէրիմ քի մէրգում , պուրատա պու-
լունածաղընը սէօզ վիրմիչ օլմատըըն պիրի-
սինի տախի կէօրմիւշ տիւր :

— Քիմի՞ :

— Օլ չոքըն Ապէ, քէնտի ավուճու իշնաէ պուլունտուղու վազըթ, Լանտրինին էլինի տու; տուրթմուշ օլան գուվիչթին Փարգընա վահրմատըն մը :

— Խայր :

— Մատամ քէնտիսի խտի :

— Նէ՞ սէօլէեօրսուն :

— Սուս օլ, մէրգումէ հալէա պուրատա տըր :

— Կէօրակւմ. լաքին Լանտրիյի արաերպ պուլմալը, պէն կիտիպ քէնտինի արարսում, պէնիմ իւզէրիմէ ճասուսլուգ խտէեօրսուն տինէրէք տարըլըր. շիմտի անըն թապիեաթը ածայիպ պիր չէյ օլմուշ տուր :

— Թուբէյի եօլլարըդ. օնու պիր իշ եէրինէ գօյմաղ :

Լաքին Թուբէ նապէտիտ օլմուշ խտի. քէնտի գահրամանլըլը, Ապէնին էլինաէն կէօրտիւյիւ թէհիքէտէն իսօնուտ օլարագ, պիւսպիւթիւն մէյտանտան չէքիլմիշ խտի :

Լըկրան պաղըրարագ Թուբէնին իսմինի վիրտի, վէ հէր քէս, պաճագլարընը օյնաթըպ, օթուրտուգլարը եէրին ալթընա պագմաեա պաշլատըլար : Սէրիզէթ տախի, եէրէ տոյլու էջիլու, վէ գահրաման բէրուդաճըլը : գուլաղլնատան թութմուշ օլտուղու հալտէ, թրաբէգանըն ալթըն տան չէքիպ տիշարը լըգարտը :

Թուբէ, մէյտանտա քէնտի սօսթլարըն

տան պաշգա պիրիսինի կէօրմէյէրկը, Գըրլանըպ աեաղա գալգտը, վէ զայէթլէ թէհտիտավէր սուրէթտէ, վէ պաշնըն իւզէրինտէ, ուզուն պիր պուչագ սալլաեարագ :

— Քի՞մ չըզըրտը Թուբէյի, իշթէ պուրատա տըր քէնտիսի, վէ էհալինին ինթիգամընը ալմաեա, վէ քէնտիւրինի սէրպէսոթ գըլմաեա հազըր տըր, տէտի պաղըրարագ :

Թըպուլ մէրգումուն գօլունտան թութարագ, գուլաղլնատան աշալը,

— Հայտէ կիթ, վէ Լանտրիյի պուլ պագ քի մէրգումու, հէր հալտէ, Բօն նէօյէ կէօթիւրէսին տէտի :

Թուբէ, միւմքին մէրթէպէտէ տէպտէպէլի սուրէթտէ, գարուտան տիշարը լըգտը :

Պատէնու, գազինօտա պուլունան վաթանքրվէրէր տախի պիրէր պիրէր տիշարը չըգմաեա պաշլատըլար : Էն սօնցա տիշարը չըգանլար, Լըկրան իլէ Թըպուլ իտիլէր :

ՊԱՊ 24.

ԷՈԼՄԻՒԾ ԵՒԻՐԵՔ

Գազինօտա պուլունանլարըն քեաֆֆէսի տախի կիթմիշ օլուպ, անճագ սըդը սըգըեա եիւզիւնիւ էօթմիւշ, վէ օլլունուն տիշարը չըգտըլը գարուեա գօլամագտա օլան գարը, իշէրտէ գալմըշ խտի :

Գազինօնուն ըշըգլարը, պիրէր պիրէր սէօնտիւրիւլատիւ, Լաքին պիւսպիւթիւն գա-

րանլրդ պասմաղտան, Մատամ լա Գօնթէս
ուսուլճաճը գարուեա տօղրու եագլաշտը.
մէրգումէյէ, գարունուն աբդասընտա մու-
սիպէթլու պիր չէյ կիզիւնիշ տիր տէյի կէր-
մէքտէ իտի. մէրգումէ, գարուեու աղըր
աղըր աչտը, վէ աղ պիր ըշը պուլունան
սալաեա կէչտի :

Մէզքիւր սալանըն իքի թարաֆընտա
տախի պիրէր գարու, վէ պիր ուճունտա
տախի, կէնիշ պիր նէրտիվէն պուլունմագ-
տա իտի : Մէրգումէ, քէնտինձէ պիր գա-
րար վիրմիշ օլմատըղնտան, գանդի եօլան
կիտէնէյինի շալորտը.

Մէրգումէ պու սուրէթլէ թէրէտիւտ
կէսոթէրէթքտէ իքէն, եան դաբուլարըն պի-
րիսի իչէրիսինտէն, ալիր վալիտէնին եիւրէ-
յինի բարէ բարչա իտէնէք սէսլէր իշիթիւ-
մէյէ պաշտաը :

Մատամ լա Գօնթէս, պիւյիւք պիր հէ-
եճանը գալպ իւզրէ, մէզքիւր գարուեա
տօղրու եագլաշտը, չինքի իշիթտիյի սէս-
լէրին իչինտէ, քէնտի էվլատընըն տախի
սէսի պուլունմագտա իտի :

Մէրգումէ, գարուեա եագլաշմագտա ի-
քէն, պիր կէօլկէնին գարանլըղնտան, ա-
ռար աղըր, ու զուն պօյլու վէ գարա պիր
շէք տիշարը ըզգը, գարունուն էօնիւնտէ
տուրտու վէ մէրգումէնին եօլունու քէստի:

Մատամ լա Գօնթէս, պիր գօրգու իլէ
մէրգումու կէօղտէն կէչիրմէքտէ օլտուղու-

հալտէ, կէրի չէքիլտի :

—Պու գաբուտան իչէրի կիրէմէզպինիզ,
տէտի թօպէրթ լանարի, սօուգ պիր թէ-
լաֆփուղլա, վէ դապա պիր սէսլէ :

—Ա՛ն էֆէնտի, էկէր մագսէտիմի պիլ-
միշ օլսանրզ, պէնա մէրհամէթ իտիպ, ի-
չէրի կիրմէյէ բուկսաթ վէրիրսինիզ :

—Մագսէտինի լի պիլիրիմ :

—Պիրմիսինիզ :

—Միզին մագսէտինիզ, մուդտտէս պիր
մաղսէտ տիր, Սիդ պիր վալիտէսինիզ, վէ
պուրաեա կէլմիշսինիզ քի, էվլատընըզը, չէյ-
թանլարըն բէնչէսինտէն գուրթաշաղնըզ :

—Հէյ վան, էվլիթ մագսէտիմ պու տուր.
լաքին գօրգարըմ քի, մէզքիւր մագսէտիմէ
իրէնէք գուվէթէ մալիք պուլունմահաւ-
ճաղըմ տըր :

—Էվլիթ, մալիք պուլունմահաճաղսը-
նըզ արր :

—Ալահա նիեազ իտէնէյիմ քի օլ պապ-
տէ լաղըմ կէլէն գուվէթի պանա ինսան իյ-
լէսին :

—Պու ճիւմէէ իլէ, եինէ զայիֆ պուլուն-
մուշ օլաճագսընըզ տըր. չիւնքի Գատէրին
էլի, օլլունա գարչը չըգարըլմըշ, վէ օլլուն
թէլէֆ օլաճագ տըր :

Մատամ լա Գօնթէս, մէզքիւր մուսի-
պէթլու լուղէթլէրի իշիթտիքտէ, տիթրէտէ,
վէ րէնկի աթմըշ ճէմալինի եօդարը գալար-

րարագ , անլէրի սէօյլէյէն ատէմին եիւզիւնէ պագտը :

— Սիդ , պէնի վէ պէնիմ միւքէտտէր հայիմի պիլինօրսունուղ կիպի սէօյլէմէք էսինիզ :

— Եվլէթ սիդի պիլիրիմ . սիդ , պիր վազըթ Գաթէրին Տիւզալ թէսմիյէ զրւնան շախսսընըզ :

Տէրգումէ , եիւրէյի իւզէրինտէ սուզ պիր աղըրլըդ հիսո իցէտի . Թօպէրթ Լանտրինին սէսի , աթիդ հալլէրի տէր խաթըր իթմէքիք թէլէրինէ տօգունմուշ իտի :

— Աէ սիդ , սիդ , տէտի մէրգումէ բէրէլէնէրէք , սիդ քիմինիզ :

Թօպէրթ Լանտրի աղըր աղըր պիր ատըմ մէրգումէյէ եադլաշըզ , շաբդասընը չըգարտը , վէ մէզքիւր սալաեը ըշըզլաթմազտա օլան պիրիձիք գանտիլին թէքմիլ ըշըզ մէրգումուն պաշընը վէ եիւզիւնիւ պիր իշնէ բարլաթմանա պաշլատը :

Տէրգումուն ճէմալի , պիր թաշ սանէմ եիւզիւնէ պէնզէմէքտէ իտի : Օլ գատար սուգ , վէ օլ գատար հարէքէթսիդ իտի քի էկէր թաշտան օհուլմուշ պիր սանէմ եիւզիւ օլմուշ օլսա , հազգդաթէն օնտան զիւեատէ սուգ , վէ օնտան զիւեատէ հարէքէթսիդ օլամաղ իտի :

— Պատէհու , պիր իյինէ եիւզիւմէ պագ , պէնի թանըեապիլաբին մի , տէտի , գապա վէ դապի պիր սէսլէ :

Գաթէրին , նիմ պօղնուգ պիր պալըըշալա , Թօպէրթին աեադլարընա դարանտը , վէ եիւրէք տէլինէ պիր ֆիրեազլա :

— Թօպէրթ-Թօպէրթ Լանտրի՝ տիր , տէտի :

Թօպէրթ Լանտրինին ճէմալինտէ , ասլա պիր միւթէէսսիր օլմագլըզ նիշանէսի կէօրիւնմէտի . զէրըէճէ պիր մէրհամէթ եախօտ պիր հիւմնի թէվէճճէւն էսէրի պիլէ , մէրգումուն լիսան ճինսինտէն պուլունտուզունուն կէօօթէրմէքտէ իտի :

Գաթէրին , մէրգումուն թանըմասընտան , վէ մէրգումուն թանըմապը իլէ , պիւթիւն էսքի հալլէրի տախի տէր խաթըզ : իթմիշ օլմասընտան , ատէթա սէրսէմէնմիշ կիպի օլտուզու հալտէ , Թօպէրթին աեադլարընա դարանմըշ գալտը : Նիհայէթ իւլ էմր , պիւժուք պիր ահը աէրուն չէքէրէք , աեազա գալդմանէ ճահու իյիէտի իսէ տէ , գալդանագ գուվիթի գալմամըշ իտի :

Թօպէրթ էյիւտի , վէ մէրգումէնին էլինտէն թութարագ , աղըր աղըր եօգարը գարդմասընա եարարմ իթմտի . լաքէն , Գաթէրին աեադտա տուրմար տուրմազ , տէր հալ էլինի կէրի չէքտի :

Տէրգումէ , Թօպէրթին էլի քէնտի էլինէ աօգանտրգտա , անըն էօլիւ էլինէ պէնզէմէքտէ օլմասընը միւշահէտէ նյլէմիշ իտի . վէ մէրգումուն եիւզիւնէ պազմանա ճէսա-

բէթ իտէմէյիպ , ակիթը բէմէքաէ , վէ էլլէրի
իլէ տախի եխւզիւնիւ էօրիմէքաէ իտի :

— Օն սէքիզ սէնէ կէչմիշ օլտուղու հալ-
տէ տախի . ունուտուլմամլչըմ ալը :

— Ունուտուլմագ մը-ան , խայր , խայր .
ոլ գատար ուղուն միւտաւէթտէն պէրու ,
սէն , պէնիմ եխւզէյիւտէ քէնափի եէրինի
թութմուշուն տուր , տէտօ Գաթէրին գօր-
դագլըզլա մէրգումուն եխւզիւնէ պագարագ :

— Պու ճիւմիէ իլէ , Գօրթէս Սէն Վալրի
օլմուշառն տուր :

— Ա.է պունուն իշին պէնի այշպլամագ-
տա , վէ պէլքի պէնտէն նէ ֆրէթ տախի կէ-
թիրմէքտէսին :

— Պիզէ ֆէնալըգ իտէնլէրտէն նէ ֆրէթ
կէթիրմէքլիք , ինսան իւտպիեաթը իզթի-
զամլնտան ալը :

— Լաքին պէն սանա գիշնալըգ իթմէմի-
շիմ տիր , Յօպէրթ Լանտի : Սէն պէնիմ ի-
շին , էօլիւլը իշնատէն թէքրարէն հաեաթ
պուլմուշուն տուր : Պունտան սէնէլէրնէ
մուգատտէմ , սէնի պէնտէն տերըտըգլարը-
տա , սէնի գուրթարապիրէք իշին էլլմտէն
հէր նէ քի կէլիը իտի իսէ , ոլ պապտէ աս-
լա պիր գուսուր իթմէտիմ . վէ սէնի գուր-
թարմաեա միւլաֆիքագ օլմագ րատտէլէրի-
նէ կէլմիշիմ տէյի իթիմատ իթտիյիմ սլրատա ,
ոլ ֆէնա խապէրէր , եանի սէնին էօլիմիշ
օլտուղունուն շէհատէթէրի պանա փասը
օլտու :

— Օնլար սախթէ խապէրէր , վէ սախթէ
շէհատէթէր իտի , վէ սէն օնլարա ինսանտըն .
Պիր ատէմ քէնափի եխւզէյինին սահին օլմա-
սընը արզու իթալիյի շէյլէրէ , նէ գատար չա-
բուգլուգլա ինսանըր :

— Ֆիքրինտէն պէօյէ պիր ֆէնաթէֆէք-
թիւր կէմիրմիշ օլտուղուն իշին , Ալլահ սա-
նա աֆկ իթսին : Պէն սէնի սէվտիմ , Յօ-
պէրթ Լանտրի . շիմտի օլլումունէ տէրէնէ
պիւլիք պիր մուհապպէթլէ սէվմէքտէ ի-
սէմ , օլ վագըթ տախի սէնի օլ տէրէնէտէ
սէվմէքտէ իտիմ : Սէն պաշնը մահպէտ բէն-
շէրէսինտէն տիշարը չըգարըպ , պէնիմ չէք-
տիյիմ սէրէնձամլարը կէօրէմէզ իտին , քէզա-
լիք պէն տախի սէնին պալունտուղուն մահ-
պէսին իշէրիսինէ պագարագ , պանա սէօյ-
լէնէնլէրին եալան օլտուղունու անլաեամագ
իտիմ :

— Սանա սէօյէնէնլէրին եալան օլմուշ
օլտուգլարընը անլամագլըզա արզու իթալին
մի :

— Սէնի սէվտիմ , իշթէ պու տուր պէնիմ
ճէվապըմ :

— Ա.է պէնի սէվմէքտէ օլտուղուն հալտէ ,
մէզքիւր եալանը սէօյէյէնին տօտագլարը
իւղէրինտէ , եալանըն սընտագլըզ հէնուղ կէչ-
մէմիշիքէն , պէնտէն նէ ֆրէթ կէթիրմէքտէ
օլան օլ եալաննը իլէ էվէնտին , վէ անըն
դարըաը օլտուն :

— զիչ պիր իւմիւտիմ գալմամըշ, խասթալըդտան զայը վլանումը, վէ մէյեռուսինեթիմտէն նաշի, ասլա իլէրուսի իշին զայտ իթմէմէքտէ իտիմ: Ա՛հ Թօպէրթ, էկէր ոլ վագըթ երւրէյիմին նէ տէրէնէտէ չէտիտ ալթիւսթլիւք իշնստէ պուլունմուշ օլմասընը, եկւրէյիմին իշնստէ նէ տէրէնէտէ գավի պիր եէր թութմուշ օլաուղունու, վէ պուսէպէպէլէ, գօճամա պօրճլու պուլունտուղում վաղիֆէլէրտէ տախի գուսուր իթափյիմի պիլսէն իտի, շմափի պանա մէրհամէթ իտէր իտին: Պատէհու էվլատըմ տիւնեան կէտի, վէ անընլա սէնին գատէրին իւղէրինէ եկւրէյիմտէ աչըլան եարանա պիր մէհէլէմ պուլուն օլուպ, պիւթիւն մուհապպէթիմի անըն իւղէրինէ չէվիրտիմ վէ իւէրուսի իշին թէքրարէն իւմիտ իթմէնէ պաշտուըմ: Կաքին փէնա պիր գատէր պաշըմըն իւղէրինտէ ասըլը պուլունմուշ օլուպ, պիւթիւն տիւնեէփի մէտէրէթիմ քէնտի իւղէրինտէ օլան օլուում, էն պիւյիւք սէ վալէթիմի մուճիպ օլմագտա տըր: Պունլարըն քեափֆէսինի տախի տույտուգտան սօնրա, պանա մէրհամէթ իտէճէյինէ շիւրհէ իթմէմ:

— Պէն սանա մէրհամէթ իտէմէմ:
— Իտէմէդմիմին:
— Խայը, իտէմէմ:
— Ի՞թմէյէճէքմիտին, տէտի մէրգումէ աճը սուրէթտէ, վէ նիեաղ իտիծի սուրէթ-

տէ էլլէրինի Թօպէրթէ տողրու ուղաթարագ: Լաքին հիչ տէյիլ իսէ, շիմտի պանա մուավէնէթ իտէճէքսին: Էվլէթ օղոււմու պուրատան գուրթարմագ իշին պանա եարտըմ իտէճէքսին տիր: Հիչ տէյիլ իսէ պու գատարընը իտէճէքսին, էվլէթ, պիր վագըթ պէնիմ իւղէրիմտէ օլան մուհապպէթինին խաթրը իշին իտէճէքսին տիր:

— Մէրգում, Սէն Վալլինին օղու տուր:

— Ա՛հ, էօյէ իսէ հիչ պիր իւմիտ գալմատը:

— Պէնաէն ասլա պիր իւմիտին օլմամալը տըր:

— Պու ճիւմէլէ իլէ, մէրգում պէնիմ տախի օղուում տուր: Վէ սէն պիր վագըթ պէնի ոլ գատար սէվէր իտին:

— Ճիյնէ, Գաթէրին Գաթէրին Տիւվալշիւնքի պէնի սէնի անճագ մէգքիւր իսիմլէթանըրըմ: Պունտան օն սէքիզ սէնէ մուգատէմ, պէն, գուվէթիլ, վէ իւմիտէր տէրեասընտա ղարգ օլմուշ պիր ատէմ իտիմ, վէ հէր նէ գատար մահպէս գաբուսունտան անճագ պիր ատըմ էօթէտէ պուլունմագտա իմիշ իսէմ տէ, էօնիւմտէ, զայէթէլ բարլագ պիր հալը իսթիգպալ կէօրմէքտէ իտիմ: Մէգքիւր բարլագ հալը իսթիգպալէ վասըր օլմագ իշին, պիւյիւք կիւճլիւքէր իլէ ուղրաշմագ լազըմ կէլէճէք իտի, լաքին մէղքիւր կիւճլիւքէրի ենէճէք իտիմ, շիւնքի սէնի սէվմէքտէ իտիմ:

— Լաքին մուղայիրի վուգու պուլտու զունուն թագսիրաթը պէնտէ՞ մի տիր :

— Տիյնէ՛ Գաթէրին Սէնին իւզէրինտէ օլան մուհապէթիմ, պէնի բէք չօգ եիւք-սէք հալէրէ վազ իտէպիլէճէք իտի, լաքին այնի մուհապէթիմ, մուղայիրի օլարադ, պէնի էն պիւշիւք ֆէլաքէթէր կիրտապլնա զարդ իյէմիշ տիր . Մէզքիւր մուհապ-պէթիմ, օն սէքիզ սէնէտէն պէրու, պէնի սաղ սէզարա կէօմիւշ տիր . շիմտի կէչմիշլէրն եէրինի տոլտուրմաեա գուտ-րէթուղ պիր հալտէ օլարադ մէզքիւք մէզար-տան տիշարը չըգմըշը տըր, լաքին անլէրին ինթիգամընը ալաճագ գատար գուվէթիմ պուլունմագտա տըր :

— Ինթիգամ ալմագ մը, տէյի պաղըրտը պիչարէ Գաթէրին, մէրգումուն քէլամլարը լ'զէրինէ տիւչարը տէհշէթ օլմուշ օլտուդու հալտէ, լաքին պէնտէն վէ պէնիմ էօքսիւզ զպուման ինթիգամ ալաճագ տէյիսին :

— Եիւրէլինի թէսքին էթ, վէ տիյնէ՛ պէ-նի . Մէզքիւր օն սէքիզ սէնէնին ուզուն գա-րանլըղնտա, վէ էօմիւմիւն իւմիտսիզ հա-լմտէ, անձագ իքի իսմ, պէնիմտէ պա-գը գալմըշ տըր . Պէնի չըլտորմագ տէրէճէ-սինտէ սէյեռւսիեէթէ տիւչար գըլմըշ օլան մէզքիւր իյմլէրի, մահպէսիմին տիփար թաշ-լարը իւզէրինտէ օլտում վէ մէզքիւր թաշ-լար տիկէ չըգարագ, կէրէք ույրւառուղում

վէ կէրէք ուեանտողըմ վազըթ, գուլաղըմ տան աշաղը պաղըրարագ, իքի նէֆէր ա-տէմ իսմլէրի վէրիրլէր իտի :

— Մէրգուման ատէմլէր . . .

— Լաթուր վէ Սէն Վալրի իտիլէր :

— Խա՛յր, խա՛յր, Սէն Վալրի տէյիլ սա-նա օլան ֆէնալըգլար զըմնընտա, մէրգում քեամլիէն պիսուչ պուլունմագտա իտի :

— Տիյնէ՛ պէնի Գաթէրին . օն սէքիզ սէ-նէտէն պէրու պէնի սաղ պըրագմըշ օլտն շէյ, անձագ ախզը ինթիգամ թասավիլուրու իտի . վագաա, անձագ պիր իքի սէնէ էօմ-րիւմ գալմըշ տըր, լաքին մէզքիւր պիր իքի սէնէ տախի, Լաթուրտան վէ Սէն Վալրի-տէն ինթիգամ ալմագլըգ մագսէտիմէ քի-ֆայէթ իտէճէք տիր :

— Պէն տախի Սէն Վալրի իսմինի թաշը-մագտաելմ, պէնտէ՞ն տէ ախզը ինթիգամ իտէճէքսին :

— Պէն սէնի, անձագ Գաթէրին Տիւվալ տէյի թանըրմ :

— Էօյլէ իսէ Սէն Վալրի իսմինի ունու-տածագմըն, տէտի Գաթէրին գօրգագլըգլաւ :

— Խա՛յր, մէզքիւր իսմի ա՛սլա ունութ-մաեաճաղըմ տըր :

— Լաքին գօճամա պիր շէյ եաբամասըն. մէրգում էօլմիւշ տիւր :

— Քէնտի օղու եաշամագտա տըր, մէր-գում քէնտի բէտէրինին իշլէտիյի ճինտեկ-

թին ճէզասընը չէքէճէք տիր :

Գաթէրին, աէհշէթ էսէրի օլան պիր գիրեազլա էլլէրինի եօգարը գալարը բարագ :

— Ա՛հ, էվլասըմա թօգունամազըն, մէրհամէ՛թ էթ պանա, տէյի պաղըրաը :

— Պէստէ մէրհամէթ առոյզուսու գալմամըն արը :

— Էօյլէ իսէ սէն Տօպէրթ Լանտրի տէր յիլսին տիր :

— Խայր, պէն պունտան օն սէքիզ սէնէ մուգատաէմ մէզարա կէօմիւլմիւշ օլան Բօպէրթ Լանտրի տէյիլիմ: Պէն անճագ, Բօպէրթ Լանտրինին թէքրարէն հաեաթ պուլմուշ օլան շէքլիյիմ, լաքին պու շէքլաէ եիւրէք եօգ տուր, Գաթէրին Ցիւվալ. Բօպէրթ Լանտրինին Եինիթէջի կօլՄիհշ Տիիր:

Գաթէրին, աեազլարը պիրիպիրինէ կէշմէքտէ օլառուդու հալտէ, կէրի կէրի կիթափի . . . :

Մէրգումէ քէնտինի պուլտուգտա, Բօպէրթ Լանտրի ղայլ օլմուշ իտի, լաքին մէրգումուն աօուգ սէօղլէրի, հալէա քէնտի գուլազընը լընլաթմագտա, վէ աէհշէթ վիրիձի պիր ըիւեատան ուեանմըն արը կիպի կէլմէքտէ իտի քէնտինէ :

Թէքրարէն մէզքիւր օտալարտան պիրինի աէրունինտէն օլ պօղնուգ սէալէր իշիթիւմէյէ պաշլատը, վէ մէրգումէ, թէքրարէն Արթիւրիւն սէսինի առոյզար:

«Օղո՞ւմ» , տէյի պաղըրտը մէրգումէնակէհան պիր չէվլիք քէսպ իտէրէք, «հէրնէ տախի օլսա, պէն սէնի գուրթարամաշըմ տըր» :

Գաթէրին, մէզքիւր օտանըն գարուսունա եագլաշտը վէ տիգդաթլընա, իշէրիսինի տիյնէմյէ պաշլատը :

ՊԱՊ 22

Պիր ՎԱԼԻՏԵՆԻՆ ՖԻՒԹՈՒՀԱԹԸ

Մէրգումէ, մէզքիւր օտանըն աէրունինսէ եիւքսէք սէսկէ վուգու պուլան աթիւտէքի մուարազանը գարունուն արալըղընտան տիյնէտի :

Ապէ Լաթուր-Ա՛րթիւր, տօնթում, Էկէր պու օնուն ազսի կիթափի իսէ, պիր տահա օյնա, Նիշին հիտաէթլէնիեօլսուն . դումար օնունու տուր պու :

Երթիւր-Նմարը հիտաէթլէնմէյիմ, հիյլէ իտէեօրլար, Խւչ տէֆա օյնատըմ, Խւչ տէֆասընտա տախի հիյլէ իթտիլէր . պէն շաշդըն տէյիլէմ, արթըր օյնամամ : Շունա պագ պէօյլէ դումար զարլարը մը օլուր: Պունլար ենափէթէն տօլանսըրըն տըրլար :

— Պէնմի իշին մի սէօյլէեօրսուն, տէտի կիրիսի տախի, գանշիանէ սուրէթտէ :

— Էվլէթ սէնին իշին սէօյլէեօրսում, պաշալանտըըընը :

— Էօյլէ իսէ պիր կքի բարմագ չէլիք եէ

աէ , շու սէօյլէտիքէրինի կէրի ալ :

— Զէք գըլըճընը պագաեըմ , չարկըն :

— Եթմէրին . նէ լազըմ էֆէնտիլէր , էթմէրին տէկորում :

Պունու սէօյլէյէն Ապէ Լաթուր իտի .
մէրգումուն պադը գալան սէօլէրի , գըլըճարըն պիրիպիրինէ չաթըշմասը սէսէրի
արա եէրինտէ , վէ աեադլարըն բաթըըտը-
սընտա ղայպ օլտու :

Մատամլա Գօնթէս , իմաստ չըդըր մահա
պաշատը , վէ գաբուեռու աչըպ իչէրի կիր-
մէյէ չալըշտը իսէ տէ , գաբու քիմուէնմիշ
իտի :

Մէրգումէ , գաղիննուն պաշդա պիր
թարաֆընտան պիր մուավինէթ արսմագ ի-
շին , գաբունուն եանընտան այրըլտը , լաքին
անձագ պիր իքի ատըմ ալմըշ իքէն , մէգ-
քիւր օտանըն գաբուսու աչըլտը , վէ պիրիսի
օտանան տիշարը Փըրլանտը :

Մէրգումուն արդասընտան տախի , աչըկ
գըլըճ էլինտէ , եիւզէրի շարապտան վէ
թահրիկ օլունմագլըդտան գըը գըըմըզը քէ-
սիլմիշ , սաչլարը տիքիլմիշ , վէ էսպապլարը
եըրթըլմըշ օլտուղու հալտէ , Արթիւր գօշ-
մագտա իտի :

Արթիւրին արդասընտան տախի , Ապէ
Լաթուր , վէ ապիր իւչ նէֆէր քէսան գօշ-
մագտա իտիլէր :

Էսնտէն գօշան ատէմ , հէման Գաթէրի-

նէ չարբըլարադ . աեադը մէրգումէնին էս-
փազընա տօլաշտը , վէ քէնտիսի տէ , եիւզ
իւսթիւ եէրէ գաբանտը :

Արթիւր , պիր գիւթուհաթ պադըշը ե-
լէ զըլըճըլը չօգարը գալտըրաը . եէքէ տէկ-
րիլմիշ օլան ատմն իւզէրինէ Գըրլանտը . վէ
պիր վուրուշը մէրգումուն իշինի պիթ , ըէ-
ճէք իտի :

Մատամլա լա Գօնթէս պունու կէօրտիւք-
տէ , տէր հալ մանթօսունու պիր թարաֆա
ֆըրլաթթ տը , վէ թամ վագթինտէ , քէնտի օլ-
լու իլէ կէօյիւս կէօյիւսէ կէլիպ . մէրգու-
մու , պիւյլիւք պիր չինանէթ իշէմէքլիգ-
տէն գուրթարտը :

Արթիւր , եապանի պիր պագըշա . պիր
տագրդա գատար մէրգումէնին եիւզինէ
պագտը . վէ պատէ հու . զըլըճը , էլինաէն
տիւշտիւ :

Ապէ Լաթուր , քէնտի թէրթիպինին պու-
սուրէթլէ պօշա չըգմըշ օլմասընը կէօրէրէք-
քինտու քէնտույէ քիւֆր իշմէյէ պաշտառը
իսէ տէ . Շէքրարէն քէնտի իսթիհաքեարի
կիւլիւշինիւ էլէ ալտրտգ , իշւերին նէթլ-
ճէսինի գոլլամահա պաշւտը :

Մատամլա լա Գօնթէսին , հօլէ պիր մէ-
մուլին զայրէ սուրէթտաէ , մահէլի մէզպուր-
տա հազըը պուլունմատ , քեափֆէսի իւզէ-
րինէ , վէ ալէլ խուսուս քէնտի օլլւ և իւ-
զէրինէ , քէնտի թէսսիրինի իծրա լիլէմիշ
իտի :

Մէրգում, քէնտի խասմինին նիմ զայ ա-
ղը եաթմը օլուղու եէրտէն, վալիտէսի-
նի պաշգա պիր թարափա կէօթիւրէրէք,
նէ տուրէթլէ օրատա պուլունմուշ օլմասը
սիւալ իջէտի :

— Արթիւր, պուրատա պուլունմամ, սէ-
նի, պիւթիւն էօմրիւնտէ աճընը տուեա-
ծադ օլուս զուն պիր ճինաեէթ իճրասը -
տան մէն ի՞թմէտի մի : Պունտան էօթէսինի
սօրմադ արթիցէ չէյ տիր :

— Եվլէթ, լաքին նէ՞ սէպէպլէ պուրա-
եա կէլմիւսինիդ տիր :

— Սէնի արաեըպ պուրմադ իջին :

— Մատամ, պուրասը սիզին կէլէճէք
եէրինիդ պէտիլ տիր : Պուրաեա եալընըզ եր-
քեքէր կէլիրէր :

— Ա՞հ, պունլարը պանա սէօյլէյն սէ-
նիմ օղլում մու տուր :

— Եվլէթ, սիզին օղլունուդ տուր :

— Խայր, խայր, քէնտի իւզէրինէ հիւքմ
իթմէքտէ օշան ֆէնա պիր բուհ տուր քի,
քէնտիսինէ պէօյլէ սէօյլէթմէքտէ տիր :
Լաքին պէնիմ խաթրըմ իջին, մէզքիւր բու-
հու բէտտ իտէճէք տիր :

Գաթէրին պունլարը սէօյլէտիքտէն սօն-
րա, վալիտէլէրէ մախսուս պիր մուհապէթ
էսէրի իլէ : Եվլատընըն եիւզիւնէ պագմագ-
տա իտի : Արթիւր տախի մէրգումէնին եիւ-
զիւնէ պաշտը . Գաթէրինին կէօղլէրի, եաւ

իլէ տօլմուշ իտի : Վալիտէ ֆիւթուհաթը
դաշանտը :

— Կէ՛լ Լաթուր, Մատամ լա Գօնթէսի,
քէնտի արապասընա կէօթիւրէլիք :

— Սէն տէ պէրապէր կէլէճէքմիսին Ար-
թիւր, տէտի Գաթէրին սէվինձէնտէն քէն-
ափսինի թութամաեածագ բատաէլէրէ կէ-
լէրէք :

— Եվլէթ, սէնին իլէ պէրապէր Պէլմօ-
նա ավտէթ իտէճէյիմ տիր, սէնին նէզարէ-
թինէ սրդընըրըմ :

Գաթէրին, չըլդըն կիպի օղլունուն պօյ-
նունա սարըլըպ, աննընը պուս իյլէտի :

Արթիւր, շաբգասընը ալմադ իչին թէք-
րարէն մէզքիւր օտաեա կիթտիյնտէ, Ուպէ
Լաթուր տախի Գաթէրինէ եագլաշտը, վէ
քէնտի թաթլը սէօյլէյիչինի էլէ ալարագ և
մէրգումէնին գուլազընտան աշաղը :

— Մատամ, Գիւթուհաթը դագանտընըզ:
Լաքին անհագ պու աէֆա ինն աէմի, տէտի :

ՊԱՊ 23.

Զէթին Պիր ՈՒՂԲԱՇՄԱ

Իւք բաթլակըշը իլէ Պասթիյի խարապ
եյլէմիշ օլան պիւյիւք պօրա, չաբուգ սու-
րէթտէ եաեըլմը, վէ Ֆրանսանըն թա եի-
րագտա պուլունան հուատալարընա դատար
ելէրու կիտիպ, պիւթիւն տինսեանըն միւ-

Եթիք աղաձարնը սարսմաեւ պալամը լիտի :

Կիմէ վէ կիւնափւզ Բարիս սօգադլարը գան իլէ զօրմզզբեա պօւանմագտա . կիմէ վէ կիւնափւզ Երքէքլէրին վէ դարուան ևն եւէրի . մէզքիւր պօնա իլէ պօնանմա դտա . վէ կիմէ վէ կիւնափւզ Երքէքլէր վէ դարըւար . զըրմզզը վէ բարլուտանմ կէօլուրի իլէ , տահա զիեատէ գանա սուսամագտա վէ եւյդարալար գօրդարագտա իտիլէր :

Ն ևլնըզ էթ նլէ դան հեյնէթինէ թէ պատի իտիլմի օւան պիչարէ գըրալ . թախթընտան աշազը ալընմըզ վէ մահպուս իտիլմի . վէ Մատամ լա Կիյոթին (ատամ քէսմէք ամաքինասը) նւաս տը կրէվ սամ գարարթըլ եւրատէ . քէնափ հիւք և մէթ քիւրսիսինի վազ իլէ նշ իտի :

Մէրգու մէ Մատամ լա Կիյոթին , Թրանսանեա հիւք միթմէքաէ օւան պի՛ ազիլ մըրացնա կէջ զ , թախթատան աշ լը ալընմըզ օւան զըրալըն գանընը մէսրուրիյէթիէ իշտիքաէ , վէ պիր իքի այ ունրա , տիլպէ՛ Մարի Անթօանէթ տախի քէնափ աշզընա դրոպան իտիլտիքուէ , արթըզ քէնափ չէրէ փինին սօն տէրէծէլէրինէ եւրքսէմիշ իտի :

Քէնափ գուտրէմսիզ տօսթլարը թարափնտան Օն սէքիւն ճի Լուի թէսմիյէ գըրմնան զըրալզատէ գուլու , հալէա Թամիրլու մահպուս պուլունուալ բէտէրսիզ վէ վալակէսիզ գարար վէրտի :

Բարիստէն 30 միլ եկրագտա պուլունան Պէլմօնտա , սիւքիւնէթի հալ իւզրէ իսքեան իթմէքտէ օւան Գօնթէս Ըն Վալրի վէ քէնտի օղլու , հալէա մէզքիւր պօրատան զարարակէտէ օլմամըշ պիր հալտէ պուլունմագտա իտիլէր :

Լաքին , էմին պիր հալտէ տախի տէյիւլէր իտի : Մատամ լա Գօնթէս , պիզզաթ քէնտի խանէսի տէրունինտէ ֆէնա պիր թէկսսիր պուլունմուշ օլմասընը պիլիր , վէ մէզքիւր թէկսսիրին , քէնտի կէմիլէրինի տախի , չօգլարընը զարդ իյէմիշ օւան Գուրթունաեա գաբտըրածաղընտան գօրդար իտի :

Ապէ Լաթուր , Արթիւրիւն միւտէռիսի սըֆաթը իլէ , հալէա քէնտի եանլարընտա պուլունմագտա , վէ Արթիւրիւր գանսըլարագ մէրգումուն բէնչէսինատէն գուրթարմագլըզ միւմքինսիզ իտի . վէ իշթէ Մատամ լա Գօնթէսին գօրդարու տախի , պօւնուն իշին իտի :

Գըրալիչանըն տախի պաշը քէսիլմիշ օւտուլու խապէրի Պէլմօնա վասըլ օլմուգտա , Մատամ լա Գօնթէս , քէնտի օղլու իլէ նն կիլթէրրաեա գաչըպ , թէկիլիքէտէն գուրթուլմաեա գարար վէրտի :

Մէրգումէ , Ապէտէն կիզիլմէ , պիր կիւն զարֆընտա լազըմ կէլէնթէտարիքեաթր իծրա իյէտի , վէ եօլա չէտաճաղընըն իւք ախշամընը , քէնտի պանքէրինէ վէ ալօգաթը-

նա եազաճագ մէքթուալլարընը տախի հա-
զըրլամագ իշին . թբարէզասը էօնիւնտէ օ-
թուրտու :

Նակէհան էլինտէքի քեաղըտ իւզէրինտէ
պիր կէոլիէ կէօրիւնտիւ , վէ մէրդումէ . պիր
գօրգու իլէ պաշընը եօդարը գալորըրազատա,
Ապէնին , իսթիհաքեարըլըլա կիւլիւմսէ-
մէքտէ օլան եիւղիւնիւ կէօրտիւ :

Մէրգումէ , տէր հալ էլի իլէ մէքթու-
պունուն եիւղիւնիւ գարաեարագ , աեաղա
գալգտը :

—Մա'տամ , ափվ իտէրահինիլ , բէք լա-
զըմը պիր իֆատէմ օլտուղունտան , էփէ-
լինտէն խապէր վիրմէքսիզին իչէրի կիրմի-
շիմ տիր :

—Եփէ'նտի , պէօլէճէ խըրսըզ կիպի պէ-
նիմ օտամա կիւէճէք նէ՝ էօղրիւն օլապիլիրո
—Տիյնէ՛ պէնի :

—Մէօլէյէճէյինի եա՛րըն աէօլէ :

—Եարըն չօգ կիճ գալընմըշ օլուր : Եփ-
վիթ , օլլունուն , կիյյօթինէ գուրպան կիթ-
մէսի էօնիւնիւ ալմագ իշին , չօգ կիճ գա-
լընմըշ օլաճագ տըր :

Պ'չարէ վալիտէ , եիւրէյինին աօն տէրէ-
ճէտէ չարբընթըսընը թէսքին իյլէմէք իշին ,
էլինի , եիւրէյի իւզէրինէ վաղ իյլէտի :

—Մատամ , վագաա պէնտէն կիզիճէ օլ-
լունտւլ իլէ պէրապէր եօլա չըգմագ իշին
թէրթիպէր գուրմուշունուլ տուրհալ պու-

քի , մէրգում սիզին իլէ պէրապէր գաչմա-
եա րազի օլսա տախի , թէհիքէտէն գուր-
թուլմազլըկ միւմքինսէղ կիպի տիր :

—Եալան սէօյյէեօրառնուզ , Պէնիմ օղ-
լում , հաթթա չիմտի նրանսաեա հիւքմ
իթմէքտէ օլան չէլթանլարըն ինտինտէ տա-
խի , քէնտինի էօլիւմէ հիւքմ իթտիրէճէք
պիր ճիւնն տա պուլունմամըշ տըր :

—Մէրգում , քիպարգատէ տիր , վէ եա-
լընըզ պու խուսու , քէնտինի պին տէփա
չօլիւմէ հիւքմ իթմէնէ քիփայէթ իտէր :

Մատամ լա Գօնթէս . վահչի պիր պա-
զըչլա , Ապէյի կէօլուէն կէչիրտի , վէ տա-
մարլարընտա սըճագ պիր զան ճէվէլան իթ-
մէնէ պաշլատը . մէրգումէ քէնտի օլլու-
նուն սէլամէթի իշին , օլ հէնկետամտէ նակէ-
հան Ապէնին իւզէրինէ տիւշիւպ անը էօլ-
տիւրմէք իւզրէ , պիր արզու հիսա իյլէմիշ
իտի :

—Պու սէօլէտիքէրինիզին իչինտէ , գա-
րա պիր մանէա վար տըր , Սօնսիէօ , մէգ-
քիւր մանէաեը անլամագ իսթէրիմ :

—Եօլէ խէ պէնի տիյնէմէնէ հիմմէթ
իթմէքտէսինիդ :

—Օլլում իշին սէօլէնէճէքէրինի տիյնէ-
րիմ :

Ապէ քեամիլէն քէյգինի չաթմաեա պաշ-
լատը , նազիքեանէ պիր կիւլիւմսէյիշլէ , էլ-
էրինի պիրիպիրինէ օվուշտուրտու , վէ ան-

Երի ըսըթմագ իշխն , աթէչէ տօղրու եագ-
լաշու :

Մէրգումէ տախի Ապէ հադզընտա . Քո-
պէրթ Լանտրինին հիսս իյլէտիցիւտէն զիեա-
տէ պիր ատավէթ հիսս իթմէքսէ օլտուղու
հալտէ , մէրգումուն հէր պիր հար էքթինի
տիգգաՅը թամմէ իլէ կէողէթէ մէքտէ իալի :

—Պու կիծէ հավա սուուգ տուր . սէտի
Ապէ : Հըմ . պադաեթ’մ , զեկտեմբէրին
օրթալարընտաեթզ , Սարի Անթօանէթին .
Ատալէթ նամընա օլարագ էօլտիրիւլմիւշ
օլմատընտան պէրու , անձագ պիր իքի հափ-
թա կէշմը տիր : Պու կիւնլէքտէ , Ատալէթ
նամընա աճայիպ շէյլէր իճրա իտիլմէքտէ
տիր , էօլէ տէյի՞ւ մի :

—Պունտա պէնիմ օղլումա այիտ ալիր շէն
պուլունտուղունու կէօրէմէ եօրում :

—Մա՛տամ , պունլար սէզին խէեալ իտէ-
պիլէճէյնիզտէն զիեատէ , օղլունուղա ա-
յիտ շելէր տիրլէր . Ազիզ Կիյեօթին , տահա-
զիեատէ գան իչմէք իսթէրիմ տէյի պազըր-
մագտա տըր . զէ Կիյեօթիչէ րիսէթ իթ-
մէքտէ օլան շէյթանլարտան պիրիսի տախի .
օլ պիդիմ էսքի տօսթումուղ Բօպէրթ Լանտ-
րի տիր :

Մէրգումէ պու սօն քէլամէաբը իշիթ-
տիքտէ , տիթրէտի , լաքին քէնտինի պօզմա-
մաեա չաւըւըպ :

—Մէջլէ պագալըմ , տէտի :

—Մէմուլ իաէրմիսին քի , Բօպէրթ Լանտ-
րի . Սէն Վալրինին օղլունա մէրհամէթ կէօս-
թէրսին : Հէր նէ հալ իսէ , ասըլ սէօլէնէ-
ճէթլէրիմէ պագալըմ : Պիզիմ գըրալզատէնին
Թամբյատա մահպուս պուլունտուղունու պի-
մրսինիզ , մի չարիլէճի գուրթարմագ իշնն ,
պիր խաֆի իթթիֆագ հուսուլէ կէլմիշ , վէ
ֆանասմըն քեաֆիէյի քիպարզատէլէրի ,
մէղքիւր խաֆի իթթիֆագա տախիլ օլմուշ-
լար տըր :

Մուավէնէթլէրի թալագ իտիլմիշ օ-
օլան քիպարզատէլէրին պիրիսի տախի , սի-
վին օղլունուղ տուր :

—Նաքին պէնիմ օղլումուն էօլէ պիր
շէյտէն խապէրի եօդ տուր :

—Հըմ . լաքին տույաճագ տըր :

—Խայր , տույմաեաճագ տըր :

Ապէ պաշընը էյտի , զէ ճէպինտէն պիր
էվրագ չըգարարագ :

—Մա՛տամ , մէրգումուն տուեուպ եա-
խօտ տույմասը սիզին էլինիզտէ տիր , տէ-
տի շէթանլարա միսսուս պիր կիւլիւմտէյիշ
իլէ . Մա՛տամ , Լօնտրաեա գաչմագ իշնն պէն-
տէն կիդի թէտպիրլէր էլէ ալտընըզ լաքին
օղլունուղուն սէզին լիէ գաչմաեա բազի : օ-
լաճալընա էմիւնէթինիզ վա՞ր մը տըր :

—Պէնիմ քիթուաղարմա տաեանամա-
եարագ , պէրապէշ , կէլէ ճէք տիր :

—Պու էվրագտա գըրալըն նամընա օլա-
36

— 282 —

րադ, օղունուղուն մռւավէնլթի թարապ օ-
լունհուչ տուր, պու և վազգը պու կիճէ օղ-
լունուղը թէսիմ իթտուիմսէ . քէնախուէ հւր
նէ էօղրէր տախի պէսեան իիսւնիզ մէր-
գում սիզին իւէ պէրապէր կիճմէյէճէք տիրու

— Կաքիս սիզ պէնիմ օղունուն էօխւսիւնէ
սիպէ, օ մասա ազսընըզ Սիզ պու էփու-
զը քէստնէ թէսիմ իթմէնէճէքսինիզ տիրու

— Մատահ նասըլ քի սէօյլէտիմ, օրասը
սիզին թափր ու հարէքէթինիզտէն ասրլը տըլը

— Ել վէրիր արթըդ, ել վէրիր Յու՛ղա,
նէ՞ իսթէրսին պու քեազըտը պանա վիրմէք
իշին :

— Պունուն անճադ սիր նէվի գլյմէթի
վար տըր :

— Սէ՛օյլէ, իսմինի վէր :

Ապէ պիր տաղըգա գատար թէրէտախւտ
կէսութէտի, պատէնու ճէսուրլուզլա :

— Սիզի սէչէտէ, տէտի :

Գաթէրին տիթրէմէքտէ օլտուզու հալտէ
կէրի շէքիլահի . Մէրգումէ, եիւզ էոի զըր
զըրըզը քէսիլիֆը, վէ կէօվիէրի, տախի բա-
րըլտամագտա օլտուզու հալտէ, զազապնաք
պիր սէօյլէվլշէ :

— Աէ սին տախի սիզտէն նէֆրէթ կէ-
թիրիրիմ շէթան, տէտի :

Ապէ տօտագլարընը ըսըրտը, վէ թէվա-
զու իւէ էյիլտի :

— Մատամ, ճէվապըմը ալտըմ :

Մէրգում աղըր աղըր գաբուեա տօղրու
իէրուլէտի :

Գաթէրին տախի, եիւրէյի շէտիտ սու-
րէթտէ չարբմագտա օլտուզու հալտէ, պիր
գորգունիլէ մէրգումտ կէօվէթլէմէքտէ ի-
տի :

Ապէ օտա գաբուսունու աչմըշ իտի :

— Տնւր, տէտի Գաթէրին բէքէլէնէրէք,
ագճէ քիփ սէկթ իթմէնէճէք մի տիր :

— Մատամ, պու քեաղըտը նէ շարթ իլէ
սիզէ թէսիմ իտէպիլիր օլտուզումու սէօյ-
լէտիմ :

Գաթէրին, պիւսպիւթիւն գաթի իւմիտ
իտէրէք պիր սանտալիէ իւղէրինէ տիւշտիւ,
վէ Ապէ տախի մէրհամէթսիզճէ կիւլիւ մսէս-
եկրէք, օտա գաբուսուստան տիշարը չքտը :

—————

Պ'յու

4

ՄՈՒՀԱՊԵԹ ՄԻ ՄԱՏԱԳԱԹ ՄԸ

Մատամ լա Գօնթէս պի, գաչ տաղը-
գա գատար . տակը, պիր հալտէ գալտը .
լաքին քէնատի օղու հազզընտա մէյտանա
չըկան աէնչէթի թէսիթէ . մէ գու էյի ,
քէնատի տւլզրնորդրնտան սերիթար :

Տէր հու իշ էնոր էք լաղըմ կէ մէքտէ ի-
տի սէրուսէ ան զարկտր խրամնթ-
էն, դրզը մդրուր, վէ արապանըն սէր հալ
թէապիք լախւսէթի, մէ զունէնէ է. ը թ-

տիքաէն աօնրա , քէնտի օղլունուն օտասը-
նա գօշտու ,

Հէ է քի , Արթիւր , հէնուզ եաթմաեա
կիթոէմիշ իտի , Մէրգումէ , օտա դարու-
սունտան իէքի կիրէր կիրմէդ , օղլունուն
գօլարը իշնէ աթըլտը , վէ պիր իշթիեազը
տէրուն իէ , մէրգումու պուս իցլէտի :

—Պու նէ՞ աճ յիպ հալ տըր :

—Հէյ վան , Արթիւր . օլ գատար գօր-
գու իշնտէյիմ քի , լաղըրտը իտէնէք վագ-
թիմ զամամըշ արր :

—Նէտէն գօրգմադտամընըզ ,

—Սանա վէ սէնտէն տախի պանա թէն-
տիտ իթմէքտէ օլան թէն իրէտէն ,

—Պիհուտէ եէրտէ քէնտինիզէ գօրգու
կէթիրմէյին , գօրգաճագ պիր չէյ եօդ տուր,
տէտի Արթիւր մուհապ պէթէէ վալիտէ սինին
եիւզիւնիւ օխչաեարագ :

—Արթիւր պէնիմ գօրգուլարըմն . խէ-
եալ իթայիշնատէն զիեատէ ասլը վար արը :
Պէնտէն իշզահաթ իսթէմէյիպ , անճագ պէ-
նիմ իիէ պէրապէր կէլ , վէ աէր հալ ֆրան-
ստան գաչըզ գուրթուլալըմ :

—Ճամըմ , գօրգաճագ պիր շէյ եօդ տուր
տէեօրում ,

—Գորգաճագ հէր նէվի սէպէպէրիմիդ
վար աըր , Արթիւր . անճագ պիր տույլու ի-
լէ պէօյէն սէօյէմէքտէյիմ տէյի զանն իթ-
մէ . պէն , թէկափէնին , կիւն պէ կիւն պի-

զէ եագլաշմադտա օլտուղունու կէօրմէք-
տէիմ . Պիր գաշ հաֆթատան պէրու հա-
զըրըդ կէօրիւեօրում վէ հէր նէ գատար ,
եարընքի կիւն Խնկիթէրայա կիթմէք իշն
եօլա ըրգմամըզ նիկէթինաէ իտիմ իտէ տէ ,
շիմտի անլատըմ քի , պու կիմէ վէ հէմտէ
պու սաաթտա եօլա ըրգմալըերզ : Արթիւր ,
էկէր պէնի սէվիւր իսէն , եօդ տիմէ :

Մէրգումէնին դայրէթի , վէ իսգէրինտէ
այիքեար միւշանէտէ իտիւն ալթիւսթիւք ,
Արթիւրիւն իւզէրինէ պիւյիւք պիր թէէսա
սիր իթափէր , Աէ մէրգումէնին , խէեա-
լաթտան զիեատէ պիր սէպէպի պուլունմուշ
օլմասընը , անլատը :

—Նամըլ իսթէրանիդ էօյլէ օլսուն , Մա-
տամ . տէր հալ սիզին իէ պէրապէր եօլա
ըրգմաեա հաղրըմ :

Մատամ լա Գօնթէս , կէրմիկէթէէ մէր-
գումուն աննընը պուս իտէէք քէնտի թէ-
շէքփիւրիւնիւ պէեան իյէտի :

—Օտամտան , եալընըզ մանթօմու . վէ
պազը մէքթուպւլարըմը ալ ժաեա կիտէնէյիմ
Լաքին սէն տախի պէնիմ իլէ պէրապէր կէւ ,
պիր տագրգա իշն պիէ , արթըգ սէնի կէօ-
զիւմիւն էօնիւնտէն այրրամամ :

Արթիւր , մէրգումէ իիէ պէրապէր , օ-
տասընա կիթտէն : Մատամ լա Գօնթէս , ման-
թօսունու կիյինտի , մէքթուպւլարընը պիր
բաքէմ պազւատը , վէ արապանըն պէքէ-

մէքտէ օլտուղու հավիյէ ինտիլէր :

Մէրգումէ արապանա կիրիալ, քէնտի
եէրինաէ օջուրտու վէ Արթիւր տախի ար-
դասընտան արապանա կիրմէքտէ իքէն, պի-
րիսի, գափի սուրէթտէ քէնտի գոլունտան
թութուու, վէ Ապէ Լաթուրուն սէսի, գու-
լազընը չընլաթտը :

—Պ տագըգա գատար էյլէն, տօ'ս-
թում. սանա վի էճէր պիո մէքթուպում
վար տըր. վէ Պէլմօնու թէրք իյլէմէզտէն
էվլէլ, անը օդումալըսըն :

—Խայր, խայր, պաղըրտը Մատամ լա
Գօնթէս, իլէրու տօղրու էյլէրէք, վէ օղ-
լունուն էլինտէն թութարագ. սինօշու կէչ-
մէյննէ մէզբիւր մէքթուպու օդումամալը-
սըն, լազըմ աէյլիլ :

—Բէք իյի. սինօրու կէչտիքտէն սօնրա
օդումալըն, Լաթուր, օ մէքթուպու պանա
վէր :

Լաթուր հալէա մէրգումաւն գօլունու
պըրագմա ագտա իտի :

—Մէքթուպտա եացըրանլար, էնէմի-
եէթի շէլէր տիրլէր, տօ'սթում. վէ օլ գա-
տար էնէմայէթի տիրլէն քի, օդումալըն
կէծիքտի, մէք օլ հազ :

—Քիմտէս կէլմիշ տիր պու իւ հիմմ մէք-
թուպ :

—Գըրալոան, ե. խօս չիչ տէյլի իսէ :
զըրալըն իսմիւէ օլարագ կէլմիշ տիր :

Արթիւր մէզք' ւր քէլակարը ի. իտիր ի-
շիթմէդ, էլինի սիրքիա վալիտէսինին էլին-
տէն գուրթարտը, վէ արապանըն ըշըղնա-
տան տահա բաշագ պիր ըշըդ պուլմագ ի-
շին, գօշարագ թէքրարէն խանէնին սալա-
պնա ավտէ՛ իյլէտի :

Օդուտուզու իլը սամէրըլար քէնտինի ալ-
թիւսթ իթտիլէր, վէ եիւպիւ զըրարաը, Ար-
թիւր մէքթուպու պիթիրտիքտէ, անը տիգ-
գաթը սորիթտէ տիւրտիւ, վէ կէյսիւնէ
վազ իյլէտի :

Մատամ լա Գօնթէս վէ Ապէ տախի, Ար-
թիւրիւն արգտունտան կիթմիշլէր իտի. Մա-
տամ լա Գօնթէս, միւքէտտէր պիր մէրագ-
լա, վէ Ապէ տախի, կոթինզաքեարի պիր
ֆիւթունա՛ ալէամէթի իլէ, մէքթումու գօլ-
լամագտա իտիլէր :

—Վա՛լիտէ, մուգատատէս պիր տակա իշ-
ին, պէնիս խըտմէթիմ թալապ օլունմագ-
տա տըր, մէզքիւր տակա, պէնիս էօսրիւմ-
տէն, վէ հաթիթա սէնն սէտտէթի հալին-
տէն տախի տահա զիեատէ զիյզըյմէթ պիր
չէյ տիր : Արիւզ սէնին իլէ պէրապէր հն-
կիլթէրրայա կիտէմէմ :

Գաթէրին, եապանի պիր մէյեռուսիյեէթ
նիտասը իլէ, աեազլարը պիրիսկիրինէ կէչ-
մէքտէ օլտուղու հալտէ, օլլունուն գօլա-
րը իշինէ սէրիւտի :

Արթիւր, զայ ագըլ սէրիւմիշ օլան վա-

Միտէսինին սօլկուն Ֆէմալինէ պագալըղը հալտէ, պիր եանտան, մէրգումէ իւղէրինտէ օշան ուռապէթի, վէ այլէր եանտան տախի, քէնտինիպէլքէ էպէ տի ուռէթտէ մէրգումէնին եանընտան այրըլմատեա չըզըրմագտա օշան սատագաթ քէնտի եփութէինտէ, պիրիպիրինէ գարշը ուղրաշմագտա իտիէր Արթիւր, թէրէտիւտ կէ օսմէրմէյէ պաշլատը, վէ վալիտէսի իւղէրինտէ օշան մուհապէթի, անձագ մէրգումէյէ հայաբէ լիրմէք, վէ եփուդիւն ըէնկինի թէքրարէն ևէրինէ կէթիրմէք իչին, զալէպէ իսէճէք ափը կիպի կէ օրինմէքտէ իտի :

— Սրապա հազըր տըր, պէնիմ աղի՛զ Գօնթում, հայտէ, Բարիսէ կիթմէք իշին եօլա չըգալըմ, Մէրգումէնին աղլը պաշընա կէլմէզտէն եօլա չըգտըղընտա, մէրգումէյի, պիւյիւք պիր ածրտան էսիրկէմիշ օլույտուն :

— Լաթուր, թէք եապանի պիր թէճէպէ պիւսաթ տըր պու : Հէր հալտէ պու մէքթուպա իթաաթ իտիլմէլի՞ մի տիր :

— Օրսասնը պիլմէս, աօնթում, նամուս տէնիլէն շէց իւղէրինէ, հէր քէսին այրը պիր էֆքեարը օրուր . պէն շու գատարընը պիւլիրիմ քի, էկէր բէտէրին սաղ օլմուշ օլուա իտի, քէնտի զըրալընը գուրթամագլրգ պախիթը իշին, քէնտի էօմիւնիւ թէհիքէյէ վազ իթմէյէ ասլա թէքրէտուտ կէսօմթէրմէճէք իտի :

— Ել վէրի՛ր, իթաաթ իտէճէյիմ տիր : Արթիւր, պակըլմը օլան վալիտէսինի քէնտի օտասընա կէօթիւրիւպ, պիր չիթէ իւղէրինէ վազ լիլէտի, վէ մէրգումէնին ուստագլարընը պուս իտէրէք գըսսա պիր տուատագլար օգուտու . վէ քէնտի գարարնտան շաշար գորգուսու իւէ, ալէթթաճիլ, օտատան տիշտիրը ըդդուը :

Պիր իւը տագըգա սօնբա, Արթիւրիւն վէ Լաթուրուն պինմիշ ըլտուգլարը պրապաւ աթլաւը տօլուն տիգկին գօշմագտա օլտուդու հալտէ, Բարիս եօլունու էլէ ալմը իտի :

Լաթուր, արապանըն տէրունինտէ պիր իյիճէ եան կէլմիշ օլուպ, եօլճուլուզունտան քէյփ իթմէքտէ տիր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի, Արթիւր տախի, արապանըն պիր պուճաղընտա օթուրմուշ օլտուդու հալտէ, քէնտի էօնիւնտէ պուլունան գարա գատէրին աղըրլըլընը հիսս իտէրէք միւքէտաէր պիր սուսլուգ քէսպ իթմիշ իտի :

Սապահըը էրքէնտէն, քիւչիւք պիր քէօյէ վասըլ օլապւլար . էհալի զաթէն ուռեանմըշ, վէ գուլիպէտէն գուլիպէտէ կէզէրէք, զայէթլէ էհէմիինէթի պիր էշ իւէմէշուլ պուլուն գագտա տըր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Աէն Վալրիննա արապասը, պիր լօգանթա գարուսու էօնիւնտէ տուրտու . վէ Արթիւր, քէօյլիւէրին շիւբհէլի պիր պագըւ

իլէ քէնտիլէրինի կէօղտէն կէշիրմէքտէ ոլտուգլարընը կէօրէրէք, քէնտի քէնտույէ, ռշու քէօբէքլէրէ պա՛գ», տիմէքտէ իտի:

Լօգանթանըն սահիպի, տէր հալ դաբուեա չըգըպ, հէնի կէլէնէրի, տիգդամբը թամմէ իլէ կէօղտէն կէշիրմէյէ պաշլատը:

— Սապահար խա՛յր օտուն, տէտի Ապէ կիւլէրէք, վէ օգանթաճընըն եիւզիւնէ պագարագ, պիզէ պիր սըճաճըգ օտա կէօսթէր պագալըմ:

— Բասրօրթունուղ վա՞ր մը տըր, հէմշէ՛հրիւէր:

— Ելպէթտէ բասրօրթումուղ վար տըր. Լաքին իչէրի կիրէլնմտէ, իչէրտէ պագապիլիրսինիզ:

Ապէ պունլարը սէօլէտիքտէն, վէ սուս տուրմաընը իխթար իյլէմէք իւզրէ Որթիւրիւն դոլունու տիւրթտիւքտէն սօնրա, լօգանթաճըեը պիր եանա տողրու չէքտի, վէ իքիսի պիրտէն իչէրի կիրտիլէր:

Լօգանթանըն տէրունինտէ պուլունանաւարըն նըսփընտան զիեատէսի սսաքիր իտի, վէ պունլարըն օֆիչեալը տըր կիպի կէօրիւնէն պիրիսի. « պուտե՛ռութան հէմշէհրիւէր, իչէրի կիրին. վէ բասրօրթլարընզը կէօսթէրին » տէտի:

Ապէ Եվլէլ էմրտէ թէրէտտիւտ կէօսթէրտի, լաքին սօնրատան հէսուրլուղու էլէ ալարագ, ճէպինտէն իքի զըթա բասրօրթըգարտը:

Մէրգում օֆիչեալ, մէզքիւր բասրօրթլարը պիր իյինէ կէօղտէն կէշիրմէքտէ իրէն, Լաթուր, աթէշին եանընա կիտիպ, քէնտինի ըսըթմագտա, վէ Արթիւր տախի մէրգումուն արգասընտան կիթմիշ իտի:

Օֆիչեալ, նալիշհան մէրգումանա տողրուեագլաշտը, վէ ասքէրլէրտէն պազըլարը տախի, մէրգումտան ալմըշ օլտուգլարը պիր էմրէ իթաաթ իթիշէր տիր կիպի, աեաղագալգտըլար:

— Պու բասրօրթլարտա եանլըւըգ վար տըր, հէմշէհրիւէր, տէտի օֆիչեալ, պունլար ծիւլ Վէրնաց վէ Արթիւր Տիւալ իշին տիրլէր:

— Իյի եա, պունլարտա պիր եանլըւըգ կէօրէմէհօրում, Սիզ կէօրիւնեօրմուսունուզ:

— Եվլէթ, պէն պու բասրօրթլարըն սահմաթէ օլտուգլարընը միւշահէտէ իթմէքտէյիմ. Պէն սիզին Ապէ Լաթուր օլտուգունուղու, վէ րէքիթինիզին տախի, Արթիւր Սէն Վալրի օլտուգունու բէք ալէա պիլիրիմ.

Ապէ, պիլիթիւն էօմրիւնտէ իլք տէֆասը օլարագ, շաշըրթմաեա կէլմիշ իտի. Արթիւր իտէ, տէր հալ էլինի, գըլըճընըն գապշէսինէ կէօթիւրտիւ:

— Եյ սէ՞ն քիմսին քի պիզէմ բասրօրթլարընզը թէքթիշ իթմէյէ գալգըշեօրսուն տէկի պազըրտը. Ապէ աթէշ քէ սիլէրէք:

— Պէն Ֆրանսա ձիւմհուրիյեթի օրտու-

սունուն Գայիմագամը ծան Մէյի իմ :

Ժան Մէյի ոյունլարը սէօլէտիքտէն սօնրա . քէնտի առաջիրինէ տախի պիր իշարէթ իթահինտէն , պունլար , նակէնան Լաթուր իլէ Արթիւրիւն իւզէրինէ տիւշախւլէր . վէ անլէրէ գըրճա տալլանաճագ վագըթ պըրագմագորդն , թութուպ զօլլարը ը պաղլատըլար :

— Գապահաթըլը՞զ նէ տիր , տէյի պաղըրաը Լաթուր , վահչի ուորէթտէ :

— Օսու Բարիստէ անլաեաճագսընըդ տըր , տէյի ճէվապ վէրտի ժան Մէյի :

Եարըմ սաաթ սօնրա , Արթիւր իլէ Լաթուր , Բարիս եօլու իւզէրինտէ պուլունմագտա իտիլէր :

ՊԱՊ 25

ԱՐԳԱՎԾՆՏԱՆ ԿԻԹՄէՔ

Մատամ Սէն Վալրինին ագլը պաշընա կէլիպ . կէօղերինի աղըր աղըր աշտրզընտատ , քէնտի պէսլէմէսինին , տիդ իւսթիւ օթուրոմուշ օլտուղու հալտէ , տէօշէյինին եանընտա պէքլէմէքտէ օլմասընը կէօրտիւ :

— Ահ , մա՛տամ , էյիլէշտինի՞զ մի :

— Էվլատուր նէ՛րէտէ տիր , Էվլատուրմ , տէյի պաղըրը պիչարէ Գայթէրին , Պէլմօնտան կիթտի՞ մի :

— Էվլիթ , մա՛տամ :

— նէ՞ զաման կիթտի :

— Տիւն կիձէ , սիզին քէնտի օտանըդա կէօթիւրիւլտիւյնիզի կէօրտիւքտէն անրա :

— Ապէ Լաթուր իլէ պէրապէ՞ր մի կիթտի :

— Էվլիթ , մա՛տամ :

Պչարէ վալիտէ , պունտան զիետաէ պիր չէ սօրմասը . պագը գալանլարը բէք իսի սիւրի իտի : Մէրգումէ պիհուտէ եէրաէ ոլ գստար , գատէրէ գարշը ուղբաշմը , վէ արիըդ կէչմիշ հալլէր իւզէրինէ տիւշիւնմէնին արթիյէ պիր չէյ օլմասընը կէօրէրէք , անճագ , իլէրուսի իշին նէ եաբաճազընը տիւշիւնմէքտէ իտի :

Քէնտիսի էվլատընըն արգասընտան Բարիսէ եէթիշէնէ տէկին , Արթուր , ոլ մելուն խաֆի իթիֆագա տախիլ օլմուշ վէ Պիւյիւք ձիւմհուրիյէթին . իփրաթ մէրթէպէթէնլիքէլի գարըշըգլուար կիրտապը իշինէ եռովարլանըշ սուլունաճագ իտի :

Տիկէր թարագտան , քէնտիսի տախի , սօն տէրէճէտէ գուվէթտէն տիւշմիշ օլուպ , հալէա իւզէրինտէ եէնիտէն պայկընալըգ ալէամէթէրի կէօրիւնմէքտէ իտի . բաժին ճիւղի աիր իւմիտ ըշըլը . վէ էվլատ մւհապէթի , քէնտինէ եէնի պիր գուվէթէրտիէր , վէ հէր նէ գատար պէտէսմէտի չոտ գարշը կէլտի իսէ տէ , ասլա մէրգումէյի տիյնէմէյէրէք , արամլասընը հաղըր-

լաթտը , վէ պիր չեյրէք սօնրա , տիգգաթ-սըզ սուրէթտէ կիյինմիշ . վէ տալլըն տալ-կըն , եօլ իւզէրինտէ պուլունան աղածլարը վէ տիփարիարը սէյր իթմէքտէ օլտուղու հալ-տէ , աթլարը տօլու տիզկին գօշտուռուլ-մագտա օլան արապար իլէ , բարիւ եօլու իւզէրինտէ պուլունմագտա իտի .

Պէլմօնտան իւչ ֆարսախ գատար էօթէ-տէ , կէրէք աթլար վէ կէրէք աշազամը պիրաղ արամ իթսինէր , վէ պիրաղ տսխի եէյէճէք թէտարիք իտիլախն իչին , ֆադր կէօրիւնիւշի պիր չիֆթլիյէ տօղու ուղան-տըլար : Գաթէրինին , մէզքիւր չիֆթլիյէ միւրաճաաթ իթմէօխինին պաշգա տիր սէպէ-պի տախի . միւմքին մէրթէպէ , եօլ իւզէ-րինտէ պուլունան չէհիր վէ քէօյէրէ ուղ-րամագլուգտան ազատ պուլունմագլըդ իտի . քէզալիք մէրդումէ , գանդի եօլուն ազ չօդ էնկէլտէն խալի պուլունմուշ օլմասընը տա-խի , մէզքիւր չիֆթլիյին ատէմէրէրինտէն էօյ-րէնմէք արցուսունտա իտի :

Աթլար վէ արապաճը , թէտարիք օլու-նան եէյէճէքլէրին չէնխիսինէ պադմագլա մէշզուլ պուլունմագտա իքէն , չիֆթլիյին սահապի , մէրագ իտիճի սուրէթտէ , արա-պանրն գարուսունա ատզրու եագլւշտը , վէ Գաթէրինէ պիր թագլմ շլւքնէ էսէրի օլան ոլ գատար սիւալէր իյլէտի քի , մէրդում , նէ տէրէճէտէ թէճլիքէլի պիր եօլմաւուդա

ջդմը օլմասընը , օրաճըգտա ֆէհմ իյլէտի Գաթէրին , ասլա քէնտինի պօզմաեարագ , քիսար թագըմընտան օլմուշ օլմասընը չագ-տըրմատը , եախօտ , մէրդումուն քէնտինի զամիաղլաեաճաղը գատար , շւրբհէլի ալէա-մէթէր կէօսթէրմէտի . չիֆթլիք սահապի տախի , նիյեօթինէ պիր ավ թէտարիք իթ-մէյէ միւգթէտիր օլամամըշ օլմասը իչին , ձանը սրգըլմըշ օլմասընը աշիքեար կէօս-թէրմէքտէ օլտուղու հալտէ , նիհայէթ իւլ-էմր . արթըշ Գաթէրինին արապասը եա-նընտան այրըլմաեա գարար վէրտի :

— Հէբսինտէն զիեատէ հիմայէ թահթըն-տա պուլունաճացըլը եօլուն գանդիսի օլ-տուղունու սէօյլէմէյէ հիմմէթ իտին :

— Վալանթօն եօլունտան կիտին , հէմ-շէնիրի :

— Պօնէօյլ եօլու իյի տէյիլ իի տիր :

— Մէզքիւր եօլտա , բէք ազ հիմայէ պու-լուրսունուզ . պէչքի հիչ պուլմազընըդ տա-խի :

— Էօյլէ իսէ Վալանթօն եօլունտան կի-տէրիզ :

— Հէմշէնիրի , էկէլ էնալիտէն գօրդանադ պիր սէպէախինիդ եօգ իտէ , մէզքիւր եօլ , սիզին իչին էն զիեատէ էմիյիյէթլիսի տիր :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , հէմշէնիրի :

Գաթէրինին արապասը , մէզքիւր չիֆթ-լիքտէն եարըմ ֆարսախ գատար ուղանտըդ-

տա, մէրգումէ, Վալանթօն եօլունու թէրք
պիրէ, Պօնէօլ եօլունու էլէ ալմասընը, վէ
արթըդ քէնտնէ Մատամ հւզբանեպ, իւ-
լս, Հէմչէրի, ջըղըրմասընը, արապաճըր-
նա էմը լյլէտի :

Գարանլըգ պասթըւտա, քիւչիւք պիր
շէնիրէ կասըլ օլտուլար, Մահէլի մէզպար-
տա, եապանի չէնրէի տէ ութ նէֆէր քէ-
սան, արապանը մուհասէրէյէ ալըպ, իշէ-
րինտէն իքի նէֆէրի արապաճըը աշաղը ալ-
տըլար, վէ տէկէր իքի նէֆէրի տախի, ա-
րապանըն դաբուսունու աչարագ, քիմ օլ-
տուղունու, Գաթէրինէ սիւ ալ իյլէտիլէր,

—Սահին պիր հէմչէրիյիմ,

—Իսմինիդ նէ տիր, հէմչէրի,

—Գաթէրին Տիւվալ,

—Հէմչէրի՝ Գաթէրին Տիւվալ, շիմտի
նէրէյէ կիտէկօրսունուղ, ճէվապ կէրին,

—Բարիսէ կիտէկօրուղ,

—Նէ մագսէտլէ :

—Տօսթարըմը կէօրմէյէ,

—Նէ՝ կէօնա տօսթլար տըրլար,

—Մուգուփծուսունուղ հէմչէրի :

—Եօլէ օլմամըզ լազըմ տըր, Թէքըարէն
սիւալ իտէրիմ, նէ՝ կէօնա տօսթլար տըր-
լար :

—Օլումու կէօրէճէյիմ,

—Օլունուղն մու կէօրէճէքսինիդ, իս-
մի՞ նէ տիր :

—Խսմի՞ նէ լազըմ տըր սիզէ շիմտի :
—Հէմչէրի, սիզ պիզի խօշնուտ իտէ-
ճէք ճէվապլար վիրմէեօրսունուղ, պիզի
խօշնուտ իթմէլիսինիդ, եօգսա սիզի ալը-
գօյմակա մէճպուր օլաճաղըզ տըր :

—Պէնիմ օլլումուն իսմի, սիզէ էլզէմ
պիր շէյ սաերլամազ :

—Մէրգում էկէր սահին պիր հէմչէրի-
իսէ, խամինին պիլինմէսի էլլէմ պիր շէյ սա-
ելլամազ, լոքին էկէր սահին պիր հէմչէրի
տէյիլ իսէ, իհթիմալ տըր քի, պիլինմէսի
էլլէմ տիր, Մէրգումուն իսմինի սէ օլլէլին :

—Խայր, սէ օլլէմէյէ ճէյիմ :

—Զօդ իյի, Թէգըիրէնիզ նէրէտէ տիր,
Գաթէրին, թէգըիրէսինի ըզպարըպ, տէր
հալ, մէզքիւր սիւալէրի իթմիշ օլան ատէ-
մին էլինէ վէրալի, վէ մէրգում տախի, ա-
նը տէգաթը թամմէ իլէ կէօլտէն կէշիրէ-
նը տէգաթը լուղէթէր իշնուէ, պիր խա-
րէք, էն սատէ լուղէթէր իշնուէ, պիր խա-
րէք, վէ բէք պիր գարա հիյլէ կէօրմէք-
տէ տիր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Մէգըիր, թէգըիրէ օգունտուգտան սօն-
րա, Մատամ վէ քէնտի արապաճըը, մա-
հէլի հիւքիւմէթ հուզուրունա կէօլիւրիւ-
տիւէր :

Մահէլի հիւքիւմէթ տէտիյիմզի իզհար
իտէն, քիրլի վէ գըրմըզ եիւզիւ ու ֆագ
պիր ատէմ օւուզ, գասապըգտան կէլմիշ
իտի չէր իշնուէ պատուալ ան առանցքո, չոյան
38

— Հէմշէհրի , սիզին նայէթլէրինիզտէն
շւուրէ էտիլմէքտէ տիր . նբէխն Բարիսէ կէթ-
մէքտէսինիզ :

— Օղումու կէօրմէք իցին :

— Եյ սիզին , վէ սիզին օղունուզուն ,
պէսիւք . շէրէֆի , վէ զիյզըմէթ Ֆրանսա
ձիւմնուրիյեէթի տիւշմէնլէրի իլէ խափի իթ-
թիֆագտա պուլունուշ օլատըլնըզը , նէ-
տէն անլահապիլէնէյիզ :

— Պիզիիշասլա էօյլէ պիր նիյէթիմիզ պու-
լունագտա տէյիլ տիր ,

— Պազալմ , օրասրնը անլարըզ . Շիմտի
ճէվապ վէրին , օղունուզուն իսմի նէ աիրի
թէրէտիւտ կէօսթէրիեօրսունուզ , պու գէ-
նա շէյ տիր . Հալէա ճէվապ վէրմէնօրսու-
նուզ . մէպէպի նէ տիր . նամուսլու ճէչէհ-
րիէր , քէնտի իսմէրինին պիլինմէսինտէն
գօրգմազլար :

— Իսմիին նէ օլառուզունու մէօլէտիմ , գծու

— Լաքին օղունուզուն իսմինի իսապէր
վիրմէտինիզ :

— Օղունուն իսմի . Սրթիւր Տիւվալ արրի

— Սրթիւր Տիւվալ մը արր . չօգ իյի :

— Եյ արթըզ եօլումա կրտէպէլի՞րմիյիմ :

— Խայր , օղունուզուն իսմինի վիրմէյէ
նիշին գօրգտունուզ . պունուն իյզահաթը-
նը վիրմէնսինիզ :

— Ասըլ իշ պէսիմ իւզէրիմտէ օլառուն
հալտէ , օղունուն իսմի պիլինմէսինի էլզէ-

միյենթտէն ասա իթմէտիմէ զաման չու

— Պիզիմ հէր պիր սիւալլէրիմիզին էլզէ-
միյենթի վար , վէ անէրին ճէվալլարը վի-
րիմէտի տիր . Սիզին , վէ արէֆիլէրինիզին
իւսթլէրի պաշլարը արանըլամագ տըր :

— Արանըլամագ մը արր :

— Եվլիթ . վէ հէմտէ զօրգուեօրսու-
նուզ . պիտ . Փէնա շէյ տիր . Սիզէ իիսթար
իսէրիմ քիւ ձիւմնուրիյեէթի ալտաթմագ
օլմաեամագ տըր :

Զիրքի պիր գարը . Մատամ Աէն Վալ-
րիյի մաւսուս պիր օտաեա կէօթիւրիւպ ,
իւսթիւնիւ պաշընու արաշթըրտը իսէտէ ,
իւզէրինտէ , ձիւմնուրիյեէթէ գարչը պիր
թէնիքէ սաեըլամագ հիչ պիր շէյ պուլուն-
մաաըլընան . մէրգւմէյի թէրքարէն , պէ-
լէտէնէ մէմուրունուն հուզուբունա կէօթիւր-
տիւ :

Այսի վագրթտա առապ ճընըն իւսթիւ-
պապը , վէ արապանըն իչի տախի , սրգը սր-
գըյա արաշթըրլըրտը . վէ պունլարըն տախի
հիչ պիրիսինտէ . եէնի , պիտիւք , վէ շէ-
րէփի հիւքիւմէթի տէվիրմէքիյէ տայիր փէ-
նա պիր թէտպէր ալէամէթի պուլունամատը :

Մահէլի մէ նուրուն ճանը Կէրէյի կիպի
սրգըւրը օտուզու քէնսու չէնիսինտէն ա-
շէքեար միւշահէտէ ո ունմազտա իսի : Մէր-
գում , իսզրալ իյէնի օւտուզու օւ տէրէճէ
կէօդ աշգւըզընըն էնամիլէն սէմէրէպիզ զալ-

մը օլմասը իշխն , թէ էստիւֆ իթ միշ օլմա-
լը իտի :

Օլ հէնկեամուէ , մէ րդումէ չիրքին գարը ,
մահէլի մէ մուրուն . եանընա սօդուղարագ ,
մէրգումուն գուլաղընտան աջաղը :

«Մէրգումէ պիր քիվարզատէ տիր» , տէ-

տիր այս մասէլի մէ մուրուն ճէմալի բարլատը :

— սէ օլէ եօրսուն , սահի՞մ մի տիր ,
— եվլէթ . էսկալլարընտան անլատը :

— թէշէքիւր իտէրիմ հէմշէկրի :

Մէրգույ , պիր գաչ տագոգա գանար
տիւշիւնտիւ , պատէնու , Մատամ լա Գօն-
թէսէ տէօնէրէք ,

— շիւբհէլէրիմ հագուլը չըդմը չըդմը այր ,
տէտի :

— Միւմքինսիզ չէյ տիր , հէմշէկրի :

— Սէօղիւմիւ գաթ իթմէ . շիւբհէլէրիմ
հագուլը չըդմը այր , Պէն ծիւլ կարնէ ,
տայիմա տոիլ պիր ատէմ օլմուշում , վէ ա-
տիլ օլտուղում իշխն իշպու եիւքսէք մէվ-
գըմա կապը օլմուշում տուր :

— Ահ , սիեազ իտէրիմ հէմշէկրի , պէնի
ալը գօյմա . պըրագ քի եօլումա կիտէյիմ ,

— Պէն ատիլիմ . եօլունա կիտէձէքսին ,
լաքին թարիս գարուսունա գատար , եանը-
նա ատէմ գաթաճաղըմ ալը , Մահէլի մէզ-
պուրտա , պուշտա կագւ օլան հալլիր իյ-
զահ իտիլէձէք , վէ սէն տախի , եաւ սէր-

պէսթէէ կէչիպ կիտէպիլէձէքսին , եախօտ
ալը գօնաճազմըն տըր :

Մատամ լա Գօնթէսին արապասընը տուր-
տուրթուշ օլան տէօրթ նէֆէր վաթանբէր-
վէրլէրտէն պիր նէֆէրի , արապանըն էօ-
նիւնտէ . վէ արապացնըն եանընտա օթուր-
տու , տիկէր պիր նէֆէրի տախի . արապա-
նըն արգա թարաքընտա օթուրտու , վէ ա-
րապա տախի , դարանլըդտա եօլա չըգտը :

Մատամ լա Գօնթէս , արապանըն պիր
քէօշէսինէ չէքիլմիշ օլտուղու հալտէ , Բա-
րիս գաբուտունտա կէօրէճէյի րէնճիտէլրին ,
վէ մէզքիւր ըէնճիտէլրի իլէ զայպ օլաճագ
վագթին հէր պիր տագըրդասընըն , Արթիւրիւ
գուրթարմագլը ինթիմալինի տախի ազալթ-
մագտա օլաճազզ թէֆէքիւրիւ քէնտի գալ-
պինի . պիւսպիւթիւն մէյեռու գըլմագտա ի-
տիկէր :

Խայլիճէ իլէրու կիտիլտիքտէն սօնրա ,
արապա նակէհան տուրտու :

Գաթէրին , պաշընը արապատան տիշա-
րը չըգարտը . պիր պէօլիւք ասաքիրին ,
քէնտի արապասընը գուշաթմըշ օլտուզլա-
րընը կէօրէճէք գատար ըւըգ պուլունմագ-
տա իտի :

«Պուրաեա կէլէն քիր տիր» , տէտի մէր-
գուման ալըլարըն պաշընտա պուլունան
ատէմ , պօղ ւք պիր սէսլէ :

— Պէրապէրինէ հրաքիւմէթ ատէմէրի

պաթըլմիզ կիր արապա տըր, տէյի ճէվապ
վէրսի արապածընըն ենանընտա օթուրսուշ օ-
լան վաթանըբէրվիր:

— Բարիսէ, մի կիտէհօքսունուգ:

— Բարիսէ կիտէհօ ուգ:

— Եօլլէ իսէ, կէչին:

— Նէ գատար եօլումուգ գւլմըշ ալր,

տէյի սիւալ իյլէտի արապածը տախի:

— Անձագ պիր ֆարսախ գատար:

Մատամ լա Գօնթէս, իքի եւէրինի պի-

րիպիրինէ վուրտու, վէ ոըրթ իւսթիւ, ա-

րապանըն չինթէսի իւէրինէ մէրկլտի:

Ան-
ճադ պիր ֆարսախ եօլ: անձագ պիր սապթ.

աճէկլա, էվլատընը գուրթարմանեա եկթիշէ-

պիէճը, մի վէ մագսէտինէ միւկափոր օ-

լապիէճը մի իտի:

Ա. ապա թէքարէն եօլա չըդտու, վէ

պիտաղ կէչտիքտն սօնրա: էօն թարափտա

պուլունան վաթանըբէրվիր: արգաթարափ-

տա օթուրան վաթանըբէրվիր: իսմինի վի-

րէրէք:

— Անթօնան, Բարիսին ըշըլարընը կէօ-

րիւեօրում, տէտի:

— Պէն տախի կէօրիւեօրում, բիէր:

ատամ լա Գօնթէս տախի, այ ապանըն

բէսչէրէն նտէն տիշաւը պագտը, վէ քէն-

տիսի ուէ էկքիւր բշըգլարը կէօրախւ: Մէր-

դումէ, երւրէին չէտի ուուրէթտէ աթմագ-

տա օլտուկու հաջաէ լ մէ գուիր ըշըլարըն:

եազընա վարըլողդտ տանա դիեատէ պին-
յիւմէքտէ մի տահա զինատէ բարլամագտա-
ումալարընը գոլամադտա իտի:

Նիհ յէթ իւլ էմր, արապա, Բարիս գա-
րուռունտա տուրտու:

Գաթէրին, ասքէրէր վէ հէմէհրիէր
դաւապալըլը իչինտէ, արապատան աշալը
ինմէյէ մէնպուր օլուու, Ասքէրէրին օֆիչ-
եալը, էլիստէքի ֆէնէրի եօգարը տողու-
թու թուգ, տիգգամիլը սուրէթտէ, մէրդու-
մէնին երւգիւնէ պագմագտա իտի: անի
վագըթտա, պիր գատըն տախի, օֆիչեալըն
ումուզու իւզէրինտէն պաշընը ուզատարագ մէրգու է եօլծույու, մէրգաթլը սուրէթտէ
կէօրէն կէչէրիւեքտէ իտի:

Ծէրգու մէ սէցիրծինին ենուզինտէ միւլ-
չահէտէ օլունտէ մէրգագ ալէտաւէթի, հակէ-
նա, պիր գօրգու էսէրինէ թահվիլ օլուու, Վ-
վէ մէրգումէ զայէթ չէտիս սուրէթտէ, օւ չի
փիչեալըն գօրտուու սրգտը, վայսու միւլ—

Օֆիչեալ թէաձճրուգ իւզրէ արգասընա
տէօնտիւ:

« Ֆանգ Լըլլան, իսմինի սօն պատգալըմնէ-
իմիշ», տէտի մէրգումէ գատըն:

Մատամ Սէն Վալրինին էվրապլարընը է-
վնտէ թաւթմուշ օլան օֆիչեալ, ֆէսէրին ուու
եալտըլը իլէ անէրի կէօլտէն կէչիրտի, վէ
օգումասընը պիթիրտիքտէ, երւզինատէ պիր-
գօրգու էսէրի կէօրինմէյէ պաշլատը:

— ԵՇ նէ՞ իսիշ իսմի պագալըմ, տէտի
թէքրարէն մէրգումէ գատըն, ժագ Լըկուա-
նըն գուլաղընտան աշաղը բըսըլտահաբագ :

— Իսմի, Գաթէրին Տիւվալ արր :

— Վայ, օ՞ մու առուր . . . Լըկրան, մէր-
գումէ, քէնտի օղլունուն արգասընտան Կէլ-
միշ օլմալը արր . պըրա՞գ քի, Կէչիպ կիթ-
սին :

— Միւմքինսիզ շէյ տիր . մէրգումէ իւ-
զէրինէ շիւբհէ իտիլմիշ տիր, տէտի Լըկրան
դայէթ եափաշ պիր սէսլէ :

— Մէրգումէտէն քիմ շիւբհէ իթմէքտէ
իսիշ :

— Պօնէսյլտէ ալլ գօնմուշ, վէ էզգէւ
էմրտէ, քէնտի օղլունուն իսմինի վիրմէք-
միյի ըէտտիթմիշ տիր Սօնրատան, օղլունուն
իսմի, Արթիւր Տիւվալ արր տէմիշ տիր :
Մէզըն իսմին սախթէ օլ առուղունու պիթ-
րիզ :

— Իսմին սախթէ օլմասընը, պիր սէն պի-
մըսին, պիր տէ պէն պիլիրիմ, պաշտա պի-
լէն ատէմեօդ առուր . Ժագ, թէքրարէն սէօյ-
լէրիմ, մէրգումէյի սէրպէսթ սալլ վիրմէ-
լիսին :

— Լաքին, պաշըմ թէնիքէտէ գալաճագ
արր :

— Պաշըն իչին պիր վէսպէսէ իթմէ . մէր-
գիւր էպրաըը եալընըզ պիզ պիլիրիզ : Աէօ-
զիւմէ շիւբհէ՞ մի իտէնօրսուն :

— Խայր, մալաւ լաքին —

— Լո քին մաքին իսթէմէզ . պըրագ քի
կէչիպ կիթսին :

— Ոէրիզէթ, սէնին խաթրըն իչին . պու-
շէյի եարաճաղը մըրր :

Ժագ Լըկրան պատէնու, Մատամ լա
Գօնթէսի ալլպ, նէօպէթձէլէրի, օտասընա
կէօթիւրտիւ, վէ մէրգումէ իլէ պէրապէր
Կէլմիշ օլան իրի նէֆէր վաժանդէքրէլէրէ .
Լազըմ կէլէն մալիւմաթը վիրմէք իւզրէ տի-
շարը չպարգտան պիրազ սօնրա, թէքրա-
րէն մէզքիւր օտաեա կիրիպ :

— Հէ՛ջէհրի, էփրագլարընըզը ալըն . խօշ-
նուտ օլաւեաճագ պիր հալ կէօթէմէտիմ .
սէրպէսթձէ կօլունուղա կիտէպիլիրսինիզ,
տէտի :

— Ա՛հ, հէմշէհրի, սիզէ թէշէքիւր իթ-
մէք իսթէր իտիմ :

— Թէ էքքիւր լազըմ տէյիլ տիր, հէմ-
շէհրի . վագիփէ, վազիփէ տիր, վէ ինրա
օլունմալը մըրր : Եկէր մէզքիւր վագիփէ,
այնի վագըթտա լաթիփ տախի օլմագլզա
միւսատէ իտէր իսէ, պէնիմ արատըզըմ
շէյ տախի օ առուր . լաքին, թէշէքքիւրէ
շաեան պիր շէյ իթմիշ տէյիլմտիր :

— Պու ճիւմէլէ իլէ, սիզէ թէշէքքիւր իթ-
մէքզիւր հտէմէմ . հէմշէհրի . ս'զի խաթ-
րընտան չպարտամահաճաղըմ մըրր :

— Սիզէ անճագ պիր սէօպիւմ վար արր .

շէհրին իշխանէն արապա՞ իլէ մի կէչէնէքսի-
նիդ տիր :

— Եվլէթ . պունտա պիր Փէնալըգ վա՞ր
մը տըր :

— Պիրազ վագըթտան պէրու , Բարիստէ
պուլունմամբշ օլմալըսնըգ :

— Խա՛յր . հէմշէ՛հրի :

Եիտի Բարիս էնտիմի արապալարտան
խօշանմամագտա տըր . Վէ ալէլ խուռուս .
արապահա պինմէյէ մրւգթէտիր օլանլար-
տան խօշանմամագտա տըր . Եիւրիցէրէք
կիթսէնիդ տահա իշի օլուր :

— Եիւրիցէրէք մի կիտէյիմ . եալընըգ ,
վէ հէմ տէ կիճէնին պու վագթինատէ նմարլ
կիտէյիմ :

— Քի նէվ Փէնալըգտան պիրիսինի սէչ-
մէիսինիդ . Եկէր արապանըգա օթուրուպ
կիտէրսէնիդ , հէր հալտէ . եօլտա արապա-
նըգը տուրտուրթուրտանագլար տըր . Եիւ-
րիցէրէք կիթակինիգտէ տախի , սիզի տուր-
տուրթուրլար , լաքին պու սօնրաքի հալտէ ,
ըէնծիսէ իտիլմէքսիզին սալը վէրիլմէնիդ .
տահա զիեատէ ինթիմալտէն օլմուշ օլուր .
արթըգ օրասը , սիզին պիլէնէք իշխնիդ տիր :

— Լաքին , եալընըգ կիտէմէմ :

— Պէն , սիզինլէ պէրապէր կէլրիմ , սէ-
տի Սէրիզէթ . պէքէմէքտէ օլտուղու դա-
րունուն էշիյնտէն իլէրու գօշարագ :

— Սիզ պէրապէր մի կէլրսինիդ :

— Եվլէթ հէմշէհրի , Եկէր գարչը կէ մէզ-
սէնիդ :

— Գարշը՝ մ . կէլէյիմ . խայր . խայր .
Ըէքլիֆ իթտիյինիդ մուալինէթ իշխն նէ
գատար մէմնուն . օլմալըսնը պէտումու , Ալլահ պի-
լիր :

Պու սուրէթլէ , Մատամ . լա Գօնթէս ,
ասլա թանըեամամբշ օլտուղու սապըգ տօս-
թու Սէրիզէթ իլէ պէրապէր . օգաղա չըգտը :

Ալա պիր բէնճիտէ կէօրմէքսիզին . պիր
թագըլմ սօգագլարտան կէչտիլէր . Հէր թա-
րափտա , եա գանի , վէ վահչի երւզէր , տիք
տիք քէնտի . երւզիւնէ սագմագտա օլտուգ-
լարընտան . Գաթէրին , տիթրէմէքտէ իտի ,
լաքին սօնրատան , եավաշ եավաշ մէզքիւր
հալէ ալըշմ . եա պաշլատը :

Գաթէրինին զըլաղուղու , նակէնան տօւր-
տու , վէ արդասընա տէօնէրէք , սիւալ ի-
տիճի պիր թարզտա . մէրգումէնին նի զիւ-
նէ պագմահա պաշլատը .

— Նէրէյէ կիտէմէք իտինիդ , հէմշէհրի ,

Մատամ լա Գօնթէս թէրէտտիւտտէ գալ-
տու . Գէնտի արդատաշը տախի , սայիր վա-
թանբէրվէրէր կիպի . քիպար թադրմնանան
զայէթլէ նէքրէթ կէթիրէն պիրիսի օլմուշ
օլապիիր իտի . վէ նէ էյէ կիթմէք նիյէ-
թինտէ պուլունմուշ օլմալըսնը պէտան իթ-
տիքտէ , եէնի շիւրհէրէ սէպէպիյեէթ վի-
րէպիմիր իտի .

Սէրիզէթ . մէրգումէնին թէրէտիւտ
կէօսթէրմէքաէ ոլմասընը միւշահէտէ իթտի .
սէպէ պէնին տախի . ֆարգընա վարտը , վէ
իթէրու տօղու էյիլէրէք , մէրգումէնին գու-
լաղընտան աշաղը .

—Պէնտէն գո'րգմաեըն , հէմչէնրի , պէն
սիդի թանըրըմ . տէտի :

—Պէնի թանըրմըրնըզ . վէ թանըրմագ-
տա օլտու զոնուղ հալտէ , պանա մուավէ-
նէթ տախի իթմէքտէսինիդ .

—Պէն սիզին տօսթունուղում . պանա
էմնիյէթ խտէպիլիրսինիդ :

—Թէշէքքիւր խտէրիմ . չօդ իյի եիւրէք-
լիսինիդ . Սէն Վալրի գօնաղընա կիտէճէրիմ
տիր , օրաեա տախի կէլիրմիսինիդ :

—Հէր նէրէյէ կիթսէնիդ պէրապէր կէ-
լիրիմ . լոք'ն , Սէն Վալրի գօնաղընա կի-
տէճէզսէնիդ :

—Նէ . սէպէպիէ :

—Զիւնքի մէզքէւր գծնագ , շիմտի , վա-
թանըրկիւրէրին էլինտէ տիր . օրաեա կիթ-
տիյինիզաէ սիզի թանըրլար , թութարլար ,
թէզգըփ իտէրէր , վէ պիլմէմ սահա նէ
եաբարլար . Օրաեա կիտէճէզսինիդ .

—Հէյ գահ . եա նէրէյէ կիտէլիմ .

—Աղղինաձագ եէր իսթէրսինիդ . Էօլէ
տէլիլ մի՞ տիր :

—Եվլիթ . յաք . նէրէտէ սրղընուերք .

—Սիզ . . . նէրէմանա եաղընընտա օլմալ
իսթէրսինիդ :

—Մէրիթ ամ քիմ տիր .
—Օղունուղ :

Մատամ լա Գօնթէս , աեագլարը պիրի-
պիրինէ կէչմէքտէ օլտուղու հալտէ , պիր
տում կէրիյէ կիթտի , վէ էլինի , կէօյսիւ-
նին իւղէրինէ սըգտը . պաաէհու , սըգը
սրգըյա Սէրիզէթին գօլունտան թութարագ .
—Ա՛ն , օղունուղ թանըրմըրն քէնտինի
կէօրմիւշմիսին , տէտի :

—Մէրգումու թանըրըմ . լաքին քէնտույի
կէօրմէմիշիմ տիր :

—Մէրգումա եագըն պուլունմագ արգու-
սունտամըյըմ տէլի , շիմտի պանա սիւալ
թէմէտինիդ մի :

—Եվլիթ . շիւնքի , հէրնէ գատար քէն-
տինի կէօրմիւշ տէլիլ խէմ տէ . նէ՛րէտէ
պուլունմագտա օլմասընը պիլիրիմ :

—Պէնի անըն եանընա կէօթիւր . նիեազ
խտէրիմ , տէր հալ , շիմտի , պէնի անըն եա-
նընա կէօթիւր .

—Խայլ , սիզի անըն եանընա կէօթիւրէ-
մէմ :

—Նիշին . նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուղ .
ահ գատըն , աշըգ սէօլէյին վէ Փէքրինիզի
անլատըն :

—Պէնիմ իլէ պէրապէր կէլին . սիդի ,
օղունուղուն պուլունտուղու մահէլէ եա-
գըն պիր եէրէ կէօթիւրէճէյիմ տիր . Պունէ
տան դիեատէ պիր շէյ եաբամամ .

Մատամ լա Գօնթէս, սիւքիւթ իւզրէ, թէրարէն քէնտի տօսթ գլաղուղու արգասրնտան, սօգագլարը տօլաշմաեա պաշլատը, Մէյխանէլէր էօնիւնտէն կէչիլտիքնէ, գաբու արալարընտան տիշարը վուրան բարըլթը վէ ըշըգ, մէրդուման իրի նէֆէր գատընլարըն, պիրիօն սէրպէսթ վէ գափի պիր եիւրիւշիւշիէ, վէ տիկէրի տախի, գօրգագ, վէ կէօրիւլէն ըշըգտան վէ իշիտիէն շամաթտան, տիւշարը տէհչէթ ոլմուշ սուրէթտէ կէչտնքրէրինի կէօսթէմէքտէ իտիլէր:

Բօն-նէս նամ քէօրիւյիւ կէչտիքտէն աօնրա, մէրդուման գատընլար, գարանլըգ վէ տար պիր սօգաղա սաբտըլար, Մէզքիւր սօգաղտա, չօգլուգ կէչիծի պուլունմաեըպ, պիր քէօչէտէ տախի, քէնտիսինի կէօսթէրմէքտէն գօրգմագտա արր կիպի նիմ էօրթիւլիւ անճագ պիր մէյխանէ գայ իտի:

Մէզքիւր մէյխանէյի տախի կէչիպ, սօգաղըն պօնունա տահա իլէրու կիտիլտիքտէն աօնրա, Սէրիզէթ, եիւքսէք վէ գօնու ըէնկլի, վէ եինէ գօնու ըէնկաէն գաբուսու վէ գարանլըգ բէնչէրէլէրի պուլունան պիր խանէ էօնիւնտէ սուրտու:

Սէրիզէթ, սէզքիւր չվին գարուսունու, շիտտէթիւ սուրէթտէ շալաը, վէ արասը պիր աղ կէչտիքտէ, ուֆաշագ վէ շիշման պիր գարը, գարուեռու աչաը, մէրգումէ, ուֆաշ ձըգ կէօզէրի իլէ, սոլկուն ըշըգլը պիր մուժ

շամանը ալքասընտան տիգգաթը սուրէթտէտէ, քէնտի միսաֆիրէրինի կէօզտէն կէչիրմէքտէ իտի:

— Վայ, միջմիսինիզ տօմթում, տէտի մէրգումէ շիշման զարը, Սէրիզէթի թանըեարադ վէ կիւիւմաէյէրէք:

— Եզկէթ պէն իմ, վէ նասլը քի կէօրիւեօրսունուզ, պիր րէֆիգա իլէ պէրապէր կէլմիշիմ տիր, հէմշէհրի Տիւլո:

— Վագա վագըթ կէճ սիր, լաքին կէրէք սիզի վէ կէրէք րէֆիգանըզը, մէմնունիյեթրէ գապուլ իտէրիմ, Պուեռուրուն իտէրի' կիրին:

Սէրիզէթ վէ Գաթէրին, գարուտան իշէրի կիրիպ, հաբու տախի արգալարընտան գարանտը:

Հէմշէհրի Տիւլո, շամանը եօգարը թութտու, վէ քէնտի ուֆաճըգ կէօզւէրի, թէֆթիւ իտիծի սուրէթտէ, Մատամ լա Գօնթէրմէհօգարտան աշազը սիւզմէքտէ իտիլէր, Մէրգումէ, պատէնու Սէրիզէթէ տէօնէրէք,

— Ե՞ն, հէմշէհրի, իսթէյինիզէ պագալըմ, տէտի:

— Պիզէ վիրէճէք պիր օտանըզ վար մը տըր:

— Տէօրմիւնմիւգաթտա, իքի իւչ օտամ վար տըր, անլէրի սիզէ վիրէպիլիրիմ:

— Եօյէ իսէ եօգարը չըգալըմտա, մէզուիր օտալարը պիզէ կէօսթէրին:

Աւֆաճըզ վէ չիշման գարը , իթաաթ իտէրէք եօգարը չըգմաեա պւշլատը . լաքին իւչիւնճիւ գաթա կէլինափիքտէ , կիձէնին ոլ գատար կիճ վագթինաէ , քէնափի իւ զէրինէ վազ իտիլմիշ օլան էօլէ պիր վազիփէտէն ճանը սրգըլմը օլմասը , քէնափի ճէմալինտէ աշիբեար սուրէթտէ միւշահէ տէ օլունապիլմէթտէ իտի : Տէօրտիւնճիւ դաթըն նէլ տիւ վէնի տախի ըըգլտրդտա , նէրտիվէն պաշընտա , մէրգումէ քէօփիք ք'սիք էօքսիւրմէյէ պաշլատը . պատէհու , ու գաղ վէ չարքէօշէ պիր օտանըն գարուտունու սրգթ իւսթիւ աչըպ , իչէրի կիրտի , վէ պիր թարափտա օթուրտու :

— Յն , պորասը չոդ եիւքաէք տիր տէտի մէրգումէ , սօլուգ ալանեարագ :

— Վագաա եիւքսէք տիր , գագաթ պիվմ իշին իյի տիր , տէյի իլավէ իյլէտի Սէրիգէթ , քէնափինէ մախտու օլան սէրպէսթ վէ պէրրագ թէլափփուզու իրէ :

— Եզիւթ , պու օտատա օթուրտուպ , չան գուլէլէրինի . վէ տիկէր գուլէլէրի սէյր իտէրսինիդ . օնլարտան չողու պու բէնչէրէտէն կէօրիւնիւր . չու գարշըքի օտատա տախի եաթարսընըզ . պու օտալարըն իքիսի տէ հավատար սըրլար :

— Եզիւթ , իշիմիզէ կէլիրէր . Սիզ արթըզ մումու պէրագըզ իշինիզէ կիտին :

— Քիրասընը վէրի՛ բմիսինիզ , հէմշէրի :

Սէրիգէթ , Մատամ լա Գօնթէսէ տէօնտիւ , վէ մէրգումէ տախի , տէր հալ ոնըն ելինէ պիր արթ . ն աըգըշտըրտը . Սէրիգէթ մէզբիւր ալթունու , խանէ սահնապէսինէ թէսինմ իյէտիփտէ . մէրգումէնին կէօլէրի բարլամաեա պաշլատը . վէ մաէլ մէմունիյէ , մէրգումէնտէն այրըլըպ , օտա դուրունտան տիշարը չըգաը :

Սէրիգէթ , մէրգումէնիննէրտիվէնտէն աշաղը ինմէսինի գոլաարգտան սօնրա գարունու գարատը , վէ անըն սիրկէն սիւնիւ տախի գոլտուգ տան սօնրա . Մատամ լա Գօնթէսէ տէօնիւ պիր :

— Սէօղիւմտէ տուրտում , հէմշէնրի , տէտի . պուրասա էմիյէթլի պիր հատէսինիզ , վէ օղունուզուն շիմոյիքի պուլուն տուլու մահէլլատէն ատէփի , անծազ իւչ եիւզ գատէմ գատար եիրագտա պուլաւնուագտամընըզ :

— Լաքին նիշին պինի օղունուն եանընա կէօլիւրսէտինիզ :

— Ճէսարէթ իտէտէտիմ :

— Ճէսարէթ իտէտէտիմզ :

Մատամ լա Գօնթէսէ , Սէրիգէթին սէօգիւնիւ թէքէրիւր իյլէտիյնտէ , և ճայիպ պիր գորգու տույլունու իլէ . տէգգաթլը սուրէթտէ մէրգումէնին ճէմալինի սէւզմէքտէ տէ իտի :

— Օնու աչօյէտիմ Եզիւթ , սիզի , օդլունուզուն եանընա կէ օթիրտէտէ ճէսարէթ

— Եշթէ օվունուզ օրատա ու ըր :

Նեք պիր զաչ տաղըդատու . պիչարէ վաշխաէ . ասլա գըմանմազ պիր հալտէ զալար . վէ էօյէ պիր կոր նոմէքտէ իտի քի . հիշ պիր շէյ իշիթմէ օիշ տիր . վէ տօսթունուն սէօյէյէճէքլէրինէ պէքիչմէքտէ տիր տէյի . Պատէհու . մէզգիւր քէլամլարըն մանէասը . եիւրէինէ թէկսափիր իյլէտի . Մէրգումէ . քէնափի գծալարընը . խաչվարի . կէօյսիւր իւրէյինէ վազ իյլէտի . վէ տիհանընտան ա'լա պիր լուղէթ չըգարմագսըզըն . պիր սանտալիէ իւրէյինէ տիւշտիւ . Մէզգիւր միւտատէթ հէնկեամընտա . պաշընա կէլէն ֆէլաքէթ իւրէյինէ տահա զիեատէ պիր իյղահաթ իսթէ մէքտէ տիր կիպի , մէրգումէնին կէօղէլի . Սէրիվէթին եիւգիւնէ պագմագլցտան շաշմանաղտա իտիլէր :

Մէրիվէթ . եիւրէյէ թէկսափիր իտէն , վէ մէյեռւսկեէթ ալէտէթի օլան մէզգիւր պագուշա տաեանամազ իտիր . իմտի . պաշընը հօթէյէ չէվիրտի . Սէրիվէթին մէզգիւր հարէքէթի . Գաթէրինին խաթրընա պիր շէյ պըրագտը կիպի . կէօրիւնտիւ . մէրգումէ . զայիֆ վէ ահը տէրուն իլէ գարըշգ պիր ոէսլէ .

— Պիլիրմիսինիզ — մէրգումուն օրատա պուլունսուղունա թէկմինսկիսինիզ , տէտի :

— Օլ պապտէ , ասլա պիր շիւրհէմ եօդտուր :

— Մէրգումուն օչակա կէօթիւրիւլմէօ

իտէմէտիմ , վէ հէմտէ իտէմէզ իտիմ . չիւնքի . շուրաեա , բէնչէ էնին էօնիւնէ կէլին կէ պագըն :

Մատամ լա Գօնմէս , մաքինազարի սուրէթաէ իթաաթ իթափի . Սէրիվէթ , մէրգումէնին պիր էլինտէն թութառ . վէ բէրտէլէրի պիր թարափա չէքտիյի օրբատա , մէզգքիւր էլի տախի սըգմազտա իտիր :

Խքնսի պիրտէն բէնչէրէտէն տիշարը պազտըար , վէ զարարմը օճագլաւտան , չան գուլէլէրնատէն . վէ սայիր գուլէլէրտէն իպարէթ պիր օրման , վէ աղըր աղըր իւէրու եիւրէյէն պիր թազըմ պիւյիւք պուլութլար կէօրտիւլէր :

— Թա էօնտէ կէօր նենէն շու գուլէլէր , նօթր-Տամ քիլիսէսինին գուլէլէրի տիրլէր կէօրիւեօրմուսունուղ :

— Եզվէթ կէօրտիւմ , տէտի Մատամ լա Գօնմէս , շաշզըն կիպի :

— Պատէհու . շու թարափա աօզրու պտլունան իքի զըթա չան գուլէլէրինէ պազըն .

— Եզվէթ , կէօրիւեօրում :

— Սօլ թարափտա պուլունան տէօրթ զըթա չարքէօշէ գուլէլէրի տախի կէօրափւնիւղ միւ :

— Եզվէթ , կէօրտիւմ :

— Անլէրին նէ օլտուղունու պիլիրմիսինիզ :

— Եզվէթ . մահպէսին գուլէլէրի տիրլէր տէտի Մատամ լա Գօնմէս աիթրէյէրէք :

սինտէն պէրու նէ՝ գատար վազրթ օլոււշ
տուր :

— Հնուղ եկիրմի սաաթ օլմամըշ տըր,
Մէրգում, Բարիս եօլու իւզէրինաէ թու-
թուլմուշ տուր :

— Եօլէ իսէ, մէրգումուն Բարիսէ կէլէ-
ճէյի պիլինմէքտէ իմիշ :

— Եզիթ պիլինմէքտէ իմիշ,
— Եօլէ իսէ, քէնտինի էլէ վիրէն օլմուշ
տուր :

— Եզիթ, չոգ իցի բէյզամպէրմք իթ-
տինիդ :

— Ապէ Լաթու՞ր մու, մէրգումու էլէ
վիրմիշ տիր :

— Տււզալը, Ապէ Լաթուր գուրառու,
լաքին քէնտինի տախի, պէրապէր մէզքիւր
տու դուզա տիւշտիւ :

— Ապէ տախի մահայ ւատա՞ մը տըր :

— Եզիթ, լի պաշնու նէ կէլէճէյի տա-
խի աշխեար պիր շէյ տիր :

— Աճէպա օղումուն պաշընա՞ նէ կէլէ-
ճէք տիր :

— Ոլ պապտէ պիր շէյ աշխաէմ դաքին . . .

— Եյ սէ օյլէյին պադալըմ, նէ՞ տիյէճէք

իտինիդ :

— Շունու սէ օյլէյէճէք իտիմ քի, էն ֆէ-

նա շէյ նէ' իսէ, միւմքին օլտուղու հալտէ,

ոնա տախի հալքը պուլանապնըգ :

— Օղումուն գուրթուլմասընա հիշ պիր

իւմիտ եօ՞գ մու տուր :

— Նէ՞ ձէ գապ վիրէյիմ, Հիշ պիր շէյ պիլ-
մէմ . . . պէն հէր նէ քի սէօյլէր իսէմ ան-
ճադ պէնհմ իթիգատըմը սէօյլէյէճէյիմ տիր :

— Եյ ոլ պապտէ սիզին իթիգատընը զնէ
տիր :

— Օղունուզ, Էօլէ պիր ապէմ էվինէ
տիւշմիւշ տիւր քի, մէրգում ատէմին նէ
եկիրէյի վար տըր, վէ նէ տէ, քէնտի ադ-
րանը օլան ատէմէր իւզէրինէ պիր հիւնի
թէվէճիւհի վար տըր, Մէրգում, պիզզաթ
էօլիւմ քէնտիսի տիր կիպի, սօուգ դանլը
վէ մէրհամէթօիզ պիրիսի տիր :

— Լաքին, պէն պիր աէֆա էվլատըմը
կէօրմէլիյիմ, Էվիթ քէնտինի էօլիւմէ հիւքմ
իյլէմէլիրինատէն է վիճ, պիր աէֆա կէօրմէ-
լիյիմ :

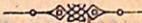
Սէրփէթ, պիր ճէվապ վիրմէտի :

— Ա՛հ, սուս օլտունուզ, լաքին շիւբհէմ
եօգ տուր քի, օղումու կէօրմէթ իշին եա-
նընա կիթմէմէ միւսաատէ, իթմէյէճէքլէր
տիր տէյի զան իթմէքտէ տէյիլսինիզ տիր :
Էվիթ, օղումուն պիկիւսահ օլմասընը իս-
պաթ իյլէմէթիյէ եարաըմ իթմէթ իչին, պա-
նա ըուխսաթ վիրմէքլիյի րէտա լթմէյէճէք-
լէրինէ շիւբհէմ եօգ տուր :

— Պու պապտէ պիր ճէվապ վիրէմէմ,
Պու կիճէ րահաթ իտին, Եարըն, օղունու-
զուն իւզէրինէ նէ' մալիւմաթ իտինէպիլիր

իսէմ անլէրի սիզէ թէպիիզ իտէրիմ ։ Խո-
շալահ սիզէ իյի խագէրլէր կէթիշէպիիի-
րիմ ։ Եի յալլիք կիմէլէր խայր օլուուն ։

Սէրիզէթ եագաշճաճք օտա գաքու-
սունասն տիշարը չըգտը ։ Մատ ոմ լա Գօն-
թէս քէնտի տոսթունուն տիշարը չըգտը ։
որմասնտան խապէրի եօգ տուր կիպի կէօ-
րիւնմէքտէ իտի ։ Մէրգումէ հալէա դօլլա-
րը խաչփորի սուրէթտէ ։ կէօյսիւ ւզէրին-
տէ պուլունտուղու հալտէ ։ օթուրտուղու
եէրտէ գալմըշիտի ։ Թէքմիլ տիւնեա պա-
շնա երգըլմըշ տըր կիպի կէօրիւնմէքտէ ի-
տի ։ Մէյեռուսանէ սորրլմըշ օլատ դու սօն իւ-
միտ էսէրի տախի պիւսպիւթիւն մահվ օլ-
մուշ վէ ֆէլաքէթ կիրտապը աղղընտա ա-
եալը գայլըշ օլուպ կիթափէտէ տէլինլէլէ
եռլվարլանմազտա իտի ։

ՊԱՌ 26

ՍէրՊէՍԻՑԵԿԹ ՄԻՒԱՎԱԹ ։

ԳԱՐԾՆՏԱՇԼԳԴ ԵԱԽՕՏ ԷՈԼԻՒՄ

Հիւքիւնէթ թէպտիի ։ Գաֆէ Փօգրիսին
վա իտաթընը տիւզէլթմիշ մի իտի եօգսա
տիւզէլթմէմիշ մի իտի ։ օրասը մալիւմ տէ-
յիլ իտի իսէտ ։ մէզքիւր գազինունուն հալ
ու կէօսթէրիշինի իյիլէշտիրմիշ օլմատըլը ։
աշիքեար կէօրիւնմէքտէ իտի ։ Այնալարըն
քէնտարլարընտա կէօրիւլէն բարլագ եալտըդ-

լար պօղուլմուշ վէ ասըլ այնալար տախի ։
իշէրիս եէնի հալի թահթընտա ։ էյրի պիւյ-
րիւ կէօսթէրմէյէ պաշլամըլար իտի ։ Ղա-
յէթ իսրաֆլը սուրէթտէ տօնաթըլմըշ օլան
սէտիրէրին խավլարը տէօքիւլմիւշ վէ ու-
մում սուրէթտէ ։ էշեալարըն քեաֆֆէսի
տօնիշ էսքիմիշ պիր հալ կէօսթէ ։ մէքտէ ի-
տիլէր ։ Ըըգուա ։ էվվէլքի կիպի յօգ վէ
բարլագ ։ վէ շամաթաճը պիը գալապալըգ
իւղէրինէ ։ զիեալար սաչմագտա իտիլէր ։
Լաքին շիմսիքի գալապալըգ ։ էվվէլքրի
տախի մահէլի մէզպուրտա իյշ ու իշտիէ
տալմըշ պուլունան գալապալըգլարա պէն-
դէմէթէթտէ իտի ։ Եվվէլքի գալապալըգ ար
տախի շամաթալըշ իտիլէր իսէտ ։ շիմտիքի
գալապալըգ գատար շամաթալըշ տէլիլէր ի-
տի ։ օնլար տախի Փէնա թարգտան շագա
եռուուրթալարը եռուվարլարլար իտի ։ Լաքին
անլէրին շագայարը ։ շիմտի էքրանին աղ-
ղնուտա տօլաշմազտա օլուուղու կիպի ։ վահ-
չի վէ գանա սուսամըշ թարզտա շագալար
տէլիլէր իտի ։ Օնլար տախի ։ պիւսպիւթին
սէրխօշ օաճագ տէրէճէտէ իչկի իչէրլէր ի-
տի իսէտ ։ իչկիլէրի ։ ալէա շարապլար-
տան իպաչէթ օլուպ ։ շիմտի ալէսուէվիյէ ա-
րանըլմագտա օլան իչկի կիպի պահաղը շէյ-
լէրտէն եաբըլմըշ իչկիլէր տէյիլ իտի ։

Խիւլասայի քէլամ ։ էվվէլքի գալապալըգ-
լար ։ Էն զիեատէ եապանի վագըթլարընտա

տախի . պիր տէրէջէյէտէք պիր նազիքիլիք կէօսթէրմէքտէ իտիլէր . շիմտիքի գալապա . լոդ իսէ . գապա վէ վահչիլիկէ մախոսուս պիր վաղիքէսի զիլիք իտմէքտէ իտի . Մէզ քիւր իթի հալլէոտէն գանդէսի տօն . զիետատէ տօղոռու վէ աահա զիետատէ ըրդէ զիլիլյէ մուլտիքրդ իտի . օ տախի պաշտա պիր մէսէլէ տիր .

Պ'ր վազըթ . Ապէ Էաթուրոն խըտմէթքեարը վէ ճասուսու պուլունու օլան Սիրմօն ֆօդրիս . բէք սուհուլէթլէ , քէնափ քէնատույն , եէնէ հալլէրէ ույտուր . ուշ վէ իշին . տախի սըրասընս գօյնուշ տուր տէյի կէօսրիւնմէքտէ իտի . Մէրգում , կիթտիքճէ շիշմանլանմագտան , վէ ճէմալի տախի . անձագ պիր շէլէ , եանի միւսաֆիրքէրլէրլ'յէ մախատուս պիր հալ ու հէյելթ քէսդ իթմէքտէ իտի .

Մէրգում , պիր հազըմ . ասէին ալիր վահչիլիք հէյեկթի քէսպ իթմիշ օլան էրքէքլէր վէ գաորլար իչին տէ աեւգ իւսթիւ տուրմուշ օլուպ , մէրգուման էրքէքլէր վէ գտորլար , սուսամըշ օլանլարա մարտուս պիր իշտահաւ չարապլ ըրնը իչմէքտէ . վէշ շարապ զատէնէրի տօտոգլարընա կէ օ՛ժիրիւրմուշ օլ աատըզը սըրատա տախի . Մէրգէսյեկթ . Միւսագաթ , Գարընտաշլը եախօտ էօիւմ ձիւմուրինէրի էկթի էսնսամինտա , Կիյեօթին իէ պաշ քէսմէքլիյէ , իսթիհզա նէվինտէն օլարագ նըաւ էնսէտ տէնիր իտի .

մէքրէ մէշղուլ պուլունուրլար իտի :

«Իշիմիզ , ճէսուրանէ իլէրու կիթմէքտէ տիր , ճէմչէնիր էոյլէ տէյիլ մի տիր» , տէր վահչի պազըթլը պիրիսի :

«Եվլիթ , իշիմիզ , ճէսուրլուգլա իլէթ կիթմէքտէ տիր» , տէյի ճէվապ վէրիր ֆօգրիս , մուհապակիթ ալէամէթի օլան պիր պագըշլ «քէնտի միւշթէրիսինին եիւզիւնէ պագարսգ . վէ պիր ֆէրահպախի նազար իլէ տախի , էթրաֆընտա պուլունանլարըն քեափքէսյնէ կէօգտէն կէշիրէրէք .

«Վէ պիրիմ աղիզէմիզ օլան մատամ Կիյեօթն տախի . էնի ըրդ պիր աղիզէ տիր , վէ քէնտի չօճուգլարընա . սատագաթլտխըտնէթ իտէր . էոյլէ տէյիլ մի տիր ճէմշէնիր» , տէր էօ՛ջտէն սայիր պիր եապանի վաթանըէրվէր տախի :

«Պիզիմ աղիզէմիզ օլան մատամ Կիյեօթին . քէնտի չօճուգլարընա սատագաթլտխըտնէթ իտէր» , տէյի ճէվապ վէրիր ֆօգրիս , ազս իթմէքտէ տիր կիպի :

«Վէ էկէր պիրիսի . մէրգումէյէ լազըմ կէէն հիւրմէթտէ պիր գուսուր իտէր իսէ . էոյլէսի , պաշգալարընըն քէնտի վազիֆէլէրինի թանըմալարը իշին . թրաշ (1) իտի .

(1) Թրանսանըն պէօյիւք Ճիւմնուրինէրի էկթի էսնսամինտա , Կիյեօթին իէ պաշ քէսմէքլիյէ , իսթիհզա նէվինտէն օլարագ նըաւ էնսէտ տէնիր իտի .

միր . էօյլէ տէյիլ մի ակը հէմշէհրի» , տէր , եփւզլէրի զիեատէսի իլէ իչկիտէն գըղարմը շ վէ եըրթրդ բըրթըդ էսպապլար կիյինմիշ օլան պիր գարը տախի :

«Քիպարլարտան պաշգա , հէչ պիրիսի , ոլ պապտէ լազըմ կէլէն հիւրմէթտէ գուսուր իթմէզ . վէ քիպար էֆէնտիէր տախի . թըրաշ իտիլմէթի տիրիէր . էվգէթ , հէր պիրիսի տախի թըրաշ իտիլմէթի տիր» , տէյի ճէվապի վէրտի ժօգրիս :

«Եվգէթ , հէր պիրիսի տախի թըրաշ իտիլմէթի տիր» , տէտիլէր քեափփէյի հաղըրուն եէքափազ վէ պիր մագամ իւզրէ :

«Էօյլէ իսէ կիյեօթինին աշգընա նուշ իտէլիմ» :

«Կիյեօթինին աշգընա» :

Իշմէ պու սուրէթլէ , քեափփէսի պիրտէն , հաթթա աեագ իւսթիւ առւրան Սիմօն ժօգրիս տախի , դատէհէլէրինի պօշալթմագտա իքէն , ժօգրիսին ումուլունա պիրէլ տօգանասը :

Մէրգում , միւշթէրիլէրինտէն պիրիսինին քէնտինէ սէօյլէյէճէք . պիր շէյի վար ալըր դաննը իլէ , քէմալ տէրէճէտէ միւսափիրբէրլիք կիւլիւմսէյիշի կէօյթէրէրէք , արգապընա տէօնտիւ . լաքին արգապընա տէօնէր տէօնմէզ . ճէմալինտէ միւշաճէտէ օլունան կիւլիւմսէյիշ , նակէնան , եիւրէք սրգընթըրը էսէրինէ թահպիլ օլուու . Սիմօն ժօգրիս ,

տէրհալ քէնտինի թօրլանըպ , թէքրարէն պիր կիւլիւմսէյիշ կէօյթէրմէյէ չալըշոը :

Քէնտի ումուլունա վուրան ատէմ , ուս զուն պօյլու , վէ գավի պէտէնլի պիր ատէմ օլուպ , կիյինմիշ օլատւղու պաթթալ բալթօնուու . թա չէնէսի ալթընտան ափւյմէւէմիշ , վէ շարգասընը տախի , թա կէօդէրի իւզէրինէ ինտիրմիշ իտի :

Մէրգում , ասլա պիր մէս չըգարմագսըրգըն էօթէյէ տէօնիւպ , գազինօ սալալընըն օպիր ումունան տօլրու կիթմէյէ պաշլատը ,

գարու արասը եօլտան կէչտի , վէ տէօթմէնէ մուգատաէմ . Գօնթէս ալ Սէն Աւրի թէսմիյէ օլունան Գաթէրինին , Տօպէրթ

Լանտրիյէ րասթ կէլմիշ օլուուղու սալանըն տախի օպիր թարափընա կէչտի . վէ եան օտալարտան պիրիսինէ կիրտի :

Ժօգրիս , քէնտի քէնտույի թէսլիմ իթմիշ պիր ատէմ կիափի , մէրգում եապանճընըն արգապընուան կիթմէքտէ օլուպ , մէզքիւր օտաեա կիրտիքլէրինտէ , մէրգում եապան . Ճէ , տիգգաթլը սուրէթտէ օտանըն գարուունու գարատը :

—Ճէմէհրի ժօգրիս . վիրտիյնիգ մալիւմաթ , իշէ եարամըշ տըր , տէտի մէրգում եալանճը :

—Վիրտիյնմ մալիւմաթտան խօնուա օլտուղունուղու տույտուղումտու . մէմնուն օլուշում տուր , ճէմչէհրի Ամարի :

—Ելէ պիրմիշ օլտուղաւնուզ մէրգուման
իքի նէֆէր ատէմէր, ախզ ու կիրիքիթ ի-
տիլմիշէր տիր :

—Եօյլէ օլաճաղընը մէմուլ իթմէքտէ ի-
տիմ :

—Մէրգումանըն եանընտա, խայլնիյէ
մախսուս օլան էվրագլար պուլունտու :

—Օ՛ գատարընը մէմուլ իթմէքտէ տէյիլ
իտիմ :

—Նիշին մէմուլ իթմէքտէ տէյիլ խահնիդ:

—Զիւնքի, Մօնսիէօ լ'Ապէ—ափզ իտէր-
սինիդ. թապիաթ նէ զուվիէթլի շէյ տիր-
հէմչէրի Լաթուր տիմէք իսթէրիմ, քէնտի
իւղէրինտէ թէ հլիքէլի շէյլէր պուլունարագ
թութուլմաեածագ գատար շէթան ագըլլը
տըր տէյիլ զան. իթմէքտէ իտիմ :

—Մէզըլ: գրագլարըն հիշ պիլ խսի տա-
խի, Լաթուրուն իւզէրինտէն չըգմըշ տէյիլ-
էր տիր : Օնլարըն քեափփէսի տախի, կէնձ
Սէն Վալրինին իւղէրինտէ պուլունտու :

—Օ տախի Լաթուր գատար շէյթան ա-
ռաւսը տըր : Եյ, պէնտէն մաթլուա իտէ ճէ-
յինիդ պաշգա պիր խըտմէթ ինրասը վմը
մը տըր :

—Նիմտիլիք եօդ տուր : Նիմաիքի հալտէ,
եալընըզ պու մատաէյի թէքմիլ իթմէնիզի
իսթէրիմ : Հազըլըմըննուզ :

—Հազըլըմ . լաքին Գէքրինիզի պիր իյի-
նէ անլաեամատըմ :

—Զօգ իյի : Լաթուրուն ալէյհինտէ հիւքմ
իտիլմէսինէ թէէմին օլ՛ալընըզ :

—Նիմտի թէէմի : տէյիլմիսինիզատիր :

—Խայր, մըգտարի քիփայէտէ թէէմին
տէյիլիմ տիր : Մէրգումա գարշը օլան շէ-
հատէթ օլ գատար թէքմիլ օլմալը տ. ը. քէ :
Էօլիւմտէն գուրթուլապիլէճէք հիչ պիր ին-
թիմալի գալմասըն :

—Ե՛հ, չօ՛գ իյի, օ իշ սըրաալնա գօնա-
պիիր . լաքին լազըմ կէլէն վասըթալար նէ-
րէտէ տիր :

—Ի, թէ պէն տախի, օնու անլամագ ի-
շն, սիզէ կէլիշէմ տիր :

—Պէն տախի, սիզտէն անլամագ իսթէ-
րիմ :

Փօգրիս, ումուզլարընը տիլքտի, վէ քէն-
տի բէյինէ մուզայիր օլարագ . Լանտրիտէն
կէնիլմիշ օլմասընը թանըմըշ տըր կիպի կէօ-
րիւնմէքտէ իտի :

—Հըմ, տէտի Լանտրի, Լուի չօնուզու
գուրթարմագ իշին թէրթիպ օլունմուշ օլան
իշպու խափի իթթիփագտա, Լաթուրտան
վէ կէնձ Սէն Վալրիտէն պաշգա, հիչ պիր
ատէմ տախիլ պուլունմուշ տէյիլ մի տիր :

—Խայր, պաշգա հիչ պիր ատէմ տախիլ
պուլունմուշ տէյիլ տիր : Մէզըլիւր խափի
իթթիփագ, պէնիմ զայէթ հիւքմէթլու է-
ֆէնտիմին զինինտէ տողմուշ, վէ անտէն
աօղրուտան տօղրու Սէն Վալրից սիրայէթ

իթմիշ, վէ օրաճողտա, ասըլ միւճիտին նիյէթ ու մագսէտինէ միւվաֆըդ սուրէթուէ, նէթիծէ պուլմուշ տուր :

— Նմաըլ նիյէթ ու մագսէտ :

— Հըմ, Թամբլտա ալը գոյմուշ օլտուղունուզ Գըրալզատէյէ խըտմէթ իթմէքլիք, Լաթուրուն ֆիքրինտէն պիլէ կէչմէզ իտի :

— Նէ սէջէներսունուզ :

— Մէրգումուն տիւշիւնտիւյիւ պիրիճիք շէյ, պիր մագսէտէ խըտմէթ իթմէքլիք իտի, վէ մէզքիւր մագսէտ ասխի, եալբնըզ քէնտի շախսընա այիտ պիր մագսէտ ամիր :

— Նէ տիր մէզքիւր մագսէտ :

— Մատամ լա Գօնթէսի, շախսը վէ վարիէթի ինէ քէնտինէ թէալիս / թտիրմէք :

Հէմշէհրի Լանտրինին, սոու գ գանլը վէ գարարմշշ ճէմալի տահա զիեատէ գարարմաեա պաշլատր, վէ կէօղլէ լի տախի, շաբդացընըն կէօղլէսի ալթընտա, աճայիպ սուրէթուէ բարլաւագտա իտի :

— Իշէ ասրլ մագսէտի պու տուր տէյի իւլավէ լիլէտի Սրմօն ծօգրիս : Մէրգում, պու օնունու, չօգտան պէտու օյնամագտա տըր : լաքին Մատամ լա Գօնթէսին . քէնտի գօնարնտան դիւնատէ թէսքին կէօղլէրի պուլունմագտա իտի : Մէրգումէ, Լաթուրուն նիեէթ ու մագսէտի ֆարգընա վարտը, վէ սօն տէրէճէ պիր նէֆրէթէյ, վէ մէրգուն թէնտիս վէ թէքլիֆլէրինի աեագ ալ-

թընա ալարագ, անը, քէնտի հուզուրունտան գովմուշ տուր :

— Վէ դօվուլմագլըգտան պաշդա պիր շէյէ տախի լակըդ տէյիլ իտի :

— Եվգէթ, պաշդա պիր շէյէ լակըդ տէյի իտի : Լաքին Լաթուր, մագսէտինտէն վազ կէչմէտի : վէ մէրգումէ, հալէա քէնտի գանսըըըւարընա գարշը սաղըր օլտուղունտա, անըն օղունու խարապ իտէճէք իտի :

— Զօգ իյի : Օլ շէյի պաշա չըգարմըշ տըր :

— Լաքին պաշա չըգարմասընտւն տախի զիեատէ պիր շէյ օլմուշ տուր : Ապէ Լաթուր, պիզզաթ քէնտի պաշընը տախի, Մատամ լա Գօնթէսին օղունուն պաշը իլէ պէրապէր, Կիյեօթինին սաթըրը ալթընա գոեաճաղընը հիսապ իթմիշ տէյիլ իտի :

— Զարարը եօգ : Ապէ Լաթուր, քէնտիսի պիլմէքսիզին, պիր գաշ սէնէտէն պէրու, պէնսիմ էլիմն իչինտէ օյնամագտա տըր : Նիհայէթ իւլ էմր, Փիւթուհաթ պէնտէ գալիմըշ տըր :

— Ե՞ն . պունտան զիեատէ նէ իսթէրսինդ :

— Եօյլէ պիր թէկմինաթ իսթէրիմ քի, Լաթուրուն էօլիւմտէն գուրթուլմասը, միւմքինսիզ օլատ :

Լանտրինին սէսինտէ էօլէ պիր աճը նէֆրէթ ոլէամէթի միւշահէտէ օլունտու քի, պիզզաթ ժօգրիս քէնտիսի տախի աիթրէտի :

— է՛ն . չօգ իյի . իսլէտիյինիդ թէէմի-
նաթա մալիք օլաճագսընըդ տրր :

— նէ՞ զաման :

— եարըն սապահ , սիղէն էլինիդէ էոյէ
էվրագլար թէոլիմ իտէձէյիմ տիր քի , Ապէ
Լաթուր կիպի երւզ նէ ֆէր քէսանը , Մա-
տամ լա կիյեօթինին գուճաղընա կէօնտէր-
մէյէ քիֆայէթ իտէրլէր :

— Զօգ իյի . վատինիդէ էմիյէթ իտէրիմ .
լաքին շունու տախի տէրխաթըը լթմէլիսի-
նիդ տիր քի , աղզըմը աչմագ իսթէտիյիմտէ ,
պիզզաթ սիղին պաշընըդ տախի թէհլիքէտէ
գալմըշ օլուր :

ծօգրիս տիթրէտի :

— Ֆիքրինիդի անլատըմ , հէմշէհրի , տէ-
տի ծօգրիս քէմալի իթաաթ իւղըէ , վէ օ-
տա գաբուսունու աչսը :

— Լանտրի , սօուգ գան , վէ գարա պիր
ճէմալ , վէ սիւքիւթ իւղրէ , օտատան տի-
շարը չըգտը , շամաթալը սալաեա կիրտի ,
վէ օրատան տախի , սօգաղա չըգտը :

Սիմօն ծօգրիս , էլէրինի սըրթընտա պի-
րիպիրինէ կէչիրմիշ օլառունու հալտէ , Լանտ-
րինին , գաբու էշիյինտէն կէչտիյինի գծլա-
տը , պատէնու , բէնկի աթմըշ օլտուղու հալ-
տէ , քէնտի քէնտույէ , շէօյէ սէօյէմէյէ
պաշլատը :

— Շէմշէհրի՝ Լանտրի , պէնտէն թալապ
իյլէտիյին խըտմէթի ինրա իտէնէյլիմ տիր :

լաքին պունուն մալի չօղա օթուրաճագ արր
սանսա . Թէհտ տինի , ասլա ունութիմաեա-
ճաղըմ , եա՛ սէնին պաշըն ուշաճագ , եա
պէնիմ : է՛ն , պէնիմ իչին . պէնիմ պաշըմ
սէնինքինտէն իչի տիր . վէ պէն հազըր պու-
լունտուգճա , սէնին պաշըն ափւշէճէք տիրա :

Սիմօն ծօգրիս , Լանտրինին տավէթի իւ-
զէրինէ թէ չը իյլէմիշ օլտուղու վաթանբէր-
վէրլէր պէօլիւյիր . հանընա պվտէթ իթմէք
իւզըէ . նակէհան մէզքիւր օտաեը թէրք իյ-
լէտի , վէ մէրգուման վաթանբէրվէրլէր տա-
խի , պիր գատէհ տօլուսու շարապ հէտիյեէ
իտէրէք . խօշամէտի վազիփէլէրինի ինրա
իթալիէր :

— Հէմշէհրիէր , պէնի տիյնէյին .

— Տիյնէմէյէ հազըրըզ . տէտիլէր . հազը-
րունուն քեափէտի տախի եէքավաղ վէ
պիր մագամ իւզըէ :

— Խային քիմ տիր :

— Մէզքիւր մէսէլէտէ . շաշըրաճագ պիր
շէյ վար իսի . վէ նէ՛ ճէվապ վէրիլէ ճէյի
իւզէրինէ շիպահէ իտիլմէքտէ իսի . Լաքին
պազը սէսէլէր , աթիտէքի ճէվապը վիրափիէր :

— Ենալիյէ քի՛մ քի հիւրմէթ ու թիայէթ
իթմէդ իսէ թիային ատէմ օ տուր :

— է՛ն , պէն էհալիյէ հիւրմէթ ու թիայէթ
իտէրմիյիմ : եօգաս իթմէզմիյիմ :

— Եպմէթ իտէրտին : Յնա քիմ շիւրհէ ի-
տէր :

— Կաքին շիւրհէ իտէնլէրաւէ վար տըր
— Եօյլէէրի ալչագ վէ հյուէքեար տըր-
լար . հէմչէրի՛ ֆօգրիս . Եզյէէրին աղըղ-
լարընա չարըըպ արշէրինի տէօքմէլիսին .

Սիմօն ծօգրիս , թէվաղու իլէ էյլիմալ .
քէնափ հագգընաս վուգու պուլան հիւնի
շէհատէթ իշին թէշէքիւր իլէտի .

— Թէքրարէն տիյնէյին . հէմշէհրիէր .

— Տիյնէմէյէ հազըըըզ .

— Եկէր պիր տաէմ էհալինին խըտմէթ-
քեարը օլուր . եանի միլէթ վէքիլի օլուր
իսէ . նէ սուրէթտէ պիր ըրգէհիլիք իլէ է-
հալիյէ խըտմէթ իթմէթի արի .

Թէքրարէն , մէյտանա գօնան պիւալէ վէ-
րիէնէթ ճէվապ լւզէրինէ , շիւրհէ կէսութէ-
րիլմէյէ պաշլատը . վէ էն զիեատէ ճէսուր-
լարը . քէնափէրի տախի սէօյլէտիքլէրինին
իթիպարա շաեան պիր շէյ օլմաընա իթի-
մատ իթմէքսիզին . շէօյլէ ճէվապ վէրտիէր .

— Եհալի քէնափսինտէն , հէր նէ քի մաթ-
լուպ իտէր իսէ , անլէրի իճրա իթմէքլէ . իշ-
թէ պու սուրէթլէ , էհալիյէ խըտմէթ իթ-
միշ օլուր .

— Եկէր , եալընըզ քէնափ չախափ մագ-
սէտինէ խըտմէթ իթմէք իշին էհալինին խըտ-
մէթքեարը օլուր իսէ , օլ վագըթ , մէրգում
տաէմ նէ օլուշ օլուր , հէմշէհրիէր .

— Պիր խային օլմուշ օլուր , աէլի պա-
լըրտըլար քեափփէսի պիրտէն .

— Պէն տամփի էօյլէ տէրիմ .
— Եօյլէ պիր պաէմ պիլիբրմիսին .
— Իօմէ պիր պաէմ պիլիբրմին .

— Խամփինի' կէր , հէմշէհրի' ֆօգրիս .
— Մէրգումուն խօմփինի պիրէնէյիր . հէմ-
շէհրիլէթ չիւնքին էհալիյէ սէվիրիմմէրդու-
մուն ճիւնհամունա մախսուս օլան խազաթլա-
րը . էլատէ փոէր իթմէզու քէնափինի էլէ վիրէ-
նէիմ տիր .

Հէմշէհրի ֆօգրիսին մէզքիւր ճէսուրանէ
պէւանաթը , էօյլէ պիր ֆէնա նիյէթ ալէա-
մէթի օլան սէվինն պազրըը հուսուլէ կէ-
թիրտի քի , էկէր Լանտրի , մէզքիւր պաղ-
ըւը իշիթմիշ օլսա . ինթիմալ տըր քի , էմ-
րի պասիրէթ իւզրէ տավրանմաղլըզա միւհ-
թանցինէթ պուլունտուզունսւ անլակեաճագ
իտի , Լաքին օլ էնկեամուէ , Լանտրի , ֆօգ-
րիսին գալինօսու խւզէրինէ չօգլուգ տիւ-
շիւնմէյիպ . քէտէրնագ պիր հալտէ , սօգսու-
տան քէնտի եօլունա կիթմէքտէ իտի .

Լանտրի , քէնտի թէ վէքիւր տէրեալա-
րընա տալմըշ օլուպ կիթմէքտէ իթէն , նա-
կէնմն էօնիւնէ շըգսն պիր գատըն , քէնտի
հօլունու քէնտիյինտէն , տուրմանա մէծպուր
օլուու .

Վայ , միջլիփիսինիզ . Աէրի գէթաւ և իւնիւր
— Քվէթ պէտա , եամի պիր վագըթ սէս-
նին , վէ պայիսմա տախիր սըզընթըտա պու-
լունակարըն պօմժու ոլան Աէրիգէ-
թիս . տէւալու միւս + չիւ + պիս և իւն և և և

— Պիր վազըթ պէնիք տօսթհում մու . տի-
մէք տիր քի , շիմտի տօսթաւմ տէյիսինիզ .
Էօլէ մի : Նիշին . սիզէ պիր զարարիմ տօ-
գունմեւ , մու տռւր :

— Խայր . լաքին պաշգալարը իշխն վազի-
ֆէ իթմէյէն պիր տէմ , քէնտիսի իշխն տա-
խի վազիֆէ իտիլէնէյինի մէմուլ իթմէմէլի
տիր . Պաշգալարը , էօլէսինտէն գօրգարլար,
վէ երւրէքլէրինտէն , օնա գարշը նէֆրէթ
հիսս իտէրլէր :

— Պէն տախի էօլէլէրինտէնմիյիմ .

— Էօլէլէրինտէնտինիզ տէյի իթմատ ի-
տիլմէքտէ տիր : Մէզքիւր իթմատըն սախ-
թէ պիր չէ օլուղունու իսպաթ իտին .

— Նէ . սուրէթլէ իսպաթ իտէյիմ .

— Եիմոր Բարիտէ էօլէ պիրիսի վար
տըր քի , անըն էօմրիւ , սիդին էլինիզտէ
տիր . Անը էօլտիւրմէք իսթէյէճքմիսինիդ .

— Քիմի :

— Գաթէրին Ցիւկալ :

— Սուս . մէրգումէ հազգընտա պանա
պիր չէյ սէօլիմէյին , Մէրգումէ , պէնիմ
կէչմիշ հալլէրիմ կիսպի , պէնիմ իւն էօլմիւշ
վէ կէօմիւլմիւշ պիրիսի տիր : Մէրգումէ իւ-
զէրինէ պանա պիր չէյ սէօլիմէյին . Չիւնքի
պիւթիւն մուհապէթիյ էօլմիւշ . վէ եա-
լընդգ նէֆրէթ րուհում պագը գալընց տրր :

— Լաքին պիր , մէրգումէ իւզէրինէ սէօ-
լէյէնէյիմ տիր : Սիզ , անըն օղունու գուրու-

թարապիլիրսինիզ :

— Խայր . գուրթարամամ :

— Հիշ տէյիլ իսէ , մէրգումէնին պիր տէ-
ֆանըգ օլուն քէնտի օղուու իլէ կէօրիւչ-
պիւմէսի իշխն , րուխսաթ բահսիլ իտէպի-
լիրսինիզ , Պունու եաբա ըմընըգ :

— Խայր , եաբամամ : Խշնիզէ' կիտին .
արթըգ սէօլիէյէճէքլէրինիզի տիյնէյէմէմ . ի-
շինիզէ' կիտին :

Լանտրի . քէնտի գարարը գալիխնտէն
շաշաճագ տըր գօրգուսու իլէ , քէնտինի '
Սէրիզէթին էլինտէն գուրթարարը , վէ պիր
տէֆա պիլէ արգասընա պագմագսըզըն , եօ-
լունա տէվամ իտիպ կիթտի :

— Մէրգումուն եիւրէյի թաշ քէսիմիշ
տիր , տէտի Սէրիզէթ քէնտի քէնտույէ , վէ
պիր հէրարէթլէ , վէ կէօլիէրի տախի . Լանտ-
րինին արգասընտան պագա գալտըլար :

Ֆէրտասը սապահըը , Սէրիզէթ . Գաթէ-
րինին եանընտա պուլունուպ , մէրգումու
թէսէլլի իթմէյէ , վէ քէնտույէ իւմիտ վիր-
մէյէ չալընմագտա իտի . պու ծիւմէ իլէ .
եազլաշմագտա օլմասընը կէօրմէքտէ օլուու-
ղու քէնա կիւն իշխն տախի , մէրգումէյի ,
էվզէլինտէն հազըր պուլունտուրմանա թէճ-
րիւպէ յիլէմէքտէ տիր :

— Ա՞հ , պիր տէֆանըգ օլուն օղուուն
եիւզիւնիւ կէօրմէքլիմէ բուխսաթ վիրսէ-
լէր տիր : Ա՞հ , պիր տէֆանըգ օլուն , քէն-

տինի կէօրէպիսէ իտիմ, տէտի պիչարէ վաշլիտէ շաշգըն կիպի :
Աէրգումէ պիր չօգ կիւն օլ տէօրթ գըթա գարարթըւը մահպէս գուլէլէրինի կէօդէթլէմէքտէ օլտուզու հալտէ թիւչիւր օտանըն բէնչէրէսի էօնփենտէ օթուղտու պիր չօգ կիւն եխորեյի իտրանսագտառ օլտուզու հալտէ անի լուղէթլէրի թէրէրիւր իտէրէք մէզքիւր մահպէս տօղրու պազըպ ալլամագտա իտի :

«ԱՇ, պիր տէֆաճըդ օլտուն, օղլումուն եխոգիսիւ կէօէպիսէմ իտի » :

Պու սուրէթլէ ալթու հափթա կէչտիքտէն սօնրա, պիր կիւն Ոէրիգէթ, Գաթէրինէ խապէրլէր կէթիրտի, Եէգմի մէցուուր յրէնփար այլնըն սոուգ վէ գարարթըւը կիւնչէրինտէն պիրսի զրուպ, Փէտասօր կիւնիւ Արթիւր Սէն Վալրինին մուհաքէմէսի, կէօրիւլէմէք իտի :

ՊԱԴ 27.

Նէթիձքսինէ Պէքլէսէք նէ Հէ քէս սիլահլանմըշ իտի, հէր քէս հէր նուզ գանկը պիր մուհաքէպէտէն քառմըշ օր լուզ իթինծի պիր մուհարէպէյէ պէքլէմէք տէ տիրլէր կիպի, գանա մուսամըշ պիր հալու հէլեէթ կէօմթէրմէքտէ իտիւր Պունդ և մահքէմէ ախփանր գարուսունտա եղչ :

դըլմըւ ծլուալ, պիւիլիւք տէնիդ տալլալարը կիպի, Էօթէ պէրու տալլալանը տուրմագն կիպի, կէ պիւյիւք պիր խանիչւէ, մուհաքէտա մէսին նէթիձէսինէ պէքլէմէքտէ իտիւր :

— Բէք քէսքին պիր սոււգ վար ալլը, հէմէհրի :

— Եպէթ, պիզիմ ազիզէմիզ Կլյեօթինին սաթըւը կիպի, բէք քէսքին տիր :

— Պու կիւն զաչ քիչ մուհաքէմէ իտիւրիւր :

— Եիկիրմի տօգուղ :

— Նէ զանն իտէրսին . պիր սէյրիմիզ օլածագ մը տըր :

— Օլ պապտէ ա'սլ շիւբնէ ճայիդ տէյիլ այիր հէմէհրի : Ելիկիրմի տօգուղ նէփէրի գաբրլէ հիւքմ օլունմուշլար, վէ օթուզունձուսու տախի, գաթլէ հիւքմ օլունածագ տըր :

— Ճիւնհասընըն նէ օլտուզունու պիլի՞րմիմին :

— Մէրգումուն ճիւնհասր, տիկէրլէրիւնինքինտէն զիեատէ ֆէնա տըր, հէմէհրիւրիւր Մէրգում պիր քիպար էվլատը տըր, վէ հալիյի աեագ ալթընա ալըպ չըղնամագ իտէթէմիշ տիր :

— Ե՛հ, էկէր մէրգումուն սայիր պիր ճիւնհասը պուլունմուշ օլմասա տախի, եալընցող մէզքինը ճիւնհասը իդին, Մատում լակլյեօթին, անըն պաշընը ակմալը տըր :

— ՀՅ · հէքսի պու տէյիլ տիր . մէրգում ,
մուգատտէս ծիւմհուրիյնէթիմիզէ գարշը
գուրուլմուշ օլան խափի պիր իթթիֆագա
տախիլ պուրունմուշ տուր :

— Ե՞հ , է՞հ , Մատամ լա Կիյեօթին , մէր-
գումուն պաշընը ալմալը տըր :

Իշթէ պու սուրէթլէ , իթի նէֆէր վա-
թանբէրվէրէր , մէրգում օթուզուննու միւթ-
թէհիմ հագզընտա քէնտի հիւքմէրինի վիր-
տիքլէրի սըրտա , էթրաֆլարընտա պու-
լունան գալապալըլլն իշինտէ , վէ քէնտի-
լէրին բէք եագընընտա , հէման պիւսպիւ-
թիւն պաշընը էօրթմիւշ օլան պիր գատըն
տախի պուլունմագտա իտի իսէտէ , մէր-
գումէ , օլ տէրէճէտէ տէրին թէֆէքքիւր
տէրեալարընա տալմըշ կիպի կէօրիւնմէքտէ
իտի քի , տէմիլ եալընզ քէնտի եագընընտա
փուգու պուլան միւքեալէմէտէն պիխապէր
պուլունմագտա , հաթթա , էօթէ պէրու
տալզւանմագտա օլան ինսան գալապալըլլը
իշինտէ , քէնտիսի տէ րուհսուզ պիր շէքլ
կիպի , էօթէ պէրու սիւրիւքլէնմէքտէ , գա-
գաթ , հէր տէֆասընտա տախի , մուհաքէմէ
տիկանը գաբուտու եանընտա . քէնտի մէկ-
գըսընը թէքրարէն թութմագտա իտի :

Մէզքիւր գաբունուն աչըլմասը , մէր-
գումէ գատընըն , եա հաեամբընա , եախօտ
վէֆաթընա հիւքմ իտէճէք իտի : Հաճաթ
հօգ տուր սէօյէմէյէ քի , սաղլըգտան պի-

եատէ էօլիւ հալինտէ պուլունան մէրգումէ
գտարն , պիզզաթ Գօնթէս տը Սէն Վալրի ,
եանի Գաթէրին քէնտիսի իտի , վէ իշէրտէ
մուհաքէմէ իտիլէն միւթթէհիմէրին օթու-
զունձուսու օլան քէնտի օղլունուն գատէ-
րինի տույմագ իշին , մէզքիւր գաբալը գա-
բունուն էօնիւնտէ պէքլէմէքտէ իտի ,

Նիհայէթ իւլ էմր , մէրգումէնին էթրա-
ֆընտա մէվճուտ պուլունան գալապալըդ ի-
շինտէ , տէհչէթլու պիր հարէքէթ միւշաճէ-
տէ օլունտու , վէ մէզքիւր գաբունուն պիր
գանատը աչըլտըգտա , վահչի եայդարալար
իշիտիլմէյէ պաշլատը :

«Մուս օլուն հէմչէնրիլէր , վէ ախշամքի
հավատիուէրի տիյնէյին» , տէտի մէզքիւր գա-
բունտան տիշարը չըգան պիր ատէմ , քէնտի
գապա սէսի իլէ պալըրարագ :

Թէքրարէն , վէ էվլիւքինտէն տահա զիւ-
եատէ տէհչէթլու պիր եայդարա տահա իշի-
տիլտի , Պունուն արգասընտան կէլէն տախի .
այնի տէրէճէտէ տէհչէթլի պիր կիւլիւշ իտի

Մուհաքէմէ տիվանխանկաի գաբունուն-
տան տիշարը չըգմըշ օլան գապա սէտի ա-
տէմ , էլինտէքի քեալըտը աչըպ , միւմքին
մէրթէպէ եիւքսէք պիր սէուէ . գաթլէ
հիւքմ օլունմուշ օլան միւթթէհիմէրին իսմ-
լէրինի , պիրէր պիրէր օգումաեա պաշլատը
Հէր պիր միւթթէհիմին իսմի օգունտուգ-
տա , մահէլլի մէզպուրտա պիրիքմիշ օլան

ոլ մէֆրէթ վէ եապանի գալապալըգ իշխատէ , պիր մէսրուրիյեէթ եայղարասը իշխիլ-մէքտէ իտի :

Պիչարէ Մատամ լա Գօնթէս տախի , հէր պիր միւթթէհիմին իսմինի իշխթակատէ , արդասընտան քէնտի օզլունուն իսմի սէօյլէնէ-ճէյինէ հազրըլանըպ , իւմիտ վէ գօրգու գարարսզըզ իշխնտէ , աէհշէթլու պիր իշքէնձէ չէքմէքտէ իտի : Մէրգումէնին եիւ զիւնտէ . ասլա բէնք գալմամըշ իտի :

Եիկիրմի սէքիզինձի իսմին զիքրինէ տէկին , Մատամ լա Գօնթէս , այնի տէհշէթլի պիդարարլըգ իշքէնձէսի իշխնտէ գալըպ , եիկիրմի տօդուզունծու իսմին զիքրի , պիւթիւն տամարլարընը տիթրէթտի :

«Ապէ Լաթուր տէնիլէն Պէրթրան Լա-թուր տախի գաթլէ հիւքմ օլունմուշ տուր» :

Հազըրտա պուլունան գալապալըգ , մէզ-քիւր իսմի իշխթակատէ , տիկէրէրին իսմի օ-գունտուղու վազըթտան տահա զինատէ եա-պանի պիր եայղարա գօրարտը . մէզքիւր իս-մին արդասընտան , Արթիւր Սէն Վալրինին իսմի կէլէնձէք իտի :

Պիչարէ Գաթէրին , մէզքիւր իսմին զիք-րինէ պէքլէտիյի սըրատա , եիւրէյի արթըգ աթմամագտա իտի :

«Գօնթ աը Սէն Վալրի թէսմիյէ զըլընան Արթիւր Սէն Վալրի տախի , ժանէ հիւքմ օ-լունմուշ տուր» :

Գաթէրին , ոլ կիւնիւ գաթլէ հիւքմ օ-լունմուշ օլանլարըն էն սօնրաքիսի , քէն-տի օզլու օլունմուշ օյտուզունու տույտու . լա-քին հիչ պիր հարէքէթ իթմէտի , քէզալիք հիչ պիր եւերէք աճըոը ֆիրեազը պըրագ-մատը . եալընըզ , եիւրէյի էօլմիւշ տիւր տէ-յի կէօրիւնտիւ :

Եվլէլինտէն պէրու մէզքիւր գալապա-լըզըն իշխնտէ պուլունմագտա , վէ կէօզիէ-րինի Գաթէրինին իւզէրինտէն աերմամագ-տա օլան Սէրիզէթ , տէր հալ մէրգումէնին թա արդասընա կէլիպ , անը տահա զինատէ տիգաթլա զօլամաեւա պաշատը ,

«Մահպուալարա եօ՛լ աչըն» , տէյի պաղ-րըւըտ , վէ հէր քէս տահա զինատէ եա-պանի պիր սէվինձ եայղարասը պըրագտը , Գաթլէ հիւքմ օլունմուշ օւան գատընլար վէ էրքէրէր՝ մուհացէմէ տիսանիսանէսինտէն տիշարը չըդարըզպ , գարչը թարափտա պու-լունան մահպուսիանէյէ նազլ իտիլէնէրէր իտի :

Եվլէլ էմրտէ , մահքէմէ սալասընտան պիր պէօլիւք զապթիյէ տիշարը չըդոպ , գա-նա սուստիւշ օլան գալապալըզ կէրի տիւր-տիւ . Արթըգ եայղարալար . քիւ-Փրլէր , վէ զազապ ալէտամէթլէրի , թա պալէտալարա չըգմըշ իտի : Խնսան տէնիզինին պիւյիւք պիր տալղատը , Մատամ լա Գօնթէսի քէնտի մէզգըընտան սիւրիւու . թա կէրիլէրէ կէօ-

Թիւրտիւ : Մէրգումէ , մախսուս պիր նիյէթէ մէպնի , չալըշպ չապալաշպ , ափանսիանէ գաբուսունուն թա եանընտա պիր նէր թութմուշ իտի : Մէրգումէ մէզքիւր մէվգըսնը թէքրարէն էլտէ իթմէք իչին . պիհուտէ եէրտէ չալըշպ ուղրաշմագտա , վէ պէեազ վէ նազիք էլլէրինի , եապանի սուրէթտաէ իւրու տօղրու ուզաթմագտա իտի :

Իշթէ ոլ հէնկեամտէ Սէրիզէթ , մէրգումէնին էլինտէն գավրատը , վէ , «պէնիմ իլէ պէրապէր կէլ , մէրգումու կէօչէճէքսին , վէ պէլքի քէնտիսի իլէ կէօրիւշէսլիչճէքսին պիլէ» տէտի :

Գաթէրին , տէնիդէ տիւշէն պիրիսինին , էլինէ թութաճագ պիր չէյ կէչմիշ օլմասը կիպի , քէմալի իշթիաղլա , Սէրիզէթին էլինտէն , թութուպ , մէրգումէնին արգասընտան կիթմէյէ պաշլատը : Սէրիզէթ , գարշպընա չըգանը կէրի թէրէրէք , վէ գալապալըզը եարըզ եօլ աչարագ , գալապալըզն ըէք սըգլըզ եէրինի կէչտիլէր , վէ պիրազ տահա իւրու կիթտիքտէն սօնրա , թըպգը մահքէմէ տիվանիսանէսի գաբուսունա պէնդէյէն պաշգա պիր գաբու էնիւտէ տուրտուլար :

«Իշթէ պաւրատա մէրգումու կէօրէճէքսին , հէմշէրի . չիւնքի հէր հալտէ պաւրատան կէչճէքէրէր տիր» , անտի Սէրիզէթ Գաթէրինին գուլալլնտան աշաղը :

Օլ հէնկեամտէ , մէզքիւր մահպէս գարուսու տախի աչըլըպ , իչէրտէն պիր թագըմ ասաքիր տիշարը չըգտըլար . վէ գաբունուն աղզընտա , գարշըւրգւր իքի սըրա տիվիւտիւր :

Մահպուսլար , սըրա իլէ կէթիրիլմէքսէ իտիւր :

Էօնտէն ասքէրլէր կիթմէքտէ օլտուղու հալտէ , արգատան , վէ իքի նէֆէր զաթլար արա եէրինտէն , եիւզիւնիւն րէնկի աթմըզ օլան պիր գատըն կէթիրիլմէքտէ իտի : Պունւլար , ասլա Մատամ լա Գօնթէսի կէօրմէյէրէք , կէչտիլէր : Արգասընտան տիկէր մահպութլար տախի պիրէր պիրէր կէթիրիլմէքտէ , վէ հէման մահպուսլար գաթարընըն սօնու կէլմէք իւզրէ իտի :

Տահա արգատան թէքրարէն ասքէրլէր կէլմէքտէ օլուպ , պունկարըն տախի արգապընտան , Ապէ Լաթուր , էթրաֆտա պուլունանլար իւզէրինէ , իփրաթ մէրթէպէ նէփրէթ նազարը իլէ պագմագտա օլտուղու հալտէ , աղըր աղըր իւրու կէլմէքտէ իտի : Մէրգում , Մատամ լա Գօնթէսի կէօրտիւ , վէ իսթիհզաքեարի պիր իլթիփաթլա , պաշընը էյտի : Մէրգումուն ճէմալինտէ , նիհայէթ իւլէմր , Մատամ լա Գօնթէսէ գարշը ֆիւթուհաթ գաղանմըզ օլմասը ալէամէթի օլմագ իւզրէ , ֆէնա պիր խօչնուտիչէթ էտէրի կէօրիւնմէքտէ իտի : Լաքին Ապէ Լա-

թուրուն ֆիւթուհաթը, քէնտիսինէ, հիսապ իթմիշ օլտուղունտան չօդ աղըր օթուրմուշ իտի : Պու ծիւմէ իլէ, ֆիւթուհաթը գազանմըշ իտի . չիւնքի քէնտինին պաշը քէսիլէճէյի, Մատամ լա Գօնթէսին էվլատ ածըր իշքէնմէսինէ պադարագ, հիշ մագամընտա իտի :

Ապէ Լաթուրուն արգաօրնտան տախի, պաշընը եիւքսէք թութմուշ, վէ գավի սուրէթտէ եիւրիւմէքտէ օլարագ, Արթիւր Սէն Վալրի կէլմէքտէ իտի : Մէրգումուն եիւր դիւնտէ ասուա բէնք գալմասը? իտի իսէ տէ, ճէմալի իւզէրինտէ ասուա պիր եիւրէք ալթիւսթմւսիւ էսէրի, կէօրիւնմէմէքտէ իտի :

Մէրգում եագլաշառքճա, պիչարէ վալմտէ, իւլէրու տօղրու ելիլմէքտէ իտի, լաքին Սէրիզէթ, մէրգումէյի արգայա տօղրու չէքտի : Արթիւր, կիթմափճէ եագլաշառ, տահա զիեատէ եագլաշառ, վէ արթըգ կէշպ կիտէճէք իտի :

Պիչարէ վալիտէ, եապանի պիր պաղըշշւ լա, քէնտինի Սէրիզէթին էլինտէն գուրթարար, վէ ասքէրլէրին խաթթընը եարարագ իւլէրու կէչիալ, օղլունա սարըլար :

«Ահ, վալիտէմ» :

Արթիւր, քէմալի կէրմիյեէթ վէ մուհապէթլէ, վալիտէսինի գուճագլատ : Մահպէստէ օլտուղու վագըթ, քէնտի մէրհամէթսիզ հաքիմէրի հուղուրունա չըգտըզը

վագըթ, քէնտիսինին գաթլէ հիւքմ օլունմուշ օլտուղու վագըթ, պագը սագլամաեամիւգթէտիր պուղունտուղու օլ թէքէպիւրանէ ֆիւթուրսուղուղուղու, վալիտէսինին քէնտինէ սարըլտըզը վագըթ մահվ օլտու : Քէնտիսինի, քէնտի գատէրի էլիւտէն դուրթարմագ իւզըրէ օլ գատար չալըշը չապալամըշ օլան վալիտէսինին հազըր պուղունմասը, վէ մէրգումէնին ածընաճագ հալի, Արթիւրէ, քէնտի ֆէլաքէթէլէրինտէն չօդաղըր կէլտի :

Մէրգում, վալիտէսինին բէնկուիդ տոտադւարընը, աօն տէրէճէտէ պիր մուհապէթգուվզէթի իլէ պուս իցլէտիյի սըրատա, չօճուգ կիպի ընկըրմագտա իտի :

Մէզգիւր մէնզարէ, զայէթլէ ածընաճագ պիր մէնզարէ օլուպ, օլ թարզ շէյլէրէ արթըգ ալբշմըշ օլան ասքէրլէրին պիլէ, էօլէ պիր միւքէտատիր մէնզարէյէ եիւրէքլէրի տաեանմատը, վէ Արթիւրիւ, քէնտի վալիտէսինտէն աեըրմայա հիչ պիր թէճրիւպէ իթմէտիւր :

Ապէ Լաթուր, վէ տիկէր մահպուղար, պիւսպիւթիւն կէօզաւն դայպ օլմուղար իտի, վէ անլէրի մահպէսէ կէօթիւրէն ասքէրլէրին եիւղ պաշըսը, քէնտի սան մահպուսունուն կէճիքմիշ օլմասը սէպէպինի անլամագ իշին, ածէլէ իլէ կէրի տէօնտիւ :

Մէրգում եիւղ պաշը, ասքէրլէրին պու-

լրւնառուղու մահէլէ կէլտիքաէ , Սէրիզէթ
մէրգումուն էօնիւնէ աթըլտը , վէ ,

«Ժադ Լըկրան , շու մէնզարէյէ պագ» ,
տէտի :

Եիւզ պաշը Լըկրան , եիւզիւնիւ էօթէյէ
չէվիրտի :

— Նիշին սուս տուրուեօրսուն ժադ :

— Պիր շէյ սէօյլէմէյէ ձէսարէթ իտէմէ-
տիմ :

— Եվլէթ , ձէսարէթ իտէմէտին , ջիւնքի
էկէր պիր շէյ սէօյլէսէն իտի , պու մէրհա-
մէթոփլիք տիր , հագգուզզըր տըր , տիյէ-
ճէք իտին :

— Սուս օլ Սէրիզէթ , սոսս օլ . Ալլահոտա
պիլիր քի , էկէր պիրիսի սէօյլէտիքլէրինի
իշիթսէ :

— Պէն քէնտիմ իշին հիչ պիր շէյ վազի-
ֆէ իթմէմ :

— Է՛հ , էօյլէ իտէ , պէնիմ իշին օլսուն ,
քէնտինի սագըն :

— Սէնին իշին օլտուգտա , սուս օլաճա-
ղըմ տըր . լաքին պըրագ քի , վալիտէ վէ
էվլատ , պիրիսիրլէրի իլէ կէօրիւշսիւնլէր

— Պիր տագըդա իշին , բէք իցի :

Եիւզ պաշը Լըկրան , ասլա եիւզիւնտէն
պիր շէյ պէսի իթմէյէրէք , պիր շէյ իլէ
մէշզուլ պուլունմագտա տըր կիպի , օ պիր
թարափա տօղրու ուղանտը :

Արթիւր , վալիտէսինի քէնտի Դօհարը Ե-

չիսէ ալմըշ օլտուղու հալտէ , քէնտի հալի-
նի ուսութառու . Գաթէրին տախի , պիր
միւտտէթ , քէնտի օղունուն գուլարը իշին-
տէ պուլունմագտա օլմասընտան պաշտա-
պիր շէյ իւզէրինէ տիւշիւնմէտի :

Լաքին ասքէրէրին թէհամմիւլիւ չարուք
թիւքէնտի . շիւնքի պիր մահպուսուն , քէն-
տի պիր տօսթու իլէ կէօրիւշմէսինէ միւսաա-
տէ իթմիշ օլմալարը նէթիճէսինտէն գօրգ-
մագտա իտիլէր , Եիւզ պաշը Լըկրան կէրի
տէօնտիւ , վէ քէմալի րիայէթլէ , Արթիւ-
րին գօլունա տօգանըպ ,

— Հէմէհ հրի , չարէմիզ եօգ տուր , իլէրու
կիթմէլիյիզ , տէտի :

— Վալիտէ , Ալլահ սէնի հըֆզ իշիսին ,
տէտի Սըրէիւր քէնտիսինի , վալիտէսինին
գուճաղընտան այըրմաեա չալըշարագ :

— Խայր , խայր , օլմազ , պէնտէն այըրը-
մաեաճագսըն . սէնինիէ պէրապէր կէլէճէ-
յիմ . ահ , և վամարմտան այըրլմամ , տէյի պա-
տըրը պիշարէ Գաթէրին :

— Ահ , վալիտէ , պէնիմ պիր ատէմ օլ-
տուղումու , վէ գըրալըմա պօրծուտ պուլուն-
տուղում պիր վազիփէ իշին էօլէճէյիմի , պա-
նա ուսութտուրուեօրտուն , էօյլէ պիր մու-
գատտէս վազիփէ իշին էօլէճէյիմի տիւշիւ-
նէրէք , Եիւրէիւմի բէք թութմագտա իտիմ
Լաքին , շիմտի . աման Ալլահըմ , շիմտի էօլ-
մէքլիք պանա բէք կիւմ կէլիեօր : Լաքին ,

տէյթլ մի ափր քի , սէնին նասիհաթլարընտ
պիւլուք իթմէյէրէք նամուսսուզ պիր էօմր
հէշբէճէք իտիմ—

— Իլէրու կիթմէլիյիզ , հէմշէհրի , տէտի
Լըկրան , պիւյիւք պիր պիհուզուրլուդ հիսս
իտէրէք :

— Հազըրըմ էֆէնտի : Ալլահա ըսմարլա-
տըգ վալիտէ , պէնիմ իչին տուա էթ :

Արթիւր պունլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա ,
պիր հըզ իլէ քէնախսինի , վալիտէսինին գու-
ճաղընտան գուրթարար :

— ԱՌ , էֆէնտի , մէրհամէթ էթ պանա .
էվլատըմ տըր , պըրագ քի պէրապէր կէլէ-
յիմ , տէտի պիշարէ Գաթէրին սըզը սըզը-
ետ , եիւզ պաշը Նըկրանըն էլինտէն թութա-
րագ :

— Հէմշէհրի , էօյլէ պիր շէյէ ճէսարէթ
իտէմէմ :

— ԱՌ , պէօյլէ սէօյլէմէյին , էֆէնտի .
պէն օղում իլէ պէրապէր էօլմէք իսթէրիմ .
շիւրհէմ եօդ տուր , մէզքիւր քիւչիւք հիմ-
մէթի պէնտէն էսիրկէմէյէճէքլէր տիր :

— Ալլահ տա պիլիր քի , եիւրէքտէն ա-
ճըմագտայըմ սիզի , լաքին պիր ճէվապ վի-
րէմէմ , հէմշէհրի :

— Էօյլէ իսէ , օղում իլէ պէրապէր մահ-
պուսա կիրմէքլիյիմէ միւսաատէ իտէճէքսի-
նիզ տիր :

— Միւմքինախիզ շէյ ափր :

— Հիչ պիր եօլու եօթ մու տուր :
— Խայր . լաքին էկէր միլէթ վէքիլէրին-
տէն պիրիսինին րուխսաթլընը թահանլ իտէր
իսէնիզ . կիրէպիլիրսինիզ :

— Սէօյլէյին , սէօյլէլին . նէ՞ սուրէթլէ
էօյլէ պիր րուխսաթ թահանլ իտէպիլիրիմ :

— Պիր իսթիտա վիրմէքէ :

— Նէրէտէ պուլաերմ պիր միլէթ վէքի-
լի . էկէր էօյլէ պիրիսինին եիւրէյի , պէնիմ
տէրտիմտէն միւթէէսիր օլմազ իսէ , էօյլէ-
սի , ինսան ճինսինտէն օլմուշ օլմամալը տըր :

— Էկէր պուրատա պէքլէրսինիզ . շիմտի
պիր միլէթ վէքիլի կէչէճէք տիր , քէնտի-
սինի կէօրէպիլիրսինիզ :

— ԱՌ , պէքլէրիմ , պէքլէրիմ :

— Իմտի պուրատա . գաբունուն իչինտէ
օթուրապիլիրսինիզ . վագաա պէօյլէ պիր
շէյ , գանուննումուզա գարշը տըր . լաքին
պիր տէփա իչին , մուխսաթարայը կէօղիւմէ
ալրըըմ :

Գաթէրին , եիւզ պաշընըն էլինի , սըզը
սուրէթտէ սըզաը , վէ էկէր մէրգում էլինի
կէրի չէքմէսէ . էլինի տախի էօրէճէք իտի-
նիւզ պաշը Նըկրան , Արթիւրիւ կէօթիւր-
միւշ օլան ասքէրլէրին արգասընտան կիթտի :

Սէրիզէթ , էլինտէ պիր գօղա պուլուն-
մուշ օլտուղու հալտէ , նէօպէթճի օտասըն-
տան տիշարը չըգար , վէ մէզքիւր իսքէմէ-
յի , հէնտուզ գարանմիշ օլան մահպուս գա-

բռառունուն իշխնէ գօնուազ, Մատամլա Գօնթէսի, անըն իւզէրինտէ օթուրմաեա տավէթ իյլէտի: Մէրգումէ, սիւքիւթ իւզրէ, մէզքիւր իսքէմէնին իւզէրինտէ օթուրտու, վէ էլլէրինի պիրիպիրինէ կէչիրիպ տիզի իւզէրինէ վազ իյլէմիշ օլտուղու հալտէ, պաշնը տախի, սօուգ թաշ տիվարա տանեաթոր, վէ քէնտի էօմրիւնիւն էլտէ իտէպիլէճէք սօն պիր սէվինձի քէնտիսինէ իհան եախօտ րէտո իտէճէք օլան ատէմին կէլմէսինէ պէքլէմէքտէ իտի:

Մէրգումէ, մէզքիւր մէվզըսընը տէյիշթիրմէըլիյէ լսքեաթ իտիլէմէզ իտի: Մէրիզէթ, մէրգումէլի պիրազ նէօպէթճիլէրին օտապընա կէօթիւրմէյէ չալըշտը, քի ազածըգ սօուգտան գուշթւււրուն տէյի: լաքին Գաբէրին, պիր սանիլէճէք պիլէ քէնտի ելրի: տէն գրմըտան: մակ իսթէմէզ իտի: չիւնքի օրատան կիթտիյի և անլյէտէ, պէքլէտիյի մ'լլէթ վէքիւր տափի, օրատան կէչիպ կիտէր տէյի գօրգար իտի:

Խշէ պուտուրէթէլէ, Գաթէրին, Ցունգար այընըն էօյլէ պիր սօուգ կիմէսինտէ, մէզքիւր սօուգ տիվարա եասլանըպ օթուրմուշ օլտուղու հալտէ, թա եանը պաշնտա պուլունան ֆէնէրին ըշըլը տախի, էօլիւ եիւդիւ կիպի պէմպէեազ քէսիլմիշ օլան եիւգիւ, վիլէ տօնմա շակի կէօրիւնէն հարէ-

քէթսիզ շերի իւզէրինէ, քէնտի զիւեալարընը սաշմագտա իտի:

Մանապուլար, էքսէրի մէսուր պիր նալտէ պուլունիագտա, վէ պազըլարը նաթթաշէնմէշրէպ իտիլէր, Եէնմէշրէպ պուլունանլարտան պիրիսի, վէ հազըգաթէն անլէրին պաշը Ապէ Լաթուր իտի: Մէրգում, քէնտի գարարթըլլ մահպէս օտապընը, խաֆիփ միզզաճլղա մախսուս օլան պէսթէլէր իլէ էօթտիւրմէքտէ, վէ էքսէր տէփա, իթթիսալինտէքի օտալարտա պուլունան մահպուլար տախի, քէնտիսի իլէ պէրապէր, վէ դայէթերսէք սէսէլ այնի պէսթէլէրի, եէքավազ օգուրլար, վէ խըտմէթտէ պուլունան զընտանճընըն, սօն տէրէճէտէ պիհուզուրլուդունու մուճիպ օլուրլար իտի:

Զընտանճը, դայէթլէ տէպտէպէլի պիր թավի ու հարէքէթտէ պուլունան ու ֆաճըգ պիր ատէմ օլուազ, քէնտի մէսուրիյէթի ալէտմէթի օլան անախտարլար տիզիսինի, միւթէքէպիւրանէ սալլամագտա, վէ քէնտի քէնտույյէ, օլ տէրէճէտէ պիւյյիւք պիր էհէմիլիյէթ վիրմէքտէ իտի քի, մէզքիւր անախտարլար տիզիսինի, քէնտինին լօրտլուդու ալէտմէթի եէրինէ գօյմագտա իտի: Հագըգաթէն, մէրգում զընտանճը, քէնտու քէնտույյի, քէնտինէ թէսլիմ իտի միշ օլան մահպուլարըն հաքիմի մութլագընը ատտիթմէքտէ իտի: վէ ազ վագըթտան Մատամ

լա կիյեօթինին հուզուրունա չըդաճագ օլան
թէպաալարընըն, օլ գարարթըլը մահպէս տի-
վարլարընըն, քէնտի շէնմէշը պլիյէ մախառա
պէսթէլէրի իլէ էօթափարմէքտէ օլմալարընը,
ատէթա քէնտինէ մէյտան օգումալարընա
համլ իտիպ, զիեատէսի իլէ ճանը սըդըլմագ-
տա իտի,

Քէնտի լիեագաթընա պու սուրէթլէ հա-
գարէթ իտիմէսինտէն քէնտի հիտաէթինի
զապիթ իտէմէյէն մէրգում ուֆաճըգ զընտան-
նը, նիհայէթ իւլ էմր արթըգ թէհամմիւլիւ
քէսիլէրէք, Ապէ Լաթուրուն պուլունտու-
ղու մահպէս օտառը էօնիւնէ կիտիպ, գա-
րունուն ուֆաճըգ տէլիյինտէն իչէրի պագ-
տը, վէ պիր հիտտէթլէ,

«Հէմշէհրի' Լաթուր, տէտի :

Մէրգումուն Եիխ՛տարընա գարշըլդ հիչ
պիր ճէվապ վիրսմէտի :

«Հէմշէհրի' Լաթուր, սանա սէօլէկեօրում.
պու օլմազ շէյ տիր, պիրազ շամաթաեը
քէս», տէյի պաղըրտը թէքրարէն ուֆաճըգ
զընտաննը, պիր զազապ էսէրի իլէ :

Ապէ Լաթուր, զընտաննըը էվլէլինտէն
զաթէն թանըմը, օլմասա իտի տախի, մէր-
գումուն սէօլէյիշի թարզընտան, քիմ օլ-
տուղունու անլահեաճագ իտի :

Մէրգում զընտաննը, Բօն նէօտէ տիւք-
քեանը պուլունան թէրուդաց Թուրէ իտի :
Ապէ Լաթուր, հալէա պիր ճէվապ վիր-

մէտիքտէն պաշգա, հաթթա մէրգումու
գէվլէնմէքտէ տիր կիպի, սէսինի տահա
զիեատէ եիւքսէլտիպ, օլ տէրէճէտէ պաղը-
րարագ քէնտի պէսթէսինի օգումաեա պաշ-
ւատը քի, մահպուսխանէնին պիւթիւն տի-
վարլարը, թէքրար պէ թէքրար, մէրգու-
մուն պէսթէսինի ագս իթմէքտէ իտիլէր :
Թուրէ պիր իյիծէ գուլագ վիրտիքտէ, քեափ-
փէյի մահպուսլարըն, Ապէ Լաթուր իլէ պէ-
րապէր, վէ քէնտի այրը այրը օտալարըն-
տան, այնի պէսթէյի եէքավազ օգումագտա
օլմալարընը անլատը :

Օլ հէնկեամտէ, մահպուսխանէնին տէ-
րունինտէ հիւքմ իտէն շամաթա, օլ տէրէ-
ճէտէ տէհշէթլի պիր հալ քէօպ իթմիշ իտի
քի, զէվալլը Թուրէնին չըլտըրաճաղընա,
չօգլուգ պիր շէյ գալմատը : Մէրգում, ար-
թըգ ասայիշի հալի իեատէ իթմէքլիքտէն
գաթի իւմիտ իտէրէք, վէ էլինաէքի անախ-
թարլար տիզիսինի սալլահեարագ, օտատան
օտաեա գօշմաեա պաշլատը, վէ կեահ հա-
քիմանէ էմր իթմէքտէ, վէ կեահ, սուս օլ-
մալարը իչին եալգար եագար օլմագտա իտի :

Նիհայէթ իւլ էմր, պիշարէ Թուրէ, Ա-
պէ Լաթուրուն գաբուսու էօնիւնտէ, օլ
տէրէճէտէ եիւքսէք պիր սէսլէ պաղըրտը
քի, մէրգումուն իսթիհզա ալէամէթի կէօս-
թէրմէքտէ օլան եիւզիւ, գաբունուն տէլի-
յի էօնիւնտէ կէօրիւնտիւ :

— Վայ , պէնիմ էսքի տօսթում , տէտի
Ապէ Լաթուր իսթիհզաքեարի պիր սէս նա-
վելիյի իլէ :

— Նէ եաբարըղընը պիլինեօրմուստւն :

— Եվկէթ , ազիզ տօսթում , ույումաեա
կիտէնէք վագթիմէ տէկին , միւնչին մէրթէ-
պէ քէնտիմի էյլէնտիրիեօրում :

— Նէ զաման ուեանաճաղընը պիլինեօրմուսուն :

— Եվկէթ , պէնիմ ազիզ թուրէմ . նէ զա-
ման ուեանաճաղընը պիլիրիմ . վէ պէնիմ
տօսթլարըմըն , Ազիզ Կիյեօթինէ զիեարէթէ
կիտէնէքէրի վագըթ , քէնտիլէրիլէ պէրա-
պէր պուլունմագ իշին , թամ վագթինտէ ու-
եանաճաղըմ տէյի մէմուլ իտէրիմ :

Ապէ պունլարը սէօյէտիյի վագըթ . էօյ-
լէ պիր գէվգէնիմի սուրէթաէ վէ գահգա-
հա իլէ կիւլմէքտէ իտի քի , թու բէնին թիւյ-
լէրի թէրէնտի . Զէվալլը թէրուգածը , մէր-
դումուն պու տէրէնէ ֆիւթուլսուղուղու-
նու կէօրէրէք , տիւշարը տէհշէթ օլմուշ ի-
տի :

— Հիշ տէյիլ իսէ , պիր ազ շամաթանը
քէ՛ս :

— Պէն քէնտիմի էյլէնտիրէնէյիմ :

— Պաշգա պիր սուրէթլէ քէնտինի էյլէն-
տիրէ մէղմիսին :

— Պէնիմ ազի՛զ թուրէմ , պէն պիր ֆէյ-
լէսօֆում :

— Վէյլէսօֆլուղուն , ճանավար կիպի հայ-
պըրման իլէ նէ մլւնասիպէթի պօւղունտու-
ղունու անլաեամաեօրում :

— Հայգըրմա՛գ մը . իշթէ պու մէրհա-
մէթօիզձէ պիր սէօյէյիշ տիր , տօ'աթում ,
չիւնքի , բէք կիւզէլ պիր սէսիմ վար ալը-
տէյի , քէնտի քէնտիմէ պէօպիւրլէնիեօր ի-
տիմ :

— Հիշ գօրգմանեօրմուառուն :

— Թօրգանելը մը . նէտէ՛ն գօրգանեըմ ,
թուրէ , բարմաղը իլէ , նլաս տը Կրէվ
նամ մահէւլին թարափընը կէսոթէրաի :

— Հա՛ , անլատըմ , սիզին ազիզինիզի՞ մի
անլաթմագ իսթէնեօրառուն . օնտան գօրգա-
րըմ , սի՞շին գօրգմանեըմ . հաթթա մէրգու-
մէյէ պիրազ ըիացէթ տախի կէսոթէրմէլիյիմ
տէյի թէֆէրրիւր իթմէյէ պաշլաեօրում :

— Իհայէ՛թ մի :

— Եվկէթ . նասըլ քի տէտիմ , պէն պիր
ֆէյլէսօֆում պէնիմ ֆէյլէսօֆլուղում , զէկ-
գի չըգմաեան պիր էօմր , գրյմէթսիզ պիր
չէյ տիր տէյի հիւքմ իթմէքտէ տիր . Ասլա
շիւրնէ ճայիզ տէյիլ տիր քի , Մատամ լա
կիյեօթին . բէք չօդ զէվալլը շէյթանլարը ,
քէնտի եիւքէրի աղըրլըղնաան գուրթար-
մագտա տըր . իմտի , պէօյէ պիր ազիգէյէ
րիայէթ ճայիզ տէյի՞լ մի տըր :

— Նէ՞ սէօյէնօսուն . մէրգումէ այնի
մէմուրիյեէթ —

— ԵՎԱՅԻ , այնի ինսանիցնելիք մէմու-
րլիյելիթի , պէնիմ իւզէրիմտէ տախի իճրա ի-
տէճէք : Վագաա պիրազ տահա եաշասա ի-
տիմ , Փէնա օլմազ իտի : Լաքին Գէլէսօֆ-
լուզում , իմտաշըմա ելթիչմէքտէ տիր Մա-
տամքի էօլմէքլիյիմ գարարկիր օլուպ պիթմին
տիր , իմտի օօն ասաթլարըմը , միւմքին մէր-
թէպէ շէնմէշրէպիթտէ կէջիրմէլիյիմ : Շիմ-
տի խօշուտ օլտո՞ւն մու . պէնիմ վուգութ-
ճո՞ւ տօսթում :

Թուրէ , թաշ հավի իւզէրինտէ , աղըր
պիր աեազ սէսի իշիթէրէք . մէրգում , կէ-
վէգէլիյի պըրագըզ , ածէէ իլէ , սէսին կէլ-
տիյիր արա եօլա տողու դօշտու :

Կէլէն , Նիւզպաշը Լըկրան իտի :

— Սիզի սէլամլա՛րըմ Հէմշէնրի Նիւզպաշը ,
տէտի Թուրէ պիր տէպտէպէ իլէ :

— Լաթուր նամ մահպուս նէ՛րէտէ տիր :

Այնի լահզատէ , Ապէ Լաթուր , թէքրա-
րէն քէնտի պէսթէսինի շըղըրմաեա պաշտ-
մըշ իտի :

— Իշթէ օրատա տըր , տէտի Թուրէ , պիր
իւմիտ քէսիքլիյի իլէ :

— Մէրգում , պէնիմ իլէ պէրապէր կէլ-
մէլի տիր . իշթէ էմրնամէ :

— Մէրգումու թէքրարէն կէրի կէթիր-
մէլէքսինիզ տէյի մէմուլ իտէրիմ :

Թուրէ , Լաթուրուն մահպէս օտասը էօ-

նիւնէ կիտիպ , անախթարլա գաբուեու աչ-
տը , վէ ,

— Հէմշէնրի' Լաթուր , տէտի :

— « Ապէ Լաթուր » տիմէյէ հիմմէթ էթ .
ազիզի' թուրէ : Անձագ պիր գաչ սաաթ
էօմրիւմ գալմըշ աըր . իմտի սէնին իլէ պէ-
րապէր պուլունատուղումտա , պանա մախ-
սուս օլան իւնփանըմը պագը սագլամամ ,
սանա պիր քէտէր կէթիրմէզ :

— Ապէ' Լաթուր , Միլէթ վէքիլէրին-
տէն պիրիսինին հուզուրունա չըգմագլըղն
արգուլէնմէքտէ տիր :

— Նէ իշին :

— Նէ իշին օլտուզունու քէնտիսինտէն
անլաեանագսըն , տէտի էօթէտէն Լըկրան ,
լագըրացը գըսսա քէսէրէք :

— Սիզին Միլէթ վէքիլիսիզն , պէօյէ
պիր սըրատա պէնիմ լիէ կէօրիւշմէք իսթէ-
մէտի , պիրազ միւնասիպէթսիդ պիր շէյ տիր
Զիւնքի եաշաեանագ բէք ազ վագթիմ գալ-
մըշ օլտուզունտան , կէօրիւշմէյէ գագըթ
սարֆ իտէմէմ :

— Տէր հալ պէնիմէ պէրապէր կէլմէլիսին :

— Եկէր կէլմէլի իսէմ , կէլմէլիյիմ :

Ապէ Լաթուր , Թուրէնին Բօն նէօտէ-
քի տիւքքեանընտա թրաշ օլտուզու վազըթ
կէսոմէթտալիյի այնի թափր ու հարէքէթ վէ
րահաթը գալպ իւզը . Աինէ Թուրէնին էօ-
նիւնտէ օթուրուպ , սւշլարընը ափուզէթտակր-

տիքաէն , վէս պօյուն պաղըսընը պաղլաթ-
արգտան սօնրա , Նըկրանըն էօնիւնէ տիւ-
շլւպ եօլա չըգտը :

Մահպուտսխանէնին հավլիմի գաբուսու-
էօնիւնտէ , ալթը նէֆէր ասքէրլէր պէքլէ-
մէքտէ իտի : Լաթուր , մէրգուման ասքէր-
լէրին օրթասընա ալընարագ , քէնտիսինի
կէօրմէք իսթէւէն Միլլէթ վէքիլինին օտա-
պընա կէօթիւրիւլտիւ :

«Հըմ» , տէտի եօլտա Ալպէ քէնտու քէն-
տույէ , «պու կիւնքի թէճրիւպէյի թէքէր-
րիւր իտէճէք . վէս մէզքիւր խափի իթթի-
ֆագտա մէտխալլէրի պուլունան սայիր ա-
տէմէլէր խամինի աղղընտան ալմագ իսթէւէ-
ճէք տիր : Հըմ , պէն մէզքիւր խափի իթ-
թիֆագլ . քէնտանի խէեալիմտէն չըգարարմ .
անըն հիշ պիր ասլը եօդ իսէ տէ , էվլէլին-
ատէն , Գոթէրինէ . պէօյէտ պիր իթթիֆագլ
խափի գար տըր աէմիշ իտի : շիմտի մէր-
գումէնին խամինի աղղագ վիրափիլմ կիպի ,
թշի պիթմիչ տիր : Էվկէթ մէրգումէյի աղղ-
ագ վիրէճէյիմ քի , փիւթուհաթըմ թէքմիլ
օլմուշ օլսուն :

ԵՕՒԻՆՔՃԵՍԻՆԵ Պիր Տիկիլո

Պիւթիւն ևահպուտսխանէնին գարարթըսը
մէրքէգի տիր կուրի կէօրիւնէն պիր օտանա
կիրէլիմ . Մէզքիւր օտանըն տիվարլարը ,
ամմարիան օլուպ , իւզէրինտէ աախի , թէ-

պէշիր իլէ , վէս գապա սուրէթտէ օլարագ ,
ծիւմնուրիյեէթին ալէամէթի օլան , «Սէր-
պէսիյեէթ , Գարընտաւլըգ , Միւսավաթ» ,
լուղէթէլէրի եազըլմըշ իտի : Տէօչէմէ , չըպ-
լագ թաշ օլուպ , օտանըն օրթասընտա ,
պիւյիւք վէս ատի պիր թրաբէզա , վէտ մէզ-
քիւր թրաբէզանըն էթրաֆընտա տախի ,
պիր թագըմ սանտալիէլէր պուլունմագտա
վէտ թրաբէզանըն իւզէրինտէ , պիր թագըմ
էվրագլար , վէտ օգգա գալէմ կէօրիւնմէքտէ
իտի : Խշէտ մէզքիւր օտանըն պիւթիւն էշ-
եասը պունլարտան իւզարէթ օլուպ , թա-
վանտան աշազը ասըլմըշ օլան պիր լամպա
տախի , անէրին իւզէրինէ ըշըգ պըրագմագ-
տա իտի :

Մէզքիւր օտանըն , չարքէօչէ պիր բէն-
չէրէսի տախի պուլունուպ , մէզքիւր բէն-
չէրէտէն , կիյեօթիսին վազ իտիլմիշ օլուու-
ղու Բլաս տը Կրէվ նամ մէյտան կէօրիւն-
մէքտէ իտի :

Պիւյիւք ծիւմնուրիյեէթին չիւքիւմէթ
ազալարընտան պիրիափ պուլունան Իօպէրթ
Լանտրի , էլէրինի արգասընա պաղլամըշ ,
վէտ մէզքիւր մէյտանը սէյր իթմէքտէ օլուու-
ղու հալտէ , օլ բէնչէրէնին էօնիւնտէ ա-
եագ . իւսթիւ տուրմուշ իտի :

Պասթիյտէն գուրթուլմուշ օլմասընտան
մէրիու կէչիրմիչ օլտուզու աէօրթ սէնէլիք
էօմիրիւ , քէնտի տէլլիգանլըլլընըն պիր գըս-

մընը, քէնտինէ կէրի վիրմիշ տիր տէյի կէօ-
րիւնմէքտէ իտի :

Օտա գաբուսու աչըլտը, վէ Եկւզպաշ
Լըկրան իչէրի կիրտի :

— Նէ՞ եաբարն :

— Կէթիրտիմ :

— Նէ՞ ոէտէ տիր :

— Տիշարտա տըր :

— Զօգ իսի : Իչէրի՝ կէթիր :

Լըկրան, աճէպա իթաաթ իթմէլի մի,
եօգսա իթմէմէլի մի տիր տէյի շիւքէտէ զալ-
մըշ տըր կիպի, տուրտու :

— Նի՞ չին թէրէտահւա կէօսթէրիեօրսուն :

— Աիզի գանտըրմագ իսթէր իտիմ քի —

— Գանտըրմաեա չալըշմագլըզ պօշ շէյ տիր :

— Կիյեօթինին կէօրէճէք խըտմէթի իլէ
խօչնուա օլա՞մազմընըզ :

— Խայր : Նաֆիլէ վազըթ զայպ իտէեօ-
րուգ : Իչէրի՝ կէթիր :

— Նասըլ քի իսթէրսէնիդ էօյլէ օլուն .
պէն իթաաթ իթմէլիյիմ :

Լըկրան թէքրարէն տիշարը չըգաըգտա,
օպէրթ Լանտրի բէնչէրէյէ տէօնիւալ, Բլաս
տը Կրէվէ տողրու պազմաեա պաշլատը :

Թէքրարէն գաբու աչըլտը. լաքին Լանտ-
րի, ասլա արգասընա տէօնիւալ պազմաալ
պիլէ : Իչէրի կիրէն, Ապէ Լաթուր իտի .
մէրգումու իչէրի կէթիրմիշ օլան ասքէրլէր
վէ Լըկրան, տէրհալ տիշարը չըգաըլար, վէ

Լըկրան, գաբուեու տախի, Ապէնին արգա-
սընտան տիգգաթլը սուրէթտէ գաբաատը :

Ապէ Լաթուր, էվկէլ էմրտէ օտանըն տէ-
րունինտէ քիմաէնին հազըր պուլունտուլու-
նու կէօրէմէյիպ, վէ եալընըզա օրատա պը-
րագըլմըշ տըր տէյի զանն իտէրէք, պիր նէ-
վի թէաձձիւալ էսէրի իլէ, գաշւարընը եօ-
գարը ժալտըրտը :

« Եօյլէ զանն իտէրիմ քի, պուրատա,
Միլլէթ վէքիլի հազըրթէրինին քէյֆինէ
պէքլէյէճէյիմ», տէտի մէրգում վազիփէսիզ
սուրէթտէ . վէ թէքմիլ պիր սուռգ գանլըլըգ
իլէ, քէնտի սէվտիյի պէսթէյի չըգրմաեա
պաշլատը :

Ռօպէրթ Լանտրի, բէնչէրէնին էօնիւն-
տէն ազըր ազըր իլէրու տօղրու կէլիպ . թը-
րաբէզանըն եանընտա տուրտու, վէ էօյլէ
պիր սուրէթտէ տօւրտու քի, լամպանըն ը-
շըլը, պիւթիւն ճէմալի իւլէրինէ քէնտի
զիեալարընը պըրագմագտա իտի :

Ապէ Լաթուր, տեագ սէսինի իշիթտիք-
տէ, սէսին կէլալիյի թարափա տօղրու տէօն-
տիւ . մէրգում, էվկէլ էմրտէ, ֆիւթուր-
սուգ պիր նազար իլէ Լանտրիյի կէօզտէն
կէչիրմէյէ պաշլատը իսէ, մէրգումու թա-
կէչիրմէյէ պաշլատը իսէ, աննը գաբարմաեա եիւգ թութ-
տու :

— Պէնի թանըտըն մը, տէտի Միլլէթ վէ-
քիլի, եավաշ պիր սէսլէ :

Ապէ Լաթուր, աօտաղընը ըսրըաը, վէ
հալէա աննընտա խաֆիփ պի՛ր գարարթը
միւշահէտէ խտիլմէքտէ օլտուղու հալտէ,
պաշընը պիրազ էյտի :

— Եվկէթ : սիզի թանըըըմ :

— Խշէ պէօյլէ լազըմ տըր :

— Հը, էկէր խօչունուղա կէլիեօրսա,
էօյլէ օլմագ լազըմ տըր տէյի զանն խտէպի-
լիրսինփ . լաքին պէնիմ պաշգա պիր զան-
տա պուլունմաեա մէջլանըմ վար տըր : Պու
տիւնեատա, անճագ պիր գաչ սաաթ էօմ-
րիւմ գալմըշ տըր . վէ մէզքիւր պիր գաչ
սաաթ լոգ էօմրիւնիւ, սիզաէն պաշգալարը
եանընտա կէշիրմէք իսթէր իտլու :

— Բէք աշիքեար սէօյլէկօրսունուղ, Հէմ-
շէրի' Լաթուր :

— Վագթիմ պու գատար ազ օլտուղու
պըրատա . պանտ, Ապէ Լաթուր չըդըրմա-
լըսընըզ . Սիզին եէսի իճատընըզ օլան ու-
սուլէրէ, ճէպրէն իթաթ իթմէքէ քէն-
տիմի գէվգէնահիրմէմ . օլ ուսուլէրէ քի,
պիր թազըմ գաթիլէրին վէ չարգընլարըն
իճատը տըրլար, վէ մէրգուման գաթիլէր-
տէն վէ չարգընլարտան պիրիսի տախի-

Ապէ Լաթուր պուրածըդտա սէօյիւնիւ
քէստի իսէ տէ, Լանտորի, քէնտի սիճիլինի
քէնտիսի քէսէրէք,

— Պիրիսի տախի պէնիմ, էօյլէ տէյիլ մի
տիր, տէտի : Սիզի, արզունուղ լոգէ թէս-

մէյէ խտէյիմ-Մօնսիէօ լ'Ապէ, ֆիքրինիզի
աչըգ սուրէթտէ սէօյլէմէյէ գո՛րգմաեըն :

Քէնտի էօմրիւնիւն իչինտէ, ասլա նամուռա-
լու սուրէթտէ ֆիքրինի սէօյլէմիշ օլմաեան
պիրիսինին, քէնտի ան սաաթընտա, նա-
մուռու սուրէթտէ սէօյլէմէսինի իչիթմէք-
լիք, պիր քէյփ տիր :

— Պանա, լիեագաթըըմտան դիեատէ պիր
շէրէֆ վլրմէքտէսինիզ . արթըգ, պէնի, սի-
զին իլէ պիր միւքեալէմէտէ պուլունմագ-
լըզ շէրէֆինէ նայիլ գըլմըշ օլան սէպէպի,
սէլքի պէեան խտէնէքսինիզ տիր :

Ապէ, պունու սէօյլէտիյի սըրատա, խս-
թինզաքեարի սուրէթտէ տախի, իլթիփաթ-
լա էյիլտէ : լաքին, քէնտինէ թապիի օլան
փիւթուրսուղուղունուն պիր գըսմընը զայպ
իթմիշ օլմասը տախի, աշիքեար կէօրիւն-
մէքտէ իտի :

— Պէնի թանըտընըզ մը :

— Օնա շիւբհէ ճայիլ տէյիլ տիր :

— Պէն սիզին տիւշմէնինիզիմ :

— Օնա տախի շիւբհէ ճայիլ տէյիլ տիր :

— Սիզին տիւշմէնինիզ պուլունտաուղու-
մուն սէպէպի վար տըր : Պէնիմ իչին էպէտի
սուրէթտէ զայպ օլմուշ օլան էօմրիւմիւն
թարզիյէսինի, սիզտէն արաեաճադ սէպէ-
պիմ վար տըր :

— Մէզքիւր թարզիյէլ սէնտէն արամագ-
լըզ խէեալինտէ պուլունմանըզ միւմքին
տիր :

— Սէպէպիմ պուլունտուղունու , սիզ պի-
լիրսինիդ . իէտ տէօրթ սէնէտէն պէրու տիր
քի , սիզի գօլլամագտա , կիճէ կիւնտիւղ ար-
գանցտան տօլաշմագտա , վէ էթրաֆընըզա
Էօյլէ պիր աղ կէրմէքտէ իտիմ քի , մէղ-
քիւր աղ , անտէն դաչմագլըդ իշին տէր-
քեար օլան թէքմիլ ուսթալըղնըզա , վէ
շէյթան ագըւըւըղնըզա մէյտան օդուեա-
պիլիր իտիմ :

— Հըմ , պիր եալան իլէ պիր ատէմին
պաշը սաթըն ալընապիլէն պէօյլէ պիր պէտ-
պախթ մէմալիքտէ , աղընըզը , տահա չա-
բուդ սուրէթտէ կէրէպիլիր իտինիդ :

— Պաշգա պիրիսի տէ վար իտիմ քի , ա-
նըն տախի , սիզին իլէ պէրապէր մէղքիւր
աղա տիւշմէսինի արզուլէր իտիմ :

— Արթիւր Սէն Վալրիյի , էօյլէ տէյթի մի
տիր : Ե՞հ , իշթէ իքիմիզի պիրտէն թութ-
տունուղ . արթըդ խօշնուտում տէյի պաղը-
րապիլիրսինիդ :

— Խայր , հէնուղ թէքմիլ սուրէթտէ խօշ-
նուտ տէյիլիմ տիր : Սիզին պաշընըզըն քէ-
սիլմէսի , սէնէլէրմէ չէքմիշ օլտուղում սէ-
րէնձամըն թարզիյէսի օլմագլըզա քիփայէթ
իթմէզ :

— Իմտի , պանա գուրուլմագ , վէ էլլէ-
րիմ պաղը օլտուղու հալտէ , պէնի տէօյմէջ
իշին մի պուրակա չըղըրալըզ :

— Եկէր էօյլէ եարսամ իտի տախի , պէ-
նի սաղ սաղ մահպէս մէղարընտա կէօմիւլ-
մէյէ հիւքմ իթմէնիզին , նըսֆ գարշըլը
պիլէ սաելըմագ :

— Պէն մի սիզի մէղքիւր մահպէս մէղա-
րընտա կէօմիւլմէյէ հիւքմ իթտիմ :

— Սէն վէ Սէն Վալրի , պիրլիքտէ հիւքմ
իթտինիդ :

— Պէնի Պասթիյյէ աթան էմրնամէյի , սէն
թէտարիք իթտին , վէ սէն մէվգըի ինբայէ
վազ իթտիրտին :

— Պունու քի՞մ սէօյլէտի սանա :

— Սէնին ալէթին օլան Սիմօն ծօգրիս
սէօյլէտի :

— Օլ հիյլէքեար ուշա՞դ մը սէօյլէտի Պէն
քէնտիսինէ էթմէք եէտիրտիմ , էսվապլարը-
նը եաբտըմ , քէնտինէ հաեաթ վիրտիմ , վէ
պունլարա գարշըլզ օլարագ , պէնի դա-
մազլամըշ տըր : Զօդ իյի . ալտաթընըլըզ , ու-
շագլարըն թապիաթընտան տըր , վէ պիր ա-
տէմ , պաշգասընը ալտաթտըզը հալտէ , նի՞-
շին քէնտի էֆէնտիսինի տախի ալտաթմա-
սըն :

— Պէն Սիմօն ծօգրիսէ ագճէ վիրտիմ , օ
տախի պանա խըտմէթ իթտի . սէնին հէր
պիր հարէքէթին իւզէրինէ , մէրգումտան
մալիւմաթ ալմագտա իտիմ : Գուրմագտա
օլտուղունուղ խագի իթթիֆագ թուրշաւ-

սունու տախի , Սիմօն ծօգրիսաէն տույտում , վէ քէնտի շէհատէթի իւզէրինէ գաթէլէ հիւքմ օլունտուն :

Ապէ Լաթուր , ումուղարընը սիլքտի :

— Իմտի , մէրամճնա վառլ օլտուն , խօշնուտ տախի օլմալըն :

— Խայր , հէնուղ խօշնուտ օլմամըլըմ տըր :

— Պունտան դիեատէ նէ եաբապիլիրսին :

— Օնու տախի շիմտի անլաեաճագոըն տըր :

— Պէնիմ իչին թէրթիպ իտէնէք պիր իշկէնձէն գալմամըշ տըր . հա' , էկէր , Մատամլա Գօնթէստէն վազ կէչիպ , մէրգումէյի սէնին էլլինէ թէսլիմ իթմէքմը : Իշկէնձէսինի չէքմէմի իսթէրսէն , օ պաշգա :

Ապէ պունու սէօլէտիքտէն սօնրա , րիւս վայճա պիր կիւլիւշ տախի գօբարտը :

— Թէքէրիւր իտէրիմ , Մօնսիէօ լ'Ապէ . հալէա էսքի րուհունու պազը սագլամըշ օլտուղունու կէօրիւեօրում . լաքին , մէրգումէ , քէնտի իտազգը սայէսինտէ , սէնին նէ կէօնա պիր ատէմ օլտուղունու անլամըշ , վէ սէնտէն նէֆրէթ կէթիրմիշ օլտուղունտան , քէնտի նամուսունու բագ սագլամըշ օլտուղունու պիրիրիմ . օլ պատէ պիհուտէ զահսէթլէրէ կի՞րմէ :

— Հազըգաթէն , մէրգումէնին , մէմուլիթիյիմտէն դիեատէ քէսկինլիքտէ պուլուն-

մուշ օլտուղունու իգրար իտէրիմ . վէ էկէր , մէրգումէնին տախի պէնտէն սօնրա պաշըքէնէնէինի պիլսէմ իտի , եարըն , սիզին աղիգէնիզի (Կիյեօթինի) , պիր ազ խօշնուակյէթիէ գուճագլար իտիմ :

— Էօյէ իսէ , եարըն էօլմէյէ հազըրլանմըշըն աղըն աղը :

— Ե՞ն , պիր ատէմ , գաթիլէր էլի իլէ էօլմէյէ նէ սուրէթէլէ հազըրլանըր իսէ , պէն տախի , էօլէճէ հազըրլանմըշըմ աղը :

Թօպէրթ կանտրի , պիր գաչ ատըմ իլէրու տողրու կիտէրէք , տիք ալք , Ապէնին կէօզէրի իչինէ պագմանա պաշլատը : Պատէնու , սիւալ իտիմի աճայիպ պիր սէսլէ ,

— Եարընքի կիւն պաշնա կէլէնէք գատէրին էլլինտէն գուրթուլմագ իսթէ՞րմիսին , աէտի :

— Ե՞ն . բէք չօդ ատէմ , միւմքին օլտուղու թագտիրտէ , էօյէ պիր գատէր էլինտէն գուրթուլմագ իսթէր :

— Սէն իսթէմէ զմիսին :

— Պէն մի . էլպէթտէ պէնտէ իսթէրիմ :

— Սանա , դաչմագլըգ իհթիմալի կէօսթէրէն պիր թէլիքէյէ կիրիչի՞րմիսին :

Ապէ Լաթուր , պիր մէրագլա , Թօպէրթ կանտրինին եիւզիւնէ պագտը . պատէնու եավաշ պիր սէսլէ ,

— Եպէթ , պանա դաչմագլըգ իհթիմալի .

կէօսթէրէն պիր թէհլիքէլի գասլուլ իտէրիմ,
տէտի :

— Զօդ իյի : Սէնին իշխն , էօյէ պիր իհ-
թիմալ վար տըր : Լաքին թէհլիքէլի տիր :

— Հը . մուվաֆֆաղըյեէթ պուլմագլը-
ղըն էն քիւչիւք պիր իհթիմալի , ասլա մու-
վաֆֆաղըյեէթ պուլմագլըդտան իյի տիր :

— Էօյէ իսէ , պու իշ , գարարկիր օլուպ
պիթմիշ պիր իշ տիր : Էօմրիւնիւ գուրթա-
րաճադ պիթր իհթիմալին վար տըր :

Լանտրի գաբուեա տօղրու ուղանտը , ա-
նը քիլլալէտի , վէ անախթարընը տախի չէ-
քիպ չըդարաը , Ապէ , պիր խահիշլէ մէր-
դումու գօլլամագտա իտի :

— Նիշին գաբուեու քիլլալէտին , տէտի
Ապէ Լաթուր պիր շիւրհէ կէօսթէրէլէք :

— Պիրիսի իչէրի կիրիպտէ իշիմիզէ մա-
նի օլմասըն տէյի :

— Նիշէթի՞ն նէ տիր :

— Պուրացա պագ :

Լանտրի , օլ հէնկեամտէ թրարէղանըն
եանընտա տուրմագտա իտի : Մէրգում , թը-
րաբէղանըն իւզէրինատէ պուլունան պիր ման-
թօյու եօդարը գալտըրաը : Մէղքիւր ման-
թօնուն ալթընտա , իքի ատէտ գըլըն պու-
լունմագտա իտի :

Լաթուր , մէղքիւր գըլընլարը կէօրմէ-
սինտէն խօշանմըշ տըր կիպի կէօրիւնտիւ .
լաքին Լանտրինին գիքըլինի պիր լիյիձէ ան-

լանամատըղընտան , էվլէկըլինտէն դիեատէ
պիր շիւրհէ իղհար իտէրէք :

— Հէնուլգ գիքըլինի անլանամատըմ , տէտի :

— Աշթէ գաբունուն անախթարընը , թը-
րաբէղանըն իւզէրինէ վազ իտէեօրում . պու-
րատա իքի ատէտ տախի գըլըն վար . պուն-
լարտան պիրիսինի , սէն գուլանաճագսըն ,
իքիսինտէն պիրիսինի սէչ :

Ապէ Լաթուր , մէղքիւր գըլընլարըն ի-
քիսինի պիրտէն էլինէ ալարագ . իքիսինին
տախի գումըէթինի սընատը , վէ պիրիսինի
սէչտի :

— Ե՛յ , սօնրա՞ նէ օլաճագ տըր :

— Սօնրա նէ օլաճաղընը գէհմէտախին
մի , տէտի Լանտրի , պիր թէհամմիւլ քէսիլ-
մէսի էսէրի իլէ : Ելգէրիր քի պէնի էօլտիւ-
րէպիլէսին , օլ վագըթ գուրթումուշ օլա-
ճագսըն տըր :

Ապէ Լաթուր , պիր հիտտէթլէ գըլընը
եէրէ աթտըր , վէ իսթիհազաքեարի սուրէթտէ ,

— Սէնի էօլտիւրէյիմ մի , տէտի : Պունու-
քէմալի խօշնուտիյէթլէ եաբարըմ . լաքին
սօնրա՞ Սօդադ գաբուսունա կիտէնէ դա-
տար պէնի բարէ բարչէ իտէրլէր :

— Ասլա պիր բէնճիտէ կէօրմէքսիղին ,
կէշիպ կիտէպիլիրուն :

— Բարօւաւը խապէր վիրմէքսիղին , նէօ-
պէթնիլէրի կէշէմէմ :

— Բարօլա , «Միւսավաթ» , տըր : Նիմտի պիր տէյէճէյն դալտը մը :

Լամուր եխնէ թէրէտափիւտ կէօթէրմէյէ պաշլատը , վէ պատէհու , իքինծի սլիր շիւբ-հէ տահա մէյտանա գօյտու .

— Տէյէլիմ քի , նէօպէթճիէրի կէչտիմ . թէ զերէսիզ , Բարիստէն տիշարը չըգամամ :

— Իշթէ թէգքէրէն տախի , պուրատա հաղըր տըր : Պուրաեա' պադ , անսախտարըն եանընտա տուրուեօր : Գըլըճընը էլինէ' ալ :

Ապէ Լաթուր , հալէա պիր շիւբհէ իզ-հար իթմէքտէ օլտուղու հալտէ , գըլըճընը էլինէ ալտը , վէ ,

— Պու պիր պախթ տըր , տէտի միւքէտ-տէր սուրէթտէ :

— Վէ հէտէ իյի պիր պախթ տըր , տէյի ճէքփապ վէրտի Լանտրի տախի , եօլ իւզէրինտէ պուլունան պիր սանտալիէյի պիր թարափա ալտագ , վէ պունու եաբմագ իշին , սըրթընը , քէնտի տիւշմէնինէ չէվիրմէք լաղըմ կէլաի» : Պու էօյլէ պիր պախթ տըր քի , եալընըզ անը տէրէճէտէ ալչազլար անը րէտո իտէպիլիրէր : Սէնին գուրթուր-մանա էնկէլ օլան , եալընըզ պէնիմ» :

— Եօյլէ իսէ , իշթէ պու , օ էնկէլի մէյտանտան դալտըրաճագ տըր , տէյի պաղըրտը Ապէ Լաթուր , Լանտրի պէրիյէ տէօնմէքտէն անը վուրուալ էօլտիւրմէք իւզրէ , մէրդումուն իւզէրինէ աթըլարագ :

Լազին Լանտրի , մէրգումուն : մէզքիւր հարէքէթինի գողամըշ իտի , վէ Փըրըլատգ կիափ պէրիյէ տէօնմէրէք , քէնտի գըլըճը իւէ , Ապէնին գըլըճընը էօյլէ պիր շիտէթ իւզ-րէ պիր թարափա սափուրտու քի , մէրգու-մուն գըլըճը , պիւսպիւթիւն էլինտէն ու-չաճտդ իտի .

— Ալչագ , շարկըն , պաղըրտը Լանտրի պիր դաղապ իւզրէ . պէնտէն անլա մէրհա-մէթ պէքլէմէ , չիւնքի մէրհամէթէ շահան տէյիլսին , վէ մէրհամէթ իթմէյէճէյիմ տիր :

— Պէն տախի մէրհամէթինէ պէքլէմէք-տէ տէյիլիւ :

Գըլըճնար , պիրիպիրլէրի իլէ չաթըշմաեա պաշլատըլար , վէ իթի իսասիմէրինէ կէօղէ-րի , դաղապլա պիրիպիրինէ պադմակտա իւ-տիւէր . մէզըիւր ալւէլլօ , էօլիւրճէսինէ պիր ալւէլլօ իտի : Պիր միւտտէթ , իքիսի տախի , քէնտի էսքի մէկղըլարընտան անլա շաշմամըշ կիափ գալտըլար :

Գավլա , պիթմէտէտիճ քէսպի շիտտէթ իթմէքտէ իտի : պիր արա , Ապէ , քէնտի խասմինի կէրի կէրի սիւրտիւ , պիր արա տախի , քէնտիսի կէրի կէրի սիւրիւլտիւ :

Պու սուրէթլէ օն տաղըգա կէչտի , վէ եազընտա պուլունան գուլէլէրին սաաթլա-րը , եարը կիճէտէն աօնդա սաաթ պիրի վուր-տուլար :

Լանտրինին աեաղը գայտը վէ Ապէ տա-

խի մէզքիւր գազատան իսթիֆատէ իթմէք
իսթէյէրէք, եապանի պիր պաղըըշլա, Լանտ-
րինին կէօյսիւնէ տողըու, գըլըճլա, վահ-
շիճէ պիր համլա իթտի, Լանտրի քէնտինի
թութտու, վէ շէտիտ պիր գըլըճ սափու-
րուշու իւէ մէզքիւր էօլտիւրիւճիւ համլաեր
կէրիյէ տէֆ իթափտէն պաշդա, հէման
այնի լահղատէ, քէնտի գըլըճընը տախի,
խասմինին կէօյսիւնտէն սարլաերպ, սըր-
թընտան տիշարը չըգարարը :

Ապէ Լաթուր, ըսբասմօս թութար կի-
պի, աղղընը աչըպ գաբաեարագ, գըլըճը
էլինտէն պըրագտը, վէ քէնտիսի տախի հէ-
րէ սէրիլտի :

Պիր գաչ տաղըդա, ստանըն տէրունին-
տէ, էօլիւմէ մախսուս պիր տուրկունլուգ
հիւքմ իթտի. Լաթուր եէր իւզէրինտէ եաթ-
մը, վէ Լանտրի տախի, ասլա հարէքէթ
իթմէմէքտէ օլտուղու հալտէ, գըլըճընա
տահանմը, վէ սոուդ վէ հիչ պիր ալէտա-
մէթ կէօմթէրմէյէն եիւզիւնիւ, քէնտի խաս-
մինէ շէվիրմիշ օլարագ, անը կէօդտէն կէ-
շիրմէքտէ իտի :

Ապէ Լաթուր, պօղնուգ պիր ինիլթի ի-
լէ, էլինի գալտըրըպ, եարաօընըն իւզէրի-
նէ կէօթիւրտիւ, վէ Ապէնին ինիլթի սէսի,
Լանտրիյի, քէնտի րիւեասընտան ուեանտըր-
մըշ տըր կիպի կէօրիւնտիւ :

Թօպէրթ Լանտրի, ասլա քէնտույի պօղ-

մաեարագ, թրաբէզանըն եանընա կիթտի,
Լաթուր իչին հազըրւանմըշ օլան՝ եօլ թէդ-
քէրէսինի էլինէ ալտը, վէ անը գանտիլին
ալէվինէ թութարագ, եանըպ քիւլ օլմասը-
նը սէյր իթտի :

«Սո՞ւ-պիրաղ սո՞ւ : Ալլահ աշգընա օլ-
սուն, պիր եռատում սու վէր», տէտի էօլ-
մէքտէ օլան Լաթուր ինկէրէք :

Լանտրի, թրաբէզանըն իւզէրինտէն,
ուփագ պիր սու գանաթասը ալըպ, անը
Լաթուրա կէօթիւրտիւ, վէ տիզ իւսթիւնէ
կէլէրէք. անըն աղղընը, Լաթուրուն աղ-
զընա տօգանտըրտը : Ապէ, սուեու իշտի,
վէ քէնտինի պուլուրագ, տիք տիք Լանտ-
րինին եիւզիւնէ պագմաեա պաշլատը : Ա-
պէնին եիւզիւնտէ, սօն տէրէնէտէ աճը,
վէ իփրաթ մէրթէպէ ֆէնա եիւրէքվիլիչ
մախսուս օլան նէֆրէթ ալէտամէթինտէն պաշ-
գա պիր շէյ կէօրիւնմէմէքտէ իտի :

— Ելյթանլար եագսընլար սէնի, տէտի
Ապէ աղղընը աչըպ գաբաեարագ, վէ մէր-
գումուն պիւթիւն էօմրիւնիւն գուվկէթի,
անճագ մէզքիւր լանէթէ սէս վիրմէք իչին
պիր եէրէ ձէմ օլմուշ տուր տէյի կէօրիւնտիւ,

— Արթըգ հէր պիր շէյ պիթմիշ տիր,
տէտի Լանտրի ալչագ պիր սէսլէ վէ պիր
թէմքին ու վագար իւզըրէ :

— է՛ն, էվվէթ . պէնիմ իչին հէր պիր
շէյ պիթմիշ տիր—սէն զալէպէ իթտին,
Խօշնուտ օլտո՞ւն մու :

— Եպկէթ , խմտի խօնուսա օլմուշում տուր : Սէն Վալըի իլէ պէրապէր պէնի աթմըշ օլտուղունուզ մահպէս գաղանլըղնտա, սէնէլէրճէ , անճադ պու սաաթըն եէթիշ-մէսի արզուսու իլէ եաշատըմ . մէղքիւր գորանլըդ մահպէստէն գուրթուլտուղում վագըթտան պէրու միւրուր իթմիշ օլան պիր դաչ սէնէլէրտէ , պէրէլէտիմ , վէ պու սաաթը թէրթիպ իտէրէք . պու սաաթըն եէթիշ-մէսինէ սուսատըմ : Մէղքիւր սաաթ կէլտի , մէղքիւր սաաթ կէչտի , վէ պէն , խօնուսա օլտում :

Ապէ , աօն պիր ճահատ իլէ , քէնտիսինի , պիր տիրսէյի իւղէրինէ եօդարը գալաղըտը , քէնտի ճէմալինտէ , շէյթանլարա մախուս վէ իսթիհաքեարի պիր կիւլիւմտէյիշ միւշահէտէ օլունմագտա իտի . Ապէ Լաթուր էլինի ուղաթտը , վէ շէօյլէ սէօյլէտի :

— Լաքին պէն տախի քէնտի ինթիդամըշ ալմըշ ալմըշըմ տըր : Պէն սէնին էլինտէն է օլմէքտէյիմ , սէն խօնուսատւն . լաքին սէն հաշէա եաշաեաճագուն տըր—եաշաեաճագուն կիծէ կիւնալիւզ շու իթիգատլա իշկէն-ճէլէր չէքէրէք քի , պէն , սէնի պիր ճինայէթ իշտէմէքլիքտէն գուրթարապիլիր օլան պիր էսրարը եկւրէյիմտէ կէօմէրէք էօլմէք-տէյիմ :

— Պիր էսրա՛ր մը , տէյի պաղըրտը Լանտրի , պիւյիւք պիր մէրագլա :

— Եպկէթ , պիր էսրա՛ր :
— Սէօյլէ նէ էսրար օլտուղունու սէօյլէ : Տօղուսաւնու սէօյլէ , քի հիչ տէյիլ իւսէ , սօն քէլամլարըն , եալամնըլըգլա կէշիրմիշ օլտուղուն էօմրիւնիւն քէֆարէթի օլուն :

Էօլմէքտէ օլան ատէմ , գէպկէնմէթ թարիգի իւզրէ կիւլմէք իշին , սօն պիր ճահտ տահա իթտի :

— Մէղքիւր էսրար , զիյզըմէթ պիր էսրար տըր — մէղքիւր էսրար . . . սօն նէֆէսիմտէ . . . սէնին իւղէրինէ կիւլմէք . . . վէ սէնի գէպգ . . . լէնմէք իշին . . . պանա գուվկէթ . . . վիրմէքտէ տիր : Էօյլէ պիր էսրար քի . . . սէնի գուրթարապիլիր . . . պիր ճինայէթ իշտէմէքլիքտէն գուրթարապիլիր . . . Գաթէրինի տախի . . . գուրթարապիլիր իտի :

Ապէ Լաթուր , Լանտրիյի աճայիպ պիր էնտիշէ տույղուսու իլէ պինուղուր պիր հալտէ պըրագարագ , եէրէ սէրիլտի :

Պիր միւտտէթ , Յօպէրթ Լանտրի , տիզ իւսթիւնտէ պուղունմուշ օլտուղու հալտէ , էօլմիւշ օլան շէք իւղէրինէ տիգ տիգ պագա գալտը . պատէնու , գուլաղընը , մէրգումուն կէօյսիւնէ գօեռուպ տիյնէտի . զէրըրէ գատար պիլէ պիր հաեաթ ալէամէթի գալմամըշ իտի :

Ապէ Լաթուր , էօլմիւշ իտի :

Լանտրի, եավաշճաճըդ աեազա գալգար,
գաբուեա տօլըու կիթտի, քիլիտինի աչաը,
վէ գաբուեու տախի աչարագ, տիշարը
պագտը:

— Հէմշէնրի՛ Նըկրան :

Մէրգում եիւղպաշը տէրհալ մէյտանա
շբգաը :

— Օլտու պիթտի՞ մի, տէյի սիւալ իյլէ-
տի Նըկրան, Լանտրինին էլինի սըդարագ :

— Էվկէթ օլտու պիթտի. չուրայա՛ պագ:

Լընկրանըն, կէօրտիւյիւ մէնդարէտէն խօշուտ օլմուշ օլտուղու, եիւղիւնտէն ա-
շիքեար կէօրիւնմէքտէ իտի. լաքին սօնրա-
տան՝ զինինտէ տօղան պիր շիւրէն, մէդ-
քիւր խօշուտիյեէթինէ պիրագ խալէլ կէ-
թիրտի :

— Պու վագա, նէ՞ սուրէթէլ իյղահ իտի-
էնէք տիր :

— Օլ պապտէ իւգէրիմէ էմիլյէթ էթ,
Սէն, ատէմլէրինի իչէրի՛ չըղը:

— Հա՛ . . . աշաղըտա պիրիսի վար տըր,
սիղի կէօրմէք իչին ըէճա իտէնօր :

— Ծիմտի տէյի՛լ, շիմտի տէյի՛լ. պու տա-
գըգատա, պիղզաթ Գաթէրին քէնտիսի տա-
խի օլմուշ օլսա, քէնտինի կէօրէմէմ. Սէն
ատէմլէրինի իչէրի չըղը:

Նըկրան միւքէտտէր պիր հէյեէթէլ կիթ-
տի :

Լանտրի տախի, թըտքէզանըն էօնիւնտէ

օթուրուպ, քէք տէրին սուրէթտէ, պէր
թագըմ էվրագլար իմզալամագլա վէ մուայ-
եէնէ իթմէքէլ մէշզուլ պուլունմագտա տըր
կիսի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Նըկրան, քէնտի ասկէրլէրինի ալբա կէլ-
տի, պունկար, էօլիւնիւն եէք իւղէրինտէ
սէրիւմիշ օլտուղունու կէօրտիւքտէ, թէան-
ձիւպ ալէամէթի իլէ, քէնտի եիւղպաշըւա-
րընա, վէ Միլէթ վէքիլինէ պագմաեա պաշ-
լատուլար :

Լանտրի, քէնտի էվրագլա, ընտան պի-
րիսնին մուայէնէսինի, րահաթճա պիթիր-
տի, անը իմզալատը, վէ տիւրէրէք, պիր
թարափա դօյտու : Պատէնու պէրիյէ տէօ-
նիւպ, գալի պիր սէոլէ ասքէրլէրէ,

«Պու ատէմ էօրիւմէ գաստ իթմէք իս-
թէտի, պէն տախի անը էօլտիւրտիւմ, սէտի:

Ասքէրլէր, Բէքրարէն էօլիւնիւն իւզէ-
րինէ պագտըւլար, վէ Տէմալլէրի իւզէրինտէ
խօշուտիչէթ ալէամէթի կէօրիւնմէյէ պաշ-
լատը : Պօւնլար, էմրէ մաւնթազըր օլունծու
պիր թարզտա թէքրարէն Ռօպէրթ Լանտ-
րինին իւղիւնէ պագտըւլար, վէ մէրգում
տախի, քէմալ տէրէճէտէ պիր Գիւթուր-
սուղուղլա :

«Հէմշէնրիլէր, դալտը՛րըն պու էօլիւ-
րիւա տէտի :

Ասքէրլէր մէզքիւր էմրէ իթաաթ իտէ-
րէք, վէ թիւգէնքէրինի, խաչպարի պիր-

պիրինին ուժուղունա տաեսատարագ , էօլո
միւշ օլան Ապէյի , թիւքէնքլէրին պօրու-
լարը իւղէրինաէ եաթըրաըրար վէ անը , օ-
տատան տիշարը չըդարտըլար :

Թօպէրթ Լանտրի տոսիսի , հիչ պիր չէյ
վուզու պուլմամըշ ալըր կիպի , թէրըրէն
քէնտի իշի իլէ մէշղուլ օլմաեա պաշլատը :

—————

ՊԱՊ 30.

ԿԵՕԼԿԵ ԱԼԹԸՆՏԱ

Սէրիզէթ , Մատամ լա Գօնչէսի , մահ-
պէսին գարուսու իջնսաէ պըրագմըշ օլտու-
դունտան պիր գաչ սաաթ սօնրա ավտէթ
իյլէտիքտէ , մէրգումէյի եինէ այնի հալտէ
վէ այնի մէվզըտա պուլտու :

—Ա՞ն տօսթում , պանա իւմիտ վիրէճէք
պիր խապէր կէթիրէպիլտի՞նիդ մի : Հէր նէ
տախի օլսա , պիր տէ ֆաճըդ օլսուն էվլա-
տըմըն իւղիւնիւ կէօրէճէյիմ . պու իհսանը
պէստէն էսիրկէմէյէճէքլէր տիր :

Սէրիզէթ , ա՛ռլա պիր ճէվապ վիրէմէտի

—Ա՞ն . պու ատէմ ասլա կէլմէյէճէ՞ մի
տիր . պուրտտա օթուրմուշ օլտուզումտան
պէրու , զանն իսէրսին քի սէնէլէ՛ կէչմիշ
տիր : Մէրգումուն կէշիպ կիթմիշ օլմատը-
ղընը իցի պիլի՞րմիսին :

—Ոէք իցի պիլիրիմ :

—Եփէթ , շիմտի կիթտի .
—Նէրէյէ , գմնղիթարաֆա տօղրու կիթ-
տի : տէյի պաղըրաը պիչարէ Դաթէրին եա-
պանի սուրէթտէ :

—Պաշգա պիր գարուստան , վէ զաննըմ-
ճա էվինէ տօղրու կիթտի :

—Գմնղի եօլտան :

—Մէրգում , Բլաս տը Կրէվ նամ մահէլլ-
տէն կէչէր :

—Ա՞ն , մէրգումուն արգասընտան կիթ-
մէլիյիմ :

• • • • • • • • •

Մատամ լա Գօնթէս , սօլուղու քէսիլմիշ
օլտուղու հալտէ , Բլաս տը Կրէվէ վասըլ օլ-
տուգտա , եըլարզլարըն սօլկուն ըշըլը . Կիյ-
հօթինին իւղէրինէ տիւշմիւշ իտի : Գաթէ-
րին , պիսուչուն վէ գապահաթլընըն , կէն-
ճին վէ իսթիեարըն , կիւզէլին վէ չիրքինին
գանլարը արա եէրինէ պիր ֆարգ զօյմաեան
մէզքիւր էօիւմ ալէթինին էօնիւնտէ , տիզ
իւղէրինէ կէլտի , վէ քէնտի էվլատընըն սէ-
լամէթի իչին , տէրունի տիլտէն տուա իթ-
մէյէ պաշլատը :

Մէրգումէ , քէնտի եազընընտա իշիտի-
ւէն պիր սէս իլէ , տալկընլըզընտան ուեան-
տը , վէ սօլուղունու թութմուշ տիթրէմէք-
տէ օլտուղու հալտէ , իշիթտիյի քէլամլարըն
մանէատընը անլամաեա չալըշմագտա իտի ,

նը աէնին իւղէրինէ սաշտըգտա , պէնիմ իշմի թէքմիլ խտէճէքսին տիր . Վէս սօնրասօնրա նէ ոյաճագ . Պու տիւնեատա պէնիմ խըտմէթիմ թէքմիլ օլմուշ առւր . արթըգ եաշամաեա պիր իհթիաճըմ եօգ տուր , վէ էկէր իսթէրսէն , պէնի տախի գումաղընա ալապիլիրսին : Վահշիճէ պիր մագսէտ , զաթէն խուրտէխաչը օլմուշ օլան պէտէնիմի պագը սագլամըշ , վէ օնա գուվկէթ վիրմիշ իտի . շիմտի մէզգիւր մագսէտ պաշա չըգմըշ օլտուղունտան , գուվկէթիմ տախի եէնիտէն մահի օլմագտա տըր , վէ եաշամագւըշ արդուէմէք իշին , հիչ պիր իւմիտիմ , հիչ պիր շէփիմ գալմամըշ աըր» :

Թօպէրթ Լանտրի , գոլլարընը խաչվարի պիրիաճիրինէ կէչիրմիշ օլտուղու հալտէ , տօնուգ պիր շագգ իշինտէ , պիր ճին կիպի քէնտի էօնիւնտէ տիքիլմիշ օլան կիյեօթինէ , մէզգիւր քէլամլարը սէօլէմէքտէ իտի :

— Թօպէրթ Լանտրի , գուրթար օնու , օղլումու գուրթար :

Թօպէրթ Լանտրի , նակէնան գարշարնա պիր շէյթան չըգմըշ աըր կիպի , կէրի կէրի կիթտի : Գաթէրին , էօյլէ պիր աճայիպ վէ սիհիրպաղլարա մախսուս պիր պաղըշլա , վէ նակէնան . Լանտրինին էօնիւնտէ տիքիլմիպ տուրմուշ իտի քի , մէրգում , թապիւեաթտան գորգուբէրվա պիլմէղ իքէն , քէնտինի շաշըրմըշ իտի . Մէրգում պիթթէարին

— Մէրգումուն կէչիպ կիտէսիլէճէյի պաշգա եօլլար եօգ մու տուր :

— Եվկէթ , կիտէճէյի պաշգա եօլլար տախի վար տըր , լաքին մէրգում տայիմա պու եթտան կէչիպ կիտէր : Մէրգումուն օթաւրտուղու օտանըն քէնչէրէսի , պուրատան կէօրիւնմէքտէ տիր :

— Գանդիսի տիր . գանդիսի տիր :

— Իթէ շու եօդարքի բէնչէրէ տիր , հէմշէնիրի . հէմտէ նասուղ քի կէօրիւեօրսունուղ ըշըշ տախի հէնուղ սէօնտիւրիւլմէմիշ տիր :

— Կէօրտիւմ . ֆիքրինիդի տախի անլատըմ . մէրգում հէնուղ օրատատ տըր :

Մատամ լա Գօնթէս հէման պունու սէյլէտիյի սըրատա , մէզգիւր օտանըն ըշըշ տախի սէօնտիւրիւլտիւ . վէ նիւզպաշը Նըկրանըն , գօշարադ քէնտուլէրէ աօղրու կէլմէսի կէօրիւլտիւ :

— Հէմշէնիրի . Միլլէթ վէքիւի սիզի կէօրէմէճէք տիր , տէտի Նըկրան , Մատամ լա Գօնթէս :

— Էօյլէ իսէ , մէրգում հէնուղ օրատատ տըր :

— Պիր իքի սանիյէ էվկէլ օրատա իտի :

— Էօյլէ իսէ , կիթմիշ տիր :

«Պաշգա պիր կիւնիւն տախի շէֆֆագը աթմագտա տըր , վէ գան գարնագալը թէքրարէն պաշլաճագ տըր : Եա՛ կիյեօթին , կիւնէշ պիր տէֆա տահա քէնտի դիալարը-

քէնտինի պուլտուգտա վէ Գաթէրինի թա-
նըտրգտա , մէրգումէնին էլինաէն թութտու ,
—Գաթէրին :

—Եվլէթ , պէն իմ . էվլէթ օլ Գաթէրի-
նիմ քի , պիր վագըթ անը ոէվմիսին տիր .
Էվլէթ , եարըն-պու կիւն-պիր դաչ սաաթ-
տան , պուրատա էօլէճէք օլան Արթիւր Ուն
Վալրինին վալիտէսի Գաթէրին իմ :

Լանտրի պաշընը էօթէյէ չէվիբոլի , լա-
քին էլինի կէրի չէքմէտի :

—Մէրգում , Ֆրանսանըն գանունու իլէ ,
էօլիւմէ հիւքմ օլունմուշ տուր :

—Լաքին պէնիմ օլլում պիկիւնահ տըր .
մէրգում հիչ պիր ճինայէթտէ պուլունմա-
մըշ , վէ սախթէլիքլէ էօլիւմէ հիւքմ օլուն-
մուշ տուր :

—Անը գուրթարմագ , պէնիմ էլիմտէ
տէյիլ տիր :

—Խայր , խայր , սէն պըրագմականագ-
սըն քի , էվլատըմ էօլախւրիւլիխն :

—Անըն իչին հիչ պիր շէյ եաբամամ :

—Եաբամլիիրսին-էվլէթ պէնիմ սէլա-
մէթիմ իչին , օլլումու գուրթարանագսըն-
պիր վագըթ պէնիմ իւզէրիմտէ օլան մու-
հապակթին իչին , անը գուրթարանագսըն
տըր :

—Ուն էօլէ պիր տույղուեա միւրաճա-
աթ իթմէքտէսին քի , մէզքիւր տույղու ,
պունտան սէնէլէրնէ մուդատէմ , Պասթից

մահպուսխանէսինտէ կէօմիւլմիւշ տիւր :

—Եիւրէյին թաշ մը քէսիւմիշ տիր :

—Սէն Վալրինին օղլու հագգընտա , Կիւ-
րէյիմ թաշ քէսիւմիշ տիր :

—Լաքին մէրգում սանա պիր գէնալըգ
իթմէմիշ տիր :

—Ել վէրի՛ր արթըգ . օղլունու գուրթար-
մագ , պէնիմ էլիմտէ տէյիլ տիր :

—Ինայէթ էթ-մէրհամէթ էթ . մէրգու-
մուն , Սէն Վալրինին օղլու օլմուշ օլմանը-
նը ունուտ , վէ եալլնըզ , պէնիմ օղլում օլ-
մուշ օլառուղունու տէրխաթըը էթ-պիւթիւն
իւմիտիմ , մէրգումուն իւզէրինտէ տիր-օլ-
լունտան պաշգա , պէնիմ իչին հիչ պիր մէ-
լունտան պաշգա , պէնիմ իչին հիչ պիր մէ-
լունտան պաշգա :

—Պէնիմ մէրհամէթիմտէն հիչ պիր գա-
յիտէ հասըլ օլամազ :

—Խայր , խայր . սէնին մէրհամէթին ,
օղլումու գուրթարանագ տըր :

—Միւմքինսի՛զ շէյ տիր . էկէր պէնիմ
մէրհամէթիմ , մէրգումու գուրթարապիւմէ
պիւմէ , մէրհամէթ իտէմէմ :

—Ա՞հ , նէ՛ տէրէճէտէ մէրհամէթմիզ օլ-
մուշուն , վէ եիւրէյին նէ՛ տէրէճէտէ թաշ
քէսիւմիշ տիր :

—Տիյնէ՛ պէնի , „Գաթէրին : Պիր վագըթ
սէնին իւզէրինտէ օլան ալէադամըն գիւրի-

նէ միւրածաաթ իթաին . լաքին մէզքիւր ա-
լէագամն զիքրի , պէնիմ նէքրէթ տույ-
դուլարըմը տահա զիեատէ գուվէթէնտիր-
մէքտէ տիր . Պէնիմ էօմրիւմ , անճադ մէզ-
քիւր ալէագա սէպէպինտէն հարամ օլտու .
էվլէթ , Սէն Վալրի , քէնտի քէյֆինի եէ-
րինէ վարտըրմագ իշն , պէնիմ օլ կիւղէլ
խէեալլէրիմին վիւնուտ պուլմալարնսա քի-
ֆայէթ իտէճէք գուվէթի պուլունան էօմ-
րիւմիւ , տէհշէթլու պիր մահպէս մէզարը-
նըն տիփարլարը իշնտէ մահտուտ գըլտը ,
վէ սօն տէրէճէտէ սէֆիլ պիր հալէ վազ իյ-
լտի : Պէն պէօյէ պիր տաէմին օլունա
մէրհամէթ իտէպիլրոմիյիմ , քէնտինի գուր-
թարմաեա չալըշապիլիրմիյիր :

— Հէր կիւնահ , էօլիւմ իլէ քէֆարէթ
պուլուր :

— էվլէթ , հէր կիւնահ էօլիւմ իլէ քէ-
ֆարէթ պուլուր :

— էօյէ իսէ բէտէրի ունուտ , օ էօլտիւ,
վարսըն քէնտի կիւնահըն քէնտիսի չէքսին .
օլլումուն , քէնտի բէտէրի կիւնահընտան
հիչ պիր խապէրի եօդ տուր . իմտի մէզքիւր
կիւնահ իշն անը գօվալամա :

— Եիւրէինի րահաթ թութ վէ քէնտի
քէնտինի խօշնուտ էթ . օլլունու գուրթար-
մագ , պէնիմ էլիմտէ տէյիլ տիր : Պա՝գ :

Գաթէրին պաշըն եօգարը գալարբաը .
սապահըն նիմ շէֆքագ ըշողը , կիյեօթինին

իւզէրինէ տիւշմիւշ իտի . մէրգումէ , եա-
պանի սուրէթտէ , «Պա՝գ , պագ , սապահ օ-
լուեօր» , տէյի պազրրաը :

Գաթէրին , ճան հավլի իլէ . ընչկըրա-
բագ եիւզ իւսթիւնէ եէրէ տիւշմէքտէ իքէն ,
Լամտրի , մէրգումէյի գուճագլատը , Յօպէրթ
Լանտրի , ասլա սէս չըգարմատը . լաքին վի-
ճուտի , պիր ալթիւսթլիւք ալէամէթի կէօս-
թէրմէքտէ իտի . Սէրգումուն եիւրէինտէ ,
վահչի պիր գավզա վար իտի . կէչմիշ հալ-
ւէրի տէրխաթըը իթմէքտէ իտի : Պու ճիւմ-
է իլէ , եինէ սէս չըգարմատը , վէ կիթ-
ափիճէ : օրթալըգ այտընլանմակա պաշլատը :

Նիհայէթ իւլ էմր , պիչարէ վալիսէ պա-
շնը եօգարը գալարբաը . արթըգ ընչկըրըգ-
լարը քէմիլմիշ իտի :

— Նիմտի իոշնուտում . օլլումու էօլիւմ-
տէն գուրթարմագ սէնին էլինտէ օլմատըզը-
նը անլատըմ : Սանա , անճադ պիր րէճամ
վար տըր :

— Ոէօյէ :

— Պիր տէֆա օլլումուն եիւզինիւ կէօ-
րէյիմ . պիր տէֆացըգ օլուն եիւզէրինի
պուս իտէյիմ տէ , օնտան սօնրա . . . :

Պիր միւտտէթ , Յօպէրթ Լանտրի , ասլա
ճէվապ վիրմէտի . պատէնու , պիրտէն պի-
րէ , վէ քէնտի րէյինէ մուզայիր օլարագ գա-
րար վիրմէյէ մէճագուր օլմուշ տուր կիպի ,
«Պէնիմ իլէ պէրապէր կէլ . մէրգումու կէօ-
րէճէքսին » տէտի :

Թօպէրթ Լանտրի, պաշընը ասմըշ օլ-
առւզու հալտէ, պիւսպիւթիւն պիր սուս-
լուդ իշխնտէ պուլունան սօդաղլարտան իթէ-
րու կիթմէքտէ, վէ արգասընտան տախի,
քեամիւէն պիր Էօլիւ հէւեէթի քէսպ իթմիշ,
վէ երւզիւնտէ ասլա բէնկ գալմամըշ օլան
Գաթէրին կիթմէքտէ իտի :

Թէքրարէն մէզքիւը գարարթըլը մահպէ-
սէ փասլ օլտուլար : Լանտրինին էմրի իւ-
զէրինէ, արգա գարու աչըլտը, վէ մէրդում
վէ Մատամ լա Գոնթէս իքիսի պիրտէն իշէ-
րի կիրտիլէր : Ասլա վէ հիչ պիր քիմսէ թա-
րաֆընտան պիր սորկու սիւալ վուզու պուլ-
մագսըլլըն, Թօպէրթ Լանտրի, հէնուզ պիր
գաչ սոսաթ մուզատաէմ Ապէ Լաթուրու
վուրուպ Էօլտիւրմիւշ օլտուզու այնի օտա-
նա կիրտի : Գաթէրին տախի, ափլսիզ կիպի,
մէրդումուն արգասընտան իշէրի կիրտի :

Թօպէրթ Լանտրի, քէնտի հէր պիր հա-
րէթինի գոլամագտա օլան Գաթէրինի,
պիր սանտալիյէ իւզէրինէ օթուրթտու, վէ
քէնտիսի տախի, անեագ իւսթիւ տուրտու :

— Գաթէրին, օլլուն իլէ պիր գաչ տա-
գըգա կէօրիւշմէնէ միւսատէ իթմէմտէն
էվվէլ, սանա պիր շէ սորածալըմ տըր :

Մէրգումէ, աղզընը աչմատը, լաքին այ-
նի սիւալ իտիծի Թարզտա, մէրդումուն եիւ-
զիւնէ պագմազըլլա տէկամ իթմէքտէ իտի :
— Օլլուն, օլ չարկըն Ապէ Լաթուրուն

Ելինտէ պուլունմուշ օլմասա իտի, պէնսիմ
էլէմաէն տախան գուրթուլապիլիր իտի :

— Օլլունմուն պաշընա կէլէն ֆէլաքէթ ի-
շին, աէյիլ սէնի իլլա Ապէ Լաթուրու գա-
պահամիւը ատտ իթմէքտէյիմ :

— Սէնին օլլուն, Նի՞շին օլ ատէմին գը-
լազուզուզու թահթընա վազ իտիլմիշ իտի :

— Զիւնքի գօճամ, էօմրիւնիւն սօն սա-
միւնա գատար, մէրգում թարաֆընտան
ալտաթըլմըշ իտի :

— Սէն տախի ալտանմըշ տէյի՞լ մի իտին,

— Խա՛յր . պէն Ապէ Լաթուրտան նէֆ-
րէթ կէթիրմէքտէ իտիմ : Մէրգում, չար-
կընղղա մախսւս սուրէթտէ արգամտան
տիւշտիւ, լաքին տայնմա քէնտինի հուզու-
րումտան գօվտում : Վէ իշթէ պունուն ի-
շին, օլլումըւ, պիյեօթինին սաթըըը ալթը-
նա կէթիրտի :

— Լաթուր Էօլմիւչ տիւր անաղա գալգ-
մա . անը պէ՞ն Էօլտիւրտիւմ :

— Սէ՞ն մի Էօլախիւրտիւն :

— Է՛վիէթ պէն Էօլտիւրտիւմ . վէ մէր-
գում Էօլտիւյիւ ասագըգատա, պէնի պիր ճի-
նայէթ ինքումընտան մէն իտէպէլէն պիր Էս-
րարը պազը սաղլաեարագ Էօլմէքտէ օլմա-
սընը, պազըրարագ վէ պէնի զէվլիէնէրէք
պէկան իլլէմիշ տիր : Էօլէ պիր Էսրարտան
մալիւմաթըն վա՞ր մը տըր :

— Խա՛յր . ա'սլա Էօլէ պիր Էսրարտան
49

մալիւմաթը եօդ տուր :

Պօպէրթ Լանսրի, պիտիւք պիր եկւքտէն գուրթուլմուշ տուր կիպի, ուղուն պիր նէֆէս ալտը :

—Ապէ Լաթուր, քէնտի օեռւնունու, սօնունա գատար, սատագաթլա իճրա իցէմիշ, վէ սօն նէֆէսինի տախի, պիր եալան իէ թէսլիմ իթմիշ ափր : Պէն ավտէթ իտէնէ դատար, պուրատա պէքըլէ :

Օտա գաբուսու, Լանսրինին արդասընտան գաբանանա գատար, Դաթէրին, մէրգումուն հէր պիր հարէքէթինի, գօլամագտա իտի : Պատէնու, օթուրտուզու սանտալինենին եանը պաշլնտա տիգ իւզէրինէ կէլտի, էլէրինի խաչվարի, սանտալինենին օթուրաճագ եէրի իւզէրինէ վազ իյլէտի, պաշլնը աստը, վէ պիրիմիք էվլատընըն սէլամէթի իշին, պիր վալիտէ տուասը սէօյլէմէյէ պաշլատը :

ՊԱՐ 31

ԹՈՒՐԵՆԻՆ ՇԱՆՔՐԹՄԱՆԱ ԿԷԼՄԵՍԻ

Պօպէրթ Լանսրի, Գաթէրինի ալըպ քէնտի օտասընա կէօթիւրտիւքտէ, Սէրիգէթ վէ նիւզպաշը Լըկրան, անլէրի կէօրմիւլը, Թուրէնին օթուրմուշ օլտուղու գօղանըն իւզէրինտէն նակէնամն սըշրաելը աեաղա գալգմաօրնտան, վէ պիր էլինի, տէր հալ բալթօտունուն ալթընա սօգմասընտան, Լըկրան պիրազ թէանձիւպտէ գալուը :

Սէրիգէթ, Լանսրինին մէզքիւր հարէքէթինի, Գաթէրինին ողլունու գուրթարմա-

եա գարար վիրմիշ օլմասընա համլ իթմէք արզու իտէր իտի . լաքին Լըկրան, էօլէ պիր շէյին միւմքինսիզլիյինի մէյտանա գօնեարագ, Սէրիգէթին սէվինճինի պօզտու . պու ծիւմլէ իլէ, ոլ պապտէ մէրգումէյի իսքեաթ իտէ ճէք գաթի պիր ալէամէթ տախի կէօսթէրէմէյէրէք, էլպէթտէ Թուրէնին պիր մալիւմաթը պուլունաճագ արը զաննը իլէ, կիտիպ մէրգումու պուլմաեա վէ մէլտանտա օլան կիւճիւյն հալլ իթմէյէ, վէ Սէրիգէթէ գաթի պիր մալիւմաթ վիրմէյէ սէօզ վիրափ :

Թուրէ, մահպուսխանէնին տարածըգ եօլու ունունտա օլան քիւչիւք օտասընտա պուլունմագտա իտի, վէ նիւզպաշը Լըկրան, անա պիր իխթար իթմէքսիզին մէզքիւր օտատան իշէրի կիրտիքտէ, Թուրէնին օթուրմուշ օլտուղու գօղանըն իւզէրինտէն նակէնամն սըշրաելը աեաղա գալգմաօրնտան, վէ պիր էլինի, տէր հալ բալթօտունուն ալթընա սօգմասընտան, Լըկրան պիրազ թէանձիւպտէ գալուը :

—Վայ, սիզմիսինիզ, տէտի Թուրէ շաշրարագ, վէ եա քէնտի միւսաֆիրինի կէօրմէսինտէն, եախօտ մէշզուլ պուլտունմուշ օլտուղու պիր թէքքիւրիւնտէն, զիեատէսէ իլէ ալթիւսպ օլմուշ պուլունտուղու, եիւզիւնտէն աշիքեար կէօրիւնմէքտէ իտի :

—Եվլէթ, պէն իմ : Նէ՞ թէանձիւպտէ մի գալմըշըլն :

— Թէաճճիւպտէ՛ մի գալմըշըմ . խայր ,
նիշին թէաճճիւպտէ գալաճաղըմ .

— Եա նիշին պիրիպիրինէ կէչտին . նէ՝
վար տըր :

— Պիրիպիրինէ՝ մի կէչէյիմ . հիշ պիր շէյ
եօդ տուր-շէյ-իշթէ , հիշ պիր շէյ եօդ տուր .
նէ՝ տէյէճէք իտիմ-հիշ պիր շէյ եօդ տուր
ախմէք իսթէրիմ :

— Իշթէ Ապէնին էլլինտէն գուրթուլառուն .
շիմտի խօշնուտմուռուն :

Լըկրան պունստ սէօյէտիքտէ , Թուրէյի
տախի պաշտան թըրնազա գատար կէօդտէն
կէչիրտի իսէ աէ , շիրհէ իտիլէճէք գաթի
պիր ալէամէթ կէօրէմէտի :

— Եփէթ , էփէթ . խօշնուռում :

— Պէնիմ ազիզիմ Թուրէյ , նիշին ալթիւսթ
օլառուն :

— Նիշին ալթիւսթ . օւաճաղըմ-հիշ պիր
շէյ եօդ տուր-շէյ-նէ՝ տիեէճէք իտիմ-իշթէ ,
ալթիւսթ օւաճադ պիր շէյ եօդ տուր տիմէք
իսթէրիմ . Պիր շէյ կէօրիբնիօրմուսուն :

— Սէն , էօյէ պիր կէօրինիւկօրսուն քի—
— Նմսըլ . նէ՝ վար :

— Հը՛ , պիր շէյ կիզլէեօրսուն տէյի կէօ-
րինիւեօրսուն :

— Լաքին սիր շէյ կիզլէմէեօրում :

— Ե՞հ , լաքին պիր շէյ կիզլէեօրսուն .
Հայտէ պագալը . շու էլլինտէքինի մէյտա-
նա քբար . նէ՝ աիր օ պագալը :

— Հիշ պիր շէյ եօդ տէեօրում Լըկրան :
Լըկրան , չէհրէսինի տէյիշթիրէք . իխ-
թար մագամընտա օլարադ , պիր էլինի տա-
խի եօդար գալարրաը :

— Թուրէյէ , սէն պիր շէյ կիզլէեօրսուն .
Կիզլէտիյին շէյի պանա կէօսթէրմէյէ գօր-
գուեօրսուն , իմտի , սէնին օլմաեան պիր
շէյի էլտէ իթմիշ օլմալըսըն : Եկէր կիզլէտի-
յին շէյ , ձիւմնուրիյէթ իչին էհէմմիյէթի
ոլուլունան պիր շէյ իսէ , անը կիզլի սագ-
լամագլըզն ճէզասը նէ օլառուզունու պիլի-
եօրմուսուն :

— Նէ՝ իմշ . տէյէլիմ քի , մախսուսէն
պիր շէյ սազլամըշըմ տըր . պունուն ճէզա-
սը՝ նէ տիր :

— Ճէզասը , էօլիւմ տիւր :

Թուրէ տիթրէտի , վէ եիւզիւնիւն րէնկի
տախի աթտը :

— Լաքին պէն պիր շէյ կիզլէմիշ տէյի-
լիմ , տէտի Թուրէ բէբէլէյէրէք :

— Թուրէյէ . Եկէր շու բալթօնուն ալթըն-
տա կիզլէմիշ օլառուզուն շէյի տէրհալ մէյ-
տանա չըգարմազսան , ճէպրէն իւսթիւնիւ
պաշընը եօգլաեաճաղըմ , վէ սէնին հագզըն-
տա , Միլէթ վէքթի Լանտրիյէ պիր րաբօր-
թօ վիրէճէյիմ տիր . Նու կիզլէտիյին շէյի
մէյտանա' չըգար տէեօրում :

— Շունու մէյտանա չըգար տիմէք գօ-
լայ պիր շէյ տիր . քէզալիք հէք պիր շէյի

Կանտրիյէ պիլտիրմէք տախի գոլայ պիր շէյ
տիր . ոլ Լանտրիյէ քի , թաշ կիպի սոուք
եիւրէքլի օլուպ . հիչ պիր քիմաէ իչին պիր
շէյ վազիփէ իթմէզ , վէ—վէ հազըդաթէն
բէք իյի եիւրէքլի , վէ պիզիմ էն պէհատըր
հէմէհրիմիդ տիր :

Սօն քէլամիար , աճէլէ իլէ վէ շէտիտ
պիր ալթիւսթիւք ալէամէթի իլէ իլավէ զը-
լընմըլար իտի , չիւնքի , Թուրէ կէօղէրինի
եօգարը գալտըրտըգտա , պիզզաթ Շօպէրթ
Լանտրինին , գարու արտաընտա տուրմագ-
տա օլմասընը կէօրմիւշ իտի :

Լըկրան , հէնուզ Լանտրիյի կէօրմիւշ օլ-
մատըլընտան , պէրպէր պօղմասը զընտան-
նընըն , նակէնան քէնաի լիսանընը չէվիրմիշ
օլմասը իւզէրինէ թէանձիւպտէ գալտը :

—Նունու օրթաեա չըգար տէեօրում սա-
նա , տէտի Լըկրան պիր հիտաէթլէ :

—Իշթէ , վէրէյիմ . պիր տազըգա իչին
պիրէ , անը սէնտէն կիզէմէք լսթէմէզ ը-
տիմ . պէն պունու , պիզզաթ քէնաիմ չէմ-
շէրի Լանտրիյէ կէօթիւրէճէք իտիմ . վէ
գարշըլզ պիր միւրեափաթ ալըրըմ տէյի
մէմուլ իթմէքտէ իտիմ . իշթէ անը սանա
թէսիմ իթմէք իսթէմէտիյիմին սէպէ պի տա-
խի պու իտի :

Թուրէ պունու սէօյլէտիյի իլէ պէրապէր
բալթօսունուն ալթընտան տախի , աճէլէ ի-
լէ , էսքիճէ պիր ճէպ չիզտանը չըգարարագ ,

անը , Լըկրանըն էլինէ վէրտի :

Լըկրան , չիւրնէ իղնար իտիմի սուրէթ-
տէ պաշընը սալլաեարագ :

—Թո՛ւրէ , Թուրէ , էկէր քէնտինի սա-
դընմազ իսէն , պազը կէօնա կիւմէլիւքէր
թահթընտա պուլունաճագսըն , Պունու նէ՞-
րէտէն էլէ կէչիրտին , տէտի :

—Ապէ Լաթուրուն իւղէրինտէն պուլ-
տում :

—Նա՞սըլ պուլտուն . մէրդումուն էօլիւ-
սիւ սանա թէսիմ իտիլափտէն էվկէլճէ ,
իւթիւ պաշը արաշթըրումը իտի :

—Ապէ Լաթուր , պու չիդտանը , քէնտի
եէլէյինին աստարը իչինտէ կիզէմիշ իտի .
պէն տախի էօլիւնիւն էւսթիւնիւ եօգլա-
տըգտա , էլիմէ սէրթ պիր շէյ կէլտի , աս-
տարը սէօքտիւմ , վէ պունու պուլտում :

—Պանա՛ վէր օ չիզտանը , տէտի Լանտ-
րի աղըր աղըր իւերու տէղըրու կիտէրէք :

Լըկրան , տէր հալ մէզքիւր չիզտանը
Լանտրիյէ թէսիմ իտիպ , մէրդում տախի ,
անը աչըր , վէ իչինի կէօղտէն կէշիրմէյէ
պաշլատը :

Մէզքիւր չիզտանըն միւնտէրիճաթը , պիր
թագըմ գումար պօրճլարը հիսաւպընտան , վէ
պիր թագըմ լիւզումսուլ միւֆրէտաթլար-
տան իտարէթ օլուպ , Լանտրի , պիր թահ-
դիր ալէամէթի իլէ , անը պիր թարափա
աթմագ իւղը իքէն , կիզի պիր կէօզիւն-

տէն, Էսքի պիր քեազըարն ունու տիշարը չըգմըշ ոլտուղունու կէօրէրէք, տէրհալ չիշտանըն ճանփէս գարլամասընը եըթըպ աչար, վէ պիր մէքթուպ օլոն մէզքիւր էսքի քեազըարն, քէնտի կիզի մահէլինտէն տիշարը չըգարաց :

Լանտրի, եըթըպ բըրթըդ, վէ պազը եէրլէրինտէ, եազըւար պիլէ արթըդ սէջլէմէդ պիր հալտէ օլան մէզքիւր մէքթուպու, զայէթ ուուուլէմլէ աչըպ, վազիֆէսիզ սուրէթտէ անը օգումաեա պաշլատը : Եր պիր գաչ սաթըրլար, Լանտրինին մէրազընը չէտիտ սուրէթտէ թահէք իթափէք, կէօզլէրի բարլամաեա պաշլատը, վէ նիհայթ իւլէմը, եիւզէքի տախի գըզարատը : Մէրգում, ըշըլն տահատ գիեատէ եազընընա կիտիպ, մէզքիւր մէքթուպու, տիզգաթը թամմէ իւէ օգումաեա պաշլատը :

Լանտրի մէզքիւր մէքթուպու օգուենուպ պիթիրտէգտէ, իֆրաթ մէրթէպէ պիր թէաճիւպ ալէտմէթի իւէ, պաշնը եօգարը դալտըրաց : Մէզքիւր մէքթուպ, միւթէվէֆա Սէն Վալլրինին, սէնչէրծէ մուգատտէմ, Շօպէրթին Պասթիյան գուրթարլըմասընա չալըրլմասընու պօշա կիթմիշ օլմասը իւզէմիտ ամասը իւզէմիտ իւզէմիտ ամասը, եալընը Լաթուրուն իւզէրինտէ տիր : Մէրգում, քէնտի ճիւնհասընըն քէֆարէթինի պուլմուշ տուր-լաքին Գաթէրինին օլլու-մէրգում տախի, պիր գաչ սասաթտամն էօլէմէք տիր » :

Լանտրի, իքինծի տէֆա օլարագ մէզքիւր մէքթուպու օգուտուգտա, իւզէոինտէ կէօրիւլէն ալթիւսթիւր ալէամէթի, տահաղիեատէ արթտը : Ապէնին էսրարը, պուրածըտա իտի : Սէն Վալրի, պու տէրէճէտէչէթի պիր թարդիյէ արանմագտա օլան ձինայէթտէ, պիսուչ պուլունմուշ իտի :

«Մէրգում, պէնիմ մահպուսիյնէթիսէն խապէրտար պուլունմագտա իտի, վէ էօլմիւխտմ աէիի սախոթէ պիր րարօրթօ չըգարադ, Գաթէրինի ալտաթմագլըղա ըուի ըիզա կէօթէրմիշ իտի : Լաքին մէրգում, պէնի գուրթարմաեա տախի չաթըմըշ, մահպէտէն գուրթարլմամ իչին պիր էմինամէտախի էլտէ իթմիշ, Լաքին Պաթիյտէն չըգարըլան սախոթէ րաբօրթօլար իւէ, քէնտիսի տախի էօլմիւչ օլտուգումա ինանտըրըլմիշ իտի : Լաթուրուն պէնամէն գօրգմագտա պուլունմուչ օլտուգունա սալա չիւրհէ ճայիղ տէիլ տիր, վէ էօմիւմիւն սէֆալէթ կիրտապընա ղալոգ իտիլմիշ օլտուգունուն ձիւնհասը, եալընը Լաթուրուն իւզէրինտէ տիր : Մէրգում, քէնտի ճիւնհասընըն քէֆարէթինի պուլմուշ տուր-լաքին Գաթէրինին օլլու-մէրգում տախի, պիր գաչ սասաթտամն էօլէմէք տիր » :

Շօպէրթ Լանտրի պու թէֆէքիւրէրի իթախտէն սօնրա, մէյեուսիյնէթէ, էթրաֆընա պագտը : Եանընտա, եալընը Լըկ-

րան պուլունմագտա իտի . չիւնքի , Թուրէ ,
գարու արասը եօլուն աչըգ պուլունտու-
ղունու կէօրիւր կէօրմէզ , պըրազըպ գաչ-
մըշ իտի :

Թօպէրթ Լանտրինին օլ վազըթա տէկին
տէրքեար օլան աղբը վէ միւքէտատէր չէհրէ-
սի , նակէհան , հաևաթպախչ պիր ալէամէթ
ըշըւը իլէ բարլամըշ , վէ էսքի սէվինճ ա-
լէամէթինին պիր զըսմը . կէրիյէ ավտէթ իթ-
միշ իտի : Օլ գատար վազըթտան պէրու գա-
րալը պուլունմուշ օլան ալէազա զարուլա-
րը . սըրթ իւսթիւ այլուրլար , սէվինճ վէ
մուհապէթ րուհու , մէդքիւր գաբուլար-
տան իչէրի կիրտիլէր , վէ եիւրէք թէքրա-
րէն աթմաեա պաշլասը :

«Մէրգում գուրթարըլածնգ տըր : Գա-
թէրին , սէնին էվատըն , թէքրարէն սէնին
գուճաղընա թէսիմ իտիլէճէք տիր» , տէտի
Րօ կէրթ Լանտրի , քէնտի քէնտույէ , վէ ալ-
չադ պիր սէսէ , վէ եինէ . եիւզէրի , այնի
սէվինճ րուհու բարլազւշընը պազը սագ-
լամըշար իտի :

Մէրգում , պիր ըիւ եատան ուեանըր կիսի
աեըլտը , վէ ալէթթամիլ , Լըկրանա տօղ-
րու տէօնտիւ :

— Կէնճ Սէն Վալրինին նիւմէրօսու գաչ
տըր :

— Օթուղ :

— Արապալար , նէ՞ դաւման սուրատա

պուլունաճազլար տըր :

— Պիր սաթթտան :

— Սէն Վալրի , սօն արապա՞ իլէ իլէ մի
կէօթիւրիւլէճէք տիր :

— Ինթիւմալտէն կէօրիւնտիւյիւ իւզրէ ,
էօյէ օլաճագ տըր : Թուլէ , մահպուլարը ,
պիրիպիր արտը սըրա , սըրա իլէ չըլուրտըգ-
տա , Սէն Վալրինին սօն արապա իլէ կիթ-
մէսինի շիւրհէսիզ պիր շէյ սըրասընա կէ-
չիրէպիլիր :

— Իւչիւնձիւ արապաեը սիւրէն ատէմ ,
Սէն Վալրիյի թանըր մը :

— Խայր . մէրգում , Լանկըտօգտան եէնի
կէլմիշ պիր ատէմ տիր . վէ մահպուլար-
տան հիչ պիրիսինի կէօրմիւշ տէյիլ տիր :

— Պէնի թանըր մը :

— Թանըմազ տէյի զանն իտէրիմ :

— Զօգ իյի :

Թօպէրթ Լանտրի , ճէպ տէֆթէրինի
չըդարըպ , իչինտէն պիր քեաղըտ եղրթար ,
վէ աճէլէ իլէ , մէդքիւր քեաղըտըն իւզէրի-
նէ պիր շէյ եազտը : Պատէհու Լըկրանա
տէօնիւպ մէդքիւր քեաղըտը անըն էլինէ
վիրտի :

— Պունու , Հէմչէհրի Թօպէսրիէրէ կէօ-
թիւր . մէրգում անան իքի ատէտ եօլ թէգ-
քիրէլէրի վիրէճէք տիր : Անէրի պէնիմ օտա-
մա կէթիր :

— Նիչէթինի՞զ նէ տիր . նէ՞ եարաճազայ-
նըգ :

— Արթիւր Սէն Վալերիի գուրթարաճացը արք :

— Եօյլէ պիր շէյխն թէճրիւպէսինէ զալզըմագ պիլէ տիվանէլիք տիր :

— Առևս ոլ , պօշ եէրէ վազըթ սարփ իթմէ : Էսմրիւնիւ գուրթարմագ իսթէրսէն , չաբուգ էթ . սօնրաաան եավաշ եավաշ պէնի անլաեաճագսըն արք :

— Լանտրի , պէնի տիյնէ : Սէն եապանի պիր թասավլուրտա , քէնտի էօմրիւնիւ թէհլիքէր վաղ իթմէքտէսին , վէ մէդքիւր թասավլուրուն , պիղի տախի քեաֆֆէթէն , թէհլիքէ կիրտապընա իրա իտէճէք տիր :

— Մէյտանտա թէհլիքէ պուլունմուշ օլտուղու իշին , պանա խըտմէթ իթմէքլիյի րէտա մի իթմէքտէսին :

— Խայր , Ալլահ տա պիլիր քի , ըէտտ իթմէմ . հէր խուսուստա սանա խըտմէթ իթմէքլիյի հազըրըմ , լաքին —

— Լաքին մաքին իսթէմէդ . էկէր էօյլէ իսէ , չաբուգ սուրէթաէ էմրիմի իծրա էթ :

Լըկրան , զինսի ալթիւսթ օլմուշ օլտուղու հալտէ , իթաաթ իտիպ , կիթտի :

ՊԱՐ 32

ԱՅՈՒՄԻՒՇ ԵՒԻՐԵՑԻՆ ԳԱՏԵՐԻ

Գաթէրին , Ռօպէրթ Լանտրինին քէնտիր պըրազըպ կիթտիյի վազըթ , սանտափէ-

նին եանը պաշընտա նէ մէվզը թութմուշ իտիիսէ , մէզքիւր մէվզըտան հէման ասլա շաշմամըշ օլտուղու հալտէ , մէրգումուն ավտէթինէ պէքլէ մէքտէ իտի : Տաղըգալար , ուզուն վէ օսանտըրընը կէօրիւնմէքտէ . քէզալիք , քէնտի եիւրէյինին տէրինլէրինտէն , րուի սէմայէ եիւքսէլէն տուալար տախի . օսանտըրընը վէ եիւրէք անըտընը սուրէթտէ իտիլէր , Պու ծիւմլէ իլէ . մէրգումէ էվկէլքի գատար ալթ իւսթ պիր հալտէ օլմալպ , պիր միւտտէթ մուզատտէմ հէր պիր տամարլարընը տիթրէթմէքտէ պուլունան եիւրէք ալթ իւսթլիւյիւ , սօն տէրէ ձէտէ գարարթըլլը պիր տուրկունլուզա թահկիլ օլմուշ իտի :

Մէրգումէ , քէնտի օլլունու կէօրէձէք իտի . լաքին պունուն պէօյլէ օլմաը , քէնտինէ պիր իւմիտ քէօչէսի սաեցլամազ իտի . շիւնքի , տէհշէթլու սահիհլիյի այնա կիպի կէօրմիւշ իտի -օլլու , պիր գաշ սաաթտան էօլէճէք իտի :

Սապահ ըշըլը , կիթտիքձէ իլէրու վարմագտա օլուպ , տիւմանլը պիր շէֆֆագ ըշըլը . քէնտի պուլունմուշ օլտուղու գարարթըլլը օտաեա տախի սիրայէթ իթտի , վէ գանտիլին ալէվի , կիւն ըշըլը հուզուրունտա , քէնտի զիեալարընըն բարլազմլլնը դայպ իթմէյէ պաշլատը :

Գաթէրին , կիւնին ըշըլընը կէօրմէմէք իշին , էլէրի իլէ կէօվէրինի գաբատը ,

Պիր տէ նակէնան պիր աեագ սէսի իշխթլիպ, մէրգումէնին եփոքէյի շէտիտ սուրէթտէ աթմանա պաշտառը, վէ օտագաբռուսու աչըլըպ, Թօպէրթ Լանտրի իշերի կիրտիքտէ, Գաթէրինին պիւթիւն դանը, պաշընա պըչրատը:

Մէրգումէ պօշա չըգմըշ իտի. չիւնքի Արթիւրիւ կէօրմէշ իւմիտինտէ իքէն, Լանտրինին եալընըգնա կէլմիշ օլտուղունու կէօրմիւշ իտի: Գաթէրին, պիւալ իտիծի պիր թարզ իլէ, մէրգումուն ելուզինէ պագմազա օլտուղու հալտէ, Լանտրի, տէրհալքէնտի եանընա կէլիպ, թէկմին իտիծի սուրէթտէ էլինի թութմազլա քէնտի պագըշընա ճէվապ վէրտի:

Թօպէրթին ճէմալինտէ մէւշահէտէ օլունան, վէ անը կիւնէշ ըշըղը կիպի բարլաթմագտա օլան աճայիպ պիր սէվինճ ալէամէթինի, մէրգումէ, իւք տէ ֆասը օլարագ կէօրմիւշ իտի:

—Քէնտինի կէօրէճէ՝ քմիցիմ, տէտի Գաթէրին եապանի պիր նիտա իլէ:

—Եվլիթ, քէնտինի կէօրէճէքսին, տէյի ճէվապ վիրտի Թօպէրթ Լանտր տախի, եփոքինին ալթ իւաթիւյլիւնիւ դապթ իթմէք իշին քէնտինէ պիր զօր վիրէթէք:

—Ա՞հ, օղումու գոլարմըն իշինէ ալածալըմ, վէ կէօյսիւթիւն իւզէրինէ սըգաճաշըմ, —Մէրգումէ պուրաճըգտա տուրտու,

վէ անը պիր էլէմ իւզբէ- եվլիթ, էպէտի սուրէթտէ քէնտինտէն այրըլմագ իւզրէ վէտալաշմագ իշին քէնտինի կէօրէճէյիմ, տէյի իլավէ իշէտի:

—Խա՛յր, Գաթէրին խա՛յր, սէն. օղլունան այրըլմաճաճագմըն :

Մէրգումուն քէլամլարը վէ սէսի, ղիեատէսի իլէ Գաթէրինին եփոքէյինէ թէկսամիր կյլէտի: Մէրգումէ, շէտիտ սուրէթտէ տիթրէտի, վէ իֆրաթ մէրթէպէ պիր թէտաճիւպ ալէամէթի իլէ, մէզքէր քէլամլարը թէքէրիւր կյլէտի:

—Օղլումտան այրըլմաճաճագմըլը:

—Խա՛յր. մէրգում, թէքրաբէն սէնին մուհապպէթինէ թէսլիմ իտիլէճէք: Խքինիզ պիրտէն Ֆշանուատան գաչաճագունըզ: տայիմս պիրլիքտէ եաշահաճագունըզ, վէ պազը տէֆա, օլ տատմի տախի խաթրընա կէթիրէճէքսին քի, սէնի, քէնտի էօ իրիւնտէն զինատէ սէվմիշ, վէ պիւթիւն տիւնեատան զիյզըյմէթ ատտ իթմիշ տիր. Գաթէրին. սէնին օղլուն գուրթալըլաճագ արը:

—Ա՞հ, Թօպէրթ, պէնի դէվզէնմէ: Ալլահ տա պիլիր քի, պիւսպիւթիւն իւմիտիմի գաթ իթմէք իշին նէլէր չէքտիմ: Մէրգումու գուրթարմագլըզ սէնին էլինտէ տէյիլ տիր տէյի իթիմատ իթմէք իշին սանա սէօղ վիրտիմ, վէ էկէր սու շիմտիքի սէօյւտիքէրին, հիսս իթմէքտէ օլտու ղուն նէ փրէթ-

տէն նէշէթ լոտէն եէնի պիր իշքէնձէ իսէ ,
նիեազ խտէրիմ սանա , Յօպէ՛թ Լանտրի ,
մէրհամէթ էթ . վէ գրյամա պանա :

—Պու իշկէնձէ տէյիլ ափր , Գա՛թէրին ,
քէզակիք պէնիմ հիսս իժմտիյիմ նէֆրէ՛թ ատէն
նէշէթ իտէն պիր ետլան ճըլըգ տախի տէյիլ
ափր . Պա՛դ . էլինի շուրաեա գօ , Կէօյսիւ-
միսն իւղէրինէ գօյ . Եխրէյիմ թէքրարէն
աթմաեա պաշամը աըր . Պունտան չօդ սէ-
նէ մուգատաէմ , պու եխրէք պիւս պիւ-
թիւն սէնին իտի , վէ սէնի ղայպ իթտիք-
տէ , էօլտիւ . պու եխրէք իշնէ աթըլտը-
ղըմ մահպէսին սոուդ վէ բէնիսիզ թաշլա-
րընտան եէնի պիր թապիաթ ալոց . Պու եխր-
էք . թաշ քէսիմիշ իտի , լաքին ձէնապը
Հագդըն էլի , օլ էսրար նէվինտէն , հաեաթ
վիրիծի Ալէազա ալէթի իլէ . թէքրարէն եխր-
էյիմէ տօդունտու . մէզքիւր տօդունուշ ի-
լէ , եխրէյիմ թէքրարէն չաբուդ սուրէթտէ
աթմաեա պաշլատը , վէ շիմտի . եինէ պիւս
պիւթիւն սէնին օլմուշ տուր :

—Անլաեամահօրում . սէնին քէլտամլարըն
վէ պազըւսըըն աճայիպ տէրէ՛ր , վէ օլ գա-
տար աճայիպ տէրէ՛ր քի , պանա իւմիտ վիր-
մէքտէ , լաքին գօրգու իլէ տախի պէնի
տիթրէթմէքտէ տէրէ՛ր :

—Էօյէ իտէ , գօրգուեռու պէրթարաֆ
էթ . վէ ետլընըգ իւմիտնի պազը սազլա .

—Աման Ալահ : Աման , սէօյէ պանա ,

սէօյէ , շու նէ՞ սէս ափր ,

Իշխափիլէն սէս , արապա թէքէրէքէրի
սէսի իտի . մահպուսլարը , դաթլ օլունա-
նագ լմահէլլէ կէօթիւրմէք իւզրէ , իլք ա-
րապա մահպէս հավլիսինէ կիրմըշ , վէ մահ-
պուսխանէնին թաշ օտալարը տախի , թէ-
քէրլէքէրին սէսինի ագս իժմէքտէ իտիէր .
Պունտան արդասընտան իշխտիլէն սէս , մահ-
պուտարըն պիրէր պիրէր չըդրըլմալարընըն
պօղնուգ սէսի իտի :

—Նիւմէրօ պիր :

—Պուրատա , հազըրըմ :

—Նիւմէրօ իքի :

—Պուրատա , հազըրըմ :

Պու սուրէթէլ , օնունճու մահպուսա գա-
տար , քեափփէսի տախի , քէնտիլէրէ օլու-
նան տավիթէ ճէվապ , վիրտիլէր . Պատէհու
պունլարըն օթուրմուշ օլտուգլարը իլք ա-
րապանըն իլէրու սիւրիւլմէսի իլէ թէքէր-
լէքէրին աղըր սէսի իշխթիւմէյէ պաշլատը ,
Գաթլ օլունաճագլարըն ելք թագըմը պու
սուրէթէ եօլա չըգտրգտան անրա , աղ պիր
միւտտէթ , մահպուսխանէնին տէրունինտէ
պիր սուսլուգ հիւզմ իթտի . պատէհու իքին-
նի արապա տախի կէլէրէք , եիկիրմինճի
նումէրօնու դատար օլան մահպուսլար
տա-
խի , պիրէր պիրէր չըդրըլըլ , արապաեա օ-
թուրթտուրուլտուլար :

Գաթէրին , մահպուսլարըն պիրէր պիրէր

չաղըրլմալարընը իշխթտիքտէ , տիւչարը տէհ-
շէթ օլմուշ օլտուզու հալտէ , մէյեռուսիյեէթ-
լէ Լանտրլիյէ սարըւմըշ իտի . Ռօպէրթ Լանտ-
րի իտէ , նիւմէրօլարըն եիւքսէլմէքտէ օլ-
մալըրընը կէօրտիւքնէ , տահա զիեատէ պիր
ալթիւսմիւք քէսապ իթմէքտէ , լաքին Գա-
թէրինին գօրդուլարընը տախի թէսքին իթ-
մէյէ չալըշմագտա իտի :

— Գօ'րդմա Գաթէրին , գօ'րդմա . պու-
աէրէճէտէ պիր զաւարթը իլէ սապահ օլմուշ
օլան կիւն , սէնին իչին բարլադ պիր հալը
իսթիգպալ իլէ ախշամ օլաճագ տըր . ճէ-
սուր օլ , օլլունուն սէլամէթի իչին օլսուն,
ճէսուր օլ :

— Նիւմէրօ եիկիրմի պէշ , տէյի պաղըր-
տըլար մահպէսին հավիսինտէն :

— Պուրատա , հաղըրըմ , տէյի ճէվապ վէ-
րիլտի :

— Լանտրի , պիր իզթիրապը գալպ իւղրէ ,
գարուեա տօղրու պագմագտա իտի . գա-
րու այցլաը , վէ Լըկրան իչէրի կիրտի .
մէրգում , զիեատէսի իլէ ալթիւսթ օլմուշ
պիր հալտէ իտի . Օլ արա , նիւմէրօ եիկիր-
մի ալթը մահպուս տախի չըզըւլտը , վէ գար-
շււըգ ճէվապը վէրիւտի :

— Լանտրի գօշարագ , Լըկրանը զարշւա-
մաեա կիթտի :

— Բամբօրթլարը կէթիրտին մի :

— Իշէ , պուրատա տըր :

— Պէն կիթտիքտէն սօնրա , պունլարը
Գաթէրինէ վէր : Ժագ Լըկրան , սէնտէն ,
սօն պիր հիմմէթ տահա իպթէրիմ , կէրէք
մէրգումէնին , վէ կէրէք մէրգումէ իլէ պէ-
րապէր կիտէճէք օլան պիր տօսթուն , սէ-
լամէթ , իւզրէ , Ֆրանսատան տիշարը չըգ-
մալարընա տիզգաթ էթ :

— Բէք իյի , բէք իյի :

Լըկրան , քէնտափ էսքի մէքթէպ արգա-
տաշընրն էլինի , պիր մուհապպէթի տէրու-
նի աէշամէթի իլէ սրգտը .

Ռօպէրթ Լանտրի , թէքրարէն Գաթէրի-
նին եանընա ավտէթ իյէտի :

— Սանա պիր սէօզ տահա սէօյլէյէճէյիմ ,
Գաթէրին , վէ պու , սօն սէօղիւմ օլաճագ
տըր , տէտի Ռօպէրթ Լանտրի , կիւծ իլէ եիւ-
րէյինին ալթիւսթլիւյիւնիւ զապթ իտէրէք :

(— Նիւմէրօ եիկիրմի եէտի :

— Պուրատա վէ հազըրըմ .)

— Պիր գաչ տագլրգատան , եիւրէյին շէ-
տիտ սուրէթտէ արզուէմէքտէ օլան պիրի-
սինէ զավուշաճագսըն . քէնտինի զապթ իթ-
մէլիսին , շիւնքի պուրատան բէք չօգ ու-
զագլանանա գատալ , մէրգում թէնիվք ի-
շինտէ պուլունաճագ տըր : Մուհապպէթին
սանա զուվէթ վիրմէլի , վէ քէնտինի ,
սօն տէրէճէտէ պիր րահաթը գալպտէ սագ-
լամալըսըն . չիւնքի օլլունուն պիւսպիւթիւն
գուրթուլմասը , սէնին , եիւզիւնտէն հիջ

սիր շեյ պէլի իթմէմէնէ թապի պուլուն-
մագտա տըր :

(—Նիւմէրօ եիկիրմի սէքիղ :

—Պուրատա վէ հազըրըմ :

—Եավաշ եավաշ, տիւշիւնէնէք վազըթ
պուլտուղունտա, պէնիմ գատէրիմի տախի
անլաեածագսըն, վէ սէնի նէ տէրէնէլէրտէ
սէվմիշ օլտուղումու, օլ վազըթ անլաեա-
ծագսըն աղը : Ատիէօ . Ալլահ եարտըմձըն
օլուն :

—Եօ'դ, եօ'դ, օլմազ . Յօ'պէրթ, պէնի
պու սուրէթլէ պըրազըպ, պէնտէն այրըլ-
մամալըսըն . արթըգ պիրիպիրիմիզտէն այ-
րըլմաեալըմ :

(—Նիւմէրօ եիկիրմի տօգնւեգ :

—Եա՛ օնուն էօմրիւ կիտէնէք, եա պէ-
նիմ . ատիէօ :

Յօպէրթին պու քէլամլարը, պիզզաթ
քէնտինին տախի եիւրէյինի ալթիւսթ իյլէ-
տի : Յօպէրթ Լանտրի, վահչի սուրէթտէ,
վէ սօն տէրէնէտէ պիր ալէագայի տէրուն
իւզրէ, Գաթէրինին տօտագլարընը պուս իյ-
լէտի, վէ քէնտիսինի, զօր իլէ մէրգումէ-
նին գոլլարը իշինաէն պըրազարագ, գաբու-
եա տօղրու գօշտու, վէ տիշարը Փըրլանտը
Լըկրան . էպէրի իլէ, եիւզիւնիւ էօրթտիւ,

—Նիւմէրօ օթուջ :

«ՊՈՒՐԱԹԱ ՎԵ ՀԱՅՈՐԾՄ :

Նիւմէրօ օթուզ, Արթիւր Սէն Վալրինին
նիւմէրօսու իտի, լաքին ճէվապ վիրէն,
մէրգումուն սէսի տէյիլ իտի :

Թէքրարէն արտաղա թէքէրլէքլէրինին ա-
չըր սէսի իշիթիւմէյէ պաշլատը, պիր գա-
լապալըղըն ալչագ պիր մըրըլտանըշ սէսի ի-
շիթիւտի, վէ մէզքիւր իւչիւննիւ արապա
տախի, գաթլէ կէօթիւրիւմէքտէ օլան օն
նէֆէր մահպուսար իլէ տօլու պուլունմուշ
օլտուղու հալտէ, Բլաս ալ Կրէվ եօլունու
էլէ ալտը :

Գաթէրինին պուլունտուղու օտա գա-
բուսու տախի, նակէհան սըրթ իւսթիւ ա-
սըլտը, վէ Արթիւր Սէն Վալրի, ալթիւսթ
օլմուշ վէ տիթրէմէքտէ օլտուղու հալտէ,
իչէրի Փըրլանտը :

Պիչարէ վալիտէ սէվինճինտէն նաշի պա-
ղըրանագ իտի . լաքին Յօպէրթ Լանտրինին
իխթար լուղէթէրի «Օղունուն ևէլամէթի
իչին օլուն եիւրէյինի բահաթ թութ»—քէն-
տի գուլագլարընը չընլատարագ, աեագլա-
րը պիրիպիրինէ կէչմէքտէ օլտուղու հալտէ,
զապըթ իտիլմիշ պիր սէվինճ սէսի իլէ, իլէ-
րու տօղրու աթլատը, վէ օղունուն գօլ-
լարը իչինէ տիւշտիւ :

Պիր միւտաէթճիք, գաթէրինէ օյլէնէք բա-
հաթ վէ սուս գալտը . անճագ շունու պիր-
մէքտէ իտի քի, Ալլահ քէնտինէ ինայէթ
կթմիլ, վէ օղունու թէքրարէն քէնտինէ

թէալիմ իյլէմիշ իտի , Արթիւր տախի , քէնտի վալիտէսինի գուճագլամըշ , վէ մուհապա պէթի տէրուն իլէ մէրգումէնին աննընը պուս իթմէքտէ օլտուղու հալտէ , հէնուղ իչնատէն կէչմիշ պուլունտուղու թէհլքէթի ունութմուշ , վէ զիհնի , եալընըզ , վալիտէս սինին հազըր պուլունմուշ օլմասը իւզէրինէ մէշզուլ իտի :

Նիհայէթ իւլ էմր , Գաթէրին պիր նէվի տալղնըղնտան ուեանարագ , իշթիեազը տէրուն իւզըէ , օղաւնուն եիւզիւնէ պագանատ , վէ կիւլիւմաէ մէյէ պաշլատը :

—Աալիտէ , գուրթուլտում , լաքին նէ սուրէթէլէ գուրթուլմուշ օլտուղումու պիլմէմ կիպի տիր : Պէն քէնտիմի էօլիւմէ հազըրլամըշ , վէ զընտանճը , պիրէր պիրէր նիւմէրօլարըմըզ չըղըրաըզ վագըթ , սըրա պանա կէլմէսինէ պէքրէմէքտէ իտիմ : Սըրա պանա կէլտի , նիւմէրօմ չըղըրլամը , վէ ճէփապ վիրմէք իւզըէ իւէրու տօղրու աթըլտում . Լաքին մահապէս օտամըն գաբուսունա եէթիշիր եէթիշմէզ , պիրիսի , գուվէթլի սուրէթաէ պիլէյիմտէն թութտու , վէ տօստանէ պիր սէսլէ , գուլաղըմտան աշազը շէօյլէ սէօյլէտի : «Սաղընա՛ սաբ , տօս տօղըու իւէրու կիթ , վէ կէշիտ եօլուն ունունտա պուլունան օտանա կիր » : Պատէհու մէրգում , պիր ատիէօ նիշանէսի օլմագ իւզըէ , պիլէյիմի սըգտը , վէ պէնիմ եէրիմէ ,

քէնտիսի զընտանճընըն տավէթինէ ճէփապ վիրէրէք , «ՊՈՒՐԱՏԱ Վ.Է ՀԱԶԸՑԸ» , տէյի պաղըրտը . Մէզքիւր աճայիպ թէսատիւֆ իւզէրինէ իֆրաթ մէրթէպէ թէհայեիւրտէ դալարագ , վէ անճագ , պանա պիր գաչմագ պաիթը կէօմթէրիւմի տիր տէյի զանն իւտէրէք , պանա վէրիլէն աճայիպ թարիփէրէ իթատիթ իթտիմ , վէ իշթէ շիմտի , պուրատա , սէնինէ գուճագ գուճազա պուլուն սագտաեըմ :

—Լաքին Լանտրի՞ նէրէտէ տիր-սէնի դուրթարմն նէրէտէ տիր :

—Պիլմէմ :

—Իշթէ , պուրաեա՛ պազըն տէտի Լըկ-րան , գապա սուրէթտէ :

Ժագ Լըկրան , քէնչէրէնին էօնիւնտէ տուրմուշ իտի . Լաքին , Բլաս տը Կրէգտէ կէօրիւլէն մէնզարէյէ եիւրէյի տաեանմամադտա տըր կիպի , եիւզիւնիւ պէրիյէ չէվիրմիշ , վէ բէնչէրէտէն տիշարը պագամամագտա իտի :

Արթիւր թէաճճիւպ իւզըէ , վէ Գաթէրին տախի , պիր գօրգու իլէ . իքիսի պիրտէն բէնչէրէնին էօնիւնէ կիտիպ , տիշարըեա պագտըլար : Մէրգում վէ մէրգումէ , Բլաս տը Կրէվ նամ մէյտանտա , գալապալըղըն , տալղալանըպ տալղալանըպ էօթէ պէրու թէմէվիւմ իթմէքտէ օլտուղունու կէօրէրէք , վէ ուղագտան , մըրըլտանըլարը

սէսի իշխանէք, տիթրէտիլէր, զէ կէօղէւրի, գալապալլըն իլուհէսի օլոն կիյեօթինին իւզէրինէ տէօնտիւ, Վագաս մէդքիւր մէնզարէ, ելուրէք տաեանմաղ տէրէնէտէ տէհէջէթլի պիր մէնզարէ իտի լաքին Արթիւր զէ Գաթէրին, կէօլէրինի, մէդքիւր էօլիւմ մաքինասընտան այբրամատրլար:

Կիյեօթինին վազ իտիլմիշ օլտուղու քէրէթի իւզէրինէ, պիր ատէմ չըգմադտա իտի, ձէլատ, էլինի մէրդումուն իւզէրինէ դօյտու, պէտպախթ տաէմին ելուզիւ, եազագաւ, Գաթէրինին տուրմուշ օլտուղու մահպուսիանէ բէնչէրէսինէ տէօնտիւ, զէ Գաթէրինէ աօղու պագա դալոր:

Գաթէրին մէրդումու կէօրտիւքտէ, զայ ագըլ օլարագ, վէ պօղնուգ պիր պաղըըւանէրէ սէրիլտի:

Գաթէրին, սօն տէֆասը օլարագ, Տօպէրթ Լանտրինին իւզէրինէ պադմըշ իտի:

Պաշը քէսիլմէքտէ օլան ատէմ, պիզզաթ Ռօպէրթ Լանտրի քէնտիսի իտի:

ՊԱՊ 33.

Թէջլիքէտէն ԱԶԱՏ

Արթիւր Սէն Վալրի, վալիտէսինին պանըլտղընը կէօրտիւքտէ նէ հաբաճաղընը շաշըրարագ, Լըկրանտան պիրաղ սու իսթէմէքլիի տէր հալ տիւշինէպիլտի իսէ տէ, մէրդում տախին, նակէհան զիհնինի իսթիւ

իթմիշ օլան պիր մատաէյի միւհիմմէնին հալւ իլէ ուղաշմագտա իտի:

— Սաղըրմըըն նէ սին, տէտի Արթիւր պիր հիտաէթլէ:

— Խայր, տէյի ճէվապ վէրտի Լըկրան տախի, տիք պիր թագիր իլէ:

Արթիւր, տէր հալ վալիտէսինին թէնինի պըրագըպ, Լըկրանըն իւղէրինէ գօշտու, վէ անըն պիէյինտէն գավրաեարագ,

— Նէ, պիզի էլէ մի վիրէճէքսին, տէտի: — Էլէ՝ մի վիրէյիմ:

— Եվկէթ լաքին մէրամընա վասըլ օլտամաեաճագունըն, չիւնքի էվկէլ էմիրտէ, սէնի պօղաճաղըմ աղը:

Արթիւրին ոէօյէյիշինին վահշիճէ թարզ, Լըկրանը, քէնտի տալղընլըլընտան ու եանտըրտը, մէրդում տէրհալ բարմաղընը աղղընա գօեարագ,

— Նէ եաբաեօրսուն. սուս օլ, պէն, սէնին վէ վալիտէսին տօնթույում, վէ իքինիզին տախի, Ֆրանսատան գաչմանըղա եարամ իթմէք իշին, պուրատա պէքլէտում, տէտի:

— Սէն մի՞ նյզահ էթ պագալլըմ:

— Եու գարշըփի թարաֆա, Կիյեօթինէ տօղըու պաջտըն իսէ, օրատա նէ՝ կէօրտիւն:

— Ճէսուր ատէմէրին վէ գարըլարըն, էօլտիւրիւմէքտէ օլմալարընը կէօրտիւմ:

— Թամանմ . իշխէ օ ատէմլէրտէն պիրիսի
տախի , սէնին իչին էօլմիւշ տիւր , տէտի
Նըկրան , կէօղէրի տօլարագ :

— Պէնիմ իչին մի էօլմիւշ տիւր : Սիւպ-
հան Ալլահ , պու նէ՞ տէհշէթլի չէյ տիր :
Մէրգում ատէմ քի՞մ տիր , վէ նիշին պու ի-
շի եաբմը տըր :

— Մէրգում , էօյլէ պիր ատէմ տիր քի ,
սէնին բէտէրին , օնա բէք պիւյիւք պիր
ֆէնալդ եաբմը տըր . վէ էկէր էօմրիւնիւն
ֆիտանը , թա քէօքիւնտէն զէտէլէնիշ օլ-
մասա իտի , պիւթիւն նրանսանըն էն տօղ-
րու վէ էն ճէտուր ատէմի օլապիլիր իտի :

— Մէրգումուն էօմրիւ ֆիտանընը քի՞մ
զէտէլէմիշ տիր :

— Սէնին բէտէրին , վէ Ապէ Լաթուր :
Լաքին պու գատարնըդ սէօյլէմէմ էլ վէրիր,
մէրգում , վալիտէնին խաթըր իչին սէնի
գուբթարտը . հիչ տէյլ իսէ , պօշ եէրտէ
էօմրիւշ օլմաօըն , քէնափինի գուրթարմաեա
պագ :

Արթիւր եիւրէք աճըսը իլէ գարըշըգ պիր
մէրգատիրշինասլդ տույղույլի շէտիտի իլէ ,
վէ մաւհապէթի քէսիրէ իլէ վալիտէսինին
պաեըլմը եիւդիւնէ պագտը :

— Ա՞ն , պէն պէօյլէ պիր շէյէ բաղի օլ-
մադ իտիմ , տէտի Արթիւր եավաշ պիր սէս-
էէ , լաքին մատամ քի արթըդ մէրգումուն
էօմրիւ կէրի չէվիրիւէմէզ , նէ իչին էօլալւ

իսէ , օ իշի պաշա չըգարմաեա չալցաճա-
ղըմ տըր : Պիզիմ գաչմամըզը գոլայլաշաըր-
մագ իչին , հէր նէ թէտպիր միւնասիպ կէօ-
րիւրսէն , վալիտէմին խաթըր իչին անը իճ-
րա խտէճէյիմ տիր :

— Զօդ իցի . պէն ավտէթ խտէնէ տէկին ,
սէն պուրատա գալ . հէմշէհրի վալիտէնի ա-
եղլթմագ իչին , օ'լմաեա քի պիր շէյ եաբա-
սըն :

— Նիչին սէյօյլէ եւալւմամը խթէեօրսունս

— Չիւնքի , սէնաա իցի կէօրիւնտիւյիւ
իւղրէ , մէրգումէյի , քէնտիսինի պուրմագ-
տան էվիէլ շէհիրտէն տիշարը չըգարմազլը-
ղըն եօլունա պագմալըհըզ : Մէրգումէ էկէր
շիմտի այըլըր իսէ , Տօպէրթ Լանարինին էօլ-
տիւյիւնիւ տէրխաթըր իյլէմէսի , հիթիմալ
տըր քի քէնտիսինի ալթիւսթ իտէր , վէ մէզ-
քիւր ալթիւսթլիւյիւ , քեաֆֆէմիզի տախի
թէհիքէ իչինտէ պըրագըր :

— Անլատըմ վիքրինի :

— Թէրազինին կէօղիւնտէ , պէնիմ սէլա-
մէթիմ տախի սիզին սէլամէթինիզ իլէ պէ-
րապէր պուրտւնմուշ օլմասընը տէրխաթըր
էթ . Քէնտիսիզի պէնիմ խտարէմէ թէսլիմ
իթմէքիւյէ սէօզ վէրտին :

— Եվգէթ , սանա իթաաթ խտէճէյիմ տիր
Նըկրան , օտատան տիշարը չըգարմատան
տօնրա , քէնտիսին օրաա պուրունմատըդը
վագըթ հիչ պիր քիմսէնին իւսթէ կէլմէմէ-

սինէ տախի թէէմին օլմագ արդուսու իլէ ,
գաբուեռու , արգա թարաֆտան քիլիտէտի :

Արթիւր , օտանըն տէրունինտէ , վէ հա-
ւա զայ ագըլ եաթմըշ օլան վալիտէսինին
եանը պաշընտա , բէք չօդ շէլէր տիւշիւն-
տիւ . մէրգում , էօլիւմտէն գուրթուլմասը
իշին թապիի օլան սէվինճի հիսս իթմէմէք-
տէ իտի , չիւնքի քէնտի եէրինէ , քէնտին-
տէն զիեատէ գըյմէթլի օլան պիրիսի թէլէփ
օլմուշ բարի :

Ուզուն միւտտէթ , Գաթէրին զայ ագըլ ,
վէ Արթիւր տախի , օնտան չօդ ֆարգլը օլ-
մաեան տալղն պիր հալտէ գալտըգտան սօն-
րա , Լըկրան վէ Ոէրիզէթ , իշէրի կիրտիէրի
—Կիծէյէ տէկին պուրատա գալմալըերգ ,
տէտի Լըկրան :

—Նի՞շին :

—Իքի եանը թէկիրէտէյիդ : Ոիրինճի ,
կիւնտիւգ օլտուղունտան , տահա զիեատէ
գոլայլըգլա թանըլըլըլ , իքինճի , էօյլէ պիր
տէմ պուլունմագտա տըր քի , Տօպէրթ
Լանտրիյի թանըլըլ , վէ սէնին եաշամագտա
օլտուղունու անլամըշ տըր , վէ սէնի աղըզա
վիրմէքիյէ , ա'սլա չէքինմէյէճէք տիր :

—Քի՞մ իմիշ պու ատէմ :

—Սիմօն ժօղրիս :

—Շու , գաղինօնուն սահիպի՞ մի :

—Էվիէթ , իշմէ օլ ատէմ :

—Իյի էմմա , մէրգում պէնի կէօրսէտէ

կէօրմէսէտէ , մահպուսլարտան պիրիսինին
տէյիշիլմիշ օլմասընը խապէր վիրէճէք տէ-
յիլ մի տիր :

—Օ խուսուստա , զիեատէսի իլէ չիւրէէ
իթմէքտէյիմ :

—Պու իշին էօնիւնիւ ալաճագ պիր թա-
րիք եօ՞գ մու տուր :

—Եվլէթ վար , վէ հէմ տէ թէճրիւպէ-
սինէ չըգրշմըշը տըր :

—Նա՞սը :

—Պիզզաթ քէնտիսինի ղամմազլաեաճա-
լըգ :

—Խա՛յր , խա՛յր . էօյլէ շէյ իսթէմէմ :
Պէնիմ ուղրումա արթըգ գան տէօքիւլմէ-
մէլի տիր :

—Բէ՛ն . մէրգում , հէմ չարգըն պիր ա-
տէմ տիր , վէ հէմտէ պիր ճասուս տուր . մէր-
գումու օրթատան գալտըրմագլա , ձիւմնու-
րիյեէթէ իյի պիր խըտմէթ իթմիշ օլուրուղ :

—Նէ՛ օլուր իսէ օլսուն . պէն պէօյլէ
պիր շարթ իլէ եաշամագ իսթէմէմ :

Լըկրան , էլինի , կէնճ Գօնթուն ումու-
զունա վազ իյէտի , վէ բարմաղը իլէ , մէր-
գումուն վալիտէսինի կէօսթէրէրէք ,

—Նուրաեա՛ պագ . սէնին էօմրիւն կի-
պի , մէրգումէնին էօմրիւ տախի գուրթա-
րըլաճագ տըր . իմտի , վատինի տէր խաթըր
էթ , տէտի :

Արթիւր պաշընը ասաը , վէ սէս չըգար-
մատը :

Էօթէտէ , Սէրիզէթ տախի , Մատամ լա
Գոնթէսին ագլընը պաշընա կէթիրմէյէ չա-
լընմագտա իտի . մէրգումէ , եավաշ եավաշ
քէնտինի պուլմաեա պաշլատը :

— Եօ՛գ , եօդ , օլ՛ազ , էօլմէյէճէք տիր ,
տէտի Գաթէրին ագլըն պաշընա կէլմէյէ պաշ-
լար պաշամազ , եավաշ պիր ինիթի իլէ ,
Ա՛րթիւր , է՛վլատըմ , օ՛ղում , սէնի պէնտէն
այը՛րմաեաճագլար տըր :

— Խա՛յր , վալի՛տէ , աելրմաեաճագլար
տըր . իշթէ , պաշսանա պուրատաեըմ , սէ-
նին գուճաղընտաեըմ , տէյի ճէվապ վէրտի
Արթիւր , վէ տէր հալ վալիտէսինին եանը-
նա ֆըրլանըպ , մէրգումէյի եօգարը գալ-
տըրաը , վէ անըն պաշընը , քէնտի կէօյսիւ-
նէ տաեաթաը :

Գաթէրին , նիմ պօղնուգ պիր պաղըշ-
լա , օլլունու թանըտը , վէ սըգը սըգըյա ,
մէրգումա սարըլոր :

— Ամա՞ն վալիտէ , եիւքսէք սէս չըգա՛ր-
մա , հէնուղ թէհլիքէտէն գուրթուլմուշ տէ-
յիլիդ տիր :

Օլ հէնկեամտէ , գաբուեա տիշարտան
փուրուլարագ , Լըկրան տէր հալ օլ թարա-
փա գօշտու վէ անը աչտը . Թուրէ , պէնզի
աթմըշ վէ ակթրէմէքտէ օլտուլու հալտէ .
գաբունուն տիշարընտա տուրմագտա իտի :
Լըկրան մէրգումուն գօլունտան թութտու-
րու կիպի , օտանըն իչէրիսինէ չէքտի :

— Նէ՞ եաբտըն , ժօդրիսի դամմազլատը՞ն
մը :

— Եվլէթ - լաքին - լաքին - տիմէք իսթէ-
րիմքի - շէյ - իշթէ օ - նէ՞ իտի իսմի - հա՛
ժօդրիս - հիչ պիր թարաֆտա պուլունամա-
տը :

Լըկրան , տէր հալ նէ թարիք թութա-
ճաղընա գարար վէրիպ , հէման աշաղրքի
նէօպէթճի օտասընա կիտիւլ , քէնտի բալ-
թօսունու , շաբգասընը , վէ շաբգասընըն
իւզէրինտէքի սօրդունվարի ալէամէթինի կէ-
թիրմէսինի , Թուրէյէ էմր իթտի :

Հալէա գօրգուսունտան աիթրէմէքտէ օ-
լան զէվալլը պէրպէր պօղմասը զընտանըը
Թուրէ , տէր հալ մէզգընւր էմրին իծրասընա
գօշտու : Լըկրան տախի , Արթիւր Սէն Վալ-
րիյէ տէօնիւլպ , մէրգումու պիր թարաֆա
չէքտն , վէ ,

— Տէր հալ եօլա չըգմալըեըգ : Ժօդրիս
դայպ օլմուշ տուր . մէրգումտան գօրգմագ-
տաեըմ , տէտի :

Թուրէ ավտէթ իթտիքտէ , Լըկրան , Ար-
թիւրիւ , ձիւմհուրիցեթին էսվապլարընը
կիյինմէյէ մէճպուր գըլտը . պատէհու , եօլ-
տա պիր էնկէլ պուլունմամասը խապէրինի
կէթիրմէք իւզրէ , Թուրէ թէքրարէն տիշա-
րը չըգարըլտը :

Թուրէ ավտէթ իթտիքտէ , Մատամ լա
Գօնթէս , պիր չօգուգ կիպի դայլիք վէ քէն-

տինի իտարէ իտամէզ կիպի , օղլունուն թէր-
թիպի իւզրէ , Սէրիզէթին գօթուղունա
կիրափի . Արթիւր տախի , ձիւմառերիյնէթ էս-
վապլարընը կիյնիլիշ , վէ Լըկրան իլէ գօ-
թուգ գօլթուղա պուղունմուշ յօլտուղու-
հալտէ , եօլա չըգարլար . Արթիւր ճէսուր-
լուդլա եիւրիւյէրէք , կէջիտ եօլ իւզէրին-
տէ պուղունան նէօպէթճիէրի կէչտի , վէ
նէրտիվնտին աշաղը , հավիրյէ ինախիւք :

«Պիզիմ էն պիկիւք թէհլիքէմիզ , նէօ-
պէթճի տայիրէսի իչինտին կէջտիյիմիզտէ
տիր» , տէտի Լըկրան քէնտի արգատաշընըն
գուղալընտան աշաղը , «լաքին քէնտինի
թութառուղունտա , սէլամէթի պուղուրուգ» .

Հավինին դարչը թարաֆընա կէջիպ ,
նէօպէթճի տայիրէսինէ կիրափիւք , վէ մա-
հէլլի մէջպուրտա , ժան Մէյեր քէնտիւրինի
գարշըւատը , վէ պիր շիւբնէ իլէ Արթիւրիւ
կէօղլէտի իսէ տէ , Լըկրան կիւլէրէք վէ
մէրգումա պաշ սալլահարագ , օրստան տա-
խի գուրթուղառուլար . Պունլար , մէղքիւը
գարարթըլը տիկարլարըն տիշարըսնա աեագ
պամանընճա , Արթիւր , աօլուգ ալամատը .
«Ոման , աճէլէ ժաէլիմ , » տէտի Արթիւր
պիր լամիչլէ :

«Եօմիւնիւն սէլամէթինի իսթէրուէն , ա-
ճէլէ իթմէջ , տէյի ճէվապ վիրտի . Լըկրան
տախի սըդը սըդըյա մէրգումուն գօլունտան
թութարագ , վէ աղըր աղըր իլէրու եիւրիւ-
տէրէք :

Աշաղը տօղուու սաբարագ , տարաճըգ պիր
սօգաղէ կիրափիւք , վէ պիրազ տահա իւէրու
կիթտիքտէն սօնրա , էսքի պիր մէյխանէ էօ-
նիւնտէ տուրառուլար . Պատէհուէ պիր գաչ
գըթա ախըրլարա կիտիլլը օլան քիւչիւք
պիր հավիյէ կիրափիւք , վէ Լըկրան , պիր
արապա թութմագ իչին , արապալարըն սա-
հիպինին խանէսինէ կիրտի . Մէրգում բա-
զարլըդընը պիթիրիպ , քէնտի տօսթլարընըն
եանընա տիգէթ իսկէճէք իքէն , Սիմօն Ժօդ-
րիս , կէօղիւնէ իլիշտի :

Լըկրան , մէրգումու պիւտպիւթիւն կէօր-
մէմէղլիյէ վուրտաւ , վէ աալա քէնտինի պօղ-
մաեարագ , տիշապրեա հավիյէ չըգաը . Լըկ-
րան , պիր քէրրէ հավիյէ կիրափիքտէ , գօ-
շարագ Արթիւրիւն վէ Մատամ լա Գօնթէ-
սին եանընա կիթտի , վէ անլէրի , տէր հալ
պիր ախըրըն իչինէ տօդտաւ . Պատէհու ,
թէքրարէն Սիմօն Ժօդրիսին պուղունտուղու
մահէլլէ կիտէրէք , տօղուտան տօղուու ,
մէրգումուն իւզէրինէ լիէրուլէտի :

— Պէնի՛ տիյնէ , տօ'սթում , տէտի Լըկ-
րան , մէրգում գազինօ սահիպինին գուլա-
ղընտան աշաղը , ետշամանը իսթէրմիսին :

Ժօդրիսին զըրմըզը եանազլարը , սար
սարը քէսիլտիւք :

— Սանա պիր խըտմէթ իթմէք իսթէրիմ,
տէտի Լըկրան թէքրարէն , ապա քէնտինի
պօղմաեարագ : Սէնի դամալլամըլլար տըր .

էկէր քէնտինի գուրթարմագ իսթէրսէն , ա-
լէթթաճիլ , Բօր Սէն Տընի նամ դաբուտան
դաշմաեազպագ :

Սիմօն ծօգրիս , տիհանընտան ասլա պիր
լուղէթ պիրէ չըգարմագսըզըն , էօթէյէ տէօն-
տիւյիւ կիպի , դաշմաեա պաշլատը :

Նըլրան թէքրարէն հավլիյէ ավտէթ իթ-
տիքտէ , արապա հազըր իտի : Մէրգում ,
Սէրիգէթ , Մատամ լա Գօնթէս , վէ Արթիւր
Սէն Վալրի , արապատա քէնտի եէրէրինէ
օթուրտուլար : Արապաճը , իսթէտիյի կիպի
սիւրմէյէ , քէնտինէ ըուխսաթ վէրիւմիշ օլ-
տուղունտան , հայվանլարը տոլու տիղկին
գոշտուրմաեա պաշլատը , վէ դալէա դաբու-
սունա վասըլ օլմաեընճա , հայվանլարըն պա-
դարըգ կէօսթէրտի , վէ արապա , բէք աղ
պիր վագըթ տուրտուրթտուրուլտուգտան
սօնրա , թէքրարէն եօլա չըգմասընա ըուխ-
սաթ վէրիւտի : Մէրգուման տէօրթ նէֆէր
դաշմալար , սէրպէսիյեէթ եօլունուն պօ-
եունա պագտընճա , եէրէքրէրի ֆէրահ ֆէ-
րահ աթմաեա պաշլամըշ իտի :

ՊԱՊ 34

ԽԱԹԻՄԷ

Լօնտրա ճիվարլարընտա , եիւքոէք տի-
վարլար , վէ մէֆրէթ դարա աղաճլար իլէ
էթրտիւ սարըլմըշ օլան , վէ սիւքիւնէթի

հալտէ պուլունան պիր խանէյէ կիրէլիմ ,
Սէլամլըգ օտապընըն աչդ պուլունան բէն-
չէրէսինտէն , եէշիլ պիր չիմէնլիք կէօրիւ-
նիւեօր : Մէզքիւր օտանըն տէրունինտէ ,
եաս էլպիսէլէրի կիյինմիշ օլան պիր դատըն
պուլունուպ , մէրգումէնին եանը պաշընտա
տախն , ճէսուր վէ մէրալլիյի եիւգիւնտէն
պէլլի պիր տէլիդանլը տուրմագտա տըր :

— Վալիտէ , սիզէ սէօյլէեօրումքի , կէչ-
միշ հալլէր լիւզէրինէ պու տէրէծէտէ քէտէր
իթմէքլիք , ֆայիտէսիդ օլտուգտան պաշ-
գա , բէք ֆէնա տախի պիր շէյ տիր . իզ-
հար իթայիլն քէտէր , պէնիմ , եանընտա
պուլունտուլումտան պիր ածը տույյմագտա
օլտուղունու տախի շիւբհէ իթտիրիրէր :

Մէրգումէ գատըն , քէնտի պէեաղ վէ եռւ-
մուշագ էլինի , մէրգումուն էլի իչինէ վազ
իյէտի , վէ միւքէտէտէր սուրէթտէ անըն
եիւգիւնէ պագտը :

— Ա'թիւր , խաթրընտան էօյլէ պիր շէյ
կէչիրմէ : Սէնի չօգ սէվտիյիմ իչին տիր քի ,
Ռօպէրթ Լանտրինին զիքրի պանա պու տէ-
րէծէ միւպարէք պիր չէյ օլմուշ առուր Պուն-
տան իքի սէնէ մուգատատէմ , ասըլ պու կիւն
իտի քի , սէնտէն իւմիտիմի քէսմիշ պու-
լունտուլում հալտէ , Ռօպէրթ Լանտրի սէ-
նի թէքրարէն պանա պախչ իթտի . վէ նէ-
կէօնա պիր վիքտաքեարլըգ իլէ պու իշի
եաբմըշ օլտուղունու տախի պիւքրախի :

—Ա՛զֆ էթ պատնա վալիտէ . գալախինիզի
գըրմագ նկյէթի իլէ սէոյլէմէտիմ . Յօպէրթ
Լանտրինին զիքրի , պէնիմ իչին տախի զիյ-
գըյմէթ պիր շէյ տիր . լաքին մէզքիւր զիքր
սէնին էօմիւնիւ էպէտի սուրէթտէ եաս
տէրեասընա զարգ իթմէլի տախի տէյլտ տիր
Վալիտէ , պիզզաթ սիզին վէ պէնիմ խաթ-
րըմ իչին , արթըգ քէնտինիզի մէսուտ զըլ-
մալըսընըգ :

—Արթիւր , սէնին խաթրըն իչին , քէն-
տիմի մէսուտ գըրմաեա չալըշաճաղըմ տըր :
Իշթէ Յօպէսթ Լանտրինին էօլիւմիւնտէն
իքի սէնէ սօնրա , Գօնթէս աը Սէն Վալրի վէ
քէնտի օղուտ , պիւ հալտէ իտիլէր : Պուն-
ւար , Խնկիլթէրրատա , սիւքիւնէթի հալտէ
պուլունան մէզքիւր խանէտէ իդամէթ իթ-
մէթտէ օլուպ , արա սըրա քէնտիլէրէ վիզի-
թա վիրէն տօնթլարը իչինտէ , Էօքթօր Նըկ-
րան - պիր վագըթ եիւզ պաշը . վէ քէնտի
մատամասը - եանի պիր վագըթ Սէրիզէթ
Տէշան տախի պուլունմագտա իտիլէր :

Ծըպուլ , քէնտի տավասընա սատըգ գա-
լըպ , ձիւմհուրիյեէթէ խըտմէթ իթմէքլիի
թէրք իթմէտի : Մէրգում վազաա էն գըեագ
ձիւմհուրիյեէթ Յարաֆկիրէրինտէն պիրիոփ
իտի իտէ տէ , Յօպէսթիէրէ գարշը կէլմիշ . վէ
հաթթա անըն Ռէրէ Թագլա կէթիրիլմէսինէ
տախի , մատտի սուրէթտէ եարտըմ իթմիշ
իտի , Մէրգում թա սննրալարընտա , ձիւմ-

հուրիյեէթ հիւքիւմէթինին պազը իցէրի իւ-
զէրինէ ճանը սըգըլարագ , Արտէնէ չէքիւտի ,
վէ քէնտի էօմիւնիւն պիւյիւք զըսմընը ,
քէնտի էտէր վէ մատէրինտէն միրաս պը-
րագըլմըշ օլտուգլարը չիֆթիքէրտէ կէչիր-
տի :

Թուրէ , զընտանճըլըգ մէվգըսընտան իս-
թիֆա իտիպ , թէքրարէն քէնտի ասըլ բէ-
րուգաճըլըգ սանաթընը էլէ ալտը Մէրգում ,
նակէհան , քէնտի մաղրուրիյէթինի զիեա-
տէսի իլէ թէրք իլէտի , վէ էվէնմիշ տախի
օլտուգունտան , իհթիմալտէն կէօրիւնտիյիւ-
իւզրէ , ագլը տա պաշընա կէլմիշ օլմալը
տըր : Պու ճիւմէ իլէ , մէրգում հալէա ,
Պասթիյին ալընտըլը վագըթ ինրա իլլէմիշ
օլտուզու պիւյիւք շէյլէրի , արա սարա , քէն-
տի էն սատըգ տօսթլարընա նագլ իթմէքլի-
իի ունութմ-գ իտի , վէ պազըտէ փա էօլ-
միւշ Եիւրէյին հիքեայէսինտէն տախի , պա-
զը ճիւմէ լէր նագլ իտէր իտի :

5

P. U. M

No 8569